Editura „Paralela 45”. Colecţia 80 – seria Proză

MIHAI DRAGOLEA

Călătorii spre muchia de cuțit

proză scurtă

PAPAGALUL

- Ai mâncat de parcă ai fi înghițit pietre colțoase! Nu te gândeşti la mama ta, ce simte biata de ea? Chiar aşa, deloc, deloc?

- Da, da, mă gândesc mereu, dar ce pot să fac dacă aşa arăt, dacă asta e figura mea normală?! Am fost totuşi civilizat, am mâncat tot, chiar dacă arătam - cum zici tu - chinuit, slab, urât. Mai mult nu puteam, nu pot şi e tare greu pentru că nu ştiu să mă prefac, n-am reuşit aşa ceva niciodată.

El stă sub duş (unul mai deosebit, combinația de stropi de apă caldă şi picăturile reci ca gheața ale reproşurilor ei), ea îşi montează atent bigudiurile. E duminică dimineața, activități “igienice”, activități casnice, efervescența olfactivă a bucătăriei, zumzetul aspiratoarelor prin camere de tot felul - pregătiri comune tuturor apartamentelor pentru amiaza moale, pufoasă, pentru după-amiaza cu leneveală tihnită şi seara cu program TV, cu seriale, concursuri etc.

- Ce le mai ducem în afară de garoafe?

- Nimic, răspunde el săpunindu-se harnic, cred că este destul atât, mergem într-o simplă vizită, nu e cine ştie ce eveniment!

Din nou tăcere, numai torsul ustensilelor de curățat, spălat, preparat, hrănit; undeva, printre aceste zgomote, puțin şi uşor, se aude o muzică veselă, uitată de fapt de toți şi de toate, un fond sonor de care nu-i mai pasă nimănui.

Şi se face amiază, se gravitează în jurul mesei, se mănâncă încet, temeinic, aburi ispititori, mirosuri promițând delicii gastronomice; apoi se digeră unanim pe bază de câteva imagini TV (un crainic-moderator gras, cu alură de gestionar ajuns, le tot propune potențialilor privitori maxime răsuflate, cugetări proprii amețitor de tâmpite şi un şir nesfârşit de locuri jenant de comune); amorțeală generală, linişte la fel de bine răspândită pe suprafața cartierului, sacrul somn de duminică după-amiaza.

Acum suntem în momentul când ea şi el, treziți corect de ceasul deşteptător (este celebra şi originala oră 17, ora binecunoscutei coborâri a marchizei la spectacolul general), se dichisesc, se “bibilesc” - cum auzise el un june plin de succes la dame şi în lumea bună rostind într-o veselă împrejurare. Agitația la oglindă, pe lângă dulapuri, se amestecă haine, pantofi, ciorapi, parfum, ruj, bucle, cărare

impecabilă şi cravată asortată. E prima lor vizită la prietenii Anda (doctoriță cu ochelari, slabă şi cu aere de mare cucoană) şi Lucian (inginer bucălat, blând şi paşnic, rar acuzând defecțiuni fizice sau psihice). Pregătirile s-au sfârşit; pornesc - încă sobri, încă amari, după câteva zile de conflicte şi certuri pe cât de absurde, tot pe atât de inutile. Este, fără doar şi poate, o vizită sedativ, se mai poate vedea că nici la alții nu e totul roz, că problemele nu-i ocolesc pe nicicare.

Tânărul cuplu trebuie căutat într-un cartier nou al oraşului; nu găsesc repede apartamentul, urmează o adevărată odisee printre blocuri, bălți, noroi, gunoaie, prin scări cu portretele unor vedete ale ecranului lipite de pereți, cu liste de locatari mai mult sau mai puțin incomplete, sfâşiate pe alocuri, cu holuri sordide în care se mai joacă copii. Este un prilej de atenuare a tensiunii dintre cei doi, a nervozității reci dintre ei; glumesc pe seama dificultăților de a-şi afla cunoscuții, bâjbâie curioşi prin blocurile cartierului. Din pură şi salvatoare întâmplare, îl întâlnesc pe Lucian în uşa apartamentului unde locuiesc amicii, undeva la parter, gata îmbrăcat să pornească în căutarea lor, bănuindu-le dificultățile de a-i găsi, îngrijorați de posibila ratare a întâlnirii.

Surpriză, mare surpriză, urmată de veselie, de strângerile de mâini şi pupăturile de rigoare; înmânarea florilor Andei (roşie ca un rac în primele momente, până în ramele ochelarilor cu multe dioptrii), stângăcia obişnuită în dezbrăcarea paltoanelor şi în aşezarea pe scaune sau pe canapea. Un amănunt prețios: ei doi au venit în vizită pentru a studia şi admira - desigur, în limita posibilităților! - mobila proaspăt achiziționată de Anda şi Lucian pentru cuibul fericirii lor, cuib cu două camere, bucătărie mică, baie - fără aerisire, încăperi mici, scunde, nici acelea la cheie, mai au de aşteptat câteva luni.

În sfârşit, s-au aşezat cu toții; se emit câteva locuri comune şi chiar stupidități (de, greutățile acomodării!), întâmpinate cu surâsuri generoase, încurajatoare. Anda, plină ochi de nerăbdare, vrea să le arate mobila aşa greu cumpărată, cu pile mari (înghesuită prin casa nu prea agreaților ei socri - până la mult dorita mutare sunt nevoiți să locuiască la ei, oameni destul de vulgari şi neînțelegători, în opinia Andei, ăştia nu vor să-l ajute pe Lucian, pentru ei nu există decât fiica, cumnata, aiurita aia de felceră, Magda), se ridică, îi pofteşte pe musafiri s-o urmeze. Râd aiurea cu toții şi se tot îndeamnă reciproc spre o altă cameră. Acolo - o piesă de sufragerie umplută cu servicii de vase de toate felurile, bibelouri, mileuri, câteva vederi de pe meleaguri capitaliste; mobila în cauză este descrisă amănunțit şi optimist, atât de gazde cât şi mai ales, de musafiri. Se întorc în camera tinerilor prieteni pentru a urmări (şi admira, normal!) alte fragmente din viitorul interior, cu siguranță cald şi primitor. Aprecieri roze, uimiri şi aprobări hotărâte, aproape că sunt demne de crezare, adevărate. Anda, într-o stare de entuziasm evident, le arată tot ce poate, e lacomă de

aprecieri, descrie cu minuțiozitate, îl solicită pe blândul şi supusul Lucian să le arate piciorul masiv şi unic al mesei care le va împodobi viitoarea sufragerie, “surpriza” finală, lovitura de grație, triumful definitiv şi motivul încântării unanim declarate.

După acest tur de forță, din nou, se aşează cuminți toți patru, înțepenesc pe locurile alese şi în subiectele conversației foarte plăpânde, un soi de completare palidă la onomatopeele admirative din vremea inspecției mobilei. Nimicuri zâmbăreț spuse plutesc prin aer. Salvarea şi destinderea atmosferei se petrec prin neaşteptata deschidere a uşii şi apariția celui de-al treilea cuplu - sora lui Lucian, Magda, cu soțul aferent. Prezentări, efuziuni, aşezarea comodă a noilor, neanunțaților veniți. Se propune de către neobosita Anda tratația musafirilor, pregătită cu maximă dragoste şi plăcere de către ea şi bietul Lucian (lui nu-i lucesc ochii de plăcere deloc): vişinată, bere, bomboane de zahăr ars cu nucă - delicatesa Andei, cum află toți. Se ciocnesc primele pahare; încep să fie puse primele întrebări, să fie oferite răspunsuri cețoase, se dă vârtos cu părerea în domenii care nu au de-a face cu viața celor trei cupluri. Majoritatea întrebărilor, dar şi a răspunsurilor, aparține cumnatului Andei, domnul inginer Mitică Velcescu. Bărbat la treizeci de ani în floare, cu fața rotundă, aer jovial, obraz roşu şi lucios, bine bărbierit şi tot aşa transpirat, început de chelie timid, costum gri închis şi cravată purpurie. După ce a înghițit o prăjitură, brusc, se adresează celorlalți doi bărbați:

- Ei, ce ziceți, bat ai noştri?

- Dom'le, nu ştiu ce să zic, cred că vor câştiga (este vorba despre un meci de fotbal cu mizã mare), răspunde anemic musafirul, ronțăind alene o bomboană marca Anda, se simte că habar n-are de fotbal, de meci, zice şi el, acolo, nişte vorbe.

- Da' nu mergeți la meciul ăsta colosal? se interesează indignat Velcescu, ştergându-se la gură cu mâneca, după câteva înghițituri de bere consistente.

- Nu, e mai sigur la televizor, e gratis şi, dacă te enervezi prea tare, îl poți întrerupe, cine te obligă să te mai uiți? - are el curajul a spune ceea ce gândeşte.

- Da, cam aşa e, dar dacă eşti cu adevărat pasionat de fotbal, te duci fără discuție! Fie frig de crapă pietrele, fie ploaie cu găleata! Altceva e acolo, dom'le, când eşti în tribune... Ei, hai, la mulți ani! Velcescu îşi plimbă paharul pe la toate celelalte cinci, aflate pe tava întinsă, ciocneşte pereții de sticlă, apoi soarbe sonor şi cu poftă mare din berea cu guler gros de spumă. Se uită la toți, continuă:

- Domnule, pentru mine pasiunea e lege şi gata! Eu, să ştii, să ştiți cu toții (aici se uită nervos la cumnata Anda) am ratat medicina din cauza unei pasiuni, clar. Mie îmi plac enorm animalele şi peştii. Când eram la Bucureşti, pentru admitere, de fapt la nişte pregătiri pentru examene, mergeam în fiecare sfârşit de săptămână la un târg unde se vindeau tot felul de păsări de colivie şi peşti mici de acvariu. Stăm ore în şir să le privesc, să-mi dau seama care sunt mai frumoase, mai inteligente, să văd ce

obiceiuri au, să aflu cum se cresc. Daaa, e foarte plăcut să ai acasă animale sau păsări, să ştiți de la mine!

Intervine soția pasionatului, Sonia (cap mic şi rotund, figură de păpuşă inofensiv prostuță, destul de durdulie, rotire a ochilor specifică nimfomanelor), care confirmă - cu superioritatea de nevastă lucidă, a toate ştiutoare, matură, stăpână pe situație - pasiunile copilăreşti ale soțului. Mai adaugă ceva în legătură cu vocația "intelectuală" a lui Mitică şi slujba unde nu are pereche de priceput şi devotat ce e, apoi pleacă să-şi vadă fetița, aflată în camera unde sunt masați bunicii. Velcescu, după întreruperea consoartei, revine în forță:

- Dom'ne, eu vreau un apartament cu trei camere, din care una să fie numai a mea. Aş mobila-o numai cu acvarii, colivii, pe pereți aş pune o colecție de trofee şi păsări împăiate. Să ştiți, mă pregătesc de pe acum, e cea mai mare dorință a mea, se va împlini, am deja câteva păsări mari, frumos împăiate, unele chiar de mine. Ceva foarte frumos, extra, vă asigur!

Lui aproape i se face rău, la amănuntul cu împăiatul şi-a adus aminte de obligația, elev fiind, de a diseca o broască, n-a fost în stare. Acum nu scoate un sunet, tăcerea e suprimată de o întrebare a ei:

- Dar păsări vii aveți?

- O, dragă doamnă, da' câte n-am avut! Câteodată țineam şase-şapte canari şi papagali. Atunci mie nici nu-mi mai trebuia aparat de radio. Daaa! Acum însă m-am reprofilat, am mai mulți peşti. Ştiți ce interesant este să creşti peşti? Şi foarte, foarte plăcut! Eu, de regulă, când vin de la serviciu, stau o jumătate de oră în fața acvariilor şi mă uit le peşti. Nici nu vă dați seama ce relaxant este! După mine, n-ar strica o lege, să fie un acvariu sau o colivie obligatorii la fiecare casă, familie...

Cu zâmbete condescendente, Anda şi Lucian îl întrerup, îi amintesc că toate acumulările lui de animale sunt în criză, că au şi murit multe, că n-are, deocamdată cel puțin, unde-şi ține acvariile, păsările împăiate se prăfuiesc în pivniță, nici coliviile n-au loc. Mitică propune "câte o cafeluță aromată, adevărată", el şi ea acceptă, Velcescu n-are chef de cafea, refuză oferta, pe el îl interesează numai berea şi povestea pasiunii lui. Şi reia, încercând şi o replică la cele spuse, evident cu răutate, de gazde:

- Da, ce să fac, încă nu am condiții aşa cum ar trebui. Da' v-am spus, să primesc eu apartamentul cu trei camere şi atunci, în camera mea, o să am tot ce vreau. De pe acum sunt pregătit, ascultați ce vă spune Mitică Velcescu! Am acvarii de patruzeci şi de o sută de litri, la fix, cu toate instalațiile în ordine, şi câteva colivii ca lumea am strâns, le păstrez la loc sigur. Am, dom'le, o colivie unicat, am dat pe ea o groază de bani, dar îi face, acum n-aş da-o nici pe cincizeci din astea normale...

- Da, serios? Dar cum este? Şi eu am avut una, când eram mic, cred că şi

acum mai e pe undeva, prin pod la părinții mei, dacă vreți v-o fac cadou, se avântă el, conversația - sau iluzia ei - trebuie întreținută.

Noroc mare că a revenit şi Sonia, ciocnesc din nou paharele, soțiile se strâng în jurul unor probleme de decorare de interioare, le place, ciripesc voioase, mai adaugă şi păreri avizate despre bomboanele de zahăr ars ale Andei, ce finețe! Velcescu, însă, n-a uitat de colivia lui cea mai prețioasă, mai bea un pahar cu bere, se uită cu dispreț la conversația femeilor, nu se mai uită la ele, revine:

- Vă invit să vedeți, când aveți timp, colivia! Un cunoscut de-al meu, meseriaş, nu glumă, a lucrat la opera asta doi ani de zile. Nu chiar în fiecare zi, sigur, dar, totuşi, i-a luat destul timp. A meritat, vă dau cuvântul meu de onoare! S-a oprit o clipă, cât să mai bea din bere. E mare, domnule, excepțional lucrată! Şi, ia să vedem, ghiciți domniile voastre ce reprezintă? Pariez că habar n-aveți! Dar vă spun eu, că sunt băiat bun! Păi este Castelul Huniazilor, de la Hunedoara, cunoaşteți monumentul, nu?! Da' nu aşa, oricum, ci exact cum este în realitate! Cu toate amănuntele, vă asigur eu, totul este acolo în miniatură, nu lipseşte nimic. Şi totul făcut numai din sârmă de oțel împletită! E ceva, nu?!

- Păi, când o să aveți apartamentul visat, vă luați un papagal de soi şi-l instalați în colivia-castel. Papagalul Iancu, da, îl puteți boteza chiar aşa!, propune el într-un acces de entuziasm intratabil.

Velcescu pare, câteva clipe, derutat, fără replică, apoi acceptă exuberant ideea, propune încă o bere în cinstea chestiei cu papagalul Iancu, recunoaşte că nu s-a gândit să-l boteze aşa frumos, aşa potrivit. Dar s-a făcut târziu, el şi ea se retrag printre îmbrățişări aproape patetice şi promisiuni ferme de apropiată revedere. E linişte, e noapte calmă, drumul spre casă e un fel de relaxare aşteptată, plăcută. La domiciliu - leneşe pregătiri de culcare.

Înainte de somn, la capătul patului conjugal, în întunericul apăsat, el vede stafia papagalului Iancu zburătăcind prin castelul de sârmă de oțel.

POVESTE FEROVIARĂ ŞI EPISTOLARĂ

Opresc cu vederea un peisaj. Şi "fac leneş noduri la batistă" istorisirii (citatul nu este nimic altceva decât un vers al marelui poet Emil Brumaru). Este o duminică oarecare de iarnă. Şi o localitate, să-i spunem (convențional) T. Peste măruntul oraş de provincie plutesc fulgi rari. Mai aproape, în prim plan - gara mare, întinsă, importantă, botezată oficial "nod de cale ferată", buricul de fier al aşezării tot ce are ea mai important, locul care asigură, nu-i aşa?!, locuri de muncă, prosperitatea locuitorilor.

În gară soseşte un tren "cursă de persoane". Din el coboară puhoi de lume. O parte din călători rămân pe peron, alții au intrat în holul gării, se grăbesc spre ghişeul informațiilor, cască gura - la propriu - înaintea tabloului galben vopsit, unde

sunt catalogate trenuri personale, accelerate, rapide (sau rapiduri?!) care trec pe acolo (cu rubrici de genul “ora sosirii”, “staționează / min...”, “plecare...”); mulți cumpără voioşi lozuri în plic (o mamă şi mai grasă decât este din cauza blănurilor puse ca pe un cuier îşi ridică odrasla înfofolită în dreptul tejghelei cu pungi de tot felul de lozuri care mai de care mai câştigătoare, dăscălind-o cum să aleagă un bilet; odrasla nu ascultă nimic, smulge, cu o singură mişcare, câteva lozuri, le mototoleşte liniştită între degetele grase şi puternice, spre disperarea de moment a vânzătoarei bătrâne şi a mamei dispuse, totuşi, să plătească fără discuții, un plus de nenoroc), alții povestesc sau fumează, citesc ziare, dezleagă cuvinte încrucişate (li se mişcă buzele, numără pe degete, plimbă creionul sau pixul pe foile pline de pătrate şi litere) sunt şi înfometați care mănâncă paşnic, mestecatul îi predispune la privitul celor din jur.

Un tânăr înalt, păr creț, uşor rărit, mustață pe oală, buze senzuale, figură blândă şi cu cearcăne de om devotat alcoolului, cu pantofi imenşi şi scâlciați, într-un halat albastru şi cu un sac în brațe. După câte se pare, este salariat al gării; plimbă fără mare chef sacul din dotare; studiază atent femeile, mult “stimatele călătoare”. E evident atras, din oferta disponibilă la cea oră, de persoana încărcată de hormoni a unei domnişoare, cercul pe care îl face cu sacul în brațe e tot mai strâns în jurul ei; juna are aerul unei eleve din ultima clasă de liceu; şi-a lăsat mama însoțitoare pe post de cloşcă deasupra câtorva bagaje, ea se mişcă fără repaus prin sala de aşteptare, la chioşcurile cu diverse bunătăți, la cel cu presă colorată. Se arată - sau se preface - interesată de toate afişele lipite pe pereții gării, unul mai stupid decât altul (genul “Păstrați curățenia”, “nu vă jucați cu chibritele”, “Un duşman veşnic: fumatul”, etc.). Pare uimită de tot ce vede, de uşi, colțuri, stâlpi, bare, caloriferele reci, de lumea în mişcare, mai întârzie - nu prea mult - la câte una din ferestrele sălii care dau spre parcul cu plopi groşi din apropiere; momente când dă senzația că este plină ochi de gânduri, de nostalgii - aici se vede că poetizează abundent tânăra domniță, de unde să aibă ea, aşa de tânără şi plină de energie cum arată, amintiri grele, ca ancora la un vapor, ca ghiuleaua la un picior de infractor?! Domnişoara, asta este, poartă căciulită de lână albă, bine mulată pe creştet, în contrast binevenit cu paltonul negru, larg croit. Între marginea de jos a paltonului şi cizmele delicate (aceeaşi culoare cu “bundița”) se vede puțin din picioarele mereu în mişcare nervoasă, cu pielea albă acoperită de fire de păr ordonat şi blând culcate sub mătasea ciorapului. Agitație neîntreruptă, chipul violent brunet (aburul unei viitoare mustăcioare nu poate fi evitat de ochiul cât de cât atent), ochii neastâmpărați îi divulgă aşteptarea, dorința caldă, viscerală de a fi curtată, cucerită, îmbrățişată energic. Ştie, dar se preface a nu cunoaşte amănuntul, că are pe post de genunchiere calde, fierbinți chiar, privirile muncitorului cu sacul în brațe.

Tânărul mai înainte pomenit notează, pe deasupra, prezența ocrotitoare-stânjenitoare a mamei cloşcă lângă bagaje; nu se apropie prea mult, o urmăreşte însă insistent pe tânăra neliniştită, ştie prea bine că nu este insensibilă la zâmbetul lui insistent, ochios şi senzual, cu chestia asta a topit lanuri de călătoare, toate îl credeau nefericit, neînsurat, inteligent, foarte bun, foarte potent, foarte neînțeles, gata să se dedice unei femei, tânără, bătrână, nici nu mai conta, parcă le băga în priză când făcea prin gară figura cu sacul, melancolic (el, să ne înțelegem, nu sacul).

De fapt, lumea aşteaptă o legătură feroviară.

Aşteptarea poate fi şi o privire în mişcare a străzii care se desfăşoară în spatele incintei numitei gări. Stradă amorțită de duminică oarecare, iarna, sub un cer opac. Din când în când porțile din lemn forjat sau din lemn se deschid şi în cadrul lor apar onorați cetățeni. De obicei, sunt femei în vârstă sau cupluri pline de respectabilitate. Toți au pantofi sau cizme migălos lustruite, haine curate şi puțin cam țepene. După gravitatea chipurilor scoase din curți e de bănuit că merg la biserică sau în vizite demult anunțate. Strada lungă, sinuoasă lăsând tot mai departe în urmă gara cu nesfârşitele ei poveşti feroviare, vieți trase pe roți, lungite pe şine lucioase, uitate printre traverse.

Pe partea dreaptă, după o buclă destul de largă a drumului, se găseşte o clădire bondoacă, pe fațada gălbuie atârnă un panou pe care se înşiră literele cuvântului “Bufet”; geamurile sunt aburite, dinăuntru parvine un zvon continuu de voci, moale, plăpând prin aerul gri; doi oameni fumează şezând pe cele trei trepte de la intrare, povestesc şi duc pe rând o sticlă cu etichetă albastră la gură. Nu departe, pe partea opusă a străzii, altă firmă: “Foto Color”; în vitrina destul de meschină - tabloul unei fetițe cu o fundă imensă pe cap, cât o antenă, cu obrajii roşii ca de febră, lungi gene pictate în studio, precum ale animatei rățuşte Daisy, iubita lui Donald, gură cât o cireaşă, nici nu mai pare un copil, retuşurile maestrului fotograf îi dau aerul unei femeiuşti de mahala. Cam acelaşi tratament aplicat unei mirese, cuprinsă - parcă - de un fericit leşin, precum şi unei proaspete perechi, năucită de poziția nouă şi relativ fotogenică în care a fost învățată, obligată să zâmbească lumii din inima fericirii, armoniei etc.

Câțiva copii aleargă în curtea şcolii după o minge, dinspre ei vin singurele strigăte mai pline, mai energice. Ceva mai departe apare o altă firmă: tablă albă prinsă undeva la streaşină casei; pe ea este desenat un sicriu mare; sub el stă scris “E. Stoica, aut. nr. 1355” (numele, desigur, al meşterului). Strada cu firme rare, mici şi puțini pietoni duminicali sfârşeşte într-o piață modestă, centrul măruntului oraş. O biserică, un complex comercial, câteva alte magazine, clădiri vechi lângă un pâlc de blocuri. Intrarea în complexul comercial inventariat mai sus e destul de încurcată. La început se ajunge într-un bufet unde domneşte frigul, iar câțiva cetățeni consumă pe

îndelete țuică fiartă, cu un miros pătrunzător şi greu. De aici, pe o uşă cam pătată şi jerpelită, se poate ajunge pe o terasă pustie acum, terasă la capătul căreia se arată altă sală, parcă mai mare.

Este încă dimineață. Fulgi rari peste urbea deocamdată buimacă. La un capăt al străzii - ochean gara, aşteptarea unanimă, plecările, sosirile. La celălalt capăt - lume puțină în sala împărțită în două compartimente printr-un fel de raft înalt, pe ale cărui polițe neregulat dispuse se prăfuiesc obiecte de sticlă, destul de urâte ca formă şi culoare. În compartimentul prim sunt multe lăzi cu sticle de bere; lângă uşă, le păzeşte şi serveşte o femeie grasă, într-un halat negru, lucios în dreptul generoaselor proeminențe anatomice ale bustului. Apoi se văd vitrinele obişnuite într-un restaurant-autoservire, nu prea încărcate, fără propuneri generoase. Pe una din ele tronează un televizor. Un chelner cu mustăcioară tunsă scurt şi câțiva consumatori de bere se uită la micul ecran, sorb, pe rând, lichidul gălbui şi informațiile TV. Alții mănâncă preocupați - puțin din cele cumpărate în restaurant, mai mult din cele îndesate în sacoşele ascunse pe sub mese, lângă picioare, ca nişte câini nemişcați. Cel de-al doilea compartiment al sălii are un aer mai civilizat: mese cu fețe curate, albe, totul e ceva mai îngrijit aşezat, dispus mai cu gust. Consumatori la fel de rari. Într-un colț e amplasată o masă de biliard. Trei tineri se străduiesc să obțină cât mai multe puncte fără a doborî cele două ciuperci de lemn, cenuşii aproape din cauza îndelungatei folosiri. Câțiva localnici au uitat de pahare şi admiră partida "băieților" (se vede că sunt experții jocului, care de care mai sigur de sine, pieptănați ca la revistă, cu ticuri de "profesionişti"). La loviturile de excepție este perceptibilă o oarecare animație a celor de la mese, îşi aduc aminte de paharele dinainte.

Pe o față de masă: un pahar cu vin, o scrumieră, o ceaşcă cu cafea aburind, o foaie de hârtie pe sfert scrisă şi o mână caligrafiind în continuare: "Draga mea, continuu epistola într-o sală de restaurant unde este lume puțină şi cam amorțită, unii beau fericiți berea sau țuica duminicale, într-un colț trei flăcăi se agită în jurul unei mese de biliard. Înaintez în scrisoare cu o descriere, deşi ea, misiva, este chiar despre dificultatea de a mai descrie altceva decât ce văd în preajmă. Sunt singur, întâmplător ajuns aici, în duminica unui târg somnoros, unde fiecare gest se pierde fără ecou, fără strălucire, absorbit de aerul rar al locului. Cum se întâmplă cu singurătatea, cu literele, cuvintele pe dreptunghiul alb de hârtie de aici, lângă o scrumieră, un pahar cu vin, cafeaua leneş aburind etc."

POVESTE DE ADORMIT

Mă trezesc fără efort, este ora şase a dimineții, fiecare zi începe pentru mine la această oră, ceasul biologic respectă cu uimitoare fidelitate orologiile oraşului. Aprind veioza, îmbrac halatul (mic-burghez, cam purtat, dar călduros) şi mă îndrept spre bucătărie. Pun apă într-un ibric de aramă (cadou) pentru cafeaua cea de toate

dimineţile. Până fierbe apa mă dezbrac şi fac exerciţii gimnastice, pornesc şi aparatul de radio, încerc să fiu cât mai atent la ce s-a mai întâmplat în timpul somnului, de o parte şi de alta ale lui. Păzesc ibricul, apa dă să fiarbă, înţeleg că mi-aş putea spune destul de coerent "povestea ibricului de aramă", cum l-am primit în dar de la o frumoasă de pe cerul adolescenţei, era foarte frumoasă, cultă, dintr-o familie nobilă, îmi scria epistole pe o hârtie veche, de un roz palid, cum n-am mai văzut apoi, cum pasiunea mea de atunci s-a evaporat (unde oare?), aşa cum se întâmplă acum cu apa clocotind. Ei, povestea ibricului de aramă!, trebuie să-mi fac cafeaua, pe mine mă aşteaptă o nouă zi de muncă, sunt un om prea serios şi dornic de integrare în colectiv ca să pierd vremea la ora asta ţesând o poveste patetică, din care a rămas, totuşi, parfumul unei prospeţimi a senzualităţii.

Înapoi în cameră, e mai cald decât în bucătărie, cafeaua şi ţigara nocive, dar şi acomodarea cu ziua care abia începe. Mă uit la dezordinea de pe biroul meu funcţional şi la hainele risipite pe un fotoliu (poziţiile lor chinuite, obedienţa lor incredibilă la contorsiuni, îndoiri, răsuciri - îţi dau uneori senzaţia că te revendică, să le oferi formă, să le umpli cu viaţa corpului tău). Gata, ce abuz de vorbe-n cap la vederea unor simple rufe personale, "de serviciu", mai bine le-aş mai netezi puţin. Beau din cafea, deschid fereastra - e un cer nehotărât, nori gri se amestecă din loc în loc cu senin. Pornesc spre baie. Spălatul, duşul şi, mai ales, bărbieritul oferă - nu-i aşa?! - sentimentul siguranţei de sine, aceste acte şi un nod corect la cravată sunt o şansă în plus pentru a evita ezitările, pentru a porni la fapte optimist, decis, senin. Pe mine privitul în oglindă, dichisitul matinal, obligaţiile acestea zilnice nu mă entuziasmează deloc, de cele mai multe ori mă deprimă, dar, iarăşi, nu e vreme de asemenea detalii. Mi-au mai rămas puţine minute, să mă îmbrac, să-mi strâng câteva lucruri şi hârtii, să înghit ceva mâncare, să pun relativă ordine prin încăperi şi să plec.

Paşi repezi, trebuie să ajung la timp la autobuz; în colţul străzii încetinesc, sunt liniştit, se vede lumea în aşteptare, autobuzul meu n-a trecut încă pe acolo. Îmi găsesc un loc printre zilnicii mei colegi de călătorie, aştept şi eu amuzându-mă cu gândul că vin aici, în staţie, grăbit să fiu punctual, parcă aş alerga la o întâlnire amoroasă, ca şi cum aş fi de-a binelea fericit să mă înrolez în formaţiunea aceasta cu specialitatea "aşteptare". Am timp să privesc cei patru mesteceni subţiri de pe dealul din faţă, arbori fragili, tineri, singuratici, dispuşi ca într-un romb. Dar a venit autobuzul. Urc, îmi caut un loc strategic, să nu fiu înghesuit prea tare şi să o pot vedea, la următoarea, pe colega mea, Emilia. Am ajuns şi în staţia ei, o văd de departe. Se strecoară abil spre colţul nostru, ne salutăm cât mai vesel şi, ca de obicei, vorbim vorbe, nimicuri de dimineaţă şi de autobuz nr. 6, prezente şi inerente fiecărui drum. Eu o admir pe Emilia, mă uimeşte de fiecare dată lipsa de probleme în care

trăieşte, refuzul instinctiv al oricăror complicații. O singură dată brava mea colegă a fost necăjită, schimbarea tonusului m-a durut (ea, tristă, cine să mă mai bine dispună, să-mi ofere gratuit un exemplu de viață surâzătoare până la urechi?!). Atunci am întrebat-o ce i s-a întâmplat, ea mi-a răspuns limpede: “Un singur lucru important îmi mai doream, mă-nțelegi, să-mi iau carnetul de conducere, şi uite că scârboşii ăştia m-au picat la examen. Tot am să-l iau eu, da' mi-e ciudă că am dat din greu la un prieten care n-a mişcat un deget pentru mine, ticălosul!” La scurtă vreme norii eşecului s-au risipit, Emilia a rezolvat problema carnetului mult râvnit, a redevenit aceeaşi femeie tonică, veselă, senină.

Dar am ajuns la destinație. Coborâm. Numărul de paşi consacrat între stația autobuzelor şi intrarea în instituția noastră: salutul colegilor în drum spre poartă, întâlnirea cu cei doi portari (Mirciulică are, iar, ochii precum cepele roşii, iar se clatină şi trage cu ochiul, de nu l-ar vedea directorul!). De Emilia mă despart la etajul întâi, aici îşi are ea biroul, eu mai am de urcat, locul meu de muncă e cu două etaje mai aproape de cer (simplă precizare, minuni mai consistente nu mi s-au arătat, cel puțin până acum). Muncesc. Îmi pare rău că nu am ritm şi o stare constante în munca mea, adică nu mă pot bucura de ceea ce fac în fiecare zi. Şi asta din cauza neaşteptatelor mele puseuri de entuziasm, de lehamite apoi, datorită perioadelor de reală buimăceală prin care trec şi pe care nu sunt în stare să le explic. E ceva la mijloc de bine şi de rău, nici mai mult nici mai puțin, recunosc că nu mă pot “dedica”, “implica” permanent, nu-mi pot reprima stările interioare, nu ştiu şi nu le pot alunga ca pe nişte muşte, nu ştiu cum să le las acasă. Azi este bine, nici un incident dinafară sau dinăuntru de-a lungul celor şapte ore de serviciu modest remunerat.

S-a terminat. Plec acasă liniştit, sunt destul de rare asemenea despărțiri de biroul meu, pentru că nu am tactica colegului Georgiu, excelentă: a pus dosarele stivă lângă stivă, dacă îşi culcă pe mâini capul, poate dormi liniştit, nu se vede. Ca şi dimineața, meteorologia a rămas posacă, cerul e acum acoperit de un fel de pastă cenuşie, fără pic de relief, de joc al nuanțelor şi formelor. Starea cerului mă îndeamnă la un cuminte şi şters program casnic. Acasă, nici o vizită, nici o plimbare. Mănânc pe îndelete două feluri, n-am gătit prea rău ieri. Urmează un fel de recunoaştere a propriului ambient, cum se spune, un fel de ordine printre lucruri, recunoaştere şi “redarea demnității” fiecăruia în parte. Gândul că am, în sfârşit!, parte de o seară paşnică, tară obligații şi evenimente mă bine dispune, mă port frumos, mai răbduriu, cu fiecare lucru. Mă apuc să citesc cu seriozitate, de o bună bucată de vreme m-am “întors la clasici” (am citat pentru că sunt sigur că formularea asta am auzit-o sau citit-o undeva). Cărțile lor pretind sobrietate şi concentrare. Nu dau nume şi titluri, în schimb trebuie să recunosc: apar momente ingrate, când atenția nu mai funcționează

impecabil, şchioapătă. Mă străduiesc să fiu în carte, să nu-mi scape înțelesurile, am ajuns la concluzia că este inutil să citesc tot felul de noutăți, eu de-abia am ajuns la sâmburele unei cărți serioase după mai multe lecturi, am ajuns mai mult un recititor, decât un cititor. Dar şi acum, iar am dat de năpastă: de la un moment dat, cartea devine un simplu pretext pentru a rămâne în fotoliu. Conştiincios, citesc cuvintele, frazele, dar nu le mai pricep înțelesul, nu se mai leagă între ele, mă gândesc la evenimente care sunt în desfăşurare şi care mă implică le învârt pe toate fețele, presupun evoluții viitoare, soluții, comportament destul de uşor de înscris într-o rubrică a psihiatriei. M-am plictisit şi de această întreprindere. Mă plimb fără un rost anume prin încăperile micului apartament, mai schimb poziția unui obiect, din soiul celor care se vând la piață, lebede, izvoare, castele, peisaje de iarnă cu troiene şi căsuță cu lumină la fereastră, etc. Mi-am dorit singurătatea şi acum mi-e cam urât de ea, cinstit fiind - aş avea poftă să vorbesc cu cineva apropiat, să povestim nimicuri, să ne povestim chiar, cât mai sincer. Seara e destul de târzie pentru a mai invita pe cineva la o şuetă. Înapoi la citit. După două ore bune, eficiente, citesc din nou mecanic, sensurile îmi scapă iremediabil. De fapt, îi văd - înainte de culcare pe cei cărora le-aş fi putut telefona, scrie o epistolă, invita la mine sau merge le ei. Îi convoc aici, să-mi țină de urât. De pildă - Felicia.

Felicia închide fereastra unei camere anonime dintr-un bloc al capitalei. E spre miezul nopții, mai sunt destule zgomote afară, într-un mare oraş evenimentele n-au timp să se epuizeze ziua, înghit pur şi simplu şi din noapte, se amestecă şi in regimul nocturn. Felicia este proprietara, de una singură, a unui apartament mare cu patru camere, cu instalații sanitare şi orientare ideală, mereu e soare prin camerele ei; un apartament domnesc, elegant, achiziționat pe bani grei şi tot felul de intervenții ale părinților ei, un fel de premiu pentru unica, supusa şi inteligenta lor fiică (e drept că, la puțină vreme, după achiziționarea de mare valoare, tatăl Feliciei a făcut infarct, a murit bietul om, un inginer blând, tăcut, gospodar mult lăudat de soție şi fată). La această oră interiorul este parțial luminat de o veioză cu pălărie de metal, galben vopsită, cu câteva tăieturi care fac abajurul să semene cu o fioroasă vizieră medievală. Felicia se aşează pe un fotoliu, îşi ia de pe măsuța joasă, ticsită de tot felul de lucruri (reviste de modă şi mondene, pachete de țigări, un roman polițist în limba engleză, câteva bijuterii, o scrisoare desfăcută, poşetă, un vas cu fructe, tuburi de ruj, flacoane cu ojă şi parfum) o cutie albă; îi desface capacul înflorat cu literele aurite ale celebrei firme producătoare, îşi trece degetele peste crema plăcută, rece şi aromată, şi începe un masaj sistematic al tâmplelor, în jurul ochilor, apoi continuă cu mâinile, gâtul, bărbia (de la o vârstă încolo, se pare, obiceiul acestui masaj “de culcare” devine obligatoriu, imperativ şi ritual pentru cele mai multe femei, executat într-o poziție a corpului şi cu o mină vag melancolice); Felicia îşi mângâie expert

zonele vulnerabile la trecerea timpului; un superb casetofon japonez emite “stereo” melodiile unor foarte talentați şansonetişti, marea pasiune muzicală a încă relativ tinerei femei.

Momentul intim-melancolic a luat sfârşit. Felicia oftează uşor, aşa, din senin, se duce să verifice dacă uşa apartamentului e bine închisă, stinge lumina din bucătărie după ce a “consumat” o cină foarte uşoară, doar aşa e recomandat şi recomandabil. Acum e în dormitor, încăpere covârşită de importanța unui imens pat dublu, evident matrimonial, în care Felicia doarme mereu singură (excepțiile sunt chiar neglijabile, prăpădite experiențe erotice fără pic de viitor şi satisfacții). Înveşmântată în fine museline, întoarce cuminte arcul ceasului deşteptător şi, cu un ultim gest, stinge lumina. Stă întinsă în somptuosul pat, în liniştea apartamentului care îndeplineşte toate condițiile pentru a constitui un demn, onorabil, foarte plăcut cuib al fericirii.

Felicia, femeie la treizeci şi ceva de ani, cu funcții importante la o firmă de prestigiu, periodic trimisă în diferite capitale europene pentru tratative complicate, cultă, rafinată, întreținând relații amicale cu universitari şi oameni de afaceri, artişti de prestigiu şi “tehnocrați” subțiri, chipeşi manierați; Felicia “intimă” şi “socială”; urmează cea “anatomică”: ochi căprui, bărbie proeminentă, păr tuns scurt, scundă, cu sâni mici şi picioare nu tocmai de senzație, cu ceva hrăpăreț în prea accentuata lor arcuire spre interior (sursa unor mari complexe), corp tip “viespe”, insinuând tenacitate, inflexibilitate, pasiune fără durată, devastatoare însă.

Ar mai fi ceva: Felicia a fost, este o feministă neobosită (undeva, în bibliotecă, pe un raft întreg, sunt aşezate cărțile unor feministe notorii). În compania unui bărbat (a iubit, iubeşte, doreşte să se căsătorească, dar pe unii dintre pretendenți i-a respins, doi-trei posibili parteneri n-au vrut să se angajeze într-o relație cu bătaie lungă şi cu certificat de căsătorie) este destul de agresiv-posesivă. Felicia nu întreabă, oricât de mult ar cere-o clipa - “Mă iubeşti?” sau “Cât de mult mă iubeşti tu?”, ci, de cele mai multe ori, aşa: “Cât de mult crezi tu că poate fi iubită o femeie?”. Acum Felicia doarme singură într-un somptuos pat matrimonial.

Gata cu Felicia şi lenevitul meu “intelectual” în fotoliu, cu o carte în mână. Arunc mizeria din scrumieră, la fel - o floare ofilită dureros, am rămas chiar singura vietate din apartament, n-am nici măcar un şoarece prietenos prin cămară. Mâinile agitate peste birou tulbură vag praful strâns, nebruscat de vreo cârpă harnică. Caut la radio un post cu muzică, să danseze măcar praful, îmi fac un ceai de plante (ceai oferit de mătuşa Silvia, ea şi unchiul Vasile “se mențin” numai cu ceaiuri preparate exclusiv din cozi, rădăcini, fire, frunze, flori, au multe vitamine şi săruri, dragă, sunt curată sănătate!). Lângă ceaiul aromat mai culc câteva personaje.

Ileana şi Andrei. Cei doi citesc - în alt apartament, în alt pat încăpător, mare,

precum cel al Feliciei (fie-i somnul netulburat de vise urâte, că are boala interpretării şi dimineață va delira!). Atmosferă de pace, bunăstare, fericirea cuplului reuşit, bine înfipt în suprafața cotidianului, mulțumit cât cuprinde de dimensiunea şi funcționarea a toate cele ce sunt. Ileana citeşte un jurnal de călătorie prin Grecia, cărțile de acest fel îi plac foarte mult, va ajunge şi-n Grecia, e instructivă lectura de acum; Andrei notează câte ceva într-un dosar masiv, răsfoieşte apoi mai multe pagini, se opreşte din nou la ceva care prezintă interes. El termină primul, închide dosarul, se uită la acele ceasornicului, se întoarce spre Ileana, o sărută cast pe frunte, îi spune şoptit că s-a făcut târziu, a doua zi are o sumedenie de treburi şi după-amiază vor merge în vizită la familia Moşoiu (bătrâni fără copii şi rude apropiate, foarte bogați, de la care - s-ar putea - viitorul să le aducă anumite "bucurii şi fericiri", vorba ei), ştie ea ce greu e cu ei, cu capriciile şi suspiciunile lor. Ileana a abandonat cartea, îl ascultă cu atenție, concentrată. Când Andrei termină de explicat programul şi problemele care-i aşteaptă, îşi lipeşte buzele cărnoase de obrazul lui, apoi se instalează cât mai bine pentru somn, îşi potriveşte perna. Andrei îi copiază, mai stângaci, gesturile.

E întuneric, nu se aude decât zumzetul congelatorului masiv, plin cu bunătățile furnizate săptămânal de grijuliii părinți ai cuplului. Aproximativ lipiți spate în spate, Ileana şi Andrei aşteaptă somnul, aşteptare care, prin conținutul ei secret, îi "dezlipeşte" destul de mult. Tot mai greu, mai cețos, Andrei se uită la felia de cer încadrată de ramele ferestrei; se gândeşte, "în sfârşit, bine că avem boxele astea pentru casetofon gata montate în maşină, să văd ce mai zice acum Valentin, îl dau gata cu chestia asta, drace, trebuie să lichidez neapărat împuțitele alea de debite restante, uite că mai rezistă moşul ăsta de Moşoiu, mă enervează că se crede aşa deştept, are impresia că nu mai pot eu de cultura lui, mare brânză, un aiurit sclerozat, da' e şi afurisit, dacă mai stă şi se codeşte şi calculează, n-o să vedem noi niciodată nimic, nici măcar acolo, un tablou ca lumea, şi câte are banditul, crede că nu ştiu că a umblat cu legionarii, las că-i arăt eu pisica..."

Sub pleoapele nu foarte bine şterse de fard, Ileana revede, fără să vrea aproape, episoade amintiri, iar o chinuie imaginile marii ei iubiri din studenție, amor stricat de părinții ei, iritați de nepotrivirile aparente dintre ei doi, ea şi el printr-o pădure ninsă, făcând dragoste în cabana unui prieten de-al lui, stilul lui de a o iubi, nemaiîntâlnit la nici un alt bărbat, palmele încasate din cauza Iui de la tata, fuga lui peste hotare, fără explicații, ca o dispariție definitivă; imagini încâlcite, altele, cu cei doi bătrâni Moşoiu (of, of!, ce-ar mai vrea ea serviciul acela de cafea din porțelan de Delft, o splendoare şi o avere!), cu directoarea (va trebui s-o complimenteze, să fie foarte drăguță şi atentă, femeia e destul de capricioasă, dar sensibilă la laude şi mici atenții - să-i aducă un parfum franțuzesc de calitate, tot are ea destule), cu Popescu, se tor

învârte în jurul ei, face des apropouri, e drăguț şi vesel, nu ştie încă ce să facă, a invitat-o la restaurant, mâine mâncăm la Moşoiu... Din nou se aude torsul pisicesc al congelatorului plin şi bogat ca în reclame, congelatorul care le încălzeşte inimile.

Pe cine să mai culc? Parcă aş fi un fel de Moş Ene divagant sau, de ce nu?!? un Moş Diazepam. Mai bine aş învăța câte va cuvinte noi în germană sau aş repara uşa de la baie, e de atâta timp defectă! Dar să mai aştepte, oricum nu e ora potrivită pentru asemenea lucrări. Şi am găsit, mai am pe cine adormi!

Mirela şi Răzvan, de exemplu. Locuiesc şi ei în capitală, tot la bloc. La această oră târzie, în pijama albastră, Răzvan ucide cu sete şi satisfacție țânțarii pripăşiți prin sufragerie şi dormitor; se vede - din precizia şi rapiditatea gesturilor - antrenamentul serios în domeniu. Lichidarea are darul să-i modifice fizionomia: chipul, de obicei surâzător, cu pomeții uşor ridicați, nasul de Pinocchio bun, ochii veseli, cu sclipiri ironice sub lentilele groase ale ochelarilor, toate s-au schimbat, cât să-l facă pe Răzvan sever, cu figura animată de o doză de cruzime pasageră. Îl văd cu afecțiune prietenească, în această poziție: o mână sprijinită de perete, fața ridicată spre tavan, cealaltă mână gata să aplice, cu un ziar făcut sul, lovitura fatală unui țânțar care s-ar mai încumeta să se odihnească deasupra capului lui. Din baie se aude zgomotul duşului, se disting sunetele unor obiecte de metal sau sticlă lovind suporturi de faianță. Mirela face baie, a lucrat în schimbul doi, abia de o jumătate de oră a ajuns acasă, obosită, iritată, şi-a lăsat repede pantofii, poşeta, ceasul, bijuteriile şi a intrat în baie. Între timp Răzvan a încheiat masacrul enervantelor zburătoare, priveşte atent barometrul (întotdeauna l-a fascinat imprevizibilul capricioasei meteorologii), se duce la bucătărie, strânge - fără chef - farfurii, pahare, resturile cinei lui sumare, pregăteşte ceva şi pentru Mirela. De fapt, bucătăria, sufrageria, dormitorul la fel, dau senzația de casă cu viața într-o permanentă stare de zăpăceală uşoară, de improvizație; mobilele par adunate când dintr-un subit elan casnic, când cu vizibilă neglijență, aduse aproape întâmplător în încăperi. Un amestec căruia nu-i lipseşte deloc farmecul, vorbind - în felul lui - despre viața celor doi, existență lipsită de pasiunea acumulărilor costisitoare şi impunătoare, mai interesată de ce se întâmplă în mintea şi sufletul protagoniştilor.

Răzvan e în pat, citeşte din Benedetto Croce, *Poezia* (marea lui pasiune - literatura, strivită, chinuită de un serviciu şi îndatoriri total străine de aşa ceva). Apare, în sfârşit, Mirela. Baia prelungită n-a reuşit să îndepărteze toate semnele oboselii. Mirela e o brunetă pur-sânge, cu un trup glorios, forme generoase, carnație fermă şi bine organizată, emană prin toți porii căldură, pasiune şi entuziasm senzual. Vine tristă oarecum în dormitor, tăcută, se aşează lângă Răzvan, se reazimă într-un cot, cu mâna cealaltă îşi răsuceşte o şuviță încă udă. Nu mai are nici urmă din exuberanța obişnuită a feței, arată ca şi cum s-ar gândi cu multă atenție la ceva deloc

plăcut. Deodată, către Răzvan cel paşnic: “Auzi, dragule, mă simt îngrozitor de obosită, nu numai de ziua de azi, mi-am dat seama că e ceva grav, adunat în timp, nu ştiu cât mai rezist în stilul ăsta, am priceput că sunt epuizată pentru că nu mai îmi convine nimic, mă scol gata terminată, nu mă mai pot concentra, mă enervez din nimicuri. Vreau să mergem undeva, trei-patru zile, cum am fost anul trecut în Parâng. Mai ştii, grasule (e unul din alinturile care-i plac şi lui Răzvan), ce bine a fost? M-am săturat de oraşul ăsta mizerabil, de câini vagabonzi şi de câinii de la serviciu, de ingineria mea nenorocită, vreau să ne retragem undeva, numai noi doi, să nu avem telefon. Am ajuns acolo încât numai când le văd pe tâmpitele de la mine din birou mă apucă toți dracii. Hai grăsuțule, hai să mergem undeva, te rog, nu mai am putere!” în timp ce Mirela îşi povesteşte necazurile, Răzvan a pus cartea deoparte, şi-a scos ochelarii, mângâie lentilele cu un colț de cearceaf. Când femeia termină, nu spune nimic, îi mângâie încet tâmpla, ceafa, o cuprinde în brațe, dă din cap în semn de înțelegere şi rezolvare, începe să o dezbrace, nu mai ştiu dacă fac dragoste sau adorm îmbrățişați, nici nu vreau să-mi închipui urmarea, pentru mine e destul, e ca un calmant de calitate faptul că îmi închipui cum li se ating părți ale corpurilor iubitoare.

Schimb postul la radio, găsesc unul unde se transmite - mare, mare bucurie! - concertul pentru oboi şi vioară de Benedetto Marcello! Mai am puțin ceai. Din servieta tot mai jerpelită scot un teanc de fişe pe care trebuie să le verific. Merge ce merge o vreme, până îmi aduc aminte de cei adormiți de ticălosul de mine în joacă (oare cât de vinovată, de nevinovată?). Pe Răzvan şi Mirela i-am lăsat aşa, în plină lumină artificială (la cei dinaintea lor am avut grijă să-i culc corespunzător, în întuneric şi linişte). O excepție ar fi, aici, justificată şi de frumusețea corpurilor celor doi, numai bune pentru iubire şi iubit.

Spațiul modest al unei garsoniere. Mai întâi un dulap alb, cam vechi cu suprafața pleznită în mai multe locuri, cu uşile deschise; de colțul de sus al uneia atârnă un umeraş pe care se odihneşte un costum; pe fața interioară a celor două uşi sunt prinse câteva postere înfățişând aceeaşi tânără superbă, alergând pe o plajă exotică, cu tricoul ud bine lipit şi fotogenic de sânii frumoşi şi impunători, cu dantura sănătoasă la vedere, gata să muşte cu poftă din viață (aşa presupun că au intenționat autorii clipului fotografic). Într-un colț, aproape de dulap, o noptieră pe care e aşezat un pahar cu urme de nectar pe pereții subțiri; mai este şi un cuib adevărat, din paie şi ramuri firave, uscate, cu trei ouă mici albăstrui în el. În colțul opus - un birou obişnuit, acoperit cu tot felul de cărți, dosare, mape, flacoane cu medicamente, ustensile de scris, bucăți de hârtie; între birou şi noptieră este un pat simplu; deasupra acestuia, pe perete, au fost prinse câteva colaje; unul cu pionierii zborului şi fraze despre zbor, altul întruchipează un arbore plin de fructe care sunt chipuri de

femei, cu frunze uscate şi cârcei pe post de ramuri. Copacul este admirat, privit de un bărbat urât şi trist, într-un loden alb, cu gulerul ridicat. În pat doarme Damian. În preajma patului, pe jos, pantofi, o rachetă de tenis, un casetofon, ciorapi, haine, o sacoşă goală, un carnet deschis. Damian doarme liniştit, destins, ocrotit de cuibul cu trei ouă albăstrii şi de colajul despre zbor, ca şi de cel despre femeile-fructe.

Acum mi s-a făcut mie somn. Îmi urez noroc pentru ziua următoare, somn uşor. La fel celui neadormit, încă, de somnoroasa povestire.

GRĂDINI, BIBELOURI, VECINI

"Ei, dragă domnişoară Elvira, nu-i aşa că acum ar fi foarte bună nişte slănină cu pâine, că ceapă verde avem destulă şi proaspătă! De poftă de mâncare, nu că nu avem ce mânca, ce să mai vorbesc!" Cuvintele care nu îngăduie decât aprobarea totală, aparţin Aurorei Moceanu, aflată la muncă în grădina personală de la bloc; cuvintele plutesc prin aerul crud al dimineţii, se amestecă repede cu cele ale răspunsului: "Da, sigur, bineînţeles, activitatea asta îţi face şi îţi dă - fără discuţie - poftă de mâncare de speriat, teribilă, e sănătate curată, ce mai încoace şi-ncolo!" E vocea de neconfundat a domnişoarei Elvira Olteanu, răscoapta fiică a unui fost preot, femeie bine trecută de 60 de ani, singurătate ofensivă, toţi o ştiu lucrându-şi terenul de la bloc în capot de mătase, albastru cu buline albe, în papuci împodobiţi cu pămătuf şi cu nelipsita ţigară fără filtru, aprinsă, fumegând alene în mâna ei stângă. Şi ea, şi Aurora Moceanu s-au impus tuturor vecinilor odată cu apariţia micilor grădini de pe lângă blocuri. S-au dovedit, amândouă, foarte pasionate şi consecvente în grădinăritul acesta improvizat, un domeniu destul de pretenţios, dar care le-a asigurat un indiscutabil prestigiu în cartier.

Povestea grădinilor a început în urmă cu destui ani. În spaţiul desemnat şi protejat de cele trei blocuri lipite între ele, formând o aproximativă literă U, teren până atunci acoperit cu o iarbă precară, săracă, provocatoare de inerentă indispoziţie, câteva familii harnice şi întreprinzătoare au "ocupat" suprafaţa modestă, au împărţit-o în mai multe felii şi au început practicarea entuziastă a grădinăritului de bloc. Urmele diletantismului iniţial se recunosc acum numai în conturul grădinilor tară împrejmuire: tot soiul de dimensiuni, de la fâşii înguste şi lungi, la pătrate, dreptunghiuri sau trapeze bizare. Este singura urmă de stângăcie, în prezent culturile prospere demonstrează ştiinţă, soluţii savante, ambiţie, rigoare, virtuozitate şi rafinament chiar. Rezultatele experienţei şi ale concurenţei amabile, civilizate, plăcute, de bună vecinătate, desigur!

Cum stadiul improvizaţiei a fost demult depăşit, grădinile au ajuns la eficienţă economică reală; dar, mai presus de orice, tulpinile, frunzele, fructele, florile, alcătuiesc o oglindă în care chipul proprietarilor se reflectă admirabil şi fidel. În oglinda vegetală vecinii - invidioşi sau nu - constată prompt hărnicia, perseverenţa,

ingeniozitatea, personalitatea, devotamentul şi chiar delicateţea proprietarului în cauză. Şi nimeni, în cele trei blocuri, nu poate pretinde că deţine o grădină mai bogată, mai frumoasă, mai arătoasă decât familiile Moceanu, familie compusă din Aurel şi Aurora Moceanu (nu au din păcate copii). Sunt oameni destul de în vârstă, se apropie de 70 de ani, dar nu se lasă, muncesc zi de zi, echipaţi cu tot ce este necesar, optimişti (doamna Aurora a confecţionat până şi două şepci bej, cu cozorocul mare, ştrengăresc, să-i ferească de soare şi să le confere un aer tineresc).

E abia trecut de ora 9 a dimineţii, şi aerul s-a încălzit deja; e linişte, copiii au plecat la şcoli, părinţii la locurile de muncă, doar din bucătării se aud, rar, zgomote familiare. Scurtul dialog cu domnişoara Elvira doamna Aurora Moceanu îl poartă într-un moment de răgaz, pe care şi-l îngăduie pentru a înghiţi două medicamente şi pentru a-şi şterge fruntea de transpiraţie, pentru deliciul de a-şi potoli setea uvrieră bând chiar dintr-o sticlă de un litru apă rece. Se uită în preajmă, la ferestrele apartamentelor, din nou la domnişoara Elvira (“Doamne, ce femeie! asta fumează cât zece bărbaţi la un loc, cum de nu i-o fi ruşine să pufăie până şi în grădină, o vede toată lumea, asta vine aici să îmbâcsească aerul, nu să lucreze, degeaba se dă mare, toţi o văd că scoate numai fum, ca o locomotivă!”). Îl caută cu privirea pe Aurică, în bună parte ascuns de roşiile viguros crescute: tot potriveşte nişte bucăţi de sârmă dar nu reuşeşte să le mai dea de capăt, să le asambleze aşa cum i-a cerut consoarta. “Of, omul ăsta nu este în stare de nimic! Nu ştie să spună o vorbă bună măcar nebunei ăsteia de Elvira şi nici sârma aia nenorocită nu se pricepe s-o lege odată, eu o rezolvam în cinci minute, în mâinile lui rugineşte de-a binelea, mai mare ruşinea!” Toate sunt pe capul ei, dacă nu i-ar spune ea amănunţit ce e de făcut, cum trebuie, n-ar ieşi nimic, praful şi pulberea s-ar alege de toate cele câte au adunat, cu atâta efort! “Lasă, Aurică, lasă că vin eu, ce dracu' să fac, mi se face pur şi simplu rău când văd ce porcării eşti în stare să faci, bine că nu e lume multă acum, ne-ar râde toţi, blegule, parcă îţi baţi joc de totul! Nu ştiu cum mai suport atâta umilinţă!” Aurora Moceanu nu mai scoate o vorbă, tace ostil, încruntată. Pune sticla cu apă în găleată, îşi ridică sapa-baston şi greu, poticnit, vine lângă el, îi smulge din mâini cele trei bucăţi de sârmă, le înnădeşte cu mişcări din ce în ce mai iuţi şi mai nervoase. “Uite cât de simplu e! Numai tu eşti în stare să pierzi o jumătate de oră pentru aşa pentru aşa lucru de nimic, simplu ca bună-ziua! Poftim, ţine, leagă-le bine, să reziste. Vezi ce faci, să nu trebuiască să vin eu din nou, măcar să nu mă mai enervezi şi să ne faci de râs la tot cartierul, numi dau seama cum de nu ţi-e ruşine!” După ce i-a şoptit observaţiile soţului neîndemânatic, se întoarce spre domnişoara Elvira şi-şi încheie dialogul cu o constatare plină de optimism şi plăcere: “Aveţi perfectă dreptate, dragă domnişoară, uite, aici până şi apa are alt gust! Dacă vrei să ai de toate, este şi de lucru, nu se poate altfel, dar ce bucurii capeţi când vezi rezultatele muncii! Acum mie

îmi dau bătaie de cap marginile astea cade mereu pământ pe poteci, din cauza asta am pierdut multă salată, că au căzut bulgări de pământ cu sămânță cu tot, nu s-a ales nimic. Vă sărut, multă, multă sănătate, domnişoară!" Se apleacă repede, vrea să termine azi şi problema marginilor grădinii, să fie totul în ordine. Scoate pământ negru dintr-un sac de plastic (ce greu a făcut rost şi de aşa ceva, cât s-a rugat să i-l ducă cineva în grădină, că era tare greu!), răspândeşte cu o lopățică grăunțele albe pe bordura grădinii şi, apoi, o netezeşte cu o mistrie, să fie cât mai uniform şi estetic răspândit (degeaba a întrebat-o, ironic, doamna profesor Matei ce se poate face cu o mistrie în grădină, ar vedea şi chioara asta cam cât de utilă este asemenea unealtă, cum ies de bine şi de netede straturile cu ajutorul ei, dar n-are timp pentru aşa pedichiură, numai atât ştie, habar n-are de cum trebuie îngrijită o plantă, vai de capul ei cel creț!).

De trei ore bune Aurora Moceanu se ocupă numai de bordurile grădinii şi ale straturilor, aproape a terminat de pus pământul negru şi cam cleios unde trebuie, mai are şi de aranjat şi de semănat un strat de salată verde de toamnă, să fie mereu proaspătă (ce bună e la ciorbă, o minune!) mai trebuie să formeze şi un strat protector, ca un gard viu (că dau iama nesimțiții de copii, ba după mingi, ba să se ascundă, unii chiar fură întinşi pe burtă, a văzut cum scobesc pământul să scoată un morcov, vai de capul lor, uitau de joc numai ca să mănânce!). Aurel încă se mai chinuie cu suportul pentru castraveți, n-are îndemânare şi se mişcă greu, stângaci şi acum, cum a fost toată viața. Mai e şi căldura, din ce în ce mai apăsătoare. A plecat şi domnişoara Elvira, nu a mai rămas nimeni prin grădini, toți se feresc de soare. Familia Moceanu nu încetează munca, grădina trebuie să arate impecabil, nici un efort nu este prea mare pentru menținerea, susținerea prestigiului gata cucerit. De altfel, ei muncesc organizat, au găsit soluții originale, care au eficiență sporită şi scutesc de eforturi fizice prea mari. Până şi sosirea în grădină se desfăşoară cu rigoarea unui ritual. Acesta începe odată cu apariția, de după un colț al blocului, spre grădini, a doamnei Moceanu; ea păşeşte încet, sprijinindu-se în coada subțire, lustruită a unei săpăligi (datorită unei artroze nenorocite care i-a deformat şi înțepenit picioarele, pentru ea fiecare pas este un chin, un adevărat calvar; dar ea nu s-a lăsat, a luptat şi luptă cu boala neîncetat!); trece pe cărare prin dreptul altor grădini, cu grijă multă ajunge în fața unui şir vertical de balcoane. Cel de la etajul întâi, protejat cu o prelată în dungi albastre şi roşii, aparține familiei Moceanu. Când ajunge în dreptul lui, Aurora strigă energic, imperativ: "Auricăăă!" După câteva clipe, cele două părți ale cortinei improvizate sunt puțin date la o parte, cât să încapă între ele bustul domnului Moceanu. Acesta îşi priveşte consoarta, dispare apoi preț de un minut, reapare între draperii cu o găleată şi o stropitoare în brațe, parcă ar fi la o prezentare de noi găselnițe tehnice. Cele două recipiente sunt legate de o sfoară

trainică, aproape o funie. Domnul Aurel le scoate cu multă grijă peste balustrada de metal şi începe să le coboare încet-încet, grijuliu ca nu cumva să atingă sticla balconului personal sau pe cea a lui de la parter (ce scandal ar mai face ticăloşii de Enache, fie şi numai pentru o simplă atingere, oameni mai scârboşi ca ei nu găseşti să cauți cu lanterna, abia aşteaptă să găsească un prilej de ceartă!). Operațiunea e urmărită cu cea mai mare atenție de doamna Moceanu; când găleata şi stropitoarea au ajuns aproape de pământ, doamna Moceanu le prinde cu o mână, le aşează atent lângă ea, apoi desface nodul sforii cu gesturi precise şi rapide.

Urmează al doilea transport, de această dată compus dintr-o a doua găleată şi câteva unelte de grădinărit. La final, Aurora leagă sfoara de un cui anume înfipt în zid; în tot acest timp, Aurel Moceanu a dispărut din scena balconului şi reapare la fereastra bucătăriei; de aici lasă un furtun subțire, de culoare verde. Se deplasează şi Aurora până lângă butoiul de tablă, plasat în dreptul ferestrei lor. Când capătul furtunului a ajuns în butoi, femeia strigă: “Gata, Aurică, e destul, acum poți să dai drumu' la apă!” Urmează câteva minute de linişte şi aşteptare, timpul necesar umplerii butoiului. “Destul, Aurică, opreşte odată apa aia şi vino şi tu aici, că e de lucru!” Până la apariția supusă a soțului, Aurora se uită la mai toate grădinile, sprijinită în aceeaşi coadă de sapă. Greu, încet, apare şi domnul Moceanu, e lângă soție acum. Ea începe să vorbească, să gesticuleze, îi arată ce anume şi unde trebuie să ducă, să transporte. După ce sfârşesc muncile complicate ale grădinăritului, cei doi procedează la fel, repetă aceleaşi operații, de această dată ceva mai încet, din pricina oboselii, desigur. Majoritatea vecinilor au avut înțelegere, şi-au dat seama că toate acțiunile lor nu reprezintă o comoditate de cartier, ci o necesitate. Ritualul este impus de cele două nefericite accidente care le-au întunecat zilele şi nopțile: primul e boala de picioare a Aurorei Moceanu, boală care i-a stâlcit mersul şi a dat prilejul unor glume proaste şi obrăznicii ale oamenilor fără suflet şi caracter din cartier; cel de-al doilea accident, care a impus înființarea scripetelui din balcon, este hernia avansată a domnului Aurel Moceanu, s-a operat, dar n-a avut destulă grijă după operații, acum e prea târziu pentru o nouă intervenție chirurgicală.

Anul trecut, Aurora i-a cerut să găsească o metodă eficientă şi uşoară pentru a obține apă destulă pentru udatul grădinilor, că fusese o vară deosebit de secetoasă. Ea îi dăduse soluția, ca întotdeauna, ea aranjase totul: a vorbit personal cu paznicul unui depozit de carburanți din apropiere, pentru 3000 de lei acela i-a promis un butoi de tablă de bună calitate, fără găuri şi mizerie. L-a trimis pe Aurică să-l aducă. Cu chiu, cu vai (că se mai şi prefăcea, prăpăditul!) l-a transportat până sub fereastră, să-l poată umple cu apă cât mai uşor. În sfârşit, aveau apă destulă, în fiecare seară puteau uda plantele pe rând, ca lumea, de-aia şi creşteau minunat. Numai că bucuria Aurorei a fost neaşteptat de mult şi de repede umbrită de boala lui Aurică: la

nici două săptămâni de la aducerea butoiului i-a mărturisit că iar are hernia foarte mare, că-l supără, că-l doare. L-a trimis la medic, Aurică se împotrivea, că nu mai are rost nici o intervenție, e prea târziu, nici cele precedente nu avuseseră vreun efect. Până la urmă tot s-a dus, doctorul, om de treabă, i-a făcut pe loc formele de internare. L-au operat. Ea a rămas singură, cu toate problemele pe cap. Nouă zile mari şi late. Necazul nu s-a încheiat însă după cele nouă zile: întors acasă, Aurică nu se mai mişca decât încet şi foarte greoi, nici acum nu e altfel, e din cale afară de prudent şi, sub pretext că el nu vrea să mai pățească aşa ceva, nu mai pune mâna pe nimic, o chinuie îngrozitor cu amânări, cu jumătăți şi sferturi de măsură, cu refuzuri nervoase. Că şi scripetele improvizat de la balcon tot atunci l-a înființat, că el nu vrea în ruptul capului să mai ducă la grădină găleţile cu apă, nici măcar goale, pretinde că şi atâta lucru de nimic îl oboseşte grozav.

Uite că a terminat de netezit marginile grădinii. Ce bine arată acum! Degeaba, nimeni n-are idei bune ca ea! Of, dacă ar fi ea sănătoasă, ar face minuni, nu altceva! Că Aurică e un încurcat şi un stângaci, nu se poate baza pe el deloc, mereu a trebuit să facă ea totul, lasă că tot aşa era şi când era sănătos fizic! Aşa i-a fost ei soarta, uite, nici acum n-a terminat suportul pentru castraveți, tot măsoară şi se preface că încearcă să fixeze odată barele cu firele de sârmă, nici de-atâta nu-i în stare. Nici nu poate să-i explice ceva, să-l certe, să-l mobilizeze, o aude cine ştie cine, se ascund să asculte toți, aşa e lumea, după aia se fac de toată minunea cartierului. Pune mistria într-o găleată, bea puțină apă (după ce a înghițit alte două tablete vitale pentru ea), ia sapa-baston în mâna dreaptă, ocoleşte un cot al grădinii, să ajungă aproape de domnul Aurel. E lângă el, se uită repede în jur, îi şopteşte soțului: “Dă-mi-le mie, omule, repede, că-mi vine rău când te văd ce neisprăvit eşti, dacă ar fi după tine n-am termina decât mâine dimineață, aşa le motroşeşti şi le încurci, parcă anume faci aşa!” Aurică mârâie un fel de protest, măsoară în continuare barele de metal, încruntat. “Şi nu mai sta aşa, ca o momâie, râde lumea de tine! Cred că şi Costică termina până acum, cu siguranță!” Costică e un țigan de vreo 12-l3 ani, şchiop, dar cu o nebănuită agilitate în mişcări, deja fumător calificat, bine inițiat în tot felul de afaceri, de la furt la băut bere cu majorii recunoscuți ai cartierului. Oarecum e obligat să se descurce singur, părinții nu au timp de el, nici bani nu-i dau, n-au de unde, locuința lor - o căsuță veche, cam dărăpănată, pe una din străduțele întortocheate capricios şi aflate nu departe de blocurile în care locuieşte şi familia Moceanu - e mereu animată de muzică, veselie mare, clinchete de pahare şi sticle, amestecate cu țipete, cu înjurături aspre, plâns sonor şi vorbe răstite, au foarte multe rude, prieteni, cunoştințe, n-ai ce face, trebuie să fii primitor cu toți, asta costă, nu glumă! Când Aurel fusese internat pentru operația de hernie, doamna Moceanu nu mai ştia cum să se descurce cu grădina, ea n-ar fi putut transporta măcar o găleată

cu apă, nici măcar de la butoi la straturi. Îl văzuse de multe ori pe Costică pierzând vremea pe lângă blocuri şi, într-o zi, i-a venit ideea salvatoare: să o ajute la toate treburile legate de grădină şi de aprovizionare acest copil dezorientat, Costică. Pe mama copilului o cunoştea de la alimentara, nu o singură dată o consolase cu cele mai blânde vorbe, pline de compasiune sinceră şi înțelegere, când femeia se plângea de isprăvile bețive, bătăuşe şi chiar cu femei nenorocite ale bărbatului, un ticălos la care nu-i păsa de nimic, mai era şi violent, de multe ori o văzuse pe femeie cu ochii învinețiți de pumnii ticălosului. S-a dus şi acasă la ei, le-a mărturisit admirația față de "sufletul" lor deschis, hotărât, sincer, a prețuit onest "curățenia" căsuței lor modeste şi buna creştere a copiilor, trei la număr. Apoi s-a plâns de sine, a argumentat cu bolile ei, cu ale lui Aurică, cu singurătatea şi bătrânețea care îi chinuie.

Țiganii au ascultat-o respectuos, erau încântați de vorbele bune despre ei, nu voiau deloc să o dezamăgească. A simțit că-i are la mână, le-a propus o afacere, nu cine ştie ce, dar eficientă: s-o ajute Costică la grădinărit, seara, să poată uda şi ea straturile, le-a promis o răsplată promptă a serviciilor şi n-a uitat să le dea de înțeles că, prin hărnicie şi devotament, Costică ar putea ocupa un loc deloc neglijabil în testamentul pe care se gândesc să şi-l facă ea şi Aurică.

La aşa perspective atrăgătoare, părinții şi-au dat acordul (prăpăditul de tată a forțat-o să bea un pahar de vodkă, ce rău i-a fost!), Costică a fost instruit temeinic şi, într-adevăr, a ajutat-o un timp: venea seara, ceva înainte de telejurnal; căra gălețile, o asista la toate activitățile obligatorii într-o grădină ca lumea. Ea îi explica fiecare mişcare în parte, îl instruia, aşa până seara târziu, când, aproape pe întuneric, plecau împreună spre apartamentul familiei Moceanu; pe Costică îl punea să asculte cu răbdare îngerească tot felul de teorii şi bârfe, povețe şi îndemnuri folositoare în viață. La uşa apartamentului, Costică îşi primea răsplata, ceva bani de buzunar, sumă pe care băiatul o rezolva rapid, tutun, jocuri mecanice, ceva beri cu prietenii, sau un lichior cu "gagica" Daniela, blonda nu mergea la ei în grădină, acolo unde avea el o pătură ascunsă, până ce nu bea un lichior.

S-au împăcat de minune până în momentul critic din luna iunie - doamna Aurora le-a dat părinților bani pentru un săpun fin, avea nevoie ea de o doctoriță, ei au promis că-i vor procura marfă de calitate şi la un preț ieftin. A aşteptat cu răbdare marfa promisă; după mai multe amânări nejustificate, s-a dus şi le-a cerut banii înapoi, nu-i mai aveau, a trebuit să facă un scandal în toată regula pentru a mai recupera ceva. I-au dat două săpunuri, marfă ieftină, nu făceau amândouă cât a fost suma pe care le-a dat-o. Nişte escroci de țigani, aşa i-a trebuit să se încurce cu ciorile dracului! Pe Costică nici nu l-a mai primit ca ajutor, nici el nu putea să fie altfel decât îl instruiau părinții, ce să se mai aştepte de la el?!

Abia la ora 15 au terminat cu montatul suportului pentru castraveți, au fost acasă, să mănânce şi să se odihnească puțin. Domnul Aurică a adormit de-a binelea, sforăie încetişor după masa destul de săracă (dar igienică, cum spune repetat şi enervant consoarta). Doamna Aurica a făcut ordine şi a aranjat totul la loc, nu-şi poate permite să lase casa să arate oricum, nici când sunt acasă, nici când coboară după-amiaza în grădină, nu ştii cine îți vine în casă. De-aia îşi pune cerceii de aur, mari, rotunzi, e bine să arăți ca o doamnă oriunde te-ai afla, e obligatoriu să străluceşti acolo unde te afli, ce mai încoace şi încolo?!

Ridică brusc plapuma sub care s-a ascuns domnul Aurel şi îl trezeşte brusc: "Hai. Aurică! Hai, nu mai avem timp, sunt destule de făcut, trebuie să mergem! Lasă că dormi la noapte, nici n-ai de ce să fii aşa de obosit, că faci ca întotdeauna, mai mult te uiți, decât să lucrezi!" Aurică se ridică încet, fără chef şi fără comentarii, nu mai are nici măcar energia pentru a le face. La ora 16,45 se întorc în grădină. Doamna Aurora leagă vrejii de castravete de firele de sfoară şi sârmă întinse între suporturile metalice şi pământ. Domnul Moceanu nu prea are ce face, stă pe cărare, oarecum la dispoziția consoartei, ține în mână foarfecă şi o bucată mare de pânză albă (din ea taie fâşii subțiri Aurora, să lege vrejii fragili), mai priveşte blocurile din jur, grădinile din preajmă. Acum e mai multă lume, gospodarii adevărați se relaxează activ, abia s-au întors de la serviciu, au mâncat şi se şi grăbesc să sape, să plivească, să lege, să aranjeze. Din când în când, doamna Aurora se mai îndreaptă din şale, priveşte în jur şi ea, mai "angajează" câte un scurt şi vesel dialog cu vecinii de grădină şi de bloc.

Şoferul taximetrist, Diaconescu, smulge buruienile de pe domeniul lui, secondat de cele două fete - produs propriu - Carmen şi Anca, două neisprăvite cam prea mari şi prea solide, nu mai scapă bietul om de ele, nu se mărită nici una, numai pretenții, umblă ca pe ouă, cine dracu' să le ia, când sunt aşa de scârboase, de pline de sine, prea serioase, nu ar zâmbi nici picurate cu ceară, parcă cine ştie ce ar fi de capul lor! Că, uite, şi asta mică, aşa pune mâna pe buruiană, parcă o pune pe căcat. Doamne iartă-mă! Şi nici măcar n-are serviciu, s-o țină taică-său!

"Bună ziua, dragă domnule Diaconescu, la treabă, la treabă, nu-i aşa? Bine faceți că smulgeți acum buruienile astea păcătoase, numai puțin dacă le laşi şi consumă toată seva bietelor legume, le omoară, pur şi simplu", declară cu un aer expert şi înțelegător doamna Aurora. Continuă: "Şi ce ajutor serios aveți, domnu' Diaconescu, sunteți de invidiat, zău aşa! Să ştiți că noi vă admirăm fetele, ori de câte ori le vedem. Dar sunt aşa de drăguțe, de fine, aşa de politicoase şi de cuminți! Sunt sigură că vă face fericiți şi pe dumneavoastră şi pe doamna, aveți cu ce să vă mândriți, ce mai încoace şi-ncolo!" Taximetristul zâmbeşte politicos, spune şi el un "Săru' mâna" neutru, la care adaugă câteva cuvinte de neînțeles şi continuă să

lucreze alături de cele două fiice. E cam stânjenit şi nervos, ar fi preferat să nu mai dea ochii cu cei doi Moceanu, prea vor să ştie totul. Omul avusese destule discuții acasă cu nevasta din cauza Ancăi. Soția îi povestise într-o seară, când el abia ajunsese de la garaj, era obosit şi băuse ceva lichior cu băieții, că doamna Aurora i-a declarat, după multe şovăieli şi păreri de rău, că ar fi văzut-o pe Anca sărutându-se cu un tânăr, că fata ar fi stat pe leagănul copiilor şi că tânărul oprea din când în când balansul jucăriei ca să o sărute, de două ori era chiar să o şi răstoarne.

După alte şovăieli şi regrete, doamna Aurora i-a declarat că, după părerea ei, tânărul în cauză nu inspiră încredere, nu arată deloc a băiat de condiție, nici manierat, să nu se întâmple. Doamne fereşte!, un necaz, ar fi păcat de o fată aşa de bună. În seara cu pricina a fost un adevărat scandal în casa lor - Anca, chemată să confirme sau să infirme spusele Aurorei Moceanu, n-a răspuns la întrebări, dar l-a lăudat pe tânărul curtezan, că e bun, serios, muncitor, nici măcar n-a sărutat-o, e foarte sârguincios şi student la agronomie, părinții lui sunt tot agronomi, undeva pe lângă Oradea. Fata, după ce a spus toate acestea, a fugit în camera ei şi a plâns toată noaptea, dom' Diaconescu o auzea în timp ce se certa cu nevasta, o nebună şi asta, peste tot vede numai foc şi pară, ar fi bună de pompier, e aşa de tâmpită că nu vede altceva în jurul ei decât incendii, acum ce dracu' să-i răspundă la baba asta prefăcută?! Cu aşa femeie e mai bine să nu ai de-a face niciodată, n-ai parte decât de încurcături! Tac ostili şi el şi fetele, îşi văd de treabă cu seriozitate care interzice orice discuție. Aurora bănuieşte, simte răceala celor trei. “Dă-i dracului de nesimțiți, de închipuiți şi chiori, dacă m-ar fi ascultat pe mine nu aveau acum probleme cu cele două coțofene, două prăpădite care abia te salută şi care aleargă când după unul, când după altul, or să vadă ei, poate le face una din ele “surpriza” de nu-i mai spală de ruşine toată apa de pe Canalul Morii.”

Aurora şi Aurel Moceanu îşi mai dădeau cu presupusul din când în când şi în urma unor observații serioase, înregistrate ba la geamul bucătăriei, ba la balcon, ba în dreptul uşii apartamentului unor colocatari sau direct din grădină, şi acolo înveți foarte multe despre cum este omul cu adevărat. Observațiile temeinice le permiteau să facă presupuneri, să descopere dedesubturi, să aducă la cunoştință celor în cauză adevărul în cele mai delicate probleme. Îi anima o stranie perseverență în acest domeniu: mai toate aprecierile şi descoperirile fuseseră urmate de scandaluri răsunătoare şi de ruperea relațiilor cu cei implicați. Aşa se întâmplase cu vecina de deasupra, supranumită “afacerista” şi cu “milițianul” de pe scara a doua (de fapt un plutonier pensionat medical, omul nu era deloc teafăr la cap, bine că l-au pus pe liber, era mai rău ca infractorii!). “Afaceristei”, o femeie de statură impozantă, destul de în vârstă, dar foarte energică, viața la oraş îi pria de minune; nu era angajată undeva anume, dar toată ziua umbla grăbită, cu paşi mari, hotărâți, pe rute

necunoscute, dotată permanent cu o sacoşă de culoare maro. Soțul ei, tot în vârstă, se deplasa la fel de enigmatic la volanul unui ARO destul de nou şi de lucios. Din aceste incursiuni se clădea o prosperitate care o cam indispunea pe doamna Aurora: nopți în şir fusese trezită de zgomote suspecte, răzbătând prin plafonul dormitorului, de râsete vulgare şi de discuții în care se striga (că puneau la maxim un casetofon, să beneficieze şi de un fond sonor adecvat, să nu ştie tot omul ce anume discută ei). Curiozitatea şi nemulțumirea i-a determinat pe Moceni la urmăriri atente, la tras cu urechea, la tot ce se putea întreprinde pentru a obține informații complete şi corecte.

Au aflat că vecinii se ocupă cu afaceri, transport clandestin de mărfuri şi troc avantajos. Au sesizat câteva persoane de încredere, le-au descris amănunțit sursa profiturilor (că numai ei aveau în plină primăvară cârnați de porc pe balcon, la uscat!). Când au avut în baie o pată de umezeală pe tavan, foarte urâtă ("afacerista" uitase deschis un robinet, a curs apa aproape o zi întreagă, n-a avut cine să oprească şuvoiul, nesimțita era la țară), Aurora a cerut - corect - despăgubiri, afacerista a tot amânat plata lor, că era maestră în a nu plăti nimic, s-a enervat cumplit, a spus la grădină tuturor celor întâlniți ce şi cum, ce afaceri se petrec sub ochii lor, a auzit-o şi nesimțita, țoapa a țipat la ea, a îndrăznit chiar s-o amenințe cu bătaia, ce ruşine, a venit şi pe la grădină, era cât pe ce s-o păruiască, noroc că au intervenit vecinii, ea nu ar fi rezistat agresiunii nebunei. Tot aşa au pățit şi cu fostul polițist, milițian, dracu' să-l ia! Aurora şi Aurică şi-au dat seama primii în cartier că respectivul cultivă salată mult prea multă pentru necesitățile obişnuite ale unei familii. Au observat cum, dimineața, polițistul Sandru încărca cât putea de mult o servietă încăpătoare cu frunze fragede şi pleca în oraş, să ducă produsul la diverse persoane, cadou sau pe bani. Polițistul Sandru a aflat până la urmă de comentariile lor: i-a insultat fără ruşine, într-o seară l-a gonit din grădină pe Costică, pe motiv că acesta i-ar fi prăpădit două răsaduri de roşii, când ducea apă la grădina Mocenilor, fapt total neadevărat, se ştie prea bine ce copil cuminte şi serios e țiganul, numai părinții lui sunt oameni aiuriți şi nelalocul lor. Culmea a fost într-o dimineață. Când banditul de polițist le-a pus la uşă, pe ştergătorul de picioare, un morman de rădăcini şi frunze de salată verde, amestecate cu pământ, nimeni altcineva nu putea să facă aşa porcărie.

Mai complicat şi mai păgubos fusese cazul cu asistenta medicală Sabina Ispas. Doamne, şi ce bine se mai înțelegeau ele două, femei cu experiență de viață şi vederi comune! Doamna Ispas îi făcea injecții ori de câte ori era nevoie, îi ajutase şi cu unele produse mai greu de găsit, cu unele medicamente. Bineînțeles că Aurora avusese grijă să recompenseze, să răsplătească eforturile doamnei Ispas. Şi cât s-a mai bucurat ea când a aflat că doamna Ispas e bunică, când a văzut-o cu nepoțica la plimbare, în cărucior (i-a făcut cadou şi o păpuşă din cele adunate de ea de-a lungul

anilor). Dar tot ea, vigilentă cum e, l-a văzut pe domnul director Ispas în zilnicele plimbări matinale cu nepoata, prea afectuos şi încântat la întâlnirile cu doamna Corojanu, o uscată puturoasă, după părerea ei. Discuțiile celor doi - în timp ce fetițele se jucau cuminți - i s-au părut prea lungi şi intime. Cu tactul ei dintotdeauna, Aurora a încercat, într-o după-amiază, să pună lucrurile la punct şi să le spună pe nume: a întâlnit-o pe doamna Sabina în fața blocului ei şi, după ce au discutat probleme de sănătate, ea, cu toate reticențele necesare în astfel de situații, i-a spus încet, să nu le audă cine ştie cine: "Dragă doamnă Ispas, nu ştiu cum să vă spun o constatare de-a noastră, eu şi soțul meu ținem foarte mult la dumneavoastră, la familia pe care o aveți, nu vrem să vă necăjim deloc, ne-am tot gândit cum să vă mărturisim ceva foarte serios şi primejdios, dar şi neplăcut, mie personal mi-e tare greu să discut aşa ceva, dar mi-am zis că tot e mai bine să aflați de la noi şi la timp, decât de la cine ştie ce oameni răi, de nimic." După un moment de explicabilă uimire, doamna asistentă Ispas a insistat să cunoască datele problemei delicate care o privea şi care dăduse atâta bătaie de cap soților Moceanu: "Vai de mine, doamna Moceanu. cum să mă supăr, dar vă rog din tot sufletul să-mi spuneți ce este, ce s-a întâmplat, eu nu ştiu nimic, dar absolut nimic..." "Ei, da, chiar asta e, dragă doamnă eu şi soțul meu l-am văzut pe domnul director Ispas şi când nu erați dumneavoastră acasă, ştim că lucrați în ture, la policlinică. Şi eu, şi soțul meu am observat că dânsul o duce pe nepoțica Luiza (vai da' frumuşică mai este!) la jocurile pentru copii când vine acolo şi doamna Corojanu cu fiica ei; sincer de tot şi fără supărare, pe noi ne-a indignat faptul că fetițele se joacă singure, nesupravegheate, de capul lor, madam Corojanu se învârte ca un titirez pe lângă dom' director, îi face conversație aprinsă, îl zăpăcea pe bietul om de uita de copil. Eu şi soțul meu ne temem, dragă doamnă Ispas, să nu fie altceva la mijloc, ferească Dumnezeu, s-au mai văzut cazuri când o femeie mai tânără să-i sucească capul la un bărbat matur, e plină lumea de d-astea!" Aurora i-a spus totul repede, dintr-o suflare, cum a terminat şi-a fixat ochii pe asistentă, să-i vadă reacțiile; se aştepta să fie mirată, neliniştită, descumpănită, să se ruşineze sau să-i curgă lacrimi, femeia nici măcar n-a mai întrebat-o vreun amănunt, dimpotrivă, femeia i-a răspuns foarte sigură pe sine, dur şi pe un ton neplăcut, scurt, ca o punere la punct: "Uite ce e doamnă Aurora, eu îmi cunosc soțul suficient după 35 de ani de căsnicie, ştiu ce fel de om este el, să nu vii dumneata cu poveşti de felul ăsta, nu cred nimic din tot ce mi-ați spus". După aceste cuvinte, doamna Ispas a şi plecat. Nici injecțiile la care era abonată n-a mai vrut să i le administreze, a refuzat-o fără nici un fel de explicație, de politețe, măcar.

Aproape pe neştiute a trecut toată ziua. Nu mai e mult şi se va însera. Au terminat şi ei ce era de terminat şi programat pe ziua de astăzi. Castraveții sunt legați, roşiile la fel, au şi udat din belşug fiecare plantă. Ei bine, acum grădina

familiei Moceanu este o minune, nu degeaba lumea le-o laudă fără rezerve, mulți îi cer sfaturi, ar vrea să ştie şi ei cum pot obține asemenea performanțe agricole. Chiar domnul inginer Ivan, deşi are soiurile cele mai bune (doar le ia pe gratis de la stațiunea experimentală unde taie frunze la câini) o întreabă ce face de are aşa ceapă frumoasă, a lui e pipernicită şi atinsă de ceva boală. În timp ce Aurora îi oferă lămuriri bogate, că ea nu e o scârboasă ca doamna Florescu, să țină totul pentru ea, Aurică leagă stropitoarea, gălețile şi uneltele de scripetele atât de folositor, apoi porneşte spre casă cu paşi mărunți, grijuliu să nu calce cumva vreo tulpină. Trece pe lângă Aurora (ea e în toiul explicațiilor, dă din mâini mult, hotărât), rosteşte un morocănos "Bună seara" domnului Ivan şi-şi continuă drumul.

Aurora se vede nevoită să-şi întrerupă explicațiile şi să-l urmeze pe Aurică, el mereu e în stare s-o pună în situații neplăcute, trebuie să fie cu ochii pe el. Îl ajunge repede din urmă, deşi ea merge aşa de greu. "Eu nu înțeleg cum poți fi tu atât de nesimțit şi de bleg, o vorbă nu eşti în stare să scoți! Din cauza ta sunt eu silită să mă port ca ultima femeie. Ce trebuie acum să te grăbeşti aşa, aveam şi noi prilejul să mai stăm de vorbă cu inginerul Ivan, poate îl făceam să ne dea şi nouă. pe gratis, semințe de fasole de aia cu bobul mare. Dar aşa eşti tu, parcă îți place să strici tot ce încerc eu să fac bine!" Aurică nu-i răspunde, continuă să păşească în acelaşi ritm.

Şi uite cum reuşeşte el, fără voie, e drept, să-i distrugă micile plăceri, că niciodată nu i-a cerut luna de pe cer şi n-a fost o mofturoasă. Merge spre casă încet acum, se mai opreşte din când în când în dreptul altor grădini, să mai vadă ce fac alții, să compare realizările ei cu ale altora, să mai discute cu vecinii pe care îi apreciază ea ca fiind "de treabă". O singură mare mulțumire îi rămâne şi ei întreagă: nimeni în cele trei blocuri nu se poate mândri cu o grădină ca a ei, la fel de bogată, de curată şi aşa frumos aranjată. Da, pentru ea toată viața un lucru fusese sfânt, grădina să fie oglinda casei. Şi, într-adevăr, cum se mai uimesc toți vecinii de grădinile ei, tot aşa au fost, fără excepție încântați de cum i-au trecut pragul casei.

Ea, dacă n-a avut parte de copii, a avut şi are, în schimb, o casă aranjată cum nu sunt multe, tot timpul lună de curată şi ordonată; la ea nu există pată, deranj, fir de praf, mizerie. Până şi asistenta Ispas, care are de toate (sigur, soțul ei e director, ei îşi permit să cumpere mobilă sculptată, la comandă), când venea să-i facă injecțiile a fost de la început puternic impresionată. Nu s-a pomenit, într-o seară, că a venit să-i aducă nişte medicamente fiica asistentei cu soțul, a recunoscut că mama a făcut-o curioasă în privința apartamentului ei?! Au mărturisit, tinerii că doamna Ispas Ie povestise foarte mult despre casa ei, voiau să vadă şi ei cum şi-a aranjat interiorul aşa frumos. Aurora tocmai atunci punea la copt cozonaci cu nucă, s-a scuzat pentru deranjul din bucătărie, l-a scuzat şi pe Aurică, "nu se simte prea bine, e foarte sensibil, mi-e frică de el cum nu vă pot spune, să nu pățească cine ştie ce!" Şi în

situația aceea a fost inspirată. Aurică era - la sosirea tinerilor - în baie, acolo a şi rămas, încăpățânatul, până după plecarea lor, a auzit că au musafiri, mai bine a stat pe colacul veceului decât să povestească cu oamenii, e sălbatic de-a dreptul! Dar mai bine că n-a ieşit, posac cum e el ar fi stricat toată atmosfera. Ea le-a arătat camerele, au revenit în bucătărie, în timp ce se ocupa de cozonaci a observat clar cât sunt tinerii de impresionați, emoționați chiar. Cât de bine i-a primit ea, i-a şi servit cu câteva felii proaspete şi uite, acum, pentru câteva vorbe în care ea a vrut doar să atragă atenția în legătură cu posibilitatea unei primejdii, mama fetei, asistenta, refuză să-i facă injecții! Aşa-i trebuie de fapt, tot binele pe care încerci să-l faci total dezinteresată se întoarce împotriva ta, vrei să ajuți şi, în loc de mulțumiri, te trezeşti cu palme pe obraz!

Au ajuns, în sfârşit, la uşa apartamentului. Se şterg bine-bine pe tălpile pantofilor, să curețe orice fir de murdărie, de pământ. Aurora se gândise şi la această problemă, aşa că lăsase preşul de la intrare ud. E mai mare dragul să intri în casa curată şi răcoroasă, după o zi de muncă susținută! Aurel Moceanu trece repede la papuci de casă şi porneşte spre balcon, să ridice găleții, uneltele, să facă ordine, ei au foarte multe lucruri depozitate acolo, pe balcon, trebuie şi acesta îngrijit ca o cameră, fiecare lucru e de aşezat la locul stabilit, Aurora vede orice neregulă, decât s-o audă cum se dă de ceasul morții că nu pune sapele în ordine crescătoare, mai bine le lustruieşte şi le aliniază ca pe nişte soldați, să-i dea raportul nebunei.

Aurora e în bucătărie, să pregătească cina uşoară. Amândoi se grăbesc puțin, vor să mănânce repede, să poată apoi sta - pe întuneric - la fereastra din bucătărie, să vadă ce se mai întâmplă prin alte apartamente, în jurul blocurilor. Stau fără nici un bec aprins nu numai pentru a observa mai bine vecinii, dar şi pentru economie, trăiesc doar din pensia lui Aurică, nici un alt venit, e necesar să drămuiască fiecare ban, să păstreze cu grijă şi cât mai multă vreme lucrurile pe care le au, altfel nu se poate. Aurora n-a fost angajată niciodată, în schimb a fost şi a rămas o femeie cumpătată, bună gospodină, n-a risipit niciodată nimic. Au terminat cina, la fel sfertul de oră de observat vecinii pe întuneric.

Patul conjugal este pregătit, ei doi obişnuiesc să se culce devreme. După ce stă cel puțin zece minute în baie, Aurora mai aprinde puțin fiecare bec din casă, să verifice dacă totul e la loc, dacă e ordine, să vadă cu ochii ei sclipind, măcar o clipă, prețioasele ei bibelouri, mândria şi plăcerea ei dintotdeauna. Dincolo de curățenia exemplară a casei, o singură, constantă pasiune a avut, o are şi acum: bibelourile, obiectele pentru decorul plăcut al unui apartament. Din tinerețe a tot strâns asemenea obiecte. Ea n-a fost niciodată o risipitoare, o mână spartă, dar i-a plăcut, din când în când, să-şi cumpere decorații interioare. N-au fost copii să i le strice sau să i le spargă, ea n-a aruncat nici unul, oricât de demodat sau vechi ar fi fost, pe

unele le-a şi dus la recondiționat, ca pe ciorapi, la remaiat. Acum s-au strâns foarte multe, nu există un singur colț al casei care să nu fie împodobit, nu cu cine ştie ce scumpeturi, dar cu lucruri frumoase, atrăgătoare - da, asta e sigur! Când face de trei ori pe an, curățenie generală, încearcă de fiecare dată să le numere, nu reuşeşte cu exactitate niciodată, totdeauna o întrerupe Aurică, el vine ca un făcut, s-o întrebe tot soiul de fleacuri care îi întrerup numărătoarea. Dar are, Doamne-ajută, de toate: bibelouri de dimensiuni şi culori diferite, păpuşi, arlechini, cei de cârpă se odihnesc pe fotolii şi scaune, alții, mai solizi, fac figuri prin toate locurile, miniaturi ca la carte, servicii de tot felul, dintr-unele ar putea servi masa numai piticii, vase, vaze, căni, cuiere, peşti de sticlă, farfurii de artizanat, flori artificiale şi fructe de plastic, ansambluri mici de porțelan sau din tablă aurită, lumânări care reprezintă ființe, lucruri, plante, perne brodate, jucării, cutii frumoase, sticle goale de parfum, hârtii lucioase de împachetat - ca nişte fețe de masă minunate - toate, toate au un loc anume în casa ei, după dimensiuni culori, forme - pe dulapuri, paturi, mese, televizor, pereți, calorifere, mânere, agățători. Pe fiecare bucată de faianță din bucătărie şi din baie a lipit un abțibild drăguț, cu figuri simpatice, eroi din poveşti, figuri de la desene animate. În vitrina din sufragerie are zeci de farfurioare cu model, pahare diverse, scoici mari şi mici, o vedere înrămată, cu o japoneză care trage cu ochiul (asta când o mişti şi pică chimonoul de pe ea, a avut un exemplar cu una care nici măcar atât nu făcea, da numai din picioarele goale, a aruncat-o, prea se uita ca prostu' Aurică la ea); deasupra dulapului din bucătărie a atârnat trei tablouri, de fapt broderii care îi aparțin de o parte şi de alta sunt două pisici alergând fioroase, una albă, alta neagră; la mijloc e tabloul unui şoricel care fuge ca nebunul, cu părul zburlit, înspăimântat de cele două feline care pare că numai pe bietul de el îl urmăresc. La fiecare clanță de uşă, la fiecare mâner de dulap a prins cireşe, pere, alune, mere, căpşuni cusute numai de mâna ei, din mătase amestecată cu lână toarsă subțire. O, şi câte doamne din lumea bună n-au țipat când au vizitat-o, ba chiar s-au înspăimântat, când au văzut şoriceii de cauciuc şi albinele de plastic pe care ea a avut ideea să le prindă printre faldurile perdelelor şi draperiilor din casă! Nimeni n-a rămas nepăsător la această, bogăție de forme, culori, dimensiuni, toată strânsă şi aranjată de ea, cu mâinile ei, cât de slabă şi fără servici a fost întreaga ei viață! Şi numai ea ştie să le găsească locul potrivit, de efect, Aurică nu se pricepe să le aranjeze artistic (o singură dată l-a lăsat şi s-a convins că nu ştie şi nu pricepe nimic, i-a îngrămădit pe televizor numai păsări, le-a înghesuit anapoda, aiurea, gâtul subțire, atât de gingaş al lebedelor şi gâştelor de porțelan era dincolo de marginile televizorului luat în rate, suspendat în gol, primejdios şi fără pic de simț artistic pus la vedere). Măcar de ar lăsa-o să le numere în linişte, să ştie şi ea exact câte are!

Eforturile agricole ale zilei n-au rămas fără urmări: Aurora s-a trezit de mai

multe ori peste noapte, i-a fost rău din nimic şi au durut-o picioarele îngrozitor. Chiar a doua zi după succesele din grădină, când s-a simțit aşa plăcut, a trebuit să se interneze. O lună de spital chiar în perioada când dragile ei culturi urmau să rodească. A revenit acasă neliniştită, supărată chiar pe soartă. Cu chiu, cu vai, s-a deplasat până în grădină: dezastru, încâlceală, zăpăceală, dezordine, Aurică n-a făcut nimic în lipsa ei, a lăsat totul baltă. Certuri. Scandal. Reproşuri. Lacrimi. Îndârjire. Singură cu salata verde crescută cât un stat de om, cu roşiile neîngrijite, nelegate corespunzător, neculese la vreme. După două zile i s-a făcut rău chiar în grădină, a chemat-o pe doamna Faur, femeie de treabă, s-o ajute să ajungă acasă. Cumplit de istovită, a lovit cu piciorul bolnav un peşte de sticlă, aşezat pe jos, lângă toaleta din dormitor, o amintire de familie, scumpă; s-a făcut cioburi, semn rău. Pentru starea ei de epuizare iritantă, l-a făcut răspunzător pe Aurică. El a plecat în bucătărie, fără o vorbă, fără un regret. Mai târziu a venit salvarea, a rezistat cât a putut, nu se mai putea altfel, au copleşit-o durerile, nu mai avea cine s-o îngrijească.

Doamna Aurora Moceanu a decedat la spital, singură, nici măcar o lumânare n-a fost cineva să-i aprindă la cap, de preot nici vorbă. La înmormântare, domnişoara Elvira Olteanu, înlăcrimată, a spus: “Ce mare pierdere! Grădină cum a avut biata răposată nu mai vedem noi câte zile vom mai avea!” A avut, din păcate, dreptate: Aurel Moceanu a abandonat grădina total, nici nu s-a mai interesat sau apropiat de ea, abia de a mai adunat ceea ce rămăsese bun şi în floare după moartea soției.

Domnul Aurel Moceanu dormea cât putea, nu-l mai interesa decât dimineața de duminică. Atunci, în jurul orei opt dimineața, poate fi văzut cu un geamantan în mână, mergând grijuliu spre stația de autobuz. Pleacă la târgul de la marginea oraşului, acolo se vinde orice. El vinde bibelourile şi obiectele de decor pe care, asta era părerea lui, Aurora, Dumnezeu s-o ierte, le-a adunat fără nici un rost. Dar acum sunt rentabile, măcar atât.

ELEONORA RADU

“Dacă mai e cineva care merge la Dăneşti să aştepte puțin, mă duc şi eu să beau o cafea!”, anunță şoferul în timp ce opreşte autobuzul de ora 12 în stația din fața căminului cultural din Ghileni. În linişte, uşor dezorientați după moțăiala chinuită pe banchetele incomode, cetățenii coboară până la ultimul, spre bucuria vizibilă a aceluiaşi şofer, acum poate sta cât vrea la cafea, n-are de ce să se mai grăbească. Îşi aprinde o țigară, închide uşa autobuzului, se uită la el atent, aşa cum îşi priveşte un țăran adevărat vitele, şi porneşte fluierând pe aleea care duce la cofetărie. Doi foşti pasageri, sigur din alte părți, nu-i mai văzuse niciodată, un bărbat în vârstă şi o femeie, îl opresc să-l întrebe unde e şcoala, femeia adaugă că este noua profesoară de chimie şi că nici ea, nici “tăticul” ei nu mai fuseseră vreodată în Ghileni. Binedispus, şoferul ascultă cu răbdare vorbele femeii destul de agitate, le

arată apoi clădirea impunătoare a şcolii şi drumul scurt până la ea, îi salută şi-şi continuă mersul spre cofetărie.

Cei doi urmează traseul arătat de şofer, după cinci minute fiica şi tatăl sunt în holul mare, rece, destul de întunecos dintre secretariat, cancelarie şi direcțiune. Încercară uşile secretariatului şi direcțiunii, amândouă erau închise, în cancelarie nu era nimeni. “Dom' director e la ore, trebuie să aşteptați pauza, dacă vreți să vorbiți cu dânsul”, îi lămuri o femeie de serviciu, ocupată cu udatul florilor destul de palide şi chinuite în vasele mici, neîncăpătoare. Acelaşi lucru le spuse şi o femeie durdulie, cu privirea ciudată, care apăru cu o plasă plină, o puse grăbită în încăperea secretariatului, încuie uşa şi se făcu iar nevăzută, pesemne secretara şcolii.

N-aveau încotro, trebuia să aştepte pauza de la ora 13, petrecură cam o jumătate de oră mai şoptind între ei, mai privind cele câteva portrete de domnitori, atârnate de pereți şi un panou mare, violent colorat, mărturie optimistă în cifre, grafice, date despre viața şcolii în care se aflau. Când se auzi soneria răguşită, se retraseră spre uşa direcțiunii; cum veneau dinspre sălile de clasă, toți profesorii îi văzură aşteptând cuminți, îi studiau cu o curiozitate prea puțin ascunsă, mai ales pe femeie, când ajungeau în dreptul lor murmurau un fel de salut. Cum ajungeau în cancelarie, încăpere nu prea mare, cu aerul stătut şi flori din plastic în două vaze pe masa lungă, se întrebau dacă nu cumva femeia n-o fi noua profesoară de chimie, nimeni nu răspundea, da fiecare din umeri, grăbit să treacă la programul de zece minute pauză: profesoarele scot din poşete-sacoşe (toate maro închis sau negru) pungi cu ace, andrele, gheme, bucăți gata tricotate în alte pauze; un profesor caută muzică la aparatul de radio, altul “cercetează” condica de prezență, un al treilea răsfoieşte un număr cam prăfuit din Magazin istoric**.** Spre sfârşitul pauzei apăru în cancelarie şi secretara şcolii, doamna Ancuța. Cu mulțumirea bine întinsă pe toată fața, cu plăcerea evidentă de a fi prima în posesia unor date aşteptate de toți, le spuse că a sosit noua profesoară de chimie, o cheamă Eleonora Radu, ea personal crede că are cam 35 de ani, acum discută cu directorul, e şi tatăl ei cu ea, asta înseamnă - după aprecierea ei personală - că profesoara nu e căsătorită, n-a observat să poarte verighetă. Au ascultat-o toți, nimeni n-a mai cerut amănunte suplimentare, par mulțumiți cu cele auzite, trec repede la problemele momentului, îşi strâng lucrurile, caută cataloagele potrivite, pornesc agale spre clasele unde mai au ore.

Eleonora Radu şi tatăl sunt în biroul directorului Gheorghe Hoțea. Şeful şcolii este un bărbat ajuns cu bine la 45 de ani, suplu, ochi albaştri, păr şaten destul de lung purtat, vitalitate răsfrântă în gesturi multe şi febrile; are aerul unui om foarte ocupat şi sigur de sine, sever în ton şi atitudine. E director de mulți ani, “se ştie” bine la oameni, simte rapid panica celor doi şi profită din plin, îi place chiar să vadă cum, speriați, îl aprobă la fiecare cuvânt. cum sunt gata să-i asculte ordinele şi sfaturile.

“Să mergeți la directoarea adjunctă, să vă dea orarul. Vă rog să vă conformați, să nu avem întârzieri sau absențe, eu nu admit aşa ceva în şcoală!” Cei doi îl aprobă în tăcere.

Mai trecură câteva momente chinuitoare pentru fiică şi tată, nu se auzea nimic altceva decât bâzâitul unei duzini de muşte agitându-se pe geamul ferestrei, dincolo de o perdea destul de murdară şi mototolită. Directorul Hoțea îşi aprinse o țigară, îi mai privi o dată, se ridică în picioare, îşi trecu degetele prin părul abundent şi le mai spuse, pe un ton destul de nervos: “Dacă aveți vreo problemă, spuneți acum, mă cam grăbesc!” Profesoara Eleonora Radu se fâstâci mult, roşi de-a dreptul impresionant, răsuflă precipitat şi, în final, reuşi să vorbească: “Domnu' director, dacă nu vă supărați, am o problemă de natură personală. Ştiți, n-am mai fost niciodată pe aici, vă rog mult de tot să mă ajutați să găsesc o cameră unde să stau, nu sunt pretențioasă, Doamne fereşte!, nu pot să fac navetă zilnic şi nu ştiu unde aş putea locui. Sunt şi singură, vedeți, numai la sfârşitul săptămânii aş vrea să merg acasă, să-mi văd părinții, sunt oameni în vârstă şi au nevoie de mine, fratele meu este plecat din țară. Şi să ştiți că eu nu...” Hoțea, vizibil iritat de avalanşa de cuvinte ale noii profesoare, o întrerupse fără menajamente, tocmai când femeii îi dăduseră lacrimile şi începuse să-i tremure a plâns bărbia: “Uite ce este, domnişoară, eu nu vă pot aranja programul să tot faceți navetă. Faceți ce vreți, dar după ce vă achitați de toate sarcinile care vă revin. Cu cazarea avem destule probleme, dar se va găsi o soluție, poate o cameră la bloc. Până atunci, câteva zile. puteți sta într-una din camerele de oaspeți de la internat. Mergeți acum acolo, luați legătura cu administratorul Matei, spuneți cine sunteți şi că eu v-am trimis, să vă dea o cameră. Acum trebuie să plec, bună ziua.” Cei doi nu mai reuşiră decât să bâlbâie nişte mulțumiri stângace, ieşiră repede şi porniră spre internat.

Aici era linişte, intrarea li s-a părut foarte curată şi bine întreținută, cu pereții vopsiți albastru pe jumătatea inferioară. Dincolo de o uşă aflată chiar înaintea lor auziră nişte voci. Profesoara Radu deschise uşa precaut, era sala de mese, în fundul ei două femei trebăluiau la ceea ce se presupune că fac de obicei bucătăresele unei cantine modeste. La una din mese, cu un vraf de hârtii dinainte, sta un bărbat care-i explica ceva unei femei în halat albastru, aşezată la dreapta lui. Cum apărură cei doi străini în cadrul uşii, convorbirea celor doi încetă. Noii veniți se apropiară. “Bună ziua, mă numesc Eleonora Radu, sunt noua profesoară de chimie. Nu cumva sunteți domnul administrator Matei, domnul director Hoțea ne-a trimis la dânsul.” Bărbatul căruia i se adresase era chiar cel căutat, se ridică încet de pe scaun, ochii mici se plimbau de la unul la altul, dădu mâna cu cei doi şi le prezentă pe profesoara de română aflată lângă el, domnişoara Monica Munteanu. “Domnu' Matei, mă iertați că vă deranjez, da' m-a trimis domnul director la dumneavoastră să-mi repartizați

pentru cazare o cameră de protocol, n-am unde să stau deocamdată şi nici nu pot face naveta, aşa a hotărât domnu' director.” “Da, înțeleg eu asta, dar stați puțin, vă cam grăbiți, directoru' numai zice, ce-i pasă lui de restul, eu am aici probleme serioase, nu merge aşa, cât ai bate din palme, să văd ce pot face, trebuie ceva timp să descurc situația, aici nu e totul de-a gata!”. Îi răspunse administratorul, cu fața din ce în ce mai stacojie şi mai umflată de nervi. Brusc, se răsuci spre profesoara de română şi continuă, cu acelaşi aer revoltat, nemulțumit: “Vedeți ce-mi face. domnişoară şi dom' director ăsta, dracu' mai ştie cum să le rezolv pe toate, habar n-are el ce-am eu în cap!” Zâmbind larg şi clipind înțelegător-ironic din genele prea gros fardate, domnişoara Monica Munteanu interveni pentru prima dată: “Ei, domnu' Matei, eu vă înțeleg perfect, ştiu foarte bine cum merg treburile pe aici, nu trebuie să-mi spună nimeni, dar ce să facem când avem aşa conducere?! Dar trebuie găsită o soluție şi pentru domnişoara - aşa am înțeles, nu? - Radu, aveți dumneavoastră o soluție, nu mă îndoiesc.”

Tăcură o vreme toți patru, administratorul se scărpina cu un pix la ceafa grasă, cei doi noi veniți se uitau pe pereți, profesoara de română se uita la ei, cu mâinile în buzunarele halatului. Când administratorul îşi luă o gură de aer să spună ceva, Monica Munteanu, cu o secundă înainte, începu să vorbească: “Uitați ce e, mi-a venit o idee: până când domnul Matei rezolvă aici, la internat, veniți şi stați la mine, o cameră a apartamentului e liberă, nu sunt condiții nemaipomenite, dar, totuşi, e ceva mai altfel! N-am nici un fel de pretenție, doar suntem colege şi nu aparținem acestor locuri, trebuie să ne ajutăm! Uite, mă duc să-mi strâng lucrurile şi plecăm imediat.” La auzul acestor vorbe administratorul Matei îşi recapătă subit seninătatea, dintr-o dată culoarea feței câştigă în normalitate, tatăl şi fiica, după un moment de descumpănire, nu mai conteneau cu mulțumirile adresate Monicăi Munteanu. Câte minute au aşteptat-o, n-au contenit s-o laude administratorului, au povestit, foarte vesel, despre localitate, şcoală, internat, localnici, meteorologie.

“Nu vă invidiez deloc că ați ajuns aici, e o lume ca vai de capul ei şi e foarte greu de trăit, ascultați-mă pe mine, de trei ani de când sunt aici mă chinui ce nu s-a pomenit”, le spuse, cu o voce plângăcioasă, Monica, în drumul spre blocul unde locuia, aproape de clădirea şcolii. Era un bloc construit cu zgârcenie, cu ferestrele mici, vopsit într-o culoare anemică, dezolantă. Ajunseră în dreptul apartamentului cu numărul şase. Monica se opri, deschise uşa şi aprinse lumina din hol, îşi invită oaspeții într-o cameră: “Poftiți, asta e camera mea, mi-e suficientă pentru cât stau aici. Cealaltă e liberă, a fost a unei colege care a reuşit să plece la Braşov, aş putea s-o folosesc eu, dar nu-mi trebuie, nu vreau să mă stabilesc aici, nu-mi place nici locul, nici oamenii” După câteva fâstâceli protocolare, se aşezară pe scaunele din jurul mesei, Monica Munteanu continuând să povestească amănunte de bloc şi de viață:

''Sper să plec după anul ăsta şcolar, mi-am cam dus lucrurile la părinții mei. Nu e de mine asemenea mediu. Oamenii, v-o spun sincer, sunt o nenorocire! Eu nu bârfesc pe nimeni, dar să aveți grijă cum vă purtați cu directorul, cu Hoțea ăsta, e din zonă, un zbir şi un om de nimic, din cauza lui nu există înțelegere în colectiv, n-are pic de sensibilitate, se poartă ca ultimul mitocan, stă aici, la etajul doi, ce beții şi chefuri mai face, nimeni nu poate dormi de gălăgie! Eleonora, îmi permiți, nu-i aşa, doar vom fi colege şi vecine, eşti domnişoară, după câte am înțeles...” Cealaltă aprobă, înroşindu-se până în vârful urechilor. “Ei bine, continuă Monica, şi eu sunt nemăritată şi trebuie să fim foarte prudente în relații, toți nespălații ăştia sar la tine la început. Dar nu vreau să vă îngrijorez prea tare, ştiu eu cum trebuie procedat aici, am eu grijă de toate!” Se ridică brusc şi dispăru în bucătărie. Cei doi tăceau cuminți pe scaunele lor.

Monica se întoarse în cameră cu o tavă de tablă colorată, cu trei păhărele şi o sticlă aproape plină cu un lichid alburiu. Puse tava pe masă. Se aşează la locul ei, turnă cu atenție în pahare licoarea foarte aromată, le povesti - într-o avalanşă derutantă - tot felul de lucruri, mai ales despre sine, aflară că este foarte bună la suflet, corectă, serioasă, sinceră, harnică, a nimerit aici, departe de părinții ei iubiți şi de Ionel, asistent universitar la Ploieşti, o iubire curată care durează de ani de zile, se simte foarte singură între oamenii ăştia fără caracter, cu un director pe măsura lor, mizerabil, dur, afacerist afemeiat şi alcoolic.

“Dar vă rog să serviți, e originală, țuică făcută de tata, la mulți ani şi sănătate, succes!”, îşi aduse aminte de tratație, de faptul că nu vorbea la oglindă, ci, totuşi, cu doi oameni străini, îi îndemnă să ridice paharele. Ciocniră, sorbiră cu măsură. Cum puse paharul la loc pe tavă, Monica întrebă, afişând un aer distrat: “Da' tu cum de-ai ajuns aici, Eleonora dragă?” “Nici ea n-a avut noroc, domnişoară Monica, interveni tatăl, fiica iar e roşie ca o sfeclă şi se străduie să tuşească, chiar că n-a avut noroc, aşa a fost să fie! A fost mai întâi în Maramureş, la Baia Mare, destul de departe de noi, dar avea un post bun, la un liceu. Nenorocirea a fost că s-a măritat cu un derbedeu, i-a stricat viața, n-a suportat decât şase luni viața cu individul, s-au despărțit, nici după aceea n-a lăsat-o în pace, se îmbăta ca un porc şi venea şi făcea scene la uşa ei. Nu mai putea rămâne acolo, banditul acela era şi violent, cine ştie de ce era în stare. Aşa a ajuns aici, măcar e mai aproape de noi. O să vă mai spună ea. Ştiți, domnişoară Monica, eu aş vrea să ştiu ce mai e de rezolvat pe-aici, trebuie să plec, să prind cursa. Sper să se descurce până sâmbătă, atunci vine acasă şi mai aduce săptămâna viitoare ce este necesar. O mai ajutați până atunci dumneavoastră, vă rog foarte frumos.”

“Da' se poate, domnul Radu, sigur că da, vă rog să nu vă faceți probleme! Ne descurcăm noi, puteți merge liniştit. Dar mai serviți măcar un păhărel, e veritabilă,

nu cauzează! La mulți ani şi sănătate!” Monica le mai toarnă în pahare, îl ridică apoi pe al ei, ciocneşte uşor celelalte două, pun mâna şi musafirii pe ale lor, le golesc dintr-o singură înghițitură. Domnul Radu îşi privi atent ceasul, se ridică încet, cumva sfios “Gata, mă iertați, n-am ce face, trebuie să plec la autobuz. Lenuş, să fii atentă ce faci, tată, te aşteptăm sâmbătă. Domnişoară Monica, încă o dată, mulțumesc din toată inima pentru ajutor, pentru toate, săru' mâna!” Destul de stângaci şi precipitat, îşi luă pardesiul şi pălăria, sacoşa cam roasă, porni spre uşă însoțit de cele două femei, Monica repetând că totul va fi bine, presimte ea că se vor înțelege amândouă perfect, excelent.

După plecarea domnului Radu, cele două profesoare povestiră de toate, Eleonora mai ales, obligată de potopul de întrebări ale Monicăi; cea din urmă domina dialogul; curiozitatea excitată la maximum o făcu să încerce să afle cât mai multe detalii, oricât de intime sau stânjenitoare erau problemele puse. Cum observa ezitare sau îngrijorare pe fața Eleonorei, cum picura un amănunt, o vorbă, o întâmplare cu haz - atât cât s-o liniştească pe femeia la înfățişare din fața ei, o observa tot timpul, curând i se păru foarte urâtă şi cam proastă, dezorientată în toate privințele. De aici, din toate aceste constatări făcute, veni şi liniştea, şi satisfacția Monicăi; ca un acompaniament de calitate, vesela milă pentru nou venita profesoară de chimie lăsa loc desfăşurării largi, nestânjenite a partiturii de solist: da, da, ea rămâne cea mai frumoasă femeie din şcoală, este ceva evident, indiscutabil, n-are cine s-o concureze, e deasupra tuturor ca feminitate, gingăşie, delicatețe, inteligență şi farmec.

Conversația, din când în când stimulată de delicate înghițituri din paharele cu țuică, dură destul de mult, până târziu seara, când Monica declară surprinsă că este noapte de-a binelea, ar fi bine să se pregătească de culcare, n-a fost, pentru nici una din ele, o zi uşoară. Observă că şi acum Eleonora o aprobă fără ezitare. Ii dădu ultimele indicații cu privire la culcare, se întoarse în camera ei, de fapt cam începuse să se plictisească cu urâta asta de Eleonora Radu, vai de ea, ce proastă e, ce neîngrijit mai poate arăta! Strânse paharele, după ce-şi mai turnă şi bău pe ultimul, le duse în bucătărie, trecu pe la baie, verifică dacă uşa de la intrare e bine închisă, reveni în camera ei. Se dezbrăcă încet, înaintea oglinzii, îşi studia fiecare detaliu anatomic cu multă atenție şi evidentă plăcere. Îşi puse palmele sub sâni, cu un gest ambiguu, amestec de mângâiere şi cântărit. “Nu, e clar, am cei mai frumoşi sâni dintre toate de aici, nici prea mari, nici prea mici, se păstrează carnea tare, proaspătă, şi sfârcurile au culoare roz, frumoasă, ce i-ar mai săruta şi suge porcul de Hoțea, dar nu merită el aşa delicatesuri. Poate-poate Ionel, dacă are noroc să se poarte cum trebuie, cum vreau eu.” Cu aceleaşi gesturi care măsoară şi alintă, îşi trece degetele peste pielea burții şi peste coapse. Surâde mulțumită, colorarea obrajilor e un semn al voluptății adânci pe care o încearcă. Îşi îmbrăcă pijamaua

călduroasă şi se vârî sub plapumă. Mulțumită că numai ea ştie aproape totul despre nenorocita asta de Eleonora Radu, că ea rămâne cea mai frumoasă profesoară a şcolii din Ghileni.

Cu răbdare şi experiență, dăscălimea a aşteptat următoarele zile pentru a studia şi diseca pe îndelete noua colegă de chimie. Femeia arăta cam la 35-40 de ani - o apreciere unanimă, dar fără siguranță, fără precizie. Faptul se datora fizionomiei profesoarei, ciudată, de o mobilitate a muşchilor feței incredibilă, derutantă, nimeni nu ştia dacă e nervoasă, dacă e veselă. Era scundă, destul de grasă, formele lăbărțate şi cam anapoda, picioarele scurte şi prea cărnoase. Părul şaten, tuns scurt. Totdeauna curios îmbrăcată, mai cinstit spus - fără pic de gust. Ochi mici, de un albastru spălăcit, gură cu buze groase, trădând mai mult lăcomia decât o posibilă senzualitate. "Femeia-borcan", etichetă răutăcioasă, aplicată repede, chiar din primele zile după apariție, de Vlad, profesorul de matematică (specialist, între altele, în porecle şi formulări memorabile), făcu urgent înconjurul şcolii.

Dar ceea ce continua să stârnească curiozitatea întregului corp didactic rămânea fizionomia derutantă a Eleonorei Radu. De altfel, fizionomia ei era ceva greu de studiat, datorită permanentei modificări a muşchilor feței, dar şi pentru că evita întotdeauna să întâlnească privirea cuiva, nimeni nu se putea lăuda că s-a privit ochi în ochi cu domnişoara Eleonora Radu, direct, sincer. normal. Printr-o mecanică secretă şi păguboasă, trăsăturile îi dădeau un aer invariabil caraghios; obrajii mari, dolofani, uşor lăsați, nasul gros şi turtit ca o roşie pătată ici-colo, fruntea îngustă şi încrețită, tenul neîngrijit, cu prea dese schimbări de culoare, ochii mereu în agitație greu explicabilă, toate îi dădeau Eleonorei Radu un aer preocupat - ridicol, serios - caricatural. Alunecarea fulgerătoare dintr-un registru în altul stârni destulă nedumerire în şcoală. Mai mult decât înțelegere, admirație, bunăvoință, apreciere corectă, profesoara de chimie a provocat tuturor perplexitate. Noii ei colegi se uitau îndelung la tot ce făcea, încercau să priceapă ce fel de om este, Eleonora scăpa de clasificarea sigură, nu înțelegeau oamenii prea bine ce este cu păpuşa asta obeză.

Personajul nou apărut în şcoală îşi păstră, destulă vreme, ambiguitatea care interzicea atitudinea sau calificarea tranşante. Se adăuga aici şi lipsa dialogului; în pauze, regulat, Eleonora se retrăgea într-un colț al cancelariei sau dispărea fără urmă. Oriunde ar fi fost în răgazurile care sunt sarea şi piperul traiului didactic, se instala invariabil lângă o fereastră şi privea, cu un aer imitând o stare de melancolie profundă (dar care părea tuturor comic, ridicol), austerul peisaj care înconjura clădirea şcolii.

N-a fost de mirare că pachetul de informații privitoare la persoana ei a câştigat în substanță numai prin hărnicia de detectiv a secretarei şcolii, neobosita Ancuța. De la ea aflară profesorii unele date prețioase: că a terminat Institutul Pedagogic din

Sibiu, că a predat până nu demult în Maramureş, că a fost căsătorită şi că nu mai este, n-are copii, a dat-o afară din casă bărbatul, acum stă cu părinții, că mai are un frate, inginer, om care face bani serioşi, lucrează ceva prin Algeria. Şi că este o zăpăcită, aşa a spus despre ea şi domnişoara Monica Munteanu, ştie ea ceva, doar acolo stă Eleonora Radu. Cu toate aceste informații noi, curiozitatea dăscălimii a fost temperată, dacă nu chiar îndestulată. Lumea şcolii îşi urmă, de-acum liniştită, obişnuințele, ticurile, bucuriile pipernicite şi necazurile mărunte, plictisul şi croşetatul, beţiile şi afacerile, alianțele şi duşmăniile surde, în conformitate cu o frază a directorului Hoțea: "Viața colectivului nostru înregistrează permanente succese, succese datorate muncii responsabile a tuturor, nimeni n-are voie să se împiedice de unele nereguli de moment, suntem în stare să le rezolvăm aici, în familia noastră."

Eleonora Radu îşi prelua catedra cu un elan uimitor, mereu se arăta dotată cu caiete şi manuale, planşe, modele, culegeri de probleme, flacoane, cutii, eprubete, nu contenea să le tot plimbe de la o clasă la alta. Se acomoda repede, după numai două săptămâni părea să fi fost în şcoală de când lumea, pe deasupra învățase toate şmecheriile unui navetist pur sânge. De luni până sâmbătă rămâne în localitate, la sfârşitul săptămânii se duce acasă, să-şi vadă părinții, să-şi aducă provizii noi de mâncare şi haine spălate de mama ei generoasă, înțelegătoare. La trei săptămâni de la venire şi instalare, însă, s-a mutat de la Monica Munteanu, în urma unui conflict penibil. După primele zile de când o găzduia, Monica mai povestea prin cancelarie ce anume observa la Eleonora, de fapt o bârfea în toată regula, că e o sărită de pe fix, foarte, dar foarte proastă, ea se şi miră că a reuşit să termine o şcoală şi că a fost măritată, chiar dacă numai câteva luni, ce mare dobitoc a fost bărbatul ăla care s-a încurcat cu ea, că nici frumoasă nu e, dimpotrivă, nici elegantă, după părerea ei personală se îmbracă ca dracu', habar n-are să-şi aleagă hainele, despre fardat nici nu mai e de pomenit. Ceva devenise o metamorfoză curentă: bârfele spuse prin colțurile şcolii dimineața se prefăceau, seara, în apartament, în laude destul de aiurite.

Monicăi îi făcea o plăcere aproape erotică s-o facă pe Eleonora să-şi povestească viața, mai ales părțile ei întunecate sau delicate. Serile, ea prepara câte o cină dietetică, o invita la masă pe temporara chiriaşă cu zâmbete largi, să "servească" din uşoarele mâncăruri care asigurau silueta şi sănătatea, atât de necesare corpului feminin. "Haide, draga mea, am pregătit o salată orientală minunată, e o mâncare dietetică şi gustoasă, nu îngraşă deloc şi tu, iartă-mă că-ți spun, trebuie să mai slăbeşti, e neapărat necesar, şi află de la mine că e aşa de plăcut să ai siluetă, să te simți uşoară ca o pană!" După cina numai frunze, boabe şi rădăcini, Monica o invita în camera ei, "Mai povestim şi noi una-alta, e greu să fii femeie singură, mai ales aici, ne mai descărcăm şi noi sufletele, Eleonoro, eu te-am apreciat cum te-am văzut, şi să

ştii că am foarte multă încredere în tine, eu ştiu, simt că eşti o femeie de treabă, serioasă." Cu asemenea declarații rostite în timp ce îşi scotea ciorapii sau îmbrăca aceeaşi pijama adolescentină, efectul era sigur, o prostea pe Eleonora total, abia aştepta, nu mai era nevoie de vreo provocare sau întrebare. Ce o excita de-a binelea pe Monica Munteanu era să audă toate eşecurile sentimentale ale Eleonorei Radu. Când aceasta i-a povestit cum a bătut-o fostul ei soț, până ce a învinețit-o, cum a dat-o afară din casă în toiul nopții, Monica o privea cu aparentă compasiune, în realitate trăia cu voluptate momentele respective, şi le închipuia cu o voie bună uşor speriată. Ei, Monicăi Munteanu, nu i s-a întâmplat şi nu i se va întâmpla (are fata grijă!) niciodată aşa ceva, ea ştie cum să procedeze cu bărbații, nu ca tâmpita asta diformă pe care o găzduieşte de milă. Eleonora i-a mărturisit, într-o seară, că soțul ei vreme de şase luni de zile n-a făcut dragoste cu ea niciodată. Înainte de căsătorie nu dorise ea, aşa i-a spus mama că trebuie să se comporte, nu "se făcea" şi nu era bine să înceapă viața sexuală dinainte de mers la biserică. După nunta modestă, că nu mai erau foarte tineri şi bogați amândoi, n-a mai vrut el; au stat în casa lui şi acolo era maică-sa, de fapt era o garsonieră, dormeau toți trei într-o singură cameră. El îi spunea, la timidele ei apropouri erotice, cu timpul tot mai dese, tot mai transparente, mai insistente chiar, că aşa ceva nu se poate, nu pot dace dragoste cu mama lui de față, în aceeaşi încăpere. Au fost multe ocazii când scorpia bătrână nu era acasă, ar fi putut atunci s-o facă, numai că el îi propunea, de fiecare dată să mai aştepte, nici aşa nu se putea pentru că mama ar fi mirosit imediat ce anume s-a întâmplat în orele cât a fost plecată, ar fi dezamăgit-o foarte mult, spunea el, mama s-ar fi simțit umilită, mai bine să aştepte, să fie la casa lor, atunci vor face dragoste pe săturate, da, atunci nu va mai fi nici o problemă. Cum casa lor nu a existat, cum au dat-o afară ca pe un câine, nici Eleonora n-a avut prilejul să-l cunoască "biblic" pe bărbatul ei legitim timp de şase luni de zile. Povestea asta a adus-o foarte aproape de orgasm pe Monica Munteanu, i-a plăcut teribil, şi-a închipuit cu lux de amănunte cum refuza prăpăditul acela pervers să facă dragoste, normal!, ce plăcere să aibă omul cu aşa urâțenie ca Eleonora! A şi reluat istoria, de câte ori i se ivea ocazia să fie între patru ochi cu vreo femeie cunoscută, ce le mai plăcea chestia asta la toate poamele din Ghileni, vedea ea prea bine că se umezesc de plăcere ascultând-o!

Minunata conviețuire a celor două femei singure n-a durat prea mult. Despărțirea s-a petrecut tot din cauza Eleonorei, după o mărturisire sinceră a ei. Într-o seară, se cam "drogaseră" cu nişte pahare de vin, la şcoală, în cancelarie, după program, fusese ziua de naştere a soției administratorului Matei. Cum şi mâncaseră pe săturate la aniversară, nu le-a mai stat gândul la cină, odată ajunse acasă s-au hotărât să mai stea de vorbă, tot la un pahar, mai ales că Eleonora adusese o sticlă de vin făcut chiar de tatăl ei, foarte bun, curat. Mai întâi, la primul pahar, au făcut-o

praf pe sărbătorita, cât e de urâtă. de tâmpita, ce mizerabil se îmbracă, cum mai chicoteşte - ca o scroafă - cu toți muncitorii. Monica nu s-a mai arătat interesată de trecutul noii sale colege, sub influența tot mai accentuată a vinului, i-a mai caracterizat pe unii din participanții la sărbătorire şi, la un moment dat, a intervenit şi întrebarea fatală pentru prietenia lor: “Da' tu, Eleonoro, acum ai văzut, îi cam ştii pe toți ăştia de-aici, de care din bărbații din şcoală îți place mai mult, care ți-ar place să-ți fie prieten?”

Răspunsul Eleonorei s-a lăsat puțin aşteptat, femeia se fâstâci nevoie mare, o apucă un tremurat nestăpânit cum stătea pe scaun, se înroşi brusc, până la urmă reuşi să ridice privirea spre Monica Munteanu şi să spună: “Tu, foarte sinceră să fiu, mie mi-a plăcut Viorel, e foarte sexi, aşa mi se pare mie, chiar dacă e şchiop, are ceva care mă atrage teribil. Şi am impresia că şi lui i-a plăcut de mine, m-a şi chemat la el, a zis că vrea să fim numai noi doi. să-mi arate ce mult ține la mine. Monica, tu mi-eşti prietenă, aşa se uita la mine când am ciocnit paharele, că m-au trecut toți fiorii, parcă mi-a străpuns inima, eram gata să leşin!” A urmat o pauză, Eleonora, tot fâstâcită, aştepta reacția Monicăi după declarația ei. Zâmbetul obişnuit al celei din urmă, ca de mamă obişnuită şi îngăduitoare cu poznele copilului, dispăruse, concomitent cu pronunțarea patetică a numelui bărbatului preferat de Eleonora, surâsul se preschimbă într-o grimasă urâtă, rea de-a dreptul, în timpul amănuntelor oferite de profesoara de chimie. Cu o voce mult mai seacă decât de obicei, uscată şi severă, comentă cele spuse de Eleonora: “Da, draga mea, te cred, zău că te cred, dar trebuie să fii foarte atentă! Eu nu zic să renunți, Doamne fereşte!, dar îl cunosc foarte bine pe Viorel, ai mare grijă, nu vreau să te speriu, dar asta este. Să ştii că escrocul ăsta (iartă-mă, aşa ceva nu e pentru mine) m-a curtat, s-a dat la mine cum am venit aici, era foarte insistent. măgarul! E un nimeni în drum, îți spun eu, ăsta nu vrea decât să-şi bată joc de tine, să profite de bunătatea ta, minte de îngheață apele, un obsedat sexual, atât! Să vezi, după ce ne-am cunoscut, mi-a declarat că mă iubeşte foarte mult, că eu sunt femeia visurilor lui, era cât pe ce să-l cred, mi se părea că e pasionat de mine, că e gata să fim împreună definitiv, mai şi spunea că vrea să-şi organizeze viața alături de mine. Tu, dragă Eleonora, m-am îndrăgostit de el, mi se părea un bărbat serios, inteligent, cumsecade, viril, hotărât, când îl auzeam plângându-se că îi pare aşa de rău că nu m-a cunoscut mai devreme, să nu fi pierdut timpul degeaba, mă înfiora, aproape că-mi venea să mă reped la el, să-l consolez cu mângâieri şi tandrețuri. Da' norocul meu că m-am prins că este escroc, şi încă unul mare, un ticălos; l-am invitat aici într-o seară, a venit atunci la mine gata băut, s-a îmbătat de-a binelea după ce i-am mai dat eu o țuică, s-a aruncat peste mine, aici, pe pat, a vrut să mă pipăie, să mă execute - pardon de expresie! - eu n-am cedat. Când a văzut nesimțitul că nu sunt o curvă-n drum, a început să țipe la mine, să fie violent,

m-a înjurat în toate felurile, şi de mamă, m-a făcut proastă şi idioată, numai eu ştiu ce greu l-am dat afară! O bestie, Eleonoro, tu să fii foarte atentă, să nu păţeşti necazuri cum am păţit eu!" Brusc, se opri din avalanşa de cuvinte, curioasă să vadă efectul celor povestite asupra Eleonorei.

Aceasta devenise parcă şi mai mică decât era în realitate, de la roşu obrajii îi trecură pe nesimţite la o paloare teribilă, continuă să-şi tot frământe mâinile, fără a cuteza să spună un singur cuvânt. Monica o studia cu coada ochiului, înţelese exact deruta urâţeniei din faţa ei, se hotărî să încheie seara cu alte mici observaţii, care de care mai neutre: "Tu, nu te supăra, dar bucătăria asta e o cocină, mă gândesc că ar mai trebui s-o cureţi şi tu. Eleonoro, crede-mă, n-am nimic cu tine, mi-eşti dragă teribil, dar aşa dezordonată cum te manifeşti, n-o să te ţină Viorel multă vreme, ascultă-mă pe mine! Of, Doamne, ce somn mi s-a făcut, de la oboseală şi de la vinul ăsta, cred că este momentul să ne culcăm, mai povestim noi şi altădată, poate mâine..." S-a ridicat de pe scaun, şi-a întins braţele pisiceşte, Eleonora a înţeles că e invitată să plece la culcare, s-a ridicat şi ea de pe scaun, i-a urat Monicăi "vise plăcute" şi dusă a fost, speriată de ceea ce a povestit experimentata profesoară de română.

Din acea seară începând, n-a mai fost invitată la cină, Monica a început s-o acuze de toate cele, de lipsă de igienă, ordine, bune maniere, chiar de lipsă a spiritului gospodăresc şi de inteligenţă. Tăcea şi înghiţea. Cu greu. cu umilinţe şi rugăminţi penibile, obţinu până la urmă una din camerele "de protocol" din internat, nu mai suporta atmosfera creată de Monica Munteanu, ajunsese de o bârfea peste tot, în gura mare, insista să plece din apartamentul ei, îi repeta deseori că nu mai suportă mirosul pe care "îl degajă", de transpiraţie şi de ciclu, la un loc. Cum obţinu aprobarea administratorului, se mută în internat, satisfăcută că a scăpat de o femeie aşa de-a dracului şi plină de venin ca Monica, o scârboasă fără caracter. La internat primi şi o sarcină suplimentară, s-o ajute pe doamna pedagogă la supravegherea elevelor, fetele au fost foarte drăguţe, au ajutat-o să se mute. Îşi aranja camera pe gustul ei, îşi aduse de-acasă până şi mileuri croşetate chiar de ea, un aparat de radio foarte bun, marca "Asahi", cadou de la fratele ei.

Eleonora părea mulţumită de situaţie, acomodată perfect cu toate realităţile locului. Se apropie chiar de unele eleve mai mari din internat, din clasele de liceu, adolescentele îi povesteau, seara târziu, în camera ei, tot felul de bârfe şi zvonuri care circulau prin şcoală. Tinerele mai veneau la ea şi după stingere, noaptea, şi atunci, de pe hol, se puteau auzi râsete şi chicoteli, vorbe şoptite şi exclamaţii. Eleonora nu era singurul cadru didactic din oraş care locuia în internat, mai erau cazaţi acolo alţi trei profesori navetişti. Cel mai în vârstă, Dumitru Almăjan, este un bărbat de vreo 55-57 de ani, totdeauna lustruit şi spilcuit, om fără familie, prieteni, rude. De cinci

ani, de când venise în şcoală, locuia în internat. Nu pleca niciunde, de sâmbăta până luni, când nu mai rămâne picior de elev sau dascăl prin clădire, executa un riguros program administrativ: spăla haine, deretica, îşi făcea mâncare. Pe coridoarele pustii se puteau auzi, toată ziua, programele radioului public, domnul Almăjan lăsa uşa camerei lui larg deschisă, spăla rufele în baia comună de la etajul întâi ascultând muzică, informații, teatru sau dezbateri instructive. Ştia pe de rost fiecare cotlon al clădirii, se plimba singur şi în totală singurătate pe coridoarele reci, verifica toate camerele, să vadă dacă sunt stinse becurile, dacă nu cumva e vreun reşou în funcțiune, urca şi în podul clădirii, să vadă ce mai fac porumbeii, dacă nu au mai apărut ceva pui. Două zile era stăpânul unic al internatului. Îi plăcea foarte mult fiecare sfârşit de săptămână, nici nu mai trebuia să iasă în sat, la şcoală, să se plimbe, să discute cu lumea, lui îi era destul internatul, se bucura de linişte, de emisiunile radioului, de aşezarea lucrurilor la locul lor, mereu mai descoperea ceva care trebuia modificat, îmbunătățit, îi plăcea mult să meşterească, să uite, măcar două zile, de manuale şi tratate de istorie.

Dintre profesori, mai locuiau acolo Viorel Oprea şi Aron Dimlea. Cei doi împărțeau un fel de apartament, erau de fapt două camere minuscule, unite printr-un hol strâmt, unde era amplasată o chiuvetă etern înfundată şi un dulap de întreprindere, de fier. Cei doi, încă destul de tineri, plecau regulat la sfârşit de săptămână la casele lor. Dumitru Almăjan îi disprețuia total pentru asta, nu le păsa de instituție, de ce se întâmplă sub acoperişul unde îşi petreceau zilele şi nopțile de peste săptămână. tot el rămâne omul de bază în internatul de care, serios, nimeni altcineva nu avea grijă. Aron Dimlea era proaspăt cazat în clădire, ăsta avea pile, o rudă a lui, director la o fabrică, capabil să “furnizeze” gratis ciment şi ghips şcolii, îi asigurase buna primire în localitate şi internat, un tratament special ca profesor. Ocupă camera vecină celei locuite de Viorel Oprea. În prima seară, imediat după instalare şi aranjarea puținelor obiecte din dotare, Aron îl invită pe Viorel la un pahar de țuică, ştia că aşa un gest e un fel de consemn, un fel de împăcare cu toată lumea şi cu soarta, indiferent de apartenență etnică, sexuală, religioasă, socială sau de alt fel. Până la urmă au ajuns în camera lui Viorel, mai călduroasă, mai primitoare decât chilia înghețată, albă ca la spital, care îi fusese repartizată de morocănosul administrator. Viorel i-a povestit multe despre şcoală şi viața de acolo, el era în Ghileni de mai mulți ani, ştia destule despre toți şi toate, mai ales despre femeile locului, se considera expert în domeniu, avea clasamente şi caracterizări minuțioase.

În zilele următoare, Viorel îl luă sub aripa lui protectoare pe Aron Dimlea. L-a plimbat peste tot, i-a povestit ce trebuia să ştie despre colegi şi lumea din localitate, i-a vorbit, într-un elan de sinceritate, şi despre sine: în urmă cu şapte ani, după terminarea liceului, se pripăşise în aceste locuri, el era şchiop şi avea nevoie de o

slujbă mai uşoară, fără mare bătaie de cap. Ocazia se ivise neaşteptat: tatăl lui era zidar şi lucrase la ridicarea noii şcoli; aşa aflase de la director că aveau nevoie de un instructor pentru practica elevilor şi părintele lui, Dumnezeu să-l ierte, aranjase cu Hoțea să-l angajeze pe el, nu trebuia facultate pentru aşa post. La început se descurcase uşor, devenise în scurt timp omul bun la toate al şcolii, suplinea orele celor absenți, făcea practică, înlocuia colegi cu probleme, era, dacă nimeni nu accepta, profesor de sport şi dendrologie, materia asta, ultima amintită, îi speria pe toți, nu ştiau ce înseamnă, îi venea să râdă că ei, care se pricepeau ca nimeni alții la furat lemne, nu ştiu că dendrologia chiar cu asta se ocupă, cu arborii şi viața lor. La țuica servită în prima seară, Viorel recunoscuse că el este foarte descurcăreț, ştie să discute cu lumea din sat, pe director îl cunoaşte ca pe o mănuşă, are informații despre toate situațiile şi stările de lucruri secrete ale locului, profită de tot ce ştie ori de câte ori poate, aşa e viața, nu trebuie să ai milă de nimeni, dacă nu te aperi atacând - te mănâncă proştii, asta e, din păcate. Aşa ajunsese el antrenorul echipei de fotbal a localității, nu era rău deloc, mai un turneu, mai un aranjament, ceva fonduri pentru echipament şi teren pe care le administra chiar el.

În plimbările cu Aron, toate aceste amănunte apărură treptat şi fragmentar, nu însă imposibil de pus cap la cap şi de urmărit ca un film cu aventuri. În unele seri, Viorel apărea târziu şi afumat, pus pe confesiuni sentimentale şi laude de sine patetice, fără suport real, însă. Când se întâmpla să fie aşa, arunca cu pietre mărunte în geamul ferestrei lui Aron, să-i dea de ştire că s-a întors şi aşteaptă să-i deschidă uşa, blocată pe dinăuntru de bestia de Almăjan în fiecare seară, la oră fixă. Aron cobora la parter, deschidea fereastra de la baie, îl ajuta pe Viorel să treacă de pervaz, să ajungă în camera lui. Se obişnuise să-i facă, în asemenea ocazii, o cafea, să stea puțin de vorbă, câteodată Viorel venea cu o sticlă de vin, coniac sau țuică, în asemenea împrejurări dorea, pe loc, să bea împreună, lichidau lichidul după miezul nopții şi adormeau buştean. După un timp, Aron a priceput că Viorel spune aceleaşi poveşti, le relua când avea ocazia modificându-le foarte puțin, schimbând ceva detalii, ici-colo. Cam patru erau temele care le discuta Viorel: moartea tatălui şi gospodăria valoroasă de la Smida, ce suflet bun are el şi cum se descurca singur, fără pile şi ajutoare, directorul Hoțea şi amorul defunct cu Monica Munteanu.

Aron era destul de simpatic, îi plăcea cumințenia şi modestia acestuia. S-a acomodat şi Aron cu situația: îşi făcea orele conştiincios, unele chiar cu pasiune, învățase până şi detaliile navetei pe care o făcea, scria epistole lungi prietenilor de departe, serile se plimba prin împrejurimi, mai făcea câte o vizită, povestea până târziu cu Viorel. Destul de greu, a priceput că şi în Ghileni funcționează aceleaşi mecanisme ale vieții precum în marile oraşe, doar scara, calibrul sunt diferite. Şi aici se suferea de mania persecuției, şi aici se visa ocuparea scaunelor de şefi, şi aici

lăcomia de putere sau lucruri stârnea conflicte, provoca cele mai neaşteptate reacţii. Începeau, în modesta comunitate, lacomi şi singuratici, nemulţumiţi şi prosperi, se găsea şi respectabilitate tâmpă, şi promiscuitate, era loc pentru buni şi răi, pentru durere, rutină, mânie, bucurie, înţelegere, prostie, până şi pentru curve era loc, de la Viorel aflase ce renume şi prestigiu au.

Într-o zi oarecare, liniştea posomorită a şcolii se sparse în ţăndări din pricina unui eveniment mai puţin obişnuit: în pauză, în cancelarie, Viorel le arăta colegilor un bilet, de fapt o scrisoare primită de la Eleonora Radu. Parcă ar fi aşteptat aproape toţi aşa ceva, gata pregătiţi să citească foile destinate numai lui Viorel, să afle secrete, să înflorească apoi lucrurile, să fie răutăcioşi. Mai nimeni nu trăia acolo pe cheltuială proprie fără să se plictisească, toţi sufereau din pricina banalităţii vieţii, cum să rateze aşa prilej gras de distracţie pe gratis şi - mai ales - pe pielea altora?! în scrisoarea aşternută pe hârtie vag roz, Eleonora îi cerea lui Viorel, nici mai mult, nici mai puţin, decât să fie "un tip serios", dacă vrea să existe ceva frumos între ei doi, îl asigura că ea "nu este una din alea, nenorocite care trec de la un bărbat la altul cu nesimţire", ea dorea sentimente curate şi o relaţie sinceră. Pomenea, ca din întâmplare, de căsătorie, îi explica lui Viorel, (tocmai lui!), că nu vrea în ruptul capului să fie "o joacă" pentru el, ea se gândeşte serios la suflet şi la viitor. Numai el să fie cinstit, onest, să-i spună ce crede şi ce anume intenţionează. Tonul adolescentin-imperativ al epistolei l-a făcut pe Viorel să înţeleagă repede vulnerabilitatea Eleonorei. Lui îi plăcea lauda de sine, arăta tuturor scrisoarea, comenta în bătaie de joc cele scrise de imprudenta profesoară. Lumea mică din Ghileni se amuza copios. Dacă până atunci cei din şcoală o priveau pe Eleonora cu oarecare nedumerire şi cu zâmbete îngăduitoare, după isprava cu epistola, era observată de sus, de la înălţime, urmărită ca o ciudăţenie caraghioasă, incapabilă să stârnească alte senzaţii decât de dispreţ şi compătimire cu gust acru. Tuturor le făcea plăcere să-i dea de înţeles că-i ştiu povestea de râs cu scrisoarea.

Reacţiile de acest fel au izolat-o, simţea că a comis o imprudenţă repede sancţionată. A încercat să repare eroarea, dar a fost un eşec: zâmbea forţat tot timpul, se prefăcea veselă şi dezinvoltă, fără a avea motive evidente, alteori arăta intens preocupată, ca şi cum nici nu i-ar fi văzut pe cei din jurul ei. Se fâstâcea rău de tot numai când îl întâlnea pe Viorel, se roşea instantaneu şi nu-şi găsea locul niciunde. El, fără pic de milă, îi punea întrebări capcană, cu apropouri la nenorocita de scrisoare, lumea se distra văzând demonstraţiile de duritate şi şmecherie ale lui Viorel, exersate pe pielea roşie şi pătată de derută a Eleonorei, era un joc de-a pisica şi şoarecele, toţi savurau, într-un acces de nemernicie colectivă, cruzimea jocului. Ca să evite întâlnirile neplăcute din internat şi ca să-i intre cât de cât în graţie directorului Hoţea (istericul istoric îi făcuse un scandal monstruos), Eleonora începu

să facă, după-amiezele, vizite la domiciliul elevilor, aşa cum scria la regulament. După tradiționala oră 17, într-un pardesiu maroniu, cam ponosit, în pantaloni negri şi largi, cu un caiet sub braț, pornea vitejeşte în vizite, dacă tot fuseseră criticați în şedințe că sunt comozi şi nu le pasă de elevi. Eleonora se întorcea destul de târziu, pe întuneric, se ştia că a revenit numai după ce începeau să se audă sunetele aparatului de radio, după ce se vedea în camera ei, nu mai deschidea uşa nimănui, nu mai umbla pe coridoare, prin dormitoare, se închidea în tăcere şi cam atât.

O vreme nu s-a mai auzit nimic despre Eleonora Radu, povestea cu scrisoarea de amor a obosit şi ea, s-a obişnuit lumea şi cu descinderile ei "la domiciliu", de fapt vizite regulate, deşi vremea era din ce în ce mai friguroasă, cu ploi reci, vânt tăios, energic, nimănui nu-i mai ardea de preumblări, cu excepția ei. Oamenii o primeau, la început, cu curiozitatea mascată destul de bine printr-un soi de indiferență, dar, pe furiş, îi urmăreau mişcările, gesturile, felul de a vorbi şi de a se purta. Oameni de munte, trăind din traficul de lemne, ghilenii erau bănuitori, suspicioşi, neîncrezători. Când a început să reia unele din vizite, Eleonora s-a pomenit primită cu tot mai multă răceală, mai ales din pricina zvonurilor care circulau între localnicii-părinți: că stă prea mult când vine, că nici ea nu ştie ce să zică despre copiii lor, ba îi laudă, ba îi critică, că mănâncă şi bea ca o spartă, că vorbeşte tare încâlcit, nu se înțelege mai nimic din ce spune. Sub forma aceasta, destul de sumară, informațiile-zvonuri au ajuns şi în şcoală, printre dascăli. Eleonora atrage atenția ca un magnet praful de fier, irită mult, pentru că nimeni nu poate spune exact cum este, şmecheră, proastă, naivă, calculată, prefăcută, dusă cu pluta, serioasă, mincinoasă, poate că avea câte ceva din toate, dar nimeni nu ştie precis, asta îi irita pe aproape toți, că nu o pot caracteriza clar, acolo, în două-trei cuvinte, li se strecura printre degete ca un peşte alunecos.

Cu toate că pleca mereu după-amiezele, nimeni nu ştie unde anume, majoritatea părinților deja refuzau s-o mai primească, dispărea pur şi simplu câteva ore. La clase şi în pauze era aceeaşi, neschimbată. Se împăcase şi cu Monica Munteanu, în pauze mai povesteau în şoaptă, mai râdeau uneori. Se înroşea şi începea să tremure numai când apărea directorul Hoțea, la el se uita cu ochii dilatați, frica îi scofâlcea obrajii, nu mai ştia ce să facă, parcă era stânjenită de propria ei persoană.

Într-o seară de iarnă adevărată, cu fulgi deşi şi frig, Aron, după ce-şi făcuse un ceai tare şi aromat, îi scria unui prieten din studenție, Dan. Era târziu, elevii dormeau, nu se auzeau decât rafalele capricioase ale vântului. Brusc, în geamul chiliei sale se auzi zgomotul înfundat al unui bulgăre de zăpadă, se sperie, până şi pixul i-a alunecat pe hârtie, stâlcind literele. Desigur, e Viorel, trebuie să-l ajute să intre în internat, îşi spuse după momentul de spaimă. Coborî repede la parter,

deschise fereastra de la baie, Viorel era acolo, ameţit bine de tot, îl trăda vorba repezită, cu sunete mâncate, gesturile dezordonate, avea şi zăpadă pe haine, semn că a căzut pe drum. “Iar începe să-mi povestească de sufletul lui bun, de taică-său, de casa moştenită, tot tacâmul, iar se duce dracului toată seara mea”, îşi spune Aron în timp ce-l ajuta pe amic să treacă peste pervazul ferestrei fără prea mare gălăgie. Reuşi să-l ducă în camera lui, ştia că n-o să-l lase în pace, n-au trecut nici măcar două minute şi Viorel apăru cu invitaţia lui originală, “Hai, dom' profesor, am adus ceva de înghiţit clasa-ntâi şi încă ceva, hai o să-ţi placă surpriza, pe-onoarea mea!” Aron acceptă invitaţia fără mofturi, se lăsa repede ademenit. uneori avea senzaţia că “dezbaterile” lui cu Viorel sunt nişte sedative, funcţionau ca un calmant, uita de sine şi de problemele lui, ascultându-le pe cele ale colegului lui. Viorel Oprea e aşezat la masă, pufăie dintr-o ţigară ţinută în colţul gurii şi taie felii subţiri dintr-un cârnat, pe o farfurie sunt amestecate tot felul de preparate proaspete de porc. “Ce zici, dom' profesor, eu cred că o să ne saturăm şi noi doi ca lumea în seara asta?! Stai jos, să nu pui mâna pe nimic, băiatu' pregăteşte totul, să n-avem discuţii, uite, acu' e gata cina! la să aranjăm noi şi nişte ceapă roşie, merge de minune!” Viorel vorbeşte cu mici întreruperi, se concentrează destul de greu la curăţatul cepei, lama cuţitului mai alunecă peste foile lucioase, până la urmă a reuşit, o taie felii, o sărează. “Ei, am fost şi eu invitat la un tăiat de porc, nu m-au lăsat oamenii să plec cu mâna goală, ce mai, o familie de treabă! la vezi, dom' profesor, deschide tu geanta aia, că mai avem acolo o surpriză, aşa ceva n-ai mai pomenit!” Aron îl ascultă şi scoate o sticlă învelită într-un ziar, o întinde lui Viorel. Acesta despachetează încet, sticla parcă e o altă ceapă de curăţat, când termină se uită atent la conţinut, scoate dopul, miroase, i se citeşte pe faţă încântarea, toarnă cu stângăcie în pahare, “Hai, gustă, dom' profesor, să-mi spui dacă ai mai pomenit aşa ceva, să vedem dacă ştii ce este minunea asta!” Aron se supune îndemnului, într-adevăr, e ceva foarte plăcut, o băutură tare şi parfumată, mai gustă, nu-şi dă seama ce fruct dă aroma de excepţie, dar e cu adevărat plăcută. Viorel l-a urmărit cu atenţie şi satisfacţie strecurate într-un zâmbet larg, i-a observat nedumerirea: “Ei, domnul profesor Dimlea, acu' e clar că n-ai mai servit aşa ceva, e o raritate. E ţuică de căpşuni, zece litri pe an face socrul prietenului cu porcu' şi, pentru că bătrânu' ţine foarte mult la mine, mi-a dat sticla asta, aşa ceva nu mai găseşti, e ca un medicament, ascultă-mă pe mine!” Beau amândoi cu hărnicie din “medicament” şi mănâncă cu poftă. Ca de obicei în asemenea împrejurări, Viorel are chef de povestit: “Ţi-am povestit că am fost cu profa de română, Monica Munteanu, doi ani de zile. Da' nu aşa din când în când. Nu, nene, am trăit cu ea, la ea dormeam, acolo aveam lucrurile, ce mai, parcă eram căsătoriţi! Vara am fost o săptămână acasă la ea, să-i văd mama şi averea. Nu stă rău, are livadă serioasă, şi-a strâns acolo şi mobilă, covoare, zestre are în toată regula. Tipa

mă ținea ca pe palme, recunosc, mă şi gândeam că n-ar fi rău s-o iau de nevastă. Da' era cam geloasă, umbla peste tot după mine, când mai întârziam şi eu, ca tot omul. De-asta am început să ne certăm, mă cam săturasem de-atâtea figuri. Şi când am fost la ea acasă, m-a tot bătut la cap cu mă-sa, ce muncitoare, ce bună mai e. Şi aia e o cotoroanță, zgârcită ca dracu, se uita şi în borcanele cu dulceață terminate, nu le spăla, punea puțină apă, să-şi facă sirop, deşi avea, am văzut eu în cămară, sticle cu sirop de zmeură. Am notat că prea se înțeleg ele bine, am priceput eu că fiica seamănă cu maică-sa, amândouă au gura cam mare şi sunt rele la suflet. De-atunci n-am mai avut-o la icre, am mai rezistat eu o vreme, până când mi-am zis gata, m-am îmbătat ca la carte într-o zi, mi-am luat toate lucrurile de la ea, a plâns, m-a rugat să rămân, c-o fi, c-o păți. Nimic, i-am zis c-o bat de-o snopesc dacă mă mai bate la cap sau dacă umblă cu vorbe prin lume despre mine. Am plecat, aşa beat cum eram, am venit aici. Hai, dom' profesor, ce faci, mai ia un pahar, cu asta nu te întâlneşti toată ziua! Noroc! Aşa, ce ziceam? Da, am plecat de la ea şi bine am făcut. De-atunci se preface, putoarea, că n-o mai interesează deloc ce fac eu, cum o duc, da' am eu antenele mele, ştie băiatu' că vrea să se răzbune. Acum înțeleg eu de ce e iar prietenă cu nebuna asta de Radu: vrea să ştie tot ce fac şi o pune pe proasta asta să-i spună ce şi cum, află de la mine că aşa e chestia, nu dă doi bani pe tolomacă, se foloseşte numai de ea!" Versiunea lui Viorel este veridică, Aron nu poate decât să-l aprobe. Omul este mulțumit, mai toarnă din excelenta țuică, îşi aprinde o altă țigară. S-a pus pe povestit, nimeni nu mai ştie a câta oară, despre casa lui părintească, de ce dracu' s-o fi luat el pe Monica Munteanu de nevastă, ticăloasă cum e, n-are el acasă avere destulă, din Ghileni va pleca cu siguranță, o să-i lase dracului pe toți, să-şi vadă de treburile lui, acolo, nu merită să se sacrifice pentru nimeni, nişte ticăloşi şi profitori de cea mai joasă speță, ce mai! Deşi a trecut mult de miezul nopții, Viorel nu se mai astâmpără, s-a pus la povestit despre o iubită de-a lui, din tinerețea-i furtunoasă, plină ochi de aventuri, de năzbâtii, numai golirea sticlei cu lichid parfumat i-a mai făcut să plece la culcare.

După istoria relatată de Viorel în seara țuicii de căpşuni, Aron o privea pe Monica Munteanu mai atent, voia să vadă dacă amicul lui avusese, avea sau nu dreptate. Monica era o domnişoară coaptă, trecută bine de 30 de ani, bine păstrată, corpul şi picioarele - atrăgător proporționale, nimic deformat, neplăcut, avea - chiar - o frăgezime a cărnii şi pielii deloc neglijabile. Calitățile pomenite erau, din păcate, anulate aproape în totalitate de fizionomia femeii: majoritatea trăsăturilor cumințți până la banalitate, contrastează puternic cu gura prea mare şi buzele proeminente, lipsite însă de o senzualitate salvatoare, când vorbeşte (şi vorbeşte mult!), gura e chiar dizgrațioasă, Monica uita să-şi controleze conturul buzelor când relata ceva, cuvintele țâşneau din ea fără măsură şi economie, erai - într-un fel - obligat să asculți

ceea ce debita datorită tonului ridicat al vocii şi felului mieunat de a pronunța majoritatea cuvintelor, cu greu să-ți desprinzi privirea de mişcarea neîncetată a buzelor groase, cumva aflate în migrare spre partea stângă a feței, atrase neîncetat de polul stâng al feței. Viorel avea dreptate, asta însă nu însemna mare lucru, la urma urmei. Zilele treceau la fel, nu se întâmpla mare lucru, fiecare îşi ducea viața fără revolte, fără proteste răsunătoare, fără nimic excentric, oamenii se speriau de mişcările bruşte, violente, de noutate, erau mulțumiți de starea (destul de proastă, de leşinată) a lucrurilor, acomodați cu mecanismele existente. La toate aceste vieți normale, cuminți, plictisitor de cuminţite, întâmplările Eleonorei Radu se adăugau ca un condiment tare, din când în când "scăpat" în doze prea mari, supărătoare, lipsite de măsură.

După biletul amoros, vizitele prin casele elevilor, reluarea prieteniei cu Monica Munteanu, Eleonora Radu ajunse din nou în centrul atenției, parcă ea căuta, după o scurtă perioadă de relaxare, să atragă privirile asupra ei. De această dată a fost ceva mai rar, avea probleme chiar în şcoală, "profesionale", cum se zice. Directorul Hoțea, stăpân absolut al şcolii, a surprins, trecând pe coridor, gălăgia neobişnuită dintr-o sală de clasă; se auzeau râsete, zgomote puternice, strigăte; s-a oprit, a deschis uşa cu o mişcare bruscă, hotărâtă. Spectacol: Eleonora copia îmbufnată ceva pe tablă, în sala de clasă era ceva ce nu mai văzuse, dezordinea dezordinii de pe lume, fiecare făcea ce-l tăia capul, unii se plimbau printre rândurile de bănci ca pe stradă, alții se jucau, fetele se strânseseră la un loc, nimeni nu lua seama la ceea ce penibila de Radu scrisese pe tablă. Directorul a urlat din toate puterile "linişte!", au încremenit toți, parcă ar fi înghețat dintr-o dată; a cerut "să se facă ordine", şi ordine s-a făcut în câteva secunde. Altceva n-a mai spus, numai pe "domnişoara profesoară Radu" a convocat-o, după oră, la el în birou. La înfățişare, a făcut-o albie de porci, a jignit-o şi a amenințat-o cu cele mai severe pedepse, Eleonora sta drepți în fața biroului directorial, cu ochii în pământ, se gândea că numai un om beat poate să vorbească aşa urât, scârbos de-a dreptul, nu spunea însă nimic să nu-l enerveze şi mai tare pe tâmpitul de Hoțea, cine ştie ce mai ieşea dacă ar fi comentat ceva.

Zilele următoare a asistat-o la aproape toate orele, a făcut tot soiul de sondaje printre elevi, nu mai ştia nici ea de ce. Concluziile n-au întârziat, însă, scoase la iveală într-o şedință: Eleonora Radu a fost aspru admonestată cu un ultim avertisment. În împrejurările de acest fel, când era certată şi i se cerea atitudine fermă, seriozitate, profesoara de chimie oferea, gratuit, un spectacol total: niciodată nu are ceva de comentat, nu protestează, nu scoate o vorbă chiar dacă i se cere s-o facă, nu, ea se aşează cuminte întotdeauna în ultima bancă a sălii de clasă, stă acolo cuminte, cu un caiet albastru înainte, din el scoate câte o bucată de hârtie pe care o mototoleşte neîncetat şi pe care o priveşte fix, nu se uită la nimeni şi la nimic, decât

la petecul de hârtie ținut între degete, ochii îi sunt dilatați şi extrem de atenți, ca şi cum acolo, pe hârtia aceea, ar fi înscris un mesaj extraordinar, ceva care să facă gaură în cer sau în inima ei. Ciudată este întreaga ei fizionomie "de şedințe": obrajii sunt umflați peste măsură, bărbia apare chinuit sprijinită şi înghesuită de gulerul halatului maroniu, gâtul e îngroşat, cu venele gata să plesnească, toate amănuntele anatomice ale feței sunt roşii, tumefiate, întreaga ei ființă seamănă cu o păpuşă obeză, ridicolă, defectuos executată, tot ce face, tot ce lasă să se vadă pare enorm nepotrivit. În asemenea împrejurări este singură cuc; ascultând reproşurile şi amenințările directoriale, n-are cum să nu ți se facă milă de făptura neajutorată, mereu încurcată, cu ceva copilăresc în mişcări şi atitudine, te gândeai să-i iei apărarea, să-i mai uşurezi necazul, dar, uitându-te la ea, toate bunele intenții se volatilizau, aproape că te umfla râsul, nu mai puteai lua "cuvântul" în favoarea nenorocitei imprudente, priveai cu un fel de fascinație caricatura ca un rac fiert din ultima bancă, mototolind între degete un petic de hârtie. Aşa se face că nimeni nu mai încerca să îmblânzească hotărârile directorului, se uitau numai la ea din când în când, dezarmați, nu puteau pricepe ce este cu femeia aceasta.

Se apropia sfârşitul primului trimestru, iarna era în toi, cu zăpezi groase şi gheață linsă de viscol, viața se desfăşura ca într-un acvariu plin de flori de bumbac, totul era îngropat în alb şi tăcere. În internat, copiii aşteptau vacanța, erau din ce în ce mai leneşi în mişcări şi vorbe, păreau somnoroşi încă de la trezire şi aşa o țineau ziua întreagă. Şi dăscălimea aştepta vacanța, sărbătorile de iarnă, îşi făceau planuri pentru petrecerea Crăciunului şi Revelionului, mai puțin Dumitru Almăjan, pentru el este totuna, tot în clădirea internatului rămâne, de fapt abia aşteaptă să plece toți, să fie numai el în clădire, să se plimbe pe coridoare nestânjenit.

Într-una din ultimele zile de şcoală, după ore şi prânz, Viorel l-a invitat pe Aron la o plimbare până într-un sat foarte apropiat, Smida, "merită, zău, n-o să-ți pară rău deloc, ai să vezi ce lume de treabă îți prezintă băiatu', mai vezi şi tu ceva valabil!" Aron avea chef să lenevească, dar, ca de obicei, n-a rezistat propunerii colegului lui, adevărul e că nu văzuse niciodată satul amintit, ocazii mai fuseseră, erau destui elevi care navetau zilnic între cele două localități. Au pornit să treacă cele două dealuri domoale care despărțeau Ghilenii de Smida. În stânga drumului era o pădure de brazi care cobora versantul abrupt către lacul de acumulare, măreață creație a regimului comunist, de cealaltă parte - un fel de joc al formelor de relief line, blânde, feminine aproape, învelite în alb. Parcă ar fi fost undeva pe Valea Prahovei, peisajul semăna destul de mult cu cel de acolo, doar că era mai prietenos, mai îngăduitor, habar n-au cei de la televiziune de aceste locuri, altfel ar fi tot timpul în zonă, ce de soliști şi soliste de muzică uşoară ar mai zburda prin zăpadă, cum ar mai trage ei de o creangă acoperită cu zăpadă, ce s-ar mai bulgări pe dinaintea camerelor de luat

vederi!

O vreme cei doi merg în tăcere, se uită fiecare la toată desfăşurarea de forme, aerul e transparent, miroase a frig. Viorel mai povestea câte ceva despre şcoală şi vacanță, despre relația lui cu soția inginerului silvic şef, e mare diferența de vârstă între cei doi, vreo 30 de ani, ştie el sigur că, într-o bună zi are să-l lase baltă pe Nelu Manoilă, el e prost, nu vede cum i se învârt ochii la Lena după toți pădurarii, nu are cum să rămână cu el, aia nu face nimic decât să umble după bărbați, aşa a ajuns şi el la ea, când a văzut cum se uită la el în cofetărie, a fost sigur că "vrea s-o înțepe", aşa s-a şi întâmplat.

Când a ajuns în Smida, Viorel a devenit, brusc, mai vesel, mai vorbăreț, îi prezenta lui Aron satul, a insistat asupra a trei case, cele unde a avut el parte de formidabile aventuri sexuale. L-a lămurit că şi de această dată aveau să ajungă într-o asemenea gospodărie, dar aici e cu totul altceva, după aventura cu el, femeia s-a căsătorit cu un băiat tare de treabă, ei doi sunt prieteni la cataramă, se ajută cât pot unul pe altul. Au ajuns în dreptul casei cu pricina; în curte se agită toată familia, peste tot fum şi aburi cu miros greoi, vorbe multe, mişcare deasă, s-a tăiat şi aici porcul de Crăciun. Dascălii sunt reperați de copii, tatăl lor e informat prompt. Îşi şterge mâinile, vine să-i întâmpine; Aron face cunoştință cu omul, apoi cu soția acestuia, cu un bunic, pe copii îi cunoaşte. Sunt poftiți în casă, bărbatul Ie deschide uşile şi vorbeşte, dă scurte comenzi către membrii familiei. În camera de "duminică", unde s-au aşezat, vine şi un frate al femeii, subțire, de vârstă mijlocie, foarte palid, pe jumătate paralizat, se mişcă greu, cu eforturi considerabile, dar pare cu totul altfel decât ceilalți, n-are nimic din sănătatea simplă a rudelor sale, Aron îl priveşte mirat, nu se aştepta să întâlnească aici, între muntenii alcătuiți masiv, fără "finisări" pretențioase, un om de asemenea fragilitate, delicatețea pornind mai ales din fizionomia suplă, palid luminoasă, din mâinile cu degete lungi, subțiri.

O vreme, Viorel şi Aron rămân în compania bărbatului bolnav, gazdele au dispărut pentru o perioadă, mai e destul de lucru cu prepararea bietului grăsun. Casian, aşa îl cheamă pe cumnatul gazdei, discută cu Viorel subiecte potrivite anotimpului, povesteşte rar, dar bine, ştie să istorisească. Cum boala îl ține izolat, ştie tot ce se petrece prin lume, clar că e un împătimit ascultător al radioului. Apar din nou gazdele, bărbatul cu o sticlă în mână, vorbind repede şi cam dezlânat, femeia - cu un platou plin de cărnuri - încă tânără, prea voluminoasă, forme revărsate, pe un şold fusta purtată are un fermoar inutil, îi ține locul un ac de siguranță puternic. Sunt în jurul mesei, vorbesc de toate, mănâncă şi beau, din când în când mai intră copiii, să vadă cum petrec cei mari, profesorii - mai ales. Nu le e greu dascălilor să priceapă că momentul ales pentru vizită nu e cel mai potrivit, oamenii mai au destulă treabă, sub pretext că e întuneric pleacă, promițând, Viorel mai ales, o altă întâlnire,

după sărbători.

Noroc că e lună plină, zăpada pare luminată, ca şi cum printre fulgi ar exista un praf fin, fosforescent. Drum pustiu, cu multă nemişcare în preajmă. Viorel îi recapitulează colegului amorul lui cu soția gazdei, asigurându-l că, atunci când s-a petrecut povestea dintre ei, femeia era mult mai subțire, frumoasă chiar, nu ca acum. Aron îl aproba, să-i facă plăcere, oricum nu era important ce credea el, orgoliul cocoşesc al simpaticului lui colocatar de internat era păcat să fie zgâriat. “Da, dom' profesor, nu arăta deloc rău, pe cinstea mea, dar nu era de mine, asta e, n-am găsit până acum o femeie aşa cum vreau eu să fie o nevastă. Bine că am scăpat de Monica, cu asta chiar că era s-o încurc. Da' să ştii de la mine, nici noroc n-am, că, uite, am scăpat de dracu' şi am dat de mă-sa, de nebuna de Eleonora!” “Dar de ce e nebună, mă Viorele, dacă a scris acolo, o scrisoare mai specială, mai îndrăzneață, asta înseamnă că nu e normală? Gândeşte-te şi tu, femeie de vreo 35 de ani, singură, fără cuibul ei, fără prieteni, e firesc să încerce să se apropie de oameni, acum te-a ales pe tine, mie mi se pare evident că este îndrăgostită...” “Lasă chestiile astea, dom' profesor, nu mă vrăji pe mine, sigur nu e întreagă la cap, ştiu eu ce ştiu! Uite, îți dau un exemplu, să vezi că aşa e cum zic eu: era într-o seară de miercuri, tu erai plecat acasă, numai eu, Almăjan şi ea eram în internat, dintre dascăli. Da' stai un pic...” Viorel s-a uşurat lângă trunchiul unui brad, îndelung, cu plăcere, şi-a aprins o țigară, trage, câteva fumuri, se întoarce în drum, continuă povestea: “deci, cum îți ziceam, am ajuns târziu, fusesem la director, la o țuică. Cum am ajuns, m-am băgat imediat în pat, mi-era tare somn. Aproape că adormisem şi, fii atent, mă trezesc în cameră cu Eleonora, pe întuneric; era în pragul uşii şi râdea ca proasta, m-am şi speriat. M-am dezmeticit şi am întrebat-o ce vrea de la mine la ora aia. Ea - c-o fi, c-o păți, că s-a tot gândit şi vrea să-mi spună ceva neapărat, între patru ochi. Am expediat-o pe hol, să mă îmbrac cu ceva, după aia am chemat-o înăuntru, i-am dat un scaun să şadă şi am întrebat-o scurt ce vrea de la mine la miezul nopții. S-a făcut roşie, ca la şedință, ştii tu cum, s-a tot foit pe scaun şi, după ce iar i-am zis să spună ce vrea, repede-repede, parcă era o mitralieră, îmi zice că ea ține de mult la mine, că vrea să fim prieteni foarte buni, să merg pe la ea pe-acasă, să văd ce bine stă, să-i cunosc părinții, că ea are gânduri serioase pentru noi doi, că ar vrea să ştie ce sentimente mai am eu pentru ea, că ea e aceeaşi. Nu se mai oprea cu tâmpeniile. Îți dai seama că pentru prostiile astea m-a trezit, m-a făcut de m-am îmbrăcat, de-am stat să pierd vremea ascultând-o. Îmi venea s-o strâng de gât, nu alta! m-am enervat, am țipat la ea să plece imediat, să mă lase să dorm, a luat-o la fugă pe coridor, s-a cam speriat. Vezi?! E asta femeie normală la capul ei?”

Viorel s-a oprit din povestit, păşesc o vreme în tăcere, nu se aude decât scârțâitul zăpezii înghețate. Aron îşi imaginează acea întâlnire nocturnă, mai că-i vine

să râdă de ridicolul ei involuntar. Simte că trebuie să comenteze scena, ştie că Viorel aşteaptă reacţia lui: “Măi, oricum e ea, tu ai fost prea aspru, eu cred că femeia asta ține la tine mult, de-adevărat, dar nu ştie cum să se poarte chiar din cauza asta, de-aia mai greşeşte, de-aia e aşa stângace!” “Fugi de-aici, domnule, ştiu eu bine ce e cu ea, nici nu mă iubeşte, nici nu e aşa proastă cum pare!”, vine comentariul revoltat al celui păţit. Au ajuns în Ghileni, toată lumea se odihneşte, numai câinii latră din toate puterile şi din toate direcţiile. Cei doi mai au doar câteva sute de metri până acasă. Cu glas coborât şi în chip de concluzie, Viorel continuă: “Altădată, tot aşa, a venit la mine după-amiaza. S-a aşezat pe scaun şi râdea, orice spuneam eu, puteam s-o înjur şi de mamă, ea tot aşa, ştii cum face. Aveam şi eu de lucru, trebuia să fac curăţenie, să-mi spăl nişte haine. I-am zis că-s ocupat, că nu prea am timp de poveşti. Ea nimic, nu se clintea un centimetru. M-am gândit atunci ce-ar fi s-o pun la treabă. I-am zis că, mai bine decât să stea aşa, fără nici un rost, să se ducă să-mi spele cămăşile, numai trei, treabă de femeie. Am văzut eu clar că nu-i convine, dar a primit, le-a luat şi a zis că mi le aduce după ce le aranjează ca lumea, aşa cum ştie ea. Buun! Eu am măturat, am făcut ordine, am şi mâncat ceva. Trecuse mai bine de o oră de când plecase cu cămăşile, măi, ce să fie, începusem să-mi pierd răbdarea. Mai stau, mai aştept, mă mai învârt - nimic! M-am gândit să văd ce dracu' face de nu mai vine. În camera ei nu era, uşa era încuiată. Am auzit ceva zgomote la baia fetelor, am crezut că mai spală încă la cămăşile mele. Dar ce crezi că am văzut acolo, cu ochii mei, când am deschis uşa? Eleonora şedea pe un scaun, trei fete din clasa a zecea spălau fiecare câte o cămaşă, ea era cu ochii pe ele şi le spunea tot soiul de prostii, să le facă să râdă, să lucreze, proastele. Ce-am văzut, imediat le-am trimis pe fete la dormitor, la culcare, a sărit de pe scaun, i-am zis să plece şi ea, am stors eu cămăşile, am înjurat-o în toate felurile pe puturoasa asta şi-am trimis-o în mă-sa, a vrut să vină după mine, că să-i dau cămăşile ei să le limpezească bine, eu să nu mă supăr - fetele singure s-au oferit s-o ajute. Am ţipat la ea de-a încremenit, i-am zis să nu mai scoată o singură vorbă că o plesnesc de rămâne fără dinţi şi şterg cimentul cu ea, aşa cum e, în pantaloni. N-a mai comentat nimic, dusă a fost. Iţi spun eu serios, e hoaţă şi puturoasă! Cu asta vrei să-mi fac eu de lucru?! Da' dă-mi un foc, nu mai am nici un chibrit.” Aron caută repede şi el o ţigară, scoate chibritele, pufăie amândoi, mulţumiţi.

Au ajuns la casa lor de navetişti, la internat, intră pe furiş, pe unul din geamurile de la baia băieţilor. Sunt în camere, în sfârşit! Mai în largul lui acum, Viorel are chef să se victimizeze, că aşa e el făcut fără noroc, cu necazuri, mizerii, probleme de tot felul. Tace câteva minute, apoi vine la uşa lui Aron, bate încet, îi spune celui din urmă că trebuie să vină neapărat în camera lui, are să-i facă o propunere specială, chiar dacă e aşa târziu şi ei doi aşa de obosiţi. Aron se duce fără

nici un chef; Viorel e la masă, are înainte o sticlă din care a turnat în trei pahare mici, deşi nu sunt decât ei doi. Îi spune lui Aron că acum vrea s-o cheme pe Eleonora, are el ceva de discutat cu ea, dar nu vrea s-o facă decât în prezența lui. Nu mai aşteaptă un răspuns, pleacă după femeie, atent să nu facă mare zgomot. Aron aşteaptă cuminte, se uită pe pereți şi cască, ar dormi dus la ora asta, de ce se lasă el teleghidat de oricine şi oricând, de ce Dumnezeu mai stă să fumeze în camera amicului lui?! Nici n-are timp să-şi administreze suficiente reproşuri că Viorel se întoarce repede, însoțit de o Eleonora nocturnă, într-un capot destul de diform şi decolorat, cam ros la mâneci, cu obrajii foarte roşii, râzând mereu şi fără nici un motiv plauzibil. Cu un ton poruncitor, Viorel o face pe Eleonora să se aşeze la masă. Femeia, în aceeaşi stare de veselie, se foieşte tot timpul, n-are stare, se uită mereu la Viorel, îi ascultă bine dispusă "porcărioarele" rostite cu mină serioasă. Aparenta seriozitate e folosită de Viorel pentru a pronunța enormități, nenumărate prostii. Deşi obişnuit cu felul ei de a fi, Aron e uimit că Eleonora înghite toate smintelile pe nemestecate, pare convinsă de toate cele îndrugate de Viorel. Nu mai are puterea nici unei reacții când colegul lui aduce în discuție - şi îl implică şi pe el - eventualitatea unei căsătorii. El ar trebui să recunoască primul ce talent actoricesc are Viorel, îl ascultă cu răsuflarea tăiată: "Tu. Eleonoro, ştiu eu că spui despre mine că sunt neserios. Dar să ştii tu că nu mai vreau să fiu aşa, m-am săturat, vreau să termin cu viața asta, destul am trăit aşa, singur şi total dezorganizat, am suferit destul, mult, să ştii! M-am hotărât să mă însor şi eu, e vremea, trebuie să am şi eu o casă, o familie, copii, ca tot omul. Şi, uite, am mai râs eu, am mai glumit, da' m-am gândit bine şi mi-am dat seama că n-ai fi rea de soție. Zău, serios! Ce zici, da' sincer, acum, ne luăm?" La neaşteptata propunere a lui Viorel, Eleonora se îmbujorează şi mai şi. E chiar dizgrațios de roşie, cumva iarăşi umflată, tumefiată. Zâmbeşte în continuare, e chiar foarte fâstâcită, se uită la Viorel cu un fel de teamă, privirea îi este când surâzător complice, supusă, încurajatoare, când îngrijorată, parcă s-ar teme ca nu cumva să se răzgândească omul. Deocamdată nu e în stare să scoată nici o vorbă, îşi netezeşte fără rost capotul şi zăpăceşte inutil un nasture de la poale, repede învârtit când într-o parte, când în cealaltă. Viorel i-a observat deruta, prilej de a ataca din nou: "Serios, foarte serios, eu zic că nici n-ar fi rău să ne căsătorim noi doi. Eu nu înțeleg de ce tot râzi, tu nu pricepi, ți-am zis că nu glumesc deloc, mai termină dracului cu veselia asta, parcă râzi de mine, acu' las baltă totul!" înspăimântată, Eleonora şi-a luat imediat o mină gravă, e numai atenție şi concentrare la ce mai are de spus Viorel: "Eu am o casă ca lumea, pusă la punct, e ca o vilă, cu grădină mare. Aduci şi tu acolo ceva zestre, doar n-ai muncit pe nasturi, cu banii pe care-i câştigăm la nuntă mai reparăm ce mai e de reparat, facem şi o baie şi punem pe roate o gospodărie de nota zece. Să vezi numai ce doamnă fac din tine! Da', aşa, tu cam ^ce-

ai putea aduce, cam ce pui la bătaie dacă ne căsătorim?" Eleonora părea un soi de statuie caraghioasă a încurcăturii, privirea îi fugea de la un obiect la altul, parcă lucrurile din jur i-ar fi putut da un răspuns potrivit. Ezita, poate făcea calcule, nu dorea să dezamăgească. Abia a şoptit, dintr-o răsuflare: "Mobilă, frigider şi nişte bani!" Se uită în fugă spre Viorel, îi aştepta reacţia. După ce s-a prefăcut interesat nevoie mare, a venit şi comentariul "Buun, nu stai rău! Tu vezi ce bine ne înțelegem noi doi?! Vezi, dom' profesor, Eleonora e fix aşa cum ți-am zis eu că e, fată strângătoare, calculată, ştie ea bine de tot ce vrea de la viață!" Aron l-a aprobat vag, tară să scoată însă vreun cuvânt, nu vrea să întrerupă desfăşurarea hilarului dialog dintre cei doi "amorezi", tot a nimerit la o scenă bizară, unde nu pricepe ce rol are, ce trebuie să facă, e chiar stânjenit de cele auzite, i-ar fi plăcut să asculte aşa ceva înregistrat, să-şi închipuie după plac fizionomia şi gesturile eroilor.

Viorel a mers mai departe, aerul supus-speriat al Eleonorei îi dădea curaj, voia să testeze efectele propunerilor făcute: "Ei, eşti de acord? Ai văzut şi tu, dom' profesor ne înțelege, s-a convins de amândoi, ne apreciază, asta e ceva. Hai, zi odată, nu mai tot râde, ce dracu'?! Discutăm serios, eu vreau să ştiu sigur cum stăm, ne luăm sau nu ne luăm. Şi nu te mai tot ruşina atâta, n-are rost să tot faci figuri față de dom' profesor, e prietenul meu cel mai bun, față de el n-am secrete. Hai, hotărăşte-te, ne prinde aici dimineața, mai trebuie să şi dormim!" Somată aşa repede, Eleonora încearcă să răspundă, e roşie ca o tomată grasă şi coaptă, pare că plezneşte de emoție: "Da, poate că n-ar fi rău, dacă tu aşa zici şi eşti sincer..." Nu apucă să-şi termine vorbele, Viorel o întrerupse cu un aer vesel: "Păi vezi?! Aşa te vreau eu, femeie dintr-o bucată, hotărât[! Până aici e bine, zău!" Aron nu mai ştia ce să creadă, îi părea rău că a asistat la întâlnire, se simțea în plus. Aspirantul la mâna durdulie a Eleonorei a turnat din nou în pahare (şi pe lângă ele, e amețit bine de tot), şi-a aprins o țigară, a ciupit-o destul de tare de obraz pe încă domnişoara Radu, i-a făcut cu ochiul lui dom' profesor şi, cu paharul ridicat, a trecut la concluzii: "Ei, acum merită să bem un pahar! Ce bine ne-am înțeles, clar, scurt! Hai, noroc şi sănătate!" Ciocnesc toți trei paharele, sorb lichidul alburiu în tăcere. După ce a pus paharul gol pe masă, Viorel îşi bătu tare fruntea cu palma, parcă şi-ar fi amintit brusc ceva important: "Vai de mine, era să uit o problemă serioasă, trebuie s-o discutăm acum, nu se poate altfel! Eleonoro eu vreau neapărat să am copii, ce căsătorie e aia tară copii?! Asta trebuie să ştiu de la început, clar, să nu avem mai târziu necazuri - tu poți face copii? Poate tu crezi că poți, dar eu vreau să ştiu sigur care e situația, trebuie să mergi la doctor, să-mi aduci o hârtie că poți avea copii, nu discut chestia asta, să fie hârtie de la doctor, cu rezultate de la analize. Bine că mi-am adus aminte, să nu avem necazuri!" Aron a încremenit auzindu-l pe coleg pretențiile lui i se păreau mai mult decât exagerate, jignitoare, senzația de stânjeneală ascultând ultimele enormități s-a

acutizat, a crescut, aproape că se sufocă, a rămas totuşi, rezemat de perete, fumând, e convins că Viorel a regizat toată povestea pentru a ajunge la acest final penibil. Se uită cu coada ochiului la Eleonora, ea nu mai avea stare, iar îşi frământa degetele dureros. Se aştepta s-o vadă ridicându-se şi părăsind încăperea fără nici un comentariu, surpriza era că femeia, cu voce joasă, a fost de acord cu cererea viitorului soț: “Bine, bine, lasă că mă duc, îți aduc dovadă, pot să fac şi zece copii!” Viorel părea mulțumit de răspuns, repeta către Aron aceleaşi aprecieri despre biata profesoară, şi-a mai turnat un pahar a deschis fereastra, să mai iasă mirosul acru de țigară, şi-a pus apă într-un pahar, bea încet, parcă atunci descoperea gustul apei, zâmbea de unul singur, era evident că nu se mai putea opri, vroia să-şi continue distracția-demonstrație, jocul pe care îl stăpânea cu uşurință şi dexteritate. “Eleonoro, tu ți-ai făcut vreun program pentru vacanța asta de iarnă, ți-ai aranjat ceva de Revelion? Dacă ai pus la cale ceva, spune clar, nu e nici o problemă, da' să ştiu şi eu.” E prima dată când Eleonora s-a grăbit să răspundă: “A, nu, nimic, nici nu m-a preocupat aşa ceva, nu m-am gândit deloc la Revelion, pe cuvânt de onoare...” Viorel o întrerupe din nou, asta parcă face parte din tactica lui pentru a stăpâni situația: “Cum, ce e aia nimic, tu? Da' lasă... Ce zici, facem noi doi Revelionul aici, în stațiune? Aranjez eu totul cu Crişan, nu-i nici o problemă, cameră cu baie, televizor, masă, tot ce trebuie, ne distrăm şi noi vreo trei-patru zile! Da' fii atentă, eu nu stau să beau ca prostu' toată noaptea, să mănânc până mă sparg, să zic bancuri şi să mă bâțâi în jurul bradului ca amărâții. Stăm şi noi, nu zic nu, chefuim ca tot omul, dar aşa, pe la două-trei ne ducem în camera noastră, mai povestim numai noi doi, ne mai iubim un pic. Tu, eu vorbesc serios, iar te-apucă râsul?! Astea sunt lucruri serioase, eu nu glumesc deloc!” Eleonora e din nou descumpănită, ochii mici îi strălucesc, insinuările matrimonial-erotice ale lui Viorel îi plăceau, nu ştia cum să-şi mascheze plăcerea, cum să-şi fardeze senzațiile. Nu spunea nimic, aproba automat tot ce rostea viitorul soț. După ce a mai băut un pahar, Viorel a trimis-o în camera ei, parcă profesoara era o elevă nedisciplinată, i-a spus să fie cuminte şi să se culce imediat, să nu mai stea să croşeteze, că dimineața are ore destule şi, dacă nu e în formă sau e obosită, iar va avea necazuri, iar află de toate porcăriile directorul Hoțea şi o ia “la poceală”, îl mai face şi pe el de râs. Ascultătoare, Eleonora s-a ridicat prompt şi, cu acelaşi zâmbet fără înțeles pe toată fața, dă să plece. În cadrul uşii s-a oprit, insistă ca Viorel “să-i dea un pupic”. Cel din urmă o repezi râzând, de aşa ceva îi ardea ei aşa de târziu, să nu-l supere cu chestii de-astea. când o face, o face pe îndelete, ca lumea. Şi ea a dispărut dulce-înspăimântată, ca într-o secvență dintr-un film mut.

Au rămas numai cei doi bărbați. Era foarte târziu, mult după miezul nopții. Viorel n-avea de gând să se lase, şi-a mai aprins o țigară şi a umplut paharele, îi ardea de concluzii: “Ei, ce părere ai acum, dom' profesor? Ai văzut ce nebună e? Şi să

ştii de la băiatu' că asta e în stare să meargă ață la doctor, să scoată hârtie cum că poate avea copii! Ca s-o iau de nevastă ar fi în stare să facă orice, numai asta o interesează! Hai noroc, ultimu', m-a luat şi pe mine somnu'!" Aron a băut şi el ultimul pahar, a recunoscut că nu se aştepta la aşa reacții din partea Eleonorei, i-a promis să mai discute afacerea a doua zi, i-a urat noapte bună lui Viorel înainte de a se retrage în camera lui. II durea capul de băutură, de prea multe țigări, de nervii consumați în timpul scenelor la care a fost martor, n-ar mai fi fost. În chilia lui era foarte frig, s-a dezbrăcat repede, a stins lumina, plapuma l-a acoperit până sub bărbie, să adoarmă odată... Ce mai cerere în căsătorie, mai mare ruşinea... Dar am stat, m-am uitat la tot spectacolul, m-a fascinat pentru că eu nu am fost şi n-o să fiu în stare de aşa ceva niciodată... Este el, Viorel, un ticălos, dar cum ştie să stăpânească o situație, ce bine joacă teatru, ăsta n-are complexe, ruşine, remuşcări... trânteşte prostiile cu aşa siguranță de sine că este crezut, femeia asta de 36-38 de ani e convinsă că măgarul e sincer... Se şi vede mireasă, vai de capul ei, nu mai înțeleg nimic, când e şireată, calculată, când se manifestă infantil, o femeie dansând pe o muchie de cuțit... Ce distanță între Cassian şi Viorel, uite că într-o zi încep la fel de multă gingăşie şi mizerie, deopotrivă. ...De care din ei sunt mai aproape, poate că vreau şi una şi alta, proasta mea alcătuire... Intr-o anume stare tânjesc să mă mut în cea opusă, nici eu nu ştiu ce vreau precis, n-am puterea să aleg hotărât, să duc un lucru până la capăt... N-am corectat lucrările, iar sunt în întârziere... Visul pe care mi l-a povestit Angela era o invitație clară la o relație... Reacția potrivită a lipsit, aşa mi se întâmplă... Sunt un întârziat, în toate... Doamne, ce frig e...

Mai trec câteva zile, finalul primului trimestru e iminent. Curios, povestea din seara cu aranjarea căsătoriei pare cu totul uitată de cei trei protagonişti, nici unul din ei nu dă semne că ar mai ține-o minte, că trăiesc în prelungirea celor stabilite atunci. Cu două zile înainte de sfârşitul trimestrului, la ieşirea din sala de mese, Aron o întâlni pe Eleonora, destul de veselă, în eternu-i palton bordo şi neschimbatele cizme maro. Eleonora i-a zâmbit larg, a venit spre el şi, surpriză mare, i-a sărit în brațe. Aron aproape să cadă, a fost surprins, femeia a vrut să-l sărute, a reuşit să se retragă puțin, să ia distanță, femeia n-a mai ajuns la obrajii lui. "Salut, nasule, cum a fost mâncarea azi, ți-a plăcut, te-ai săturat?" Aron era rău încurcat, l-a zăpăcit gestul femeii, habar n-avea ce reacție ar fi fost mai potrivită, mai ales că treceau pe lângă ei elevi, a reuşit cu greu să pară senin, încerca să-şi justifice răceala pretextând oboseală, durere de cap de la o răceală pe cale de a se instala. A făcut o tentativă de a trece de Eleonora, ea era la fel de veselă, de plină de bună dispoziție, țopăia când pe un picior, când pe celălalt. Aron a reuşit să facă vreo trei paşi (ca de dans acompaniat de femeia-borcan), l-a prins de mâneca hainei, s-a strecurat înaintea lui şi i-a spus, pe acelaşi ton şăgalnic: "Ştii, tu eşti prietenul cel mai bun al lui Viorel, m-am gândit

că tu ar trebui să ne fii naş! Dar vreau să te rog ceva." Aron se uita la ea descumpănit, perspectiva năşitului era ultimul lucru la care se gândea, cine l-a pus să asiste la toate scenele celor doi, să intre în încurcătura asta, uite că acum e implicat în tot felul de chestii care-l irită şi-i dau peste cap bruma de linişte! A încercat s-o tempereze pe Eleonora: "Bine-bine, ce vrei să mă rogi? Şi cine ți-a spus că eu aş fi potrivit să vă fiu naş, vai de capul meu, n-am nici bani, nici nu mai ştiu cum să mă mai descurc cu câte am pe cap, vouă vă trebuie oameni bogați, n-are rost să vă mai gândiți la un pârlit ca mine!" Eleonora parcă nici nu-l auzea, era tot aşa de veselă, sărea ca o minge prin fața lui, o clipă nu sta locului. "Te rog foarte mult să-l întrebi tu pe Viorel - eu nu îndrăznesc, nu ştiu de ce este aşa de supărat, te rog să-l întrebi cum vrea să mergem la Revelion, în ținută de seară sau într-una aşa, sportivă. Că şi eu trebuie să ştiu din vreme, nu?, înțelegi, să am timp să mă pregătesc. Îl întrebi, da? Hai, te rog eu foarte mult, năşicule!" Eleonora nici n-a mai aşteptat vreo confirmare, aproape că ia startul spre sala de mese. Aron a rămas singur, era de-a dreptul furios, uite în ce situație a ajuns, numai el e vinovatul, dracu' l-a pus să asiste la toată povestea asta mizerabilă, cum să te descurci cu un fățarnic şi cu o nebună de-a dreptul agresivă?!

Îngrijorat de perspective, l-a căutat imediat pe Viorel, să discute întâmplarea împreună, nu l-a găsit în camera lui, cum are să apară, îi va spune pe şleau că el nu se amestecă în asemenea afaceri, jocul lor de-a căsătoria nu-l priveşte în nici un fel, precum ceremoniile şi petrecerile fără consistență, îngrămădirile festive care nu ascund decât vanitate, lăcomie, calcule, nişte convenții care strivesc omul pentru a da putere la tot felul de contracte, aparent roze, abia de reuşeşte să citească două pagini dintr-un roman polițist, literele încep să se amestece, să fugă în afara dreptunghiului de hârtie, cuvintele scrise se suprapun celor rostite de Eleonora, nu mai e nimic de înțeles. Pune cartea pe duşumea, se lasă în voia somnului.

Profesorul Dimlea s-a trezit greu, era deja întuneric; degetele pipăie peretele rece, în căutarea întrerupătorului; becul anemic luminează camera zgârcit, ochii simt obiectele din jur cu o violență dureroasă. Aron se freacă pe pleoape, clipeşte de mai multe ori până când îşi poate ține ochii deschişi fără efort. Şi-a rezemat capul de marginea de metal a patului de spital pe care doarme, şi-a aprins o țigară, e fumător pasionat, n-am nici un strop de voință, alții se abțin, abandonează viciile, eu parcă le ies în întâmpinare, mie parcă mi-ar fi teamă să nu rămân de izbelişte... Se uita la lucrurile din jur: încăperea fără volum, cu pereții zugrăviți simplu, în alb (asta îi convenea, la urma urmei), uşa de la capătul patului, fereastra mare. dintr-o singură bucată, caloriferul care n-a fost niciodată fierbinte, numai din când în când călduț, cât să nu înghețe, vechiul cuier pentru haine, ca o tulpină lăcuită, masa pe care nu încăpeau mai mult de trei cărți deschise, unicul scaun. Cam asta e tot ce poate

inventaria privirea binevoitoare, decorul în care trăia avea austeritatea locuințelor pustnicilor (cinstit numai sărăcia asta are ceva în comun cu o chilie, altfel - nimic sfânt, au trecut pe acolo femei de tot felul, s-a băut destul de mult, despre fumat nici nu mai merită povestit). Aron s-a ridicat din pat, a cules de pe jos o cană verde de metal, plină cu apă, a pus-o pe plita roşie a reşoului (singura lui sursă de căldură), poate un ceai fierbinte îl va mai încălzi şi binedispune. S-a aşezat pe scaun, mesteca încet nişte biscuiți tari, înghițea din ceaiul parfumat, cu un miros care îi aducea aminte invariabil de incursiunile lui pe munte, vara şi toamna. S-a apucat să corecteze lucrări "de corigentă", dezolante, mostre de imbecilitate, reflexe ale unei nepăsări structurale față de învățătură, tratate pe față ca un moft, ca o inutilitate (trebuia să recunoască adevărul - asta şi erau). La un moment dat, se auziră zgomote dinspre camera vecină, semn că Viorel s-a întors acasă. A abandonat corectatul lucrărilor, dorea să discute secvența de la amiază, cu Eleonora, să lămurească lucrurile. Se porni spre camera marelui amorez, bătu la uşă, fu invitat să intre; viitorul mire citea, tolănit, "Gazeta sporturilor", singura lui lectură, ambiția cea mai mare a colegului era să devină într-o bună zi antrenor de fotbal profesionist. Se uită la Aron, a sesizat repede indispoziția acestuia, îl întrebă dacă s-a întâmplat ceva, el e gata să-l ajute. Aron i-a relatat în amănunt întâlnirea de la amiază cu Eleonora. După ce la început a râs cu poftă, spre finalul istorisirii Viorel se arăta din ce în ce mai nervos şi nerăbdător, îl întrerupea chiar pe Aron: "Măi, acum îmi dau eu seama ce-am mai greşit, nu trebuie să-ți faci de lucru cu nebunii. Auzi la ea, să-ți zică "năşicule"! Dracu' a vorbit cu ea despre aşa ceva, asta nu înțelege de glumă nici bătută măr, nu-i stă mintea decât la aranjamente tâmpite, de-astea. Lasă că-i arăt eu "năşit" să se sature, îi scot eu din cap şmecheriile astea, nici o grijă! Ai, ce m-am mai enervat, da' îți promit că o pun eu la punct, nici o grijă!" Aron îşi închipuia ce scandal îi va face impulsivul Viorel Eleonorei, îi şi părea rău c-a venit să se plângă, să pună pe tavă toată istoria, mai bine tăcea şi-şi vedea de treabă. Nu se simțea deloc în largul lui, i-a spus lui Viorel că nu mai poate sta, are de corectat o mulțime de extemporale, s-a retras în camera lui şi chiar aşa a făcut, a corectat toate maldărele de lucrări. Avea dreptate să-i scrie unui prieten de departe, că se ocupă, de fapt, cu colecționarea de stupori, că a strâns o mulțime, mediul în care trăia îi furniza exemple din abundență, nu trebuia să le caute, să organizeze expediții pentru a le captura, râdea de multe din ele, până când o disperare dureroasă îi tăia veselia.

Ultima zi a trimestrului. În cancelarie, pe coridoare, în sălile de clasă - multă agitație, un fel de efervescență care nu mai poate fi controlată, strunită, oprită. La amiază dispare toată lumea, fiecare abia aşteaptă să ajungă acasă. Până la autobuzul de "oraş" navetiştii mai au de aşteptat vreo două ore. Viorel i-a propus lui Aron un vin fiert la cârciuma de lângă stație, aşa, de sfârşit de trimestru şi de an. E lume destulă

la birt, mesele de tablă şi fier vopsite cu un albastru anemic sunt ocupate, se discută tare, se fumează şi, mai ales, se bea straşnic în grup, organizat, dar şi individual. Intr-unul din grupuri este şi Ioan Trif, directorul şcolii din Smida, el domină toată adunarea, e cel mai înalt om din zonă, peste doi metri, solid, masiv, un fel de Gulliver în țara acestor pitici de munte. E singura autoritate din satul Smida, toate conflictele şi problemele le rezolvă el, nu poliția, nu popa (un afacerist, se ocupă cu negustoria mai mult şi mai devotat decât cu cele sfinte). Trif le zâmbeşte celor doi colegi proaspăt intrați, îşi ia fără efort paharul pus pe candelabrul prăfuit al sălii (la cârciumă, el bea numai în picioare şi în mijlocul încăperii, totdeauna îşi pune paharul sus pe candelabru, "să nu-l răstoarne proştii şi beţivii"), le face un semn amical. Aron şi Viorel îi răspund cu fluturări de mâini, apoi îşi caută şi ei locuri la o masă, au noroc, tocmai s-au ridicat doi cetățeni. Viorel face comanda, un litru de vin fiert. Povestesc puțin, vorbele sunt rare, amândoi sunt obosiți şi cu gândurile acasă, la programul care îi aşteaptă, se mai uită la geamul murdar, afară ninge ca-n poveşti, îi mai privesc pe ceilalți consumatori, un fel de contemplare tăcută. Din starea aceasta de absență vagă îi trezeşte un tânăr blond, apărut nu se ştie de unde la masa lor; fără nici o introducere, îl întreabă pe Aron cine este el. Cel din urmă îi răspunde tot cu o întrebare, în ce calitate se interesează el de identitatea lui. Individul abia reuşeşte să spună că el este Nelu, fratele bun al elevului Marin Neag, ştie că l-a lăsat corigent pe frățiorul lui şi vrea să ştie de ce anume. Calm, Aron îl invită la şcoală, numai acolo îi poate da explicații. Intervine şi Viorel, îl îndeamnă pe tânăr să-şi vadă de ale lui, să-i lase în plata Domnului, abia au scăpat de şcoală, nu mai au nici un chef să audă de ea. Nelu, clătinându-se, insistă, vrea satisfacție pe loc, începe să înjure şi să amenințe: "Mă, dascăle, tu n-ai voie să-mi distrugi fratele, ce ai tu cu el, să-l faci de ruşine? Eu, să ştii, cu pumnii ăştia îți rup fălcile! Cine dracu' te-a adus pe tine aici, să faci numai necazuri la oameni? Hai, spune, dacă nu spui, acu' te pleznesc de-ți curge bulionu'! Te dai mare, mă, amărâtule? hai, hai sus, să-ți arăt eu cine e Nelu, dumnezeii mă-ti, acu' şterg duşumeaua cu tine!" Situația e de un penibil total, Aron nu ştie bine ce reacție ar fi potrivită, în buzunarul hanoracului degetele i s-au încleştat pe pumnul de chei, e gata să lovească, dacă va fi lovit, cei din jur se uită ca la circ, aşteaptă să vadă ce urmează. Tânărul e tot mai furios, vrea să-l ridice cu forța de pe scaun. Dacă începe el, lumea va comenta că e un profesor bătăuş, neserios, dacă primeşte vreun pumn şi nu dă şi el va fi, cu siguranță, socotit fricos, laş, un amărât. Ca din senin, apare Ioan Trif, el îl prinde pe junele Nelu de umeri, îl întoarce cu fața spre el, îl ridică în aer vreo 20 de centimetri, îl zgâlțâie energic de câteva ori, apoi îl lasă pe podele şi-l trage printre mese spre ieşirea din local, la uşă îi face cadou un potop de înjurături. Lumea a privit tot spectacolul încremenită, nu se aşteptau la un asemenea final al disputei. După ce l-a dat afară pe nenorocitul de Nelu, Trif se

întoarce alene spre mijlocul încăperii, la locul lui de sub candelabru, îşi ia paharul şi soarbe o înghiţitură, după care tună şi fulgeră împotriva tuturor celor prezenţi, că sunt nişte cârpe de oameni, stau nepăsători la necaz, ca nişte stane de piatră, se uită cu plăcere cum un derbedeu cunoscut se leagă de profesorii care le învaţă carte copiii, n-au pic de ruşine şi respect, nu merită nimic, lui însuşi îi este ruşine de comportamentul lor, în general. Nimeni nu îndrăzneşte să scoată o vorbă, să-l contrazică, încet-încet se întorc la paharele lor, Trif se duce glonţ la masa celor doi, vorbeşte cu ei ca şi cum nu s-ar fi întâmplat nimic, ca la un semnal - ceilalţi încep să discute şi să consume şi ei. Lui Aron i-a trecut amorţeala cu totul, e crispat şi nervos, nu mai are chef nici de vin, nici de comentarii, vrea să plece din local. Îi mulţumeşte lui Trif pentru intervenţie, plăteşte vinul, mai schimbă câteva cuvinte cu Viorel (se scoală şi acesta de la masă), ies amândoi în stradă, aerul e tare, miroase a frig, ninge frumos, e linişte şi pustiu, o scurtă plimbare face aici cât un pumn de calmante. Ce mai, sfârşit de trimestru, o mizerie... Să vină odată autobuzul m-am săturat... Mai rămâne explicaţia cu tâmpitul de Nelu, dar la începutul trimestrului viitor... Ce-am ajuns, să fiu luat la rost de un cretin umflat de alcool, aşa-mi trebuie, eu am acceptat locul ăsta... Mai rămâne, ca o tinichea de coadă, şi naivitatea mea tembelă, că trebuie să fiu corect, cinstit, numai aşa ceva nu le trebuie tribalilor de aici, conştiinţă, onoare, alte porcării de felul ăsta... Bine c-a venit autobuzul...

Vacanţa de iarnă a trecut repede, cum trece orice perioadă în care se concentrează mai multe sărbători, când timpul parcă se comprimă, se face prea scurt, prea puţin. Prima zi a noului trimestru are, tot ca de obicei, un aer festiv, vesel, relaxat. Fiecare a strâns un pumn de întâmplări personale, toţi simt nevoia să le povestească, să-şi deşerte sacul, se pot şi inventa tot felul de evenimente spectaculoase, doar nimeni din cei prezenţi n-a fost martor, se poate fabula aşa cum se face şi pe culoarele vagoanelor de tren, într-o călătorie, când, la o ţigară, eventual o bere sau o cafea, din vorbă în vorbă cu un partener de drum întâmplător, oricine poate să se prezinte aşa cum ar fi dorit să fie, n-are nimeni posibilitatea de a verifica vreun amănunt, se poate minţi pe îndelete şi în deplină siguranţă, te poţi preface, între două staţii, în vedetă internaţională, poţi să crezi că eşti aşa ceva uitându-te în ochii larg deschişi ai celui care trage din ţigară pe holul puturos şi te admiră necondiţionat, poate are nevoie de o vedetă pe traseul spre casa părintească... Aşa şi în şcoală, în prima zi de trimestru e frumos, aproape toţi îşi acordă şansa de a se impune, de a stârni invidia celor din jur, acum ai ocazia de a fi cineva. Ascultând în stânga şi în dreapta, ai impresia, până la urmă, că toţi au petrecut de la excelent în sus, toate zilele vacanţei au fost superbe, numai belşug şi voioşie, numai prilej bun de invidie foarte umană...

Viorel şi Aron şi-au adus “strictul necesar” în chiliile lor bine îngheţate, au

aranjat lucrurile după o sumară curățenie prealabilă. După consumarea acestui episod, Aron face o vizită domnişoarei Elena Popa, singura ființă din Ghileni de care se simte atras şi apropiat cu adevărat, pe care o prețuieşte necondiționat. De la început remarcase umorul fin al profesoarei de matematică, un anumit fel de a accepta lumea de acolo, din miezul ei de femeie normală, şi în acelaşi timp, de a se distanța de ceea ce nu era pe potriva înțelegerii, priceperii ei sentimentale şi profesionale. Ulterior descoperise în Elena o feminitate care avea căldură şi eleganță deosebite, niciodată "excedentare". După ce, într-o seară de toamnă târzie, şi-au dat seama că ar putea rata relația lor din cauza condimentului erotic, fiecare trăia în prezența celuilalt voluptatea de a-şi asculta cele mai secrete gânduri, obsesii. În camera plină de cărți a Elenei, Aron se simțea în largul lui, îi plăcea să povestească mult cu femeia delicată dinaintea lui, delicată prin îngăduința față de spovedania lui involuntară, ea avea calitatea rară de a asculta şi înțelege ceea ce aude, se vedea acest lucru din gesturi, din amănuntele fizionomiei ei, din comentarii scurte, dar foarte sugestive. Şi în prima după-amiază a noului trimestru au petrecut amândoi câteva ore de tandră înțelegere a slăbiciunilor pe care le aveau, dar se străduiau să nu le arate lumii din preajmă. Pe drumul spre internat, în întuneric, Aron încerca să priceapă cum se coagula în el, după o vreme de povestit cu Elena, senzația de împăcare cu realitatea, în urma convorbirilor lor asimila totdeauna mai uşor dificultăți, probleme, nemulțumiri, parcă era la capătul unei şedințe terapeutice.

În internat îl aştepta Viorel, se bucură că s-a întors şi propune o cină comună, doar au de toate, pregăteşte el totul, aşa cum ştie. După o jumătate de oră sunt la el în cameră, mănâncă, beau, povestesc ce-a fost în vacanța fiecăruia. Aron nu-i poate povesti lui Viorel precum Elenei, preferă o variantă scurtă, la suprafață nici nu pare o vacanță de mare calibru, de perspectivă: "N-a fost mai nimic, Viorele, am stat acasă, ce să zic altceva? Revelion în papuci de casă şi în pijama, cam asta a fost totul. Mai bine zi tu, tu ai putut să faci ce vrei, avantajul burlacului, ce mai!, nu stai ca mine, în lanțuri, cu familionul, cu responsabilitățile. Ei, ai făcut Revelionul cu Eleonora, aşa cum v-ați înțeles?!" "Cum, dom' profesor, aşa mă ştii tu pe mine, chiar aşa față de prost am eu, să-mi pierd vremea cu tâmpita asta?! Nu, nu iese în lume băiatu' cu aşa pagubă! Da' Revelionul, din întâmplare, tot aici l-am petrecut, aşa a fost să fie! în 30 decembrie am venit aici, să-mi iau nişte bani, eram pe geantă. Casierul, el trebuia să-mi livreze suma, era plecat, dracu' să-l ia, aveam să-l aştept mai multă vreme. Cum mă învârteam eu încoace şi-ncolo, prin frig, cu cine crezi că mă-ntâlnesc? Cu nea Giomoieanu! Ăsta umbla pe la toate magazinele, să facă rost de provizii, se pregătea să facă Revelionu' aici, în casa lui, cu invitați - aşa zicea el atunci -, numai şefi mari, de la județ, boierime, ce mai! Buun! Mergem împreună la cofetărie, să bem o cafea fierbinte, era frig de-mi clănțăneau dinții. Giumi îmi povesteşte ce minune de Revelion

va organiza el, totul era aranjat la fix, perfect. Şi mai cu una, mai cu alta, îmi zice să vin şi eu, că ar fi cum nu se poate mai potrivit, vine şi cumnata lui, e o femeie singură, o ţipă foarte drăguţă, curată, de treabă, cu post bun în oraş şi apartament mare, de trei camere, aranjat, ai tot confortul, îmi zice, ştii tu cum e el, să vin neapărat, să mă lipsesc de alte chestii şi să mă lipesc de cumnată-sa, că e numai bună pentru mine şi că nu ştii de unde sare iepurele, poate că ne trezim noi doi cumnaţi, să crape de necaz tot târgul, punem pe roate ceva afaceri cum scrie la carte. Eu mă cam dam înapoi, aveam aranjate ploile la mine acasă. Giumi - nimic, insistă serios, să vin neapărat, e o ocazie pe care e păcat s-o ratez, nu se face. ne vom distra de minune. Da' ce crezi, m-a dus de nas banditul, n-am rămas acasă, liniştit, am dat telefoane, am minţit pentru el, am umblat peste tot după porcul ăsta mincinos!" "Da' de ce mă Viorele, ce n-a fost bine, ce nu s-a potrivit?" "Ei. acum n-a fost mare prăpăd, darnici mare brânză! Atunci, în 30 decembrie, am cărat provizii, am spart lemne până seara târziu, să fie cald pe când vin domnii, în 31 decembrie aşteptăm invitaţii, Giumi mă tot vrăjea cine şi cu cine sunt ăia, ce averi, ce posturi şi ce relaţii au, că e bine să mă dau pe lângă ei, sigur o să câştig şi eu ceva, acolo. Când colo, ce să vezi?! A venit nevastă-sa, cumnata şi un inginer cu femeia şi cei doi copii. Giumi s-a dus la telefoane, să vadă ce şi cum, a venit şi ne-a spus că şefii cei mari mai au de aranjat tot felul de lucruri, vor ajunge mai târziu, seara. Noi ne-am aşezat corect la masă, la opt seara, aveam de toate, muzică bună, se putea trage un chef pe cinste, da' nu eram decât trei perechi. Am tot aşteptat, până spre miezul nopţii, ştabii lui Giumi n-au mai venit, nici unul. Ne-am pus, atunci, pe mâncat şi băut cu ciudă. Cumnata lui Giumi nu e rea deloc, da' nici mare lucru nu e de capul ei, cam urâtă şi trecută, arăta mai bătrână decât mine. Şi tăcea, dom'le, tot timpul, îţi venea s-o iei la palme, eu vorbeam ca prostul, de unul singur, încercam să mă apropiu de ea, da' ţi-ai găsit cu cine! Am mâncat, am băut, am dansat, neam uitat la televizor, degeaba, îţi spun eu, da' să vezi, tipii n-au rezistat, pe la trei, Giumi s-a făcut mangă, s-a dus la culcare; directorul de fermă, şi ăla, invitat, s-a îmbătat aşa de rău că a adormit cu capul pe masă. m-a rugat nevastă-sa (bună foaită!) să-l duc în cameră, la pat. Uite aşa am rămas eu singur, cu cele trei femei, năroadele astea aveau chef, se vedea pe ele, le sticleau ochii, nici nu ştiam ce dracu' să fac, că nu puteam să mă leg de toate deodată, trebuia să aleg şi eu una, să mă ocup serios de aia. Şi uite aşa, am mai dansat, le-am zis bancuri, am mai povestit, da' ale dracului putori, nu se lăsau, erau odihnite, nici una nu voia să plece la culcare, toate trei erau cu ochii pe mine, parcă erau la concurs între ele, le excita al dracului şi faptul că amărâţii ăia doi de soţi dormeau duşi. Nu mai ştiam ce să fac, li se urcase băutura la cap, mai să sară pe mine toate trei, deodată. Dacă am văzut eu că nu se alege nimic, pe la şase şi jumătate le-am zis că sunt praf, m-am prefăcut beat criţă. Să le fi văzut ce feţe aveau,

mă aşteptam să mă zgârie, să mă ia la palme, aşa se uitau la mine. M-am prefăcut atunci că mă clatin, am zis că vreau la WC, am luat-o din loc, m-am dus la culcare, nu ştiu ce-au mai făcut muierile. La prânz ne-am trezit, ne-am adunat cu toții, la masă. Cumnata lui Giumi nici nu mai vorbea cu mine, putoarea dracului! Da' nici eu nu m-am mai uitat la ele, priveam cum încearcă să se sature spartul ăsta de Giumi. Dacă l-ai fi văzut cât poate mânca, te-ar fi prins frica, nu altceva! Un lihnit, ce mai! A fost, toată povestea, un rateu de zile mari, eu sunt vinovat, cine m-a pus sâ-l ascult pe bandit, să-mi fac praf revelionul cu nenorocitele alea?! Şi azi l-am întâlnit, iar m-a luat cu cumnată-sa, că sunt un fraier, că ar fi nemaipomenit dacă aş lua-o de nevastă, are avere, are şi bani lichizi dacă am fi cumnați, am rezolva toate problemele. Parcă nu ar fi ştiut, escrocul, că şi eu ştiu de afacerile lui, cum e chestia cu motorul de la frigiderul din stațiune, Crişan ştie la fix că Giumi l-a furat, ăsta vrea să mă bage pe mine în față, să dea vina pe mine. Asta vrea să facă, da' nu ține figura, m-am prins eu ce-i poate pielea!" Aron l-a ascultat cu atenție şi plăcere nedisimulate, pentru el Viorel rămâne o enigmă interesantă în toate privințele. "Viorele, ar fi ceva să-l iei în serios, zău, ăsta se pricepe la tot felul de afaceri, se descurcă, de ce vrei tu să ratezi aşa ocazie?!" "Hai să fim cinstiți, dom' profesor! Ce se tot descurcă hoțul ăsta, lasă că ştiu eu! Şi la Revelion s-a făcut de căcat, l-am văzut cum mânca singur din purcelul ăla bolnav, care l-a avut, l-a îndopat cu medicamente, degeaba, n-a avut măgarul grijă de animal, a murit, el a fost în stare să mănânce dintr-o mortăciune, mi-era scârbă când îl vedeam cum ronțăie carnea bietului purcel, banditul, le-a dat şi la proastele alea să mănânce, îmi venea să le spun eu clar ce mănâncă, mi s-a făcut rău, am şi ieşit din casă, nu mai suportam!"

I-a apucat râsul pe amândoi, instantaneu. Stăpânul animalului bolnav era celebru în zonă, nu numai datorită porcului. Dar ce se ştia în această privință: într-o zi plecase brusc, să-şi rezolve complicatele lui afaceri. A pus bietul porc într-un coteț cam spart, fără paie, ceva mâncare a lăsat să-i dea o vecină bătrână, aceea abia se hrănea pe sine, ce să mai poată avea grijă şi de altcineva?! într-o noapte a fost foarte frig, purcelul a răcit rău de tot, când s-a întors, Giumi l-a găsit tremurând din toate încheieturile, abia mai ținându-se pe picioare. I-a făcut injecții, frecții peste frecții, l-a chemat pe veterinar să-l îndoape cu medicamente. Porcul nu s-a mai oprit din tremurat decât când a murit. Veterinarul l-a sfătuit să-l arunce, era periculos să consume aşa carne. Da' ți-ai găsit, zgârcitul l-a tranşat, l-a gătit, a pus usturoi foarte mult, să ia mirosul de medicamente, cu porcul mort şi-a tratat musafirii. "Ei, aşa cu Revelionu' ăsta la Giumi, acum mă bucur de altceva, bine că am scăpat de cumnată-sa, s-a rezolvat problema, dacă mă încurcam cu aia, trebuia să fiu şi cu el, cine ştie în ce porcării mă mai băga şi pe mine, mă făcea de râsul lumii, un bandit ca ăsta te poate băga în puşcărie, pe cuvântul meu! Uite şi Hoțea, are necazuri cu el, i-a dat

două saltele de la internat şi un aparat de radio, nu le mai poate recupera, i-am zis eu că o să le plătească din buzunar!“ Mai fumează amândoi câte o țigară, mai povestesc una-alta, s-a făcut târziu, prima zi de şcoală s-a încheiat, spectacolul s-a terminat, cade cortina, se pot duce liniştiți la culcare.

Mai trec câteva zile, lumea şi-a intrat în obişnuințe, automatismele dau siguranță, în linişte, în felul acesta timpul curge fără accidente, insesizabil. Rar, fiecare din dascăli simte adierea unei dorințe, pentru scurtă vreme ar vrea să fie altceva decât este, câte un gând rebel mai pâlpâie prin creiere, dar, până la urmă, lucrurile trebuie să rămână aşa cum sunt, se anihilează repede şi eficient orice abatere de la normă. Nu se mai aude nimic despre istoria dintre Eleonora şi Viorel, nu se mai întâlnesc, nu mai discută. Rar, parcă din politețe, femeia îl mai întreabă pe Aron ce-i mai face colegul şi prietenul. Deci: linişte, monotonie, atmosferă paşnică, un mecanism a cărui funcționare impecabilă împrăştie înjur plictis, ca un fel de pulbere fină şi rezistentă, peste tot răspândită.

După o vreme, totuşi, se produse din nou agitație, crusta plictiselii de zi cu zi se sparge. Într-o seară, Viorel apăru în vizită la Aron, atârnau de el semne de iritare, de multă nervozitate: “Dom' profesor, salut! sper că nu te deranjez, am venit să mă răcoresc şi eu, am mari necazuri, poate mă ajuți!” Se aşează pe pat, evident nu e în apele lui : “Cum să nu te ajut, ce naiba, să-ți fac un ceai, să te încălzeşti?” Viorel e de acord cu propunerea, cotrobăie prin buzunare, în căutarea unei țigări, a găsit pachetul, aprinde țigara, trage cu poftă câteva fumuri, vrea să povestească: “Să vezi ce întâmplare, dom' profesor! Ei, de-acum sunt hotărât, eu o pocnesc pe femeia asta de nu se vede! Din cauza ei toată lumea mă vede gata însurat, a dracului poamă! Am fost azi acasă la un elev de-al meu, aveam de rezolvat o afacere cu taică-său. Merg eu în casă la oameni, ne face nevasta o cafea, stăm de vorbă şi, uite aşa, la un moment dat, îmi zice omul că aşteaptă invitația la nuntă, zâmbea şi el şi nevastă-sa când a zis chestia asta, m-a mai şi întrebat când am fixat data nunții, să-şi facă programul liber. Eu, cu gura căscată, nici nu ştiam ce să răspund. Îi întreb eu cine le-a zis că mă însor şi cu cine, de unde au auzit ei asemenea poveste. Ce crezi că mi-au răspuns? Mi-au spus că de nuntă le-a zis chiar viitoarea mireasă, Eleonora în persoană. A fost pe la ei imediat după vacanță, a mâncat şi-a băut pe săturate, cum ştie ea, le-a zis că se mărită cu mine, că ne iubim şi ne înțelegem minunat, că am hotărât împreună să ne luăm, să facem copii şi o familie cum nu s-a mai văzut. M-a făcut de minune, proasta dracului, lasă că vede ea!” “Poate că e la mijloc o glumă a oamenilor la care ai fost, nu pune şi tu totul la suflet”, încearcă Aron să-şi tempereze colegul. “Da de unde! La început şi eu am crezut că aşa este, că ei au inventat toată mişcarea. Dar, venind încoace, am intrat la cârciumă, să iau şi eu o vodkă. Buun! Şi acolo vine unul la mine, să-mi dea o cinste, că am intrat şi eu în rândul lumii, a aflat

- aşa spunea omul - de la doamna Eleonora că urmează să mă însor cu ea. Află că mai erau oameni în jur, îi vedeam cum râd, degeaba explicam eu că astea-s poveşti de femeie nebună, că nu e nimic adevărat. Deci, la fiecare vizită asta face ea, spune că se mărită cu mine! O nenorocesc, tâmpita! îi rup limba aia proastă, să tacă odată!" "Stai puțin, Viorele, n-o lua chiar aşa, nu e dracul aşa de negru, tu eşti băiat fin, eu cred că e mai bine să discuți cu ea calm, dacă țipi, o apucă frica şi nici cu cleştele nu mai scoți de la ea o vorbă. E de luat cu binele, dacă vrei să mai afli ceva, ai grijă!" Viorel acceptă, după ezitări, varianta propusă de Aron şi, deşi e foarte târziu, se porneşte spre camera Eleonorei. A doua zi, dimineața i-a spus lui Aron că gata, e sigur că Eleonora nu va mai scoate o singură vorbă despre el.

Din nou, normalitatea care îi linişteşte. Ore. Extemporale. Exerciții de bunăvoință cu părinții. Plecatul capului înaintea directorului Hoțea. La câteva săptămâni după episodul cu nunta, într-o seară, Aron sta pe patul lui cazon şi citea. La un moment dat, a auzit bătăi timide în uşă, Viorel era plecat acasă, cine să-l caute la aşa oră? S-a ridicat de pe pat, să deschidă. La uşă, ca un făcut, Eleonora Radu. O scamă din eternul ei zâmbet îi mai stăruia în colțul drept al gurii. E, totuşi, stânjenită, nu ştie ce să facă, de unde să înceapă. Aron o invită să ia loc, îi oferă o cafea, rece însă. O întreabă, simplu, ce probleme are de a venit la el. Cu efort vizibil, Eleonora trece direct la subiectul care o interesa: "Domnul profesor Dimlea, Viorel este sau nu om serios? Cred că-şi bate joc de mine. Se poartă cu mine aşa ciudat, ieri mi-a spus să dispar din fața lui, că altfel îmi trage o palmă de mor pe loc. Nu ştiu cum să-i mai fac pe plac, țipă şi tot țipă la mine, mă amenință în toate felurile, zice că eu vorbesc numai prostii. Te rog, ajută-mă, nimeni în afara ta nu-l poate stăpâni!" Lui Aron situația nu-i convine deloc, rolul de intermediar între Eleonora şi Viorel nu i-a adus decât ponoase, în toată farsa asta e penibil, şi-a pierdut vremea cu nimicurile lor. Civilizat, i-a spus Eleonorei că nu se mai amestecă în istoria lor, să descurce ei doi problema care e numai şi numai a lor.

De rezolvat, lucrurile s-au rezolvat firesc, de la sine până la urmă: Eleonora avea probleme grave în şcoală, directorul Hoțea n-o mai slăbea cu observațiile, sancțiunile, amenințările cu excluderea din "colectivul didactic", îi pândea fiecare mişcare. Eleonora n-a reuşit nici cum să se impună elevilor din clasele mari, aceştia o terorizau cu glumele lor porcoase, orele ei ajunseseră prilej de relaxare gălăgioasă, era mereu reclamată pentru incompetență. Primăvara o găseşte pe Eleonora singură, unii o ignoră, alții o disprețuiesc. În urma unui raport la conducerea inspectoratului, s-a decis îndepărtarea ei din şcoală. A fost o şedință, un inspector bucălat şi cu ochi mici, de jivină, a făcut-o praf, apoi a citit decizia îndepărtării Eleonorei Radu din şcoală, "începând cu data de..." Nimeni n-a mai vorbit cu ea în ultimele zile. A plecat în tăcere, fără să-şi ia rămas bun, fără o vorbă, fără un protest. S-a risipit precum

ceața. După plecarea silențioasă, nimeni n-a mai pomenit o vorbă despre ea.

A trecut un an şi ceva, viața merge înainte, fiecare contabilizând reuşite mai puține, eşecuri - cu duiumul. Nimeni nu a mai pomenit-o vreodată pe Eleonora. Singurul care a mai întâlnit-o a fost Aron. Era o amiază ploioasă, el avea întâlnire cu un cunoscut, la un restaurant din centrul oraşului. La ora convenită, a intrat în local, era destulă lume la mese, Aron îşi căută din ochi prietenul, trebuia să-i predea un material; îl zări la o masă, desena ceva pe o bucată de hârtie şi explica schița de acolo unui alt amic, dascăl universitar de filozofie, individ greu de suportat, datorită felului lui de a fi, arogant, emfatic. Fără mare plăcere, Aron ajunse la masa celor doi. Mici amabilități, o oarecare încercare de a fi implicat în discuția cu desen a celor doi, câteva bârfe de sezon. Ar fi fost nepoliticos să se scoale de la masă şi să plece, aşa cum i-ar fi fost pe plac. Trebuie să se mai prefacă în ascultător atent o vreme. Plictiseală, filozoful bate câmpii. La un moment dar, avu surpriza reală şi mare de a o vedea pe Eleonora Radu venind spre el, la fel de ciudat îmbrăcată, la fel de veselă precum în vremea când erau colegi. Îi spuse repede că este cu prietenul ei la o masă, se bucură mult că-l vede, ea e foarte bine, se va aranja cu toate cele, va fi telefonistă într-un oraş din Moldova, acolo s-a stabilit viitorul ei soț, un om minunat, care o iubeşte foarte mult. La fel de brusc cum a început să povestească, încetă. Au tăcut şi cei doi amici, filozoful a rămas cu pixul explicativ în aer. Aron e în picioare, fâstâcit, reuşi, totuşi s-o felicite pentru veştile bune. Eleonora îi mulțumeşte, îi dori scurt să-i meargă şi lui bine şi se întoarse la masa unde era prietenul ei. După paranteza de-a dreptul exotică a prezenței Eleonorei, discuția continuă; din când în când Aron se uita spre masa unde e profesoara în viitor telefonistă, ea pare foarte veselă, din păcate nu vede chipul bărbatului, e aşezat cu spatele spre el, Aron e tare curios să vadă fața omului care a făcut-o fericită pe fosta lui colegă.

O vede şi când se ridică să plece. E intrigat de mişcările stângace ale bărbatului. Eleonora l-a prins de mână, îl întoarce cu un gest tandru, Aron îşi dă seama că omul este orb. Spre ieşire, Eleonora îl conduce ținându-l de mână; îi urmări cu privirea până când ieşiră din local. Da, acesta e viitorul soț... are un fel de inspirație hormonală Eleonora, cum altfel să-i zici... La Ghileni noi n-am priceput nimic... tot ea are dreptate, una adâncă, fundamentală... ea simțea că între ea şi omul din apropierea ei trebuie să existe un fel de ecran, ceva ca o sticlă mată, precum la cabinetele pentru duş, prin care formele unei femei aflate sub şuvoiul de apă sunt totdeauna atrăgătoare, deşi, poate, văzute direct, în lumină, ar dezamăgi mult.

FĂPTURA LIRICĂ

Nu am dorit-o, n-am alergat după aşa ceva, dar am biografia încărcată de cărți, determinată de multe ori de cuprinsul lor, de o anumită aşezare a cuvintelor şi frazelor în ochii şi mintea pe care mi le-a dat Dumnezeu. Iubesc cărțile fără

discriminare şi acum, după o experienţă - în cel mai bun caz - derutantă. Iată istoria experienţei cu pricina, nimic mai mult.

O zi oarecare de primăvară timpurie. După-amiază, la capătul unei prestaţii didactice nu tocmai plăcute. În drum spre casă, intru în librăria unde munceşte un bun prieten, Vladimir. Cu siguranţă, el a fost un erou al apuselor vremuri comuniste: a refuzat celebra repartiţie guvernamentală, şi-a făcut o familie înfruntând prejudecăţi, mizerii de tot felul, financiare, sociale. Pentru un salariu mai mult ca modest a migrat din librărie în librărie, prin mai toate cartierele oraşului. A scris despre neant, moarte, tăcere, absolut, dar rămâne un om cu plăcerea glumei, farsei, capabil de hohote de râs molipsitoare, fumător talentat, individ "profund ataşat" plăcerilor lumeşti. Dincolo de toate acestea, la Vladimir m-a impresionat şi mă impresionează formidabila lui devoţiune pentru o cauză, n-a fost şi nu este omul jumătăţilor de măsură, nu este credincios griului, ci albului sau negrului.

În localul destul de prost luminat unde păzeşte cărţile Vladimir e linişte, puţini muşterii, mai mulţi la sectorul papetărie. Noi doi povesteam diverse, mici bârfe şi probleme la fel de pitice, ne consultăm cum stăm cu proviziile de zahăr, până şi dulceaţa este raţionalizată. Cum povesteam noi doi la marginea tejghelei plină cu cărţi de tot felul, la un moment dat şi-a făcut apariţia un bărbat cam de vreo 55 de ani, subţire, destul de înalt, figură dură, numai piele şi os, avea pe cap o şapcă proletară, albăstrie, jachetă de fâş, în aceeaşi culoare; omul vine glonţ la Vladimir şi-l întreabă ce noutăţi a mai primit, dacă nu cumva a intrat un nou volum de versuri de Adrian Păunescu, ştie el că a apărut. Vladimir îl linişteşte, n-a venit nimic nou, cât despre volumul lui Adrian Păunescu va avea el grijă, îi va pune deoparte un exemplar, cu siguranţă, doar ştie ce mult îl apreciază pe bardul de la Barca. Omul se mai linişteşte, îl ia în seamă şi pe amicul librarului, adică pe mine. Vladimir, cu aceeaşi mimică sobră, de Buster Keaton, face prezentările. Aflu că noul venit poartă numele de Mugurel Domşa şi este poet, chiar are corespondenţă cu poetul despre care a fost vorba ceva mai înainte.

Mugurel pare nervos şi grăbit, are o faţă care te pune pe gânduri, nu ştii cum să-i vorbeşti mai frumos, să-i intri în voie, că e tot obrazul numai riduri adânci, buzele subţiri, ca lama, şi le roade neîncetat întreaga înfăţişare dă impresia unui individ intransigent nevoie mare, dur, un justiţiar, ce mai. Aproape nici nu mă bagă în seamă, îi mai spune ceva lui Vladimir despre o poezie care îi va fi publicată curând, îşi ia rămas bun scurt şi dispare. Îndată ce a plecat, faţa prietenului meu se relaxează, se colorează într-un zâmbet larg. "Măi, bine că ai nimerit aici la timp să-l cunoşti şi tu, Mugurel ăsta e o figură mare, nu găseşti aşa ceva la tot pasul. Ăsta a fost pensionat medical, a lucrat ceva pe la gaze, cititor de contoare, cred, de când e la pensie l-a apucat pasiunea pentru poezie, scrie toată ziua, îl imită pe Păunescu, e

idiot, dar a publicat pe ici-colo, scrie ca o cizmă, dar numai la ocazii, numai chestii patriotice, atunci nu au ce publica şi-l scot pe tavă pe Mugurel, purcel cu răvaş festiv în gură. Ai văzut şi tu cum arată, dacă îți povesteam numai, credeai că eu scornesc tot felul de minuni, acum te-ai convins şi tu ce faună bogată mă vizitează aici pe mine!”

Ne mai amuzăm o vreme pe seama Mugurelului, trebuie însă să plece naveta şi orele m-au obosit destul. Pe drum mă mai gândesc la poetul de zile festive întâlnit la librărie, uite că un nebun din ăsta e convins că este foarte bun, nu-i pasă de nimic, el îşi vede liniştit de centrii şi metrii lirici, cred că lucrează cu calendarul pe masă, să nu rateze ocazia de a mai trimite o odă, două, mai e şi încurajat prin bietele redacții.

A mai trecut ceva vreme, prietenul Vladimir s-a mutat cu slujba la una din marile librării ale urbei, aici îl puteam vizita mai des, era în drumul spre casă. Povesteam de toate, cu plăcere, ne legau mizeria cotidiană şi încăpățânarea de a nu abandona câteva principii, poate şi un numitor comun structural despre care nu suflam o vorbă, dar care îşi făcea prezența simțită în cele mai neaşteptate ocazii. N-a trecut mult şi l-am reîntâlnit pe Mugurel Domşa la noul loc de muncă al lui Vladimir. Eram printre standurile cu cărți. mă uitam la noutățile editoriale. Liniște şi pace, când, deodată, cu un ziar în mână, Mugurel Domşa mă ia la întrebări: “No, domnu' Badea dragă, am mai publicat o poezie, asta e în memoria lui Nichita Stănescu, că a murit, săracul! Uite aici, nu vă păcălesc, asta e, cu numele Oglinda!” Şi îmi arată o prestigioasă revistă culturală locală, poezia e acolo, nu înțeleg cum am devenit “Badea”, evident că Mugurel mă confundă senin cu un alt amic al lui Vladimir. Destul de derutat, nu sunt în stare decât de câteva cuvinte de circumstanță, laud ipocrit “izbânda artistică”, îl felicit pe grafoman cu prudență, mă uit, peste cărți şi lume la Vladimir, el surâde, e cu ochii pe noi, am senzația că nu sunt toate lucrurile în ordine. Mugurel Domşa n-are prea mult timp de pierdut cu mine, gata, mi-a arătat poezia nou publicată, împachetează cu mare grijă revista, o pune într-o sacoşă-servietă ca un fel de ghiozdan, albastră la culoare, salută mormăit şi dispare la fel de brusc cum apăruse.

Am lăsat baltă cărțile, standurile cu noutăți, vreau să povestesc cu Vladimir, zâmbetul lui din timpul convorbirii mele cu Mugurel avea ceva special, nu părea deloc inocent, de ochii lumii. Când am ajuns în dreptul tejghelei de unde Vladimir supraveghează sala librăriei, prietenul meu izbucneşte în râs, o face cu plăcere şi poftă, obrajii îi sunt roşii, are chiar lacrimi la colțul ochilor: “Gata, al lui Mugurel eşti stimabile, nu mai scapi de el, să vezi şi tu cum este să dai față în față cu un nebun de legat! Şi nu poate fi legat, aici e chestia! Ce mi-a mai plăcut!” “Bine, măi Vladimir, dar ăsta nici măcar n-a vorbit practic cu mine, mi s-a adresat cu domnu' Badea-n sus, domnu' Badea-n jos, eu cred că m-a confundat cu Grigore Badea, deşi nu semănăm

noi prea mult.” Vladimir râde cu lacrimi, abia mai poate să mă lămurească, să-mi descâlcească ghemul de nedumeriri rămase după întâlnirea cu poetul Domşa: “Să fiu sincer, eu nici nu mă aşteptam să iasă faza aşa de bine. A venit tipul să-mi arate porcăria aia, am făcut destul de frumos ca tine. Când eu mă prefăceam că citesc oda, el se uita prin sală; cum am terminat, mi-a zis că el te-a văzut, uite-l pe domnu' inginer Badea, şi el scrie, să-i arăt şi lui ce poezie mi-a apărut. A luat revista şi a pornit glonț spre tine, eu n-am avut timp să-i mai spun cine eşti tu, cu nebunu' nu te pui! Las-o-ncolo, aveai o mutră de milioane, am râs pe săturate!” Şi Vladimir râde în continuare, confuzia şi urmările ei îl amuză copios. Mă face şi pe mine să râd, persoana lui Mugurel Domşa, confuzia cu inginerul liric nu pot să nu mă amuze; în vreme ce hohotim amândoi, mă ispiteşte şi gândul unei urmări, unui nou episod al relației noastre; îi spun lui Vladimir la ce mă gândesc: să rămână inginerul liric Badea-Badea, eu să fiu fratele lui geamăn, profesor, dar nu aşa renumit, pe mine nu mă ştie lumea nici cât pe el, pe Mugurel, dar eu aş avea o mare admirație pentru cei care scriu şi publică poezii. Convenim că ar fi o soluție bună, de pus în practică cât de curând.

Ne despărțim şi noi veseli, o dată măcar, de cele mai multe ori ne plângem, suferim fiecare ascultând mizeriile prin care trece celălalt. Nu vreau să ajung aşa devreme acasă, mai vreau să rumeg întâmplarea cu grafomanu! Domşa, să o leg de alte întâmplări ale vieții de dascăl de provincie. Intru în prima cafenea întâlnită în cale, local destul de curat şi de “nobil”, aici vin de-şi beau cafeaua cu înlocuitori membrii filarmonicii locale, ansamblu prestigios şi invidiat pentru desele turnee în străinătate, aducătoare de o brumă de valută. Cer o cafea, sunt servit prompt, mă aşez s-o beau la “o ciupercă” (de fapt o masă rotundă, înaltă), mai consumă cafea două femei, acolo, una tânără, alta mai în vârstă, destul pentru a-i fi mamă celei dintâi. Mă îngăduie la masa lor. Toți trei bem din lichidul cald şi fumăm, la început ne privim cu suspiciune reciprocă; până când cea mai în vârstă o întreabă pe mult mai tânăra parteneră de “nechezol”: “Nu pui şi tu doi puişori pe masă, ce naiba?! Că, mai încolo, ne mai vede cine ştie cine şi se duce dracu' totul, rămânem cu ei în plasă!” Mă prefac că nu sunt atent, deşi vreau să văd şi eu cum se face comerț cu pui într-o cafenea, cui i-ar fi venit ideea să-i vândă în asemenea loc? Şi vine dezlegarea enigmei, realitatea care îți suflă în ochi aşchiile de neocolit ale fețelor sale incredibile, neaşteptate: mult mai tânăra parteneră de cafea cu înlocuitori se simte datoare să pronunțe câteva scuze pentru nervozitatea colegei, apoi se apleacă la poalele mesei, acolo e o sacoşă, extrage din ea un pachet învelit într-un ziar, după formă, înăuntru pare a fi o sticlă, aşa şi este, îl duce la gură, smulge un dop de plastic cu dinții, se uită în toate părțile (inclusiv la mine), toarnă grijulie în cele două ceşti de cafea un lichid de culoare vişinie, probabil un produs “alcoolic” “de acasă”, “original”; după ce

a încheiat operația, mă întreabă dacă nu vreau şi eu un “puişor”; nu ştiu ce să zic, mă scoate din încurcătură şi rezolvă problema femeia mai în vârstă: “Domnu' nu vă supărați, nu vă temeți, aici nu e vorba de nici un pui de găină, proasta asta mică nu ştie cum să discute, în sticlă e lichior “Vultur”, ăsta e cam cel mai bun de pe piață, noi n-avem unde să bem şi ne-a venit ideea să-l botezăm “cloşcă”, să zicem, când avem şi mai dorim şi noi o porție, “eu vreau un puişor”, adică nu toată sticla, nu mult, acolo, ceva-ceva, să nu murim de sete. Vă spun eu, că-s trecută prin mai multe, nu ca asta, doi puişori fac o sută de grame, am verificat, e ceva curat, dar nu prea găseşti, dracu' ştie ce fac ăştia cu tot alcoolu', da' nu mai e nimic ca lumea pe piață! Da' luați şi încercați, un puişor n-are ce să vă strice, ajungeți la doamna în cea mai bună formă!” Şi se pune pe chicotit, urmată îndeaproape de mai tânăra colegă. Nu ştiu cum să mă port mai bine, în timp ce-am ascultat părerile alcoolice ale celei mai în vârstă, tânăra a turnat, cu un aer complice, clandestin, ceva lichid “puişor” în ceaşca mea de cafea, negolită încă; nu ştiu ce este de făcut, să închin, mulțumesc numai pentru atenție, sorb şi eu din lichidul aşa de renumit. O poşircă, de fapt. Dar nu e frumos să comentez, mai bine facem conversație pe diverse teme, doar au evidentă poftă de vorbă. Că nu găseşti nimic în lumea asta fără pile, câteodată nici măcar aşa, că ele se descurcă se mai descurcă - când iese pasiența - cu ceea ce fură de la fabrică, doar fac porțelanuri; se prezintă firesc, repede - cea mai coaptă este Lena, cea mai tânără Lenuța, Elena, de fapt au acelaşi prenume, aşa îşi spun ca să le deosebească lumea din atelier, sunt prietene bune de ani de zile, se vizitează des, se ajută la nevoie, prin câte şi mai câte n-au trecut ele, împreună. Mă prezint şi eu, le spun ce slujbă am, Lena, cea mai în vârstă, îmi garantează propria identitate profesională: “Am ştiut eu că umbli la chestii deosebite de cum te-ai pus la masă, zău! Ce mai, se vede imediat că nu eşti muncitor, ai figură de domn, de intelectual, cum se zice.” Nici nu ştiu ce să răspund, ce reacție să am. Mă decid să mă plâng şi eu de aceleaşi neajunsuri de zi cu zi ca şi ele, este clar că aşa ceva le face plăcere, mizeriile ne solidarizează, ne apropie pe neştiute, dar ferm. Lena mai aprinde o țigară şi-i sugerează Lenuței să mai toarne câte un puişor la toți trei. Lena are mare poftă de vorbă, cred că şi din cauza “puişorilor ingurgitați”, destul că povesteşte cu plăcere şi fără reticențe, aflu (fără s-o întreb) că a fost căsătorită cu bărbatul Alexandru, acela a murit într-un accident, a rămas cu un copil, acum e bărbat în toată firea, lucrează, mai bişnițăreşte pe unde poate, ea se simte încă tânără, mai vrea să se bucure de viață, că numai una i-a dat Dumnezeu, după aia, gata, nimic. O aprob, Lena e tot mai veselă, parcă ar vrea să-şi spună toată istoria, o mai temperează Lenuța, propunând “un ultim puişor”. Mă agăț de moment le spun că este târziu şi trebuie să plec acasă. Lena e dezamăgită, o dezamăgire împărtăşită şi de tânără Lenuța, cum că ele se gândeau să mergem undeva, la un restaurant, să petrecem şi noi trei o seară plăcută,

nu e chestie de bani, au şi ele. Eu mint că nu pot rata o întâlnire, le cer numerele de telefon la amândouă, le spun că mi-ar face o mare plăcere să ne revedem, o revedere însă, aşa, bine organizată. La această propunere, Lena termină, să zic aşa, ultimul "puişor", aprobă, îmi face cu ochiul, mă întreabă dacă am pix şi hârtie, ea îmi dictează numărul ei de telefon, apoi al Lenuței. Le scriu cuminte, caligrafic chiar. Pornim spre stația de autobuz toți trei, cele două femei sunt vesele, efervescente chiar, Lenuța mai propune un popas undeva, în drum spre casă, "măcar la o bere", îi pare tare rău că stă în chirie, cu totul alta ar fi schema dacă ar avea ea locul ei. Lenuța are poftă de confesiuni, îmi povesteşte (evident că problema a mai dezbătut-o cu Lena) că trăieşte cu un ofițer însurat, băiat de treabă, dar cu obligații, ea poate, dar nu vrea în ruptul capului să se mărite cu el, mai rămâne însă cu el, locotenentul major i-a promis că o ajută el cu o garsonieră, are pile pe la el, la armată, la ăştia se rezolvă totul mai uşor.

Au ajuns în stația de autobuz, au avut noroc de o legătură comună, vreme de trei stații, până să cobor, a mai fost timp pentru mici detalii, promisiuni de telefoane şi reîntâlnire "pe bune". Ajung acasă târziu, nu sunt prea entuziast primit, e şi normal, discuții casnice, micile amănunte gospodăreşti care iau o mulțime de timp, mai departe culcarea, alunecarea în somn, visele în care se amestecă suprarealist Mugurel Domşa cu Lena şi Lenuța, remarcabil e faptul că eu rămân într-un plan modest, de fundal, că nu am aproape nici un fel de importanță în desfăşurarea evenimentelor, că nu încurc lumea asta bizară cu împiedicatele mele reacții.

Dimineața mohorâtă meteorologic şi nu numai, îmi amintesc de Mugurel şi de cele două Elene, am ratat ambele situații (sau posibilități) din temeri penibile, poate că voi pierde şi într-o parte, şi într-alta, aşa e când eşti prea respectuos cu propria linişte şi tihnă. Familia, însă, nu trebuie să ştie nimic, aşa încât reuşesc să mă prefac a fi acelaşi, gata de acțiuni decupate ca la strung, de repetiții care fac atât bine siguranței celulei de bază a societății. Nu-mi rămâne decât să mă prefac că sunt normal şi binevoitor cu toată lumea din jur: pornesc spre serviciu, traversez piața publică cu statuie ecvestră, porumbei şi bănci de lemn pe care moțăie, privesc aiurea sau mănâncă cetățeni în aşteptarea deschiderii unor temute, onorate, oficiale şi birocratice birouri, piața publică este, dimineața, la primele ore, spectacolul mut al aşteptării, temerii, îngrijorării, nerăbdării. Cumpăr un ziar şi un pachet de țigări, mă apropiu de serviciul anost dar suportabil, cu colegi puțini dar îngăduitori, unii chiar prietenoşi, cu activități de care nimeni nu ştie când să fie mândru sau să-i fie ruşine, aşa bine au fost proiectate şi funcționează toate.

Mişcări mecanice, replici de acelaşi fel, comportament care să nu supere pe nimeni, neutru, să nu stânjenească "activitatea colectivului unit". Bem cafele proaste cu năut şi cu înlocuitori, fumăm ce mai dă Dumnezeu, nici țigările obişnuite, ieftine,

“Carpați”, nu se mai găsesc la tot pasul, facem, “planuri de activitate” nu din convingere sau pentru că am avea cine ştie ce idei, ci - aşa - să treacă timpul, să acoperim, cumva, convenabil, plictisul, lehamitea, inutilitatea (chiar şi absurdul) din “fişa postului”. La un moment dat, uşa biroului excesiv de spațios (aşa cum sunt, frecvent, în casele mari, de altădată) se deschide, ne uităm toți patru curioşi (pentru că, în afara unor prilejuri ceva mai festive sau oficiale, nu prea ne caută lumea) în cadrul ei - nimeni altul decât Mugurel Domşa, în ținuta lui obişnuită, cu servieta albăstrie într-o mână, surâzător şi sigur pe sine: “Ei, vedeți, dom' Badea, vedeți că v-ara găsit?! Şi încă foarte repede, dom' Vladimir credea că n-o să reuşesc să vă aflu. Eu am reuşit să cumpăr “Carpați” fără filtru de Sfântu Gheorghe, am stat la coadă, i-am dus câteva pachete şi la domnu' Vladimir, el a zis că să vă aduc şi dumneavoastră din ce-a rămas, că ştia că nu aveți. Eu am pile la țigări şi la reviste, pot să fac rost când trebuie. Şi de cărți, să ştiți!” Toate astea le-a spus îndreptându-se hotărât spre mine, fără să se mai uite nici în dreapta, nici în stânga. E înaintea biroului meu înainte de a mai putea să scot o singură vorbă. Mugurel pune servieta-sacoşă pe birou, o deschide repede, scoate cinci pachete de Carpați fără filtru şi un dosar cam jerpelit, pesemne acolo sunt poeziile cele proaspete. M-am dezmeticit cu greu, îl salut, îi întind mâna, cu cealaltă iau țigările, să le pun în sertar, de dosarul cu poezii nici nu îndrăznesc să mă ating. Mă simt stânjenit, ca şi cum aş fi, pe nepregătite, aflat în mijlocul unei scene, cu toate luminile mitraliindu-mi păguboasa ființă, nici muşchi, nici vigoare, nici armonie, alături de un actor dezinvolt, o victorie totală a potrivelii proporțiilor. Nu găsesc altă ieşire din situație decât invitându-l pe Mugurel la o cafea, la barul ponosit al instituției, invitație acceptată fără probleme de poetul vânzător de “Carpați”, pretextez că nu am bani potriviți pentru țigări, mergem să schimb, să bem o cafea, să mai discutăm puțin şi noi. Domşa nici nu mai stă de pomană, e - din nou - în cadrul uşii, mă aşteaptă uitându-se la colegii ei (ciudat, toți se prefac acum preocupați de nelipsitele “situații” zăcânde pe birouri, deşi le cunosc aproape pe de rost).

Coborâm un etaj, îl invit la o masă, eu comand şi aduc cele două cafele. Nici nu ştiu ce să vorbesc cu individul acesta, de unde să încep, ce subiecte ar fi potrivite fără a ne incomoda. Tot Mugurel Domşa e cel care mă scoate din încurcătură, începe, neprovocat, să-mi povestească scene şi întâmplări remarcabile din viața lui: “Eu am scris mult domnu' Badea, da' numai poezie. Da' ştiți cum? Că eu am lucrat la gaze, am fost pontator, am fost atunci şi şef la UTC, da' nu le-a plăcut, că eu am fost cinstit, eu chiar le ceream să citească documentele, să prezinte rezumate, să se vadă dacă au citit sau nu. No, şi cum umblam eu cu gazele, am fost în casă la o doamnă bătrână. doamna Gabriela, cred că avea atunci vreo 85 de ani, era uscată ca iasca, da' femeie cumsecade, după ce am citit contorul, m-a invitat să servesc un pahar cu

vişinată, era foarte bună, zău!, mi-a povestit din viața ei, doamna i-a cunoscut pe Goga şi pe Blaga, da' şi pe alții, mi-a arătat mai multe cărți cu autograf şi-mi tot zicea că ce bine e să scrii poezii şi să citeşti. Eu i-am zis atunci că am citit şi ştiu pe de rost poezii de Adrian Păunescu, i-am şi spus două, a lăcrimat, apoi a zis că ea crede că am talent. Da' am scris şi eu poezii, nu prea aveam timp, tot cu serviciul, cu aprovizionarea, că nu suntem în casă decât eu şi mama, ea suferă de ceva boală de picioare, nu prea mai iese din casă. Da' m-a învățat un unchi şi m-am pensionat de boală, am pensie bună, după ce am ieşit la pensie am avut şi eu vreme să scriu, în fiecare zi făceam ceva poezii. I-am trimis poetului Adrian Păunescu un ciclu de versuri, când a venit cu cenaclul aici am primit invitația acolo, am vorbit cu el, a zis că i-au plăcut poeziile mele, că să mai scriu tot aşa, să trimit la revistele de cultură, că mă ajută dânsul să mă publice. Eu l-am ascultat, că e om deştept, am publicat la revista **Luceafărul** mai multe poezii, dintre care: **Arta cavalerilor, O vară fierbinte, Cuza Vodă, Satul de vacanţă, Primăvara, Frunze de aramă, Luna Mai, Speranţa, Viaţa pământului. Podul, Parcul, Moisei, Valea cu mesteceni, Zidul umbrelor de toamnă, Zările copilăriei, Limba română."** işi număra poeziile publicate ca pe nişte vite, ca să execute operația corect lăsase țigara aprinsă pe marginea scrumierei, să poată socoti pe degete. Mă uitam la el prostit, şi de fumat fuma ca un nefumător, vorbea ca un cititor de contoare, nicidecum ca un scriitor publicat în revistele de la centru, purta ochelarii de soare ca pe nişte ochelari de sudor, aveam senzația netă că tot ce face acest om este nepotrivit, ciudat, şi asta pentru că nu avea nici un strop de naturalețe în gesturi sau cuvinte. Am îndrăznit să-l întreb de ce a fost pensionat, s-a făcut că nu aude întrebarea mea, l-am complimentat spunându-i că nu mi se pare deloc a avea o vârstă potrivită pensionării (deşi, după figura lui colțuroasă, oricine putea să-i dea şi 40, şi 50, şi 55 de ani, totul se îngrămădea anapoda pe oasele feței sale). Brusc, a catadicsit să-mi răspundă la întrebare: "Din cauza surmenajului", era ca un vers învățat mecanic, fără ca el să-i fi priceput mesajul, înțelesul, nici în ansamblu, nici în detalii.

Tot el a schimbat cursul periculos al conversației noastre, spunându-mi că este mare microbist, că echipa de care este ataşat cel mai mult este C.F.R. - "Avântul", suferea rău că "băieții" au retrogradat, poate că acolo au fost la mijloc afaceri cu bani mulți, că aşa se întâmplă în fotbal. Eu îl aprobam, habar n-aveam de starea echipei lui preferate, nici de a altora, mă fascina, cu adevărat, ce explicații avea Mugurel, cum vorbea, cum fuma, cum gesticula el. "Le-am scris şi o poezie la băieții ăştia, un imn, să-i mobilizeze, să ajungă din nou în categoria A." Mă agăț de acest ultim amănunt, îl rog să-mi aducă şi mie să citesc imnul declar că sunt foarte curios, cu această ocazie am să mă uit şi la celelalte poezii. Îl rog să mă ierte, dar am de rezolvat câteva probleme urgente (pe dracu', n-am avut aşa ceva niciodată!), nu mai am nici

un chef de conversație, nici nu mai rezist în fața unui interlocutor de cu totul altă specie, mă irită şi mă inhib. Lui Mugurel nu-i pasă de nimic, îmi promite imnul, numără banii pentru țigări în fața mea, e mulțumit cu bacşişul, îşi pune şapca pe creştet cu multă atenție, se ridică, mă salută şoptit şi pleacă în viteză.

Mă întorc în birou, sunt asaltat de colegi, cine e "individul", de unde dracu' l-am scos, ce face, de unde e, cum e; răspund cât pot de cinstit şi de fapt fierb în suc propriu, vreau să mă întâlnesc cu Vladimir, să încerc o lămurire a întâmplărilor, prin minte îmi trece gândul cârlionțat de a organiza o întâlnire cu cele două muncitoare, Lena şi Lenuța, ele două, eu şi Mugurel la un restaurant cu orchestră, ar fi ceva. Dar nu ştiu nimic despre "stilul" lui Mugurel de a se comporta în preajma femeilor, pe tema asta e de întrebat acelaşi Vladimir, el ştie cel mai bine ce şi cum este şi se manifestă omul Mugurel Domşa.

Drum invers, spre casă, pe trotuar figuri cunoscute şi mai puțin cunoscute, fiecare cu un aer preocupat, cine poate şti ce este în capul şi sufletul fiecăruia, n-avem timp şi înțelegere unul pentru altul. Ajung la librărie. Vladimir surâde cu înțeles, cum mă vede, ştie el bine că am priceput cine este autorul de deasupra al vizitei lui Mugurel la mine, la serviciu. Ne salutăm mimând un aer oficial, povestim una-alta neutru, până când nu mai rezist, îl înjur cu gingăşie şi îi relatez, pentru început, vizita lui Mugurel Domşa. Râdem amândoi pe săturate, clienții librăriei se uită la noi cu oarecare nedumerire, prea râdem cu poftă, cred că avem aerul unor prieteni care spun bancuri între ei, nepăsători la rest, atitudine iritantă pentru mulți serioşi din preajmă. Îi povestesc lui Vladimir planul meu cu cele două muncitoare, cu "ieşirea" la restaurant, îi cer părerea. După altă porție de râs cu mâinile pe burtă, prietenul meu îmi spune că Mugurel "este în afara subiectului", pe el nu-l interesează femeile, este "fecior", n-a cunoscut, la modul biblic, femeia, el nu ştie decât de mama, de sora cam rece, de poezii şi de pensia de boală pe care o primeşte. Îi este chiar teamă de femei, se pierde înaintea lor. Dar, crede Vladimir, nu ar fi lipsit de interes să încerc o întâlnire cu cele două noi cunoştințe feminine pe care le-am avut eu.

Nu mai are importanță ce s-a mai întâmplat în (cu) viața mea în următoarele zile. M-am pomenit cu Mugurel în biroul nostru afumat şi prost întreținut după o săptămână de la prima vizită: "Bună ziua, eu nu am uitat de promisiunea făcută, v-am adus să citiți imnul pentru C.F.R. Vai de capul lor, n-ați fost la meci, m-am uitat după dumneavoastră, ce bătaie au mai luat, săracii! Uite imnul!" Şi Mugurel, fără alte vorbe şi complicații, scoate din geanta lui inconfundabilă imnul promis şi susținuți constant, cum spune el, din tot sufletul. Imnul oferit mie sună aşa:

TEXTUL IMNULUI CLUBULUI DE FOTBAL C.F.R. CLUJ

Haide C.F.R. Înainte,

Acceleratul e intrat în gară,

Pe gazon sub soarele fierbinte
Jucați întineriți de primăvară.
În poartă marcați goluri,
Vă aplaudăm cu entuziasm,
Când jucați se destramă nouri,
Priviți frunzele pe fiecare ram.
Noi cântăm pentru a voastră soartă,
Inima să bată într-o singură ființă,
Jucători trageți azi la poartă,
Pentru culorile clubului şi pentru biruință.
În piept vă arde o stea în trei culori,
Înaintați pe aripi şi centrați mereu,
În lumină visați o zi cu flori,
Născută din universul unui curcubeu.
Vă susținem prin glasurile noastre,
Pe teren luminați de-un invincibil foc,
S-aveți în ochi vântul din zările albastre,
Să urcați în clasament să fiți pe primul loc.
REFREN
Haide C.F.R. Înainte,
Acceleratul a intrat în gară,
Pe gazon sub soarele fierbinte
Jucați întineriți de primăvară.

Citesc textul de mai multe ori şi râd de unul singur, din păcate n-am cu cine să-l comentez, cei trei colegi de birou sunt plecați "pe teren". Dumnezeule mare, ce poate fi în capul lui Mugurel! Totul este îngrămădit la voia întâmplării, zboară orice aiurea, logica este în vacanță de proporții, mare. banalitatea curge în fiecare vers cu o viteză care o face bizară, fantastică de-a dreptul. "Lecția de fotbal" a lui Mugurel atinge delirul când bieții jucători se opresc din alergat şi se pun pe contemplat frunzele de "pe fiecare ram". Trebuie să trec pe la Vladimir să-i arăt capodopera lui Domşa, vom avea şi noi plăcerea de a râde pe săturate, eu, personal, de a expune o "trufanda" lirică de zile mari. Aşa se şi întâmplă. Cum tot avem o viață aşa de searbădă, istoria cu imnul lui Mugurel este un fel de refugiu, o aventură de toată minunea în țara imensă a prostiei, o aventură pe care o savurăm nedrept de copios. Vladimir e îngrijorat, că tot a venit vorba de fotbal, în privința posibilităților reduse de a urmări meciurile campionatului mondial, televiziunea noastră n-a achiziționat transmisii, doar cei cu parabole şi instalații sofisticate, doar din anumite cartiere ale oraşului, vor avea posibilitatea de a vedea meciurile. Vladimir îmi spune că Mugurelul

nostru s-a lăudat că el prinde meciurile, are o instalație specială, vede tot şi clar. Poate mergem împreună, într-o seară, să vedem măcar meciurile mai importante, avem şi noi ocazia de a ne amuza. Este o propunere care îmi convine.

Până în ziua când urmează să vedem şi noi două meciuri cu echipe celebre, mai trece ceva timp. Mugurel e stăpânit de o adevărată frenezie, a căutat mulțime de scriitorime locală să vină la el, la campionat, destui cunoscuți îmi spuneau că vom fi împreună la transmiterea optimilor de finală în fața televizorului lui Mugurel.

Vine şi ziua cu pricina. Mă întâlnesc cu Vladimir în fața facultății de agronomie, pornim împreună să urcăm dealul destul de abrupt spre cartierul poetului cu televizor deştept, Mugurel locuieşte în cel mai înalt cartier al oraşului; suim pe nişte străduțe întortocheate şi modeste, un fel de mahala care-şi are specificul binecunoscut; povestim, anticipăm seara cu fotbal şi cu Mugurel, ne amuzăm "vizionând" diferite scenarii; ne-am şi aprovizionat cu nişte vin şi tutun de calitate, din belşug. Am ajuns cu bine la blocul unde locuieşte omul nostru; pe cutia poştală din holul scărilor scrie cu litere mari: "Poet Mugurel D. Domşa".

Ne deschide uşa poetul în persoană, îmbrăcat în halat, foarte atent bărbierit şi frezat. Ne conduce în biroul lui, şoptindu-ne că e acasă şi mama, are şi ea televizor în camera ei, îi place să se uite la meciuri. Biroul lui Mugurel e un spectacol în sine: pe masa masivă cu suprafața învelită în muşama țintuită cu mai multe pioneze de metal, tronează două maşini de scris; Mugurel ne prinde privirea descumpănită, asta şi vrea, râde mulțumit, ne lămureşte rapid: "No, vedeți, eu am două maşini de scris acum, una am luat-o de la un vecin care a plecat în Germania, mi-a dat-o aproape pe de gratis! Acum nu-mi mai pasă, scriu cât vreau, dacă se strică una, o am pe cealaltă, n-am probleme, nu-i aşa?!" Noi doi îl aprobăm imediat, Vladimir nu se abține şi, cu un ton perfect natural, pune o întrebare aiuritoare: "dar când ai două maşini de scris, nu-i aşa că scrii mai multe poezii, de-un fel la una, de alt fel la cealaltă?!" Aranjând nişte scaune (care va să zică vor mai veni şi alți amatori de fotbal în apartamentul poetului) Mugurel confirmă: "Păi da, cum, domnu' Vladimir, scriu mai mult, că parcă am mai multă poftă aşa, când le văd pe amândouă! La aia cu carul mai mare scriu poeziile cu versuri mai lungi, încap, nu-i problemă!" Mă stăpânesc cu greu să nu izbucnesc în râs, mă duc în dreptul bibliotecii, ca şi cum m-ar interesa cărțile de acolo.

Biblioteca lui Mugurel e un talmeş-balmeş, de la volume semnate Marx şi Engels la culegeri de poezie patriotică şi volume din BPT găseşti orice. Sprijinite de sticla ce acoperă toate rafturile sunt trei fotografii decupate din ziare: Gheorghe Gheorghiu-Dej, Nicolae şi Elena Ceauşescu; mai figurează şi un anunț scris cu carioca verde: "Din această bibliotecă nu se împrumută cărți. Cine doreşte, să-şi cumpere!" Mugurel e cu ochii pe noi, are satisfacția de a ne citi pe fețe uimirea, se şi

grăbeşte să ne explice cât de isteț e el: “No, vedeți, eu am rezolvat chestia cu împrumutatul cărților ca nimeni altul! Ce. dacă eu am dat bani mulți pe ele, de ce să nu dea şi alții la fel, să vadă şi ei cum e să-ți faci o bibliotecă!” Nu prea ştiu ce să mai zic, spun ceva despre militărie, apoi că să aducă pahare de vin, omul se execută, avem vreme să râdem pe înfundate, toată camera e precum poetul, anapoda.

S-a întors amfitrionul nostru, Vladimir toarnă în trei pahare, să ciocnim, Mugurel nu se atinge de pahar, e cu ochii pe uşa camerei: “Mă ceartă mama dacă beau, ea zice că n-am voie, că-mi strică la stomac, că nu-mi face bine. Dar tot beau şi eu un pahar, numai să nu mă vadă.” După ce ne şopteşte toate astea, ia paharul, se mai uită o dată la uşă şi merge lângă fotoliul din colțul camerei, se apleacă după el, nu i se mai vede decât creştetul cu un serios început de chelie, se aude cum înghite repede vinul. Totul nu durează decât câteva secunde, Mugurel reapare ca şi cum nu s-ar fi întâmplat nimic, se aşează şi el pe un scaun, aprinde o țigară, stă picior peste picior şi pufăie ca o locomotivă. Nu mai ştim ce să facem ca să nu ne apuce râsul, ne băgăm fața în gura paharelor, acolo e permis orice, râsul şi plânsul, râderea şi derâderea, nu spunem la nimeni nimic, dar asta este, acum şi pe mai departe.

La fel ca la numărarea poeziilor publicate, Mugurel lasă țigara aprinsă în scrumieră şi, pe degete, ne spune numele la cinci cunoscuți care urmează să sosească, ne spune numele şi ne arată un tabel cu invitați, făcut pe zile şi ore, sunt acolo înscrişi toți cei care vor fi prezenți în zilele campionatului, el zice că vor fi cel puțin 20 de scriitori, ziarişti, redactori, prieteni. Mai bem câte un pahar de vin “clandestin”, îl ascultăm pe Mugurel povestind cum ne face el rost de țigări şi presă culturală, că este prieten cu o vânzătoare, ea îi pune deoparte revistele, el îi aduce la chioşc cea mai bună cafea care se face în oraş. “Dacă n-ai relații, nu faci azi nimic”, ne lămureşte poetul, bâțâindu-se pe lângă cele două maşini de scris.

Au mai venit din invitații serii, suntem şase, cu Mugurel - şapte. Fiecare e bine dotat, ca pentru un meci de urmărit între prieteni, toți au țigări, băutură şi bună dispoziție. Şi mai este ceva care ne leagă: suntem pentru prima dată în casa poetului Mugurel, aproape la fel de uimiți de “mediul” în care compune poezii Domşa, pe fața oricăruia se citeşte, în proporții diferite, uluiala, descumpănirea. Aşteptăm începerea meciurilor. Se povesteşte, se bârfeşte, se fumează, se comentează, se spun bancuri, se bea (Mugurel participă la băut în mod original, din aceeaşi poziție ca la început, dă peste cap paharele ascuns după fotoliul în care, acum, s-a instalat boemul director de editură).

Careva cere să fie pus în funcțiune televizorul, că nu mai este mult şi începe primul meci. Mugurel se conformează în tăcerea generală, instalată ca la comandă. Numai că s-a întâmplat ceva, ecranul e plin de pureci, nu se văd decât nişte umbre în mişcare energică; Mugurel începe să se învârtească în jurul televizorului, răsuceşte

fără rezultat toate butoanele, ne explică bâlbâit ce bine mergea până acum televizorul lui, ne asigură că îşi va reveni, nu se poate să se fi stricat tocmai acum. Unii se amuză, cei mai înfocaţi microbişti şi-au pierdut umorul, au un aer îngrijorat. Careva anunţă începerea primului meci, ne holbăm la pureci, încercând să deducem măcar când atacă unii, când alţii. Cum becul a fost stins, pot râde până la lacrimi cu Vladimir, mai ales că atmosfera s-a încins, unii înjură condiţiile vizionării (mai ales directorul de editură), alţii se chinuie să urmărească mişcarea din teren. Recunosc că nici nu-mi mai pasă de meci, mă uit numai la faţa lui Mugurel, în permanentă schimbare şi străvezie, aşa cum stă, pe scaunul cel mai apropiat de televizor, în atmosfera aceasta de confuzie şi hărmălaie totale decurge prima partidă. Între cele două meciuri - comentarii vagi, după cum a fost şi vizibilitatea partidei, ciocnit de pahare, haz de necaz, fumat. Începe şi cel de-al doilea meci, în teren echipe foarte bune, renumite, pe care mai mult le bănuim decât le vedem. Epuizat de necaz şi tăcut în ultima jumătate de oră, anesteziat destul de bine de paharele cu vin înghiţite pur şi simplu după fotoliu. Mugurel revine în centrul atenţiei cu o propunere, aşa - ne explică - vom vedea mult mai bine ce se petrece: pune el o oglindă în care să se vadă micul ecran, nu ne mai uităm direct la el, privim meciul în oglindă, că se va vedea mai limpede. Rumoare, se schimbă poziţia scaunelor, se aşează oglinda fermecată pe bibliotecă; se vede la fel de prost, adică aproape nimic, o parte renunţăm să ne mai chinuim ochii, povestim încet, din când în când mai întrebăm cât e scorul, să nu fim chiar pe dinafară. Are loc şi un accident: cel mai pasionat de fotbal dintre musafiri, un redactor tânăr şi talentat, îndrăzneşte să schimbe puţin poziţia oglinzii, oglinda lunecă nefericit pe luciul mobilei şi cade pe parchet, făcându-se ţăndări; încremenim cu toţii, Mugurel e livid, nu ştie ce să facă, a aprins lumina şi contemplă dezastrul, fuge în camera mamei, să-i raporteze păţania, revine cu găleata de gunoi şi cu o cârpă; îl consolăm, vrem să-l ajutăm la strâns rămăşiţele, este evident supărat şi îndurerat, nu se mai înseninează decât în momentul când redactorul ghinionist îi promite că-i va cumpăra o oglindă la fel cu aceea pe care a distrus-o. Ce a mai rămas din meci nu mai interesează pe nimeni, se mai discută despre spargerea oglinzii, se bea cu necaz, de necaz, se fumează cu toate energiile. Îmi pare rău că, din cauza oglinzii, nu mai pot să-i propun lui Mugurel o întâlnire în patru, el, eu, cele două Elene, consumatoarele vesele de “puişori”. Sfârşit de spectacol gratuit. Mulţumim pentru găzduire şi vizionare, plecăm spre casele noastre. Ştiu că voi dormi bine, adânc, vizita la Mugurel m-a încântat, mi-am satisfăcut din plin curiozitatea, la poet acasă a fost mai interesant decât mă aşteptam, nici un muzeu nu mi-a plăcut cât camera de lucru a liricului.

A doua zi la prânz, Mugurel a apărut în birou şi mi-a pus înainte un plic mare: “Acum, dimineaţă, am scris şase poezii, să citiţi să vedeţi ce frumoase sunt!” Scurt,

concis. După introducerea asta în forță, a pus o altă problemă care-l frământa. Cum se întâmplă să mai citească prin presa cumpărată pentru alții tot felul de anunțuri despre binecunoscutele "concursuri literare" agățate de coada "Cântării României", lui Mugurel i-a înmugurit gândul de a trimite şi el câte un snop de poezii de-ale lui, "foarte frumoase, toate", la acele competiții lirice de masă. De fapt Mugurel se lua din ce în ce mai în serios, într-o zi mi-a mărturisit că primul volum e gata, are două sute de poezii, mai trebuie numai să-şi facă relații bune cu directorul editurii, să găsească un critic să-i scrie o prefață şi va apare volumul, va primi şi bani frumoşi pentru carte. Mă uitam serios la el când îmi spunea toate astea, mi-l închipuiam dimineața în biroul de-acasă, înfăşurat regulamentar în halat, sobru, proaspăt bărbierit, cu chelia pieptănată şi lustruită, numărând pionezele colorate care țineau întinsă muşamaua verde peste tăblia mobilei "de intelectual", modul lui original de inspirație, după număratul pionezelor începea, ca o mitralieră, dactilografierea "frumoaselor" poezii, fiecare în cinci exemplare, să fie, nu se ştie de unde sare iepurele. M-a trezit din reverie tot el, cu inconfundabil început de întrebare, enunț, decizie: "No, domnu' Badea, eu trimit şapte poezii la concursul de la Sebeş, aşa, frumos, cu moto şi cu plic despre mine, cu adresa complectă, să fie totul în regulă. Nu-mi dați nişte plicuri mari, că sunt şapte poezii şi trebuie să trimit cinci exemplare?!" Mă execut imediat, cum să nu sprijin un asemenea elan poetic, de fapt sunt un privilegiat, unul din puținii care ştiu ce face pensionarul Domşa. Drept recunoştință pentru plicuri, Mugurel scotoceşte prin geantă, scoate o revistă, îmi arată acolo ultima poezie publicată, îmi şopteşte că o va trimite la concurs şi pe aceea, mai are un exemplar în plus, mi-l face cadou mie. Şi pleacă şi mă lasă cu frumusețea lirică lată pe birou. Se intitulează "Cântece de mai"; îmi aprind o țigară, mă instalez cât mai comod, să-mi fie lectura plăcută zăbavă, deliciu, desfătare. Citesc:

Să mergem pe câmpul griului răsărit, să culegem
florile iubirii sub cerul zilelor de primăvară.
Să intrăm în Templul Soarelui să privim
tabloul prezentului comunist în zori,
Să adăstăm la fântâna nemuririi Mioriței
să bem apa dimineții în aerul dragostei de țară,
Să urcăm prin pădurea de armindeni, să răsune
veşnice imnuri întâiului de mai.
Să iubim cuvântul în sala de lectură a timpului
daco-roman, să ne ilumineze viața pe pământ,
Să plecăm pe strada luminii sfârşitului de veac
să construim pentru urmaşi în Epoca de aur înalte clădiri.
Să ascultăm Cetatea de Scaun a voievozilor români

clopotul de bronz ce bate sunetul trecutului sfânt.
Să trăim în anotimpuri de pace străluminați în razele
steagului muncii, care flutură în turnul marilor împliniri.

Adevărul e că mă fascinează rostogolirea asta de slogane, de aberații scrise cu majusculă, figura de stil a incoerenței mascată în inspirație de zile mari; şi verbele, toate conjugate la un conjunctiv care nu mai spune nimic, un şir de îndemnuri fără sens. Recunosc că mă atrage amestecul de şiretenie şi prostie care îl compune pe Mugurel. E ca un fel de tiranie a tâmpeniei harnice, caraghioase, insistente. Recitesc, cu speranța de a mă lămuri în privința unor mecanisme, fragmente de o prostie care ştie, cumva-cumva, să se salveze în lozinci cu trecere: "Să iubim cuvântul în sala de lectură" e un îndemn cel puțin penibil, dar Mugurelul îi adaugă la coadă, în chip de colac de salvare, găselnița "a timpului daco-roman", ştie şi el că de aşa ceva nu se atinge nimeni, chestiile de acest fel sunt ca un paşaport. Dar oare cum o fi arătând timpul acesta în mintea lui Mugurel, ce-o fi sub şapca lui muncitorească, cum se spune? Cred că nu e nimic, nimic altceva decât un ghiveci de formule şi şabloane pe care individul le pândeşte şi le strânge de ici-colo, în ziare, la televizor, la radio, un amalgam din care alege, atât cât îl țin puterile, lucruri pe care nu le-a trăit şi pe care nu va avea puterea să le trăiască vreodată. Mai mult decât nişte biete penibilități vopsite ca să dea "tabloul prezentului comunist în zori", Mugurel nu poate face nimic. Sau, cine ştie, el este capabil să se acomodeze, să se conformeze, să ia atitudine lirică aşa cum o cer vremurile, iar noi suntem nişte prăpădiți de inadaptați, veşnic nemulțumiți, mereu cârtitori şi neputincioşi. Nici nu trebuie să spun aceste lucruri la plural, eu nu sunt în stare de nimic, cârtesc pe la colțuri de stradă cu Vladimir şi alți câțiva ca noi, îmi afişez lipsa totală de entuziasm aşa cum alții îşi etalează muşchii viguroşi, îmi plimb de colo-colo greața față de circumstanțe, ca pe un câine în lesă. Pe când Mugurelul - el e senin, activ, el ştie să se bucure de fiecare lucru, ştie chiar să lupte, să obțină ceea ce doreşte, el are darul de a găsi motive pentru a fi activ, în mişcare, "implicat", "cu rost".

Mă satur, uite, şi de atâta luat la ceartă cu mine însumi, nu e prima dată când comit aşa ceva şi tot cu aceeaşi lipsă de eficiență. Îmi strâng lucrurile, pun prin sertare aceleaşi hârtii care, deşi inutile, ne asigură salariul modest, iau cu mine capodopera lui Mugurel şi o pornesc spre Vladimir, merg spre librărie din ce în ce mai grăbit, mai cu poftă, ca şi cum i-aş duce prietenului meu un cadou de preț. Îmi trece prin minte chiar un fel de exploatare nouă a "filonului" oferit pe tavă de Mugurel, văd o continuare a carierei "cântecelor de mai", măcar să mai râdem, atât cât se mai poate. După ce îi arăt lui Vladimir teribilele cântece, după ce improvizăm un comentariu asezonat cu îndelungi hohote de râs, îi povestesc cele plănuite de Mugurel, cu participarea la concursul de la Sebeş, cu publicarea volumului de

versuri. Îi spun prietenului meu că n-ar strica să-l sfătuim pe liricul Domşa, în modul cel mai serios, să trimită un lot de poeme unui critic literar serios, un nume cunoscut, să-l alegem pe un fost profesor al nostru în facultate, autorul unor farse celebre, dovezile cu haz ale inteligenței şi umorului de care dispune ca un nabab. Ne jucăm închipuindu-ne reacțiile elegantului domn profesor înaintea unei scrisori prin care Mugurel îl roagă, în inimitabilul lui stil, să scrie un articol, o prefață, ceva, acolo, despre poeziile pe care le va pune în plic. Rămâne să-i sugerăm lui Mugurel acțiunea eseistică, dar cu prudență, să nu ne dam de gol, totul e să nu ne vedem ca intermediari în posibila "colaborare" a celor doi, ne bazăm pe extraordinarul simț al umorului probat de profesor, dacă "se prinde" în joc, vom avea parte de măruntele voluptăți care ne mai țin la suprafață, care ne mai colorează, cât de cât, palidele zile.

Mi-e urât de circumstanțele în care trăiesc, o viață aproape subterană, bucuriile cele mai mari au ajuns să fie o bucată de carne, ceva cafea naturală, un săpun bun, un pix de calitate, o carte adusă "de-afară". Te poți mândri dacă eşti în relații bune cu un posesor de video-player, care, pe deasupra, mai are şi casete cu filme care fac vogă pe alte meleaguri. Toate acestea îmi trec prin minte în drum spre casă, mă strecor printre oamenii strânşi într-o stație de autobuz, nu vreau să deranjez pe nimeni, sunt atent să nu ating sau să calc vreun pantof, şi aşa lumea are chipul sluțit de nemulțumire, aşteaptă autobuze care întârzie mult, dintr-un dispreț şi-o nepăsare față de individ cu greu comestibile. Îmi aud numele strigat de vocea unei femei, tresar, caut cu privirea în jur, îmi dau seama că vocea îmi este vag cunoscută, dar nu fac automat legătura între glas şi persoana care-l posedă. Nu văd pe nimeni cunoscut, poate mi s-a părut numai, îmi continuu slalomul printre oameni. Când sunt convins că n-a fost la mijloc decât o iluzie acustică, o mână mă bate pe umăr, mai să mă sperii, mă răsucesc şi o am în față, larg zâmbitoare, pe Lena, femeia mai coaptă de la întâlnirea în cafenea, maestra în materie de "puişori". Are capul plin de un fel de sărmăluțe mărunte, e îmbrăcată cu o rochie de un verde închis, mulată excesiv, peste care a pus, cochet, un fel de şal croşetat, cafeniu. Vorbeşte tare, cu entuziasm, mă strânge în brațe pe nepregătite, unii se uită la noi, mie nu-mi plac deloc efuziunile publice de acest fel, nu ştiu cum să potolesc elanul Lenei. Noroc că se linişteşte singură, mă mută, ca pe o piesă de şah, ceva mai la o parte, lângă vitrina unui atelier de croitorie. Lena şi cu mine "la mantinelă": ea - volubilă, pofticioasă de a spune şi de a afla cât mai multe, nu-i pasă de lumea din jur. Mă atinge, mă pipăie ca şi cum vrea să se convingă că sunt viu şi întreg, îmi reproşează că nu am mai dat nici un semn de viață după întâlnirea - aşa de plăcută, susține ea - de la cafenea, aia când pe ele două le-a distrat foarte tare faptul că eu nu ştiam ce e acela un "puişor", mă mângâie pe obraz, cred că am pielea de culoarea sfeclei fierte, nu mi s-a mai întâmplat să fiu tratat cu asemenea gesturi într-o stație

de autobuz, aglomerată, ineditul situației mă paralizează, nu sunt în stare să fac vreo mişcare. Noroc că apare autobuzul aşteptat de Lena, femeia mă prinde de ceafă şi mă sărută zgomotos, din plin, neaşteptat, îmi cere imperios să-i dau telefon, să ne întâlnim la ele, că are ceva special pentru mine, îmi strânge mâna, trage cu ochiul şi fuge la autobuz, se pierde în înghesuială.

Rămân pe loc, ameţit de întâlnire, de impetuozitatea Lenei, de lipsa de complexe în a mă complexa cu insinuarea unor gafe mărunte, absenţe, tăceri nejustificate după părerea ei. Când mă desprind de vitrina atelierului de croitorie nu am în minte decât un fel de reacţie compensatorie, să o caut cât de curând pe Lena, să-i fac o vizită, să fac dragoste cu ea fără să-i spun un cuvânt, să mă îmbrac şi să plec, să fie totul ca şi cum aş trece pe la toaleta unui restaurant înainte de a-l părăsi definitiv. Merg pe trotuar cu ochii în pământ, scenariul oarecum erotic dinainte mi se pare, deja, delirul ieftin al creierului meu, urma aberantă a puseului de ciudă pentru lipsa mea de reacţie din timpul întâlnirii cu Elena. Slalom printre contemporani, însoţit de gândul la Lena, la prietena ei - e mult mai apetisantă Elena, la Mugurel, la proiectul unei întâlniri în patru, nu găsesc încă o variantă plauzibilă de "chef, totul este să nu-l sperii pe Mugurel, cu "fetele" se pare că nu e nici o problemă. Ajung acasă, trebuie să mă "mobilizez" ca să fac faţă imperativelor de moment, copilul are nevoie de tot ceea ce nu se găseşte în comerţul socialist, e nevoie de umblat, de "făcut frumos" înaintea cretinilor care stăpânesc şi ne stăpânesc, e porţia de umilinţă de care nu mai scăpăm. Telefoane şi drumuri pentru aprovizionare până seara târziu.

Nu trec multe zile şi-i dau telefon Lenei. Răspunde vesel, promiţător, nu apuc să spun prea multe, "mă programează" cum crede ea că e mai bine, să aduc şi o sticlă de vin, de tărie are ea grijă. După ce adaugă "te aştept, să vii repede", pune telefonul în furcă. Mă surprind gata să reacţionez ca la o comandă cazonă, cumpăr o sticlă de vin, mă duc la cea mai apropiată staţie şi ajung, după numai un sfert de oră în marele cartier, "canionul" oraşului. Găsesc destul de uşor blocul şi scara unde locuieşte Lena. Apăs pe butonul soneriei. Aşteptare scurtă, aud un "imediat" rostit de Lena, apare în cadrul uşii, poartă un capot liliachiu, destul de uzat, are pe chip un fel de zâmbet complice, mă invită în casă. Cum trec pragul şi închide uşa în urma mea, cum mă cuprinde în braţe şi-mi aplică repede două săruturi-ştampilă, pe ambii obraji, iar mă surprinde, stau ca prostul, cu punga în care e sticla cu vin în mâna dreaptă. Lena mă împinge în camera mare, în fapt o încăpere modestă ca dimensiuni, cu mobilierul rău amestecat, ceva flori ornamentale prin colţuri, altele - de plastic - prăfuindu-se în două vaze, o canapea pe care e mototolită o pătură maronie, câteva bibelouri modeste şi nişte servicii de pahare într-o vitrină cu sticla protectoare tradiţională fumurie, nu se ştie dacă din fabricaţie sau din îndelungată neglijenţă. Mă aşez pe un fotoliu foarte jos, genunchii îmi sunt undeva mai sus decât vârful nasului,

Lena povesteşte ceva despre cum are ea azi zi liberă, i-a şmecherit pe cei de la serviciu, îmi spune că ar fi venit la ea şi Elena, dar ea, săraca, e mai prostuță, e la lucru.

Cât timp îmi spune aceste lucruri, Lena stă pe canapea, cum şi-a terminat relatarea s-a ridicat brusc (în aşa fel încât poalele capotului au alunecat într-o parte şi-n alta, am avut în față, în toată lungimea lor, picioarele Lenei, destul de subțiri, cu pielea surprinzător ciocolatie): "Măi, ce căscată sunt, eu te țin de poveşti şi vodka îngheață în frigider de tot, de nu mai putem s-o bem!" Râde cu poftă de propriile-i spuse, e mândră de glumele care-i ies din gură, îşi adună, destul de leneş, capotul în jurul coapselor, dispare pentru un minut, revine, cu un aer de satisfacție întins pe toată fața şi, într-adevăr, cu o sticlă de vodkă rusească în brațe, ceva rarisim la aşa vremuri. Observându-mi uimirea admirativă, se simte datoare cu explicații: "Uite că mai face şi măgarul ăsta de fiu-meu o chestie bună, a fost în excursie la Kiev şi a adus şi el ceva ca lumea pentru mama lui, hai, recunoaşte că n-ai mai văzut de mult asemenea bunătate!" Recunosc imediat, sincer, afacerea cu vodka e ca o mână întinsă, nu prea ştiu ce să discut cu femeia aceasta, de o vulgaritate adânc impregnată în gesturi, cuvinte, atitudini, dar deloc supărătoare, ceva la mijloc de agresivitate şi bunăvoință adânc feminine, pe Lena nu te poți supăra, oricâte platitudini, enormități şi prostii pronunță, oricâte gesturi aiurea e în stare să facă. Mă leg şi de fiu, întreb ce face tânărul, îi admir dexteritatea şi reuşitele negustoreşti. Lena nu este încântată de subiect (probabil mă crede un idiot, dacă sunt în stare, când e ea singură, relaxată, în capot, când avem vodkă şi vin, să o întreb cu cel mai serios aer despre fiu, în loc să-i spun nişte bancuri care să o excite, care să ducă spre canapea, spre un joc erotic sumar şi eficient, ceva, acolo, cât de cât) îmi răspunde ca în telegrame, că băiatul ei e mare, nu-l mai interesează casa, are viața lui, a făcut armata şi are meserie, de câteva ori l-a surprins cu "gagici" în camera lui, ea nu s-a supărat din cauza asta, bine face că le "traforează" cum le prinde, bine că nu e un dobitoc aşa cum a fost ea, să se lege de un singur om, ăla să moară ca prostu' şi ea să rămână pe nicăieri, nici cu avere, nici satisfăcută de viață (aici râde şi trage cu ochiul), da' nici Alexandru (adică fiul furnizor de vodkă) nu face nimic pentru casă, vine, mănâncă, doarme, pleacă, mai aduce câte o pipiță, da' nu repară nimic, nu ajută, nu dă un ban în casă, numai biata de ea duce totul în spinare.

Bem din vodka adusă de Alexandru, fiul Lenei cel nerecunoscător; vodka e bună, autentică, are parfumul indicibil al unor vremuri mai generoase cu muritorii de rând; Lena e chiar în fața mea, pe canapea, capotul "s-a întredeschis" din nou, ca şi cortina unei scene la un act nou, îi văd picioarele până în dreptul chiloților, constat că nu mă atrage calitatea pielii, parcă e trecută printr-o instalație cu multe perii şi şmirghel. prea nu are păr şi pori, prea e mată, lustruită, ca de ceară. În timp ce-mi

povesteşte ce vesel e la ei în secție în câte o zi, propune să trecem pe vinul adus de mine, sunt de acord, scot dopul, torn în pahare, ciocnim din nou, mai fumăm, Lena e tot mai bine dispusă, nici nu-i mai pasă de felul cum stă capotul, începe să-mi spună tot felul de bancuri porcoase, ajunge curând şi la apropouri destul de străvezii. La un moment dat se ridică, vine spre mine, se lasă pe genunchii mei (nu e grea, are oase care se disting uşor, neînvelite de suficientă carne), nu ştiu ce să fac să fiu natural, normal, ea ştie, mă prinde de bărbie cu o mână, în cealaltă are paharul plin cu vin, îmi spune cu o voce groasă, complice: "Acum, să nu-ți fie ruşine, nu-i aşa că ai venit să facem un pic de dragoste, recunoaşte, eu am văzut ce vrei când ne-am întâlnit în stație, nu fi porc! Lena simte totul, n-are rost să te prefaci, dezbracă-te şi vino pe canapea, eu merg până la baie." Se ridică de pe genunchii mei, pune paharul pe masă, dispare la baie. Eu nu ştiu ce să fac, am senzația că sunt o bucată de carne macră la dispoziția acestei femei, nu e o problemă că nu mi-ar plăcea să mă întind pe canapea cu ea, problema este că nu îmi place pielea ei, stilul în care sunt corupt. Şi că am venit simplu, "fără intenții".

Lena s-a întors din baie, se face că nu observă deruta mea, îşi dezbracă capotul, a rămas în nişte chiloți confecționați foarte economic, lipsa mea de inițiativă pare că o excită, din nou e peste mine, închide ochii. Eu nu particip cum ar fi cazul şi aşteptările, pun degetele pe pielea nefiresc de uniformă, ca o glazură rece, deşi uşor bronzată şi puțin transpirată, nu-mi dă senzația de epidermă sub care pulsează viața, ceva mă incomodează până acolo încât cer un răgaz, pretind că trebuie să merg urgent la baie. Când revin în cameră, Lena îmi zâmbeşte de pe canapea, cu paharul cu vin într-o mână, aproape gol. Mă grăbesc să i-l umplu, îmi mai torn şi mie, propun să mai fumăm şi o țigară, Lena acceptă şi, după primele două-trei fumuri, se apucă să-mi povestească amănunte din colorata ei viață. Lucrurile sunt încurcate, se vede bine că nu din cauza soartei nedrepte, ci din pricina alcoolului. Soarbe vinul din pahar dintr-o înghițitură, se uită sticlos la mine, îmi arată paharul gol şi-mi spune scurt, direct, simplu: "Vreau să mai beau, am chef să mă îmbăt acum, cu tine aici!" Nu scot o vorbă, mă execut, îi torn în pahar, acum bea cu înghițituri mici, nu cu setea dinainte, desparte înghițiturile cu fragmente de biografie dezlânate, imposibil de pus cap la cap, e din ce în ce mai moale, vorbele curg fără şir, are un aer din ce în ce mai obosit, mai istovit. Ciudat cât de repede a trecut de la vigurosul elan erotic la regimul confesiunilor amare. O vreme tac cuminte, apoi îi mărturisesc că mă grăbesc, nu intră zilele în sac, ne mai vedem noi, chiar m-am gândit la o întâlnire în patru (aici Lena ciuleşte urechile, se pare că ideea o interesează - ea şi Elena, de cealaltă parte - un tip deosebit şi cu mine, o asigur că ne vom distra de minune, eu am să organizez totul, ora, locul, ziua, chiar tratația momentului. Cu plăpândele puteri care i-au mai rămas, Lena se ridică într-un mod solemn, e în continuare zâmbitoare, grijulie cu

capotul-halat, vine spre mine şi, trăgând din nou cu ochiul, mă someaz: “Da' fii atent, drăguțule, atunci să nu îți mai faci programe, să ne ocupăm de noi aşa, ca lumea, să avem timp cât lumea, ca lumea, să ne simțim bine! Şi să mă anunți din vreme, să fiu şi eu odihnită, să fiu în formă, bine?!” Eu sunt de acord cu totul, o asigur că voi proceda exact aşa cum propune ea, mă scuz că nu mai ştiu cum aş putea rămâne în aşa plăcută companie (are un surâs care mă face de ruşine în privința propriilor vorbe), vom ține legătura telefonic, capotul e strâns bine în jurul trupului subțire al Lenei, o asigur că vom ține legătura telefonic, evident că femeia nu mai are chef de mine, e de acord cu aşa tip de legătură, mă împinge spre uşă, Lena vine chiar lângă mine, la plecare mă prinde de mână, mă întoarce a doua oară şi mă lipeşte de ea, îmi aplică un set de săruturi dezordonate şi reci, cred că sunt numite “profesionale”, ceva mimând destul de rudimentar pasiunea, plăcerea, devoțiunea. Ajung afară din bloc, respir adânc, încet, tacticos, mă bucur că am scăpat numai cu atât de la întâlnirea cu Lena, putea fi mult mai rău, mai periculos şi păgubos, la urma urmei tot eu sunt vinovatul, dracu' m-a pus să fac eu scenarii cu grafomani şi femei bizare, tip Lena. Trec printre oameni cuminți, obişnuiți, mă mai uit la vitrine din care nu înțeleg nimic şi nu pot cumpăra nimic, mi-e gândul numai la uşurința mea de a da curs poftei de joc capricios, la uşurința mea “genetică” de a mă compromite şi pierde în tot felul de mărunțişuri, le măsor exact, dar inutil, plăcerea de a face spectacol, de a fi protagonist (chiar caca nu câştig nimic) mă învinge, mă împinge ca un buldozer neiertător în cele mai adânci şi pestilențiale gropi. Mi-e urât de mine. La prima apariție a lui Mugurel, după vizita mea la Lena, îmi simt nervii cum se răsucesc, cum se agită, îmi vine să-l dau afară pe nevinovat, să-i explic (deşi ştiu prea bine că nu va pricepe nimic) că sunt un ticălos, că am făcut tot felul de porcării în numele lui, dar numai pentru plăcerea mea perversă, scrâşnită, vinovată. Rezist, mă arăt calm şi binevoitor, îl invit la o cafea, Mugurelul acceptă (îl surprind, se vede pe chipul lui, nu mai credea că sunt în stare de o invitație la cafea, atunci când nu are nimic de scos din geantă, o revistă, ceva pachete de țigări, cărți care se vând pe sub mână). Găsim o masă liberă, comand cele două cafele, aştept până când femeia care serveşte îmi dă cele două pahare-borcane de muştar în care abureşte nechezolul nostru de-acum tradițional. Mugurel îmi oferă şi el o surpriză, cum vin spre masa noastră îl văd scotocind în geantă, şi-a lăsat țigara fumegând pe marginea scrumierei. Ajung cu cafelele, el scoate un plic, mâinile îi tremură puțin, semn că este oarecum emoționat. Despătureşte şi nişte foi şi îmi explică destul de încâlcit care este situația. Înțeleg că a câştigat un premiu, zice el, al “consiliului județean”, chiar la concursul unde trimisese poezii, inclusiv derutantele “Gânduri de mai”, va trebui să meargă acolo, să-şi ridice diploma şi premiul, să citească versuri pe la casa de cultură, la festivități. Primeşte şi bani. Îl felicit cât pot mai grațios posibil, se vede de

la o poştă cât de bine îi cade, mă întreabă dacă eu îi ştiu pe domnii de acolo, din juriu, cei care i-au dat premiul, cum să facă el să participe la festivități şi să nu cheltuie bani, mamei i-ar place foarte mult să-l vadă că aduce şi el ceva venit, ceva peste pensia care o are. Pufăind harnic din o altă țigară mă mai întreabă dacă ştiu cum e la asemenea manifestări, el a auzit că se lasă cu chefuri grozave, cu mâncat şi băut pe săturate, sunt şi "anumite femei" la dispoziția premianților (evident că el se consideră unul dintre ei). Îi răspund că nu prea ştiu cum e şi cât de bine la întâlniri de acest fel. Mugurel mă asigură că se va descurca, are costum, cravată, are poezii de citit cât vor ei, n-o să se facă de ruşine, de-abia aşteaptă să-şi ia premiul, să vadă toți ce frumos scrie el. Mai ales că acum este şi membru al unui cenaclu unde vin şi citesc "din creațiile lor" tot felul de doamne profesoare şi învățătoare, ele i-au spus că scrie foarte frumos. La cenaclu, fiecare şedință este condusă de câte un scriitor important, acela este invitatul serii, le apreciază munca scriitoricească, îi sfătuieşte, le explică unele lucruri mai complicate; în şedința respectivă vin de-acasă cu ceva de mâncare şi de băut, e foarte frumos, că la sfârşit, după ce-au citit şi discutat probleme de creație (când pronunță acest cuvânt Mugurel are aerul unui clasic în viață, parcă rosteşte o parolă, ceva unde numai puțini muritori au acces, aşa ca el), doamnele pun masa, petrec cu toții. "No, acum sunt toți invidioşi pe mine, că am luat premiu, da' mâine, când e şedință, trebuie să duc şi eu ceva de băut, aşa-i obiceiul, am vorbit la o alimentara cu o vânzătoare pe care o ştie mama, îmi dă ea nişte rachiu foarte bun şi ieftin. Da' să veniți şi dumneavoastră, a zis şi domnu' Vladimir că vine! Acuma mă duc, mă aşteaptă mama. Să veniți, că e tare frumos!" Şi-a instalat şapca pe cap, a băut ultimele picături de cafea, şi-a strâns foile repede şi a dispărut.

Rămân la masă, să mai fumez o țigară, mi-e ciudă că Mugurelul ăsta îmi spulberă toate planurile şi deciziile, acum m-a vrăjit cu cenaclul lui, mă atrage ca un magnet "şedința" de poimâine, curiozitatea bolnăvicioasă nu-mi dă pace, sigur că am să merg acolo, să văd unde şi cum se simte bine Domşa ca liric. Da, am să merg la cenaclu, eu care n-am frecventat aşa ceva niciodată, mi s-a părut întotdeauna un fel de exhibiționism, o expunere gratuită în văzul lumii, am fost şi am rămas convins că scrisul e ceva secret, cred că, începând să aşterni cuvinte într-un dreptunghi de hârtie, eşti singur precum un explorator. Dar ce contează, am să merg la cenaclu, să-mi văd actorul de care nu mi-e drag, dar care exercită asupra mea un fel de fascinație. Şi ce m-aş mai duce cu el la premiere, să-l văd cum se descurcă pe teren străin, important, "laureat", cum se vor uita organizatorii, juriul la el, ce reacții vor avea mai marii culturali ai județului văzând de-a dreptul pe cine au premiat.

Cenaclul pe care îl frecventează Mugurel îşi ține şedințele joi, spre seară, întâlnirile au loc la ora şase, într-o sală de lectură a unui vechi liceu al oraşului. Luat cu tot felul de probleme mărunte, întârziu, ajung pe la ora şase şi jumătate, mai pierd

vreme căutând sala, n-am mai fost niciodată în venerabilul edificiu; aflu, în sfârşit, locul, bat la uşă, nu răspunde nimeni, apăs cât mai discret clanța uşii, deschid puțin, numai atât cât să-mi dau seama dacă am nimerit unde trebuie. Ce se vede prin despicătura uşii: câteva babe foarte pomădate şi sobre, toate cu un aer melancolic, două femei tinere care zâmbesc tâmp, brațele încrucişate cuminte ale unor bărbați de vârsta a treia, hop! am nimerit bine. recunosc profilul bolovănos al lui Mugurel. Mă strecor în sală. simt cum se lipesc de mine priviri curioase, doar sunt un intrus, până îmi găsesc un loc face pauză şi doamna care tocmai citea când am intrat.

Stau cuminte pe scaun, mă uit şi ascult cu toată atenția, pot privi ansamblul; Mugurelul se întorsese de câteva ori, îmi face semne şi figuri, în genul celor care şi le fac elevii neastâmpărați în timpul orelor plicticoase, văd şi doi scriitori pe care îi stimez, lângă unul din ei îl "detectez" pe prietenul meu Vladimir, slavă Domnului!, nu sunt chiar pierdut printre cenacliști. Doamna citeşte înainte, surâde în timp ce-şi recită compunerile, semn că e mulțumită, dacă nu chiar încântată de cele scrise. Încerc să pricep şi eu ce zice, am senzația că dumneaei compune texte de romanțe, peste tot apar amintiri blajine, frunze uscate, toamnă, lacrimi, nostalgie şi tristețe cu carul. Din când în când - adică atunci când ține minte versurile care urmează - se uită la noi, ne examinează reacțiile, ținuta, ceva iscoditor în privire face praf tot aerul melancolic pe care l-a întins pe față ca pe un fard. Încheie teatral, mai să-i pornească lacrimile şuvoaie la ultimele două strofe. Cei vreo douăzeci şi cinci de cenacliști încep să aplaude, aşa fac şi eu, doamna îşi scoate ochelarii, strânge foile, mă uit la ea, parcă nici n-aude că noi ne pocnim palmele de mama focului, ea pare apăsată de soarta lumii trecătoare, e tristă, se retrage la o masă mai din față, unde începe să vorbească, cu mâna la gură, cu o surată într-ale liricii.

Aplauzele au contenit, căci se înfățişează ochilor şi simțirilor noastre altă doamnă trecută, ceva mai veselă, dânsa ne anunță că un alt membru al cenaclului, domnul Mugurel Domşa, a reuşit performanța de a fi premiat la un concurs național de poezie, ceea ce este un eveniment cu care cenaclul se mândreşte. Alte aplauze, mă ustură palmele de atâta bătut, trag cu coada ochiului spre Vladimir, la fel procedează şi el, câteva secunde râdem privindu-ne. Mugurel s-a ridicat de pe scaun, pleacă spre stafidita doamnă, are asupra lui nişte foi, se bâlbâie teribil până apucă să spună colegilor că va participa la festivități, silabiseşte anevoios numele premiului primit şi titlurile poeziilor pe care Ie-a trimis la concurs. Ne propune să ne citească două "creații" noi-nouțe, proaspete, le va citi şi-n deplasare. Şi-i dă drumul, nu înțeleg nimic, de fapt asta nici nu are vreo importanță, remarcabil e faptul cum îl privesc membrii destul de fanați ai cenaclului (între ei, el pare un tinerel energic), câtă invidie mascată în admirație şi aprecieri se vede pe chipul lor, eu îmi închipui că-l invidiază

pentru că va lua nişte bani, va fi publicat într-o revistă importantă, va participa la festivități unde se mănâncă şi se bea pe săturate şi pe gratis. Mă uit la Mugurel, citeşte ca în transă, asta a învățat de la ceilalți, clipeşte aiurea, mult prea des, stâlceşte cuvinte, e evident că l-au apucat emoțiile şi nu pricepe nimic din ce zice. Mi-e de-a binelea teamă să nu se încurce de tot, să se sufoce şi să nu mai înşire cuvintele dactilografiate pe foile care îi tremură în mâini. Toți am avut noroc, a reuşit să citească până la capăt cele două poezii proaspete. La final face un gest surprinzător: se înclină mult, aşa cum fac copiii de grădiniță la serbări, spatele îi este frânt în două. Aplauze care, evident, îi fac mare plăcere, se întoarce la locul lui cu paşi de om beat criță.

Aceeaşi doamnă trecută, plină de bijuterii revine pe podium, unul închipuit - de fapt suntem într-o sală neprevăzută cu aşa ceva; ne anunță o ultimă rundă lirică; de la o masă se apropie de susnumita doamnă un domn cu baston şi manuscrise sub braț, are figură rea, uscată, cu ceva de pasăre răpitoare în întreaga înfățişare. Se pune tacticos pe citit nişte însăilări pe bază de țară, partid, popor, nu mai am răbdare să-i ascult sfaturile cu ritm şi rimă, mă uit pe pereți, din nou la oamenii din sală, se vede strădania de a părea atenți la ceea ce se spune, chinul de a părea interesați de ceea ce ştiu deja, efortul de a mima curiozitate pentru nimicul care le otrăveşte viața şi, totodată, îi uneşte. Se vede cum aşteaptă, mai toți, celebrul "punct trei", ceea ce-mi povestise Mugurel că se întâmplă la sfârşitul fiecărei şedințe.

Când omul cu baston şi manuscrise termină de citit, toate chipurile se luminează ca la comandă, le trece la toți concentrarea, melancolia, seriozitatea, se înviorează, amfitrioana mai apucă să spună că a fost o şedință foarte consistentă, că se văd pe fețele scriitorilor invitați impresiile pozitive prilejuite de cele prezentate în această seară, ne mai anunță că la cenaclul lor s-a mai înscris şi marea, cunoscuta poetă populară Măria Boțea, care va şi citi la viitoarea şedință, "acum vă invităm pe toți, aşa cum facem de obicei, la o mică gustărică, oferită de cei care au citit." Nici dacă un ofițer ar fi strigat din toți rărunchii "drepți" n-ar fi obținut o reacție mai promptă: abia de a rostit cuvintele de încheiere şi invitația la ospăț, şi toată suflarea s-a ridicat de pe scaune, gata de startul spre anticamera de unde venea, de mult, miros de chiftele şi ceapă.

Toată lumea pare mai mult decât încântată de cele auzite (citite), se strâng mâini, se rostesc amabilități, se lipesc tandre pupături pe tot felul de obraji, totul pare împachetat într-o stare de fericire generală, în drum întins spre bucate şi băutură. Mă las dus de val, surâd în toate părțile, mă apropiu de Vladimir, îmi zâmbeşte şi-mi spune şoptit: "Ei, vezi, amice, cum se face marea literatură, recunoaşte că suntem nişte ageamii!", trage cu ochiul, merg pe urmele lui ca un câine, ajungem în anticameră, pe două platouri sunt puse chiftele, salam, brânză,

caşcaval, felii subțiri de cârnaț, ceapă, slănină, castraveți murați, măsline, pâine gata tăiată felii, pahare, sticle în care, bănuiesc, este țuică şi vin, platouri cu prăjituri. Mă uit cum se servesc ceilalți, n-am practica acestui gen de manifestări şi degustări colective. Nimănui nu-i pasă de nimic decât de propria farfurie, e singurul lucru cert al momentului, după mintea mea. Fac la fel, mi-e la fel, mi-e o teamă cumplită de a fi altfel, de a nu mă supune regulilor nescrise la care au convenit toți cei prezenți.

Mă țin aproape de Vladimir, se pare că el cunoaşte mai bine regulile locului, este evident mai acomodat, nu se sfieşte să-şi mai pună câte ceva pe farfurie, să tragă o sticlă mai aproape de noi. Ingurgităm şi bem cot la cot, la un moment dat ni se alătură şi unul din cei doi scriitori de notorietate prezenți, are şi el chef de glumă, mănâncă şi râde, pricep că nu mai are rost să-mi pese de justificarea prezenței mele acolo, e inutil să te mai justifici dacă stai pe lângă somități, important e să mănânci şi să bei cât poți duce, nu se prea vorbeşte despre manuscrisele citite, despre literatură, preocuparea e de a nu rata vreun fel de mâncare sau băutură, restul n-au decât să mai aştepte. Vladimir, notoriul scriitor şi cu mine ne conformăm stilului cenaclului, până când ne pomenim cu Mugurelul lângă noi, şi nu orişicum, ci însoțit (sau însoțind) o femeie trecută, ațoasă la figură, consumată, cu trăsături şi riduri care trimit - automat, fără drept de apel - la o viață cândva plină ochi de răsfăț şi plăcere, agitată şi voioasă. Amândoi, Mugurel şi doamna, au în mâini pahare şi farfurii, sunt foarte bine dispuşi, evident că au consumat destul de mult până la momentul întâlnirii noastre, sunt în faza în care nu le mai pasă, se simt foarte în largul lor, veseli, complici şi solidari, fiecare din ei e, pentru câteva ore, ca într-un acvariu cu apă plăcută, "după" va urma retragerea acasă, reacomodarea cu problemele interminabile de familie, reacomodarea cu viața dintre şedințele literare şi gastronomice. Asta-mi trece prin cap văzându-i, ciocnind paharele mai apoi, vorbind foarte puțin despre şedința în sine şi mult mai mult despre viața amărâtă care o ducem, aici e unanimitate, toți cinci ne plângem, nu ne convine mai nimic. Doamna care-l însoțeşte pe Mugurel ne scoate din impas pe toți, surprinzându-ne cu o fragedă frază: "Dă-le dracului de necazuri, că vin oricum şi foarte multe, mai bine să golim paharele! Ce faceți, domnilor, aşa se bea, de ce stați, se încălzeşte bunătate de băutură de la căldura mâinilor?!" Şi, hotărâtă, ne pune să bem, ciocnind din nou paharele. Mă uit mai atent la ea, la fizionomie şi îmbrăcăminte, are în jur de şaizeci de ani, destul de bine conservată, e clar că asta a ştiut să-şi trăiască viața, e fardată cu deşteptăciune feminină, îmbrăcată cu gust, fără a fi țipătoare sau excentrică. Impresia de femeie bine trăită şi lacomă de aventuri costisitoare (fizic cel puțin) vine - pentru mine - din croiala nărilor şi dintr-o mobilitate parşivă a privirii.

Doamna se învârte printre noi cu plăcere. Se apropie şi de mine, mă atinge cu o senzualitate pe care e imposibil să nu o bagi în seamă, mă prinde de brațul drept, mi-

l lipeşte de sân, mai să curgă din vinul din paharul plin, îmi dă un ghiont tandru şi-mi şopteşte: “Să ştiți, tinere domn, că mie îmi plac bărbații care beau aşa cum trebuie, sănătos, ca lumea, care nu fac fițe. Decât să facă tot felul de figuri de domnişoară de pension, mai bine să bea până cad sub masă. Aşa îmi place mie! Acum, că suntem între prieteni, să ştiți că mă bucur că ați venit aici, nu este o atmosferă prea sofisticată, sper să vă placă, sunt sigură că n-o să vă pară rău că ați venit! Mai încolo o să veniți şi pe la mine, acasă, să vă citesc într-o ambianță intimă ce mai scriu, să stăm de vorbă mai pe îndelete, să nu ne deranjeze orice individ care se crede mare. ca Domşa ăsta, a luat şi el un premiu, acolo, şi acum îşi închipuie că numai el ştie să scrie poezie, stă cu nasul pe sus, mândru, el care nu e în stare să facă dragoste cu o femeie, vedeți şi dumneavoastră cum arată şi se comportă! Gata, bine că ne-am cunoscut, vă promit că ne vom revedea cât de curând!” Şi doamna Măria (aşa i se adresează aproape toți) râde cumva amenințător, mă strânge din nou de braț, mai ciocneşte o dată paharul şi se îndepărtează, se duce spre un grup de colege foarte vesele.

E surprinzător de multă animație în sala neîncălzită, se mănâncă şi se bea cu sârguință, se văd şi primele semne de saturație, câteva personaje cu gesturile tot mai nesigure, se mişcă mai greoi, imprecis, gesticulația unora are un fel de violență. Scrumiere pline cu mucuri rău mirositoare, farfurii goale, platouri din care n-a mai rămas aproape nimic, sticle mai mult sau mai puțin goale, efuziuni lăcrimoase, melancolie, deruta specifică stării de beție, vorbe delicate şi vorbe încărcate de duritatea derulării, pe margini, ca la mantinela unui teren de hokey - dosare, plicuri, mănunchiuri de. foi de hârtie dactilografiate, pline cu poeme citite, care urmează să fie citite, care nu vor fi citite niciodată, ca un fel de aripi inutile ale unui chef, poeme pretexte, nu mai contează nici unul, mâncarea şi băutura se consumă cu mare plăcere şi fără susținere lirică. Ne ametim unanim. Plecăm spre casele noastre, unde ne aşteaptă soțiile noastre îngăduitoare - deocamdată - şi copiii nerăbdători. Drum parcurs împreună cu Vladimir, ne simțim bine şi solidari, râsul de toată “şedința” de cenaclu ne apropie, ne desparte de cei de acolo pentru a ne uni secret, într-un alt fel de a percepe realitatea.

Visez pe o stradă pustie, printre câini “maidanezi” şi camioane, tiruri, limuzine parcate care pe unde a apucat. Îmi visez viața, aşa cum n-are să fie niciodată, frumoasă, plină de iubire. Sunt singur pentru că nu am fost în stare să găsesc ființa în care să împing viață, atâta câtă pot eu da. Mi-e urât că nu mă pot da aşa şi atât cât sunt, că trăiesc înconjurat, în permanență, de rețineri, inhibiții. Dar şi aşa e suportabilă viața, chiar şi când nimeni nu are nevoie de tine, când eşti - cel mult - un fenomen demn de cruntă exploatare, un “lubrifiant” pentru mecanismele convenabile celor din jur. Calc atent, într-un fel de slalom printre băltoace mai vechi şi mai noi,

cu gândul la prietenul de o vârstă cu cea a mamei mele, cel care îmi spunea, cu toată convingerea că există, că avem pereche undeva pe lume, totul este să ai norocul sau ştiința de a o descoperi, de a o face să-şi dea seama de descoperirea ta, nimic nu este mai frumos pe lumea asta decât întâlnirea perechii pentru care te-a făcut cerul şi pământul. Cum este să trăieşti asemenea experiență, aşa întâlnire despre care povestea patetic prietenul meu nu ştiu, întâlnirile mele, toate câte au fost. s-au soldat cu tot felul de concluzii şi rezultate, bune pentru manuale şi exemple de zis la cursuri, la seminarii şi colocvii, niciodată însă cu descoperirea adevăratei, unicei, indescriptibilei perechi, în toate a rămas ceva neconsumat până la capăt, ceva ce nu s-a putut trăi în doi, până la ultimele resurse şi consecințe, ceva devenit cu vremea apăsător, pentru că nu a ieşit în lume, s-a copt şi păstrat inutil undeva, în cuprinsul fiecăruia, n-a existat fuziune, efuziunea sau cum s-o fi numind contaminarea asta sfântă cu celălalt.

Merg spre casă cuminte, singur, încărcat cu sentimentul apăsător al neputinței şi inutilității eliberării totale. Nu e cel mai comod şi mai uşor parcurs, chiar dacă e după un cenaclu şi un punct trei îmbelşugat, amețitor de-a binelea. Mi-e foame şi sete să mă trăiesc până la capăt, fără rest, total, ştiu că este o pierdere, că “aşa e viața”, nu are importanță cât şi cum pierd, cred că se poate trăi foarte intens tocmai pentru că ştii că pierzi, bucuria se poate naşte, n-are rost să mai mințim, şi având drept umbră deasă - descalificarea, părăsirea, uitarea, lăsarea în paragină, abandonarea “dracului pomană”. Dar, destul cu miorlăielile astea “interioare”, n-are nimeni poftă şi chef de ele, nu folosesc la nimic, nici măcar de pansament. Mergem la culcare, cu multă smerenie şi cu un sentiment de culpabilitate pentru seara pierdută la cenaclu, răspândit în tot cuprinsul ființei. Asta e viața.

Mugurel Domşa nu se lasă aşteptat prea multă vreme, el e ca un fenomen natural, revine negreşit, mai devreme sau mai târziu, de data aceasta pentru a mă anunța că pleacă să-şi ridice premiul obținut cu trudă lirică îndelungată. Cred că a făcut un tur al oraşului, să-şi înştiințeze toate cunoştințele despre eveniment. Mi se pare că se pregăteşte ca pentru un mare meci. Îi doresc călătorie şi distracție plăcute, aş vrea mult de tot să fiu prin preajmă, să-l văd, mai ales că ştiu destul de bine mediul în care va evolua, oameni ai locului, “am mai participat şi eu la “acțiuni” girate de echipe care, acum, îl premiază pe Mugurel, aici se potriveşte perfect zicala “cum e turcu' şi pistolu'.” Şefii culturali locali, cei care l-au premiat, sunt o pereche de toată minunea: “şeful” - scurt, gură, dantură şi ochi de mic animal rozător, neostenit, vigilent şi oficial; celălalt, secundul - liric spân, dar dotat cu plete destul de unsuroase, autor de poezii conforme cu evenimentele zilei, afişând la festivități un aer sigur de sine, în sezonul primăvară-toamnă totdeauna îmbrăcat într-un costum gri închis, la care a avut suprarealista inspirație de a-i adăuga o pereche de saboți maro,

cu toc înalt, italienesc; e de toată minunea personajul în cauză, cocoțat pe tocurile înalte, mersul deformat discret pune în evidență două fese semețe, deloc masculine, de la acest amănunt bănuiesc că i se trage porecla “poetul Bucă”. De cei doi va avea parte Mugurel, plus o echipă redutabilă de rataţi locali, totdeauna beți ca la carte, totdeauna încurcând ordinele înțelepte ale celor doi şefi.

Din programul “manifestărilor” ştiu până şi locul unde va chefui Mugurel, unde se vor desfăşura ostilitățile, unde va fi cazat: e un motel la margine de oraş de provincie, mirosul de ulei prăjit năpădeşte şi depăşeşte sala de mese şi festivități, urcă vertiginos spre camerele lipsite de baie, cu lenjerie de pat găurită peste tot, ca roasă de şoareci harnici, devotați. Acolo, cam aşa e: la ceas de festin se înfățişează hârciogul şi liricul “Bucă”, comandă generos pentru toți cei invitați, lumea aşteaptă ciorba, grătarul, țuica şi vinul (sau berea), cei veniți de pe alte meleaguri decât cele județene se cam cunosc între ei, sunt şi ei un fel de abonați, învârt furculițele, privesc în golul paharelor sau fumegă patetic, unii chiar ascultă discursul hârciogului; bărbații poeți se leagă cum pot de femeile recitatoare şi sindicale, poate “iese” ceva, sunt destule succese şi insuccese, se leagă relații foarte erotice (că de sentimentale nu e timp), se desfac altele, mai vechi, tocite pe la alte festivaluri mai mult sau mai puțin județene. Când am locuit, pentru doar două nopți, în acel motel, am nimerit în “apartament” cu un critic literar sobru, om aşezat, cuminte şi cu un mare poet din partea locului, ființă dragă mie pentru talent şi vocație confesivă. Ne-am distrat de minune în localul cu miros de prăjeală grețoasă, care era ca un fel de “specialitate a casei” neomologată. Am povestit în trei destule, am găsit şi o junǎ poetesă-recitatoare locală dispusă să-şi petreacă seara cu noi trei, era o femeie destul de frumoasă, elegantă chiar, ne gândeam, fără să spunem, care va fi fericitul care încape pe mâna ei ce se arăta destul de expertă. Dar domnişoara ştia ce este un juriu, o “manifestare culturală” de asemenea amploare şi prestigiu, ne-a îmbătat pe toți trei şi a fugit - fizic - spre camera unui membru al onoratului juriu, cel care îi asigurase premiul obținut.

Am rămas în trei, “femeia-flacără” plecase în camera distinsului scriitor, “orientată”, nu ne-a mai rămas decât să petrecem o seară cu glume, poveşti, amintiri, să râdem de noi înşine, să ne confesăm pe îndelete, aşa şi a fost, domnişoara pe care voiam toți să o supunem unor benigne, benefice experiențe erotice era departe, lucra la nivel superior, “de juriu”, nu-i păsa nici cât negru sub unghie de noi, nu ne mai rămânea decât satisfacția că lucrurile se întâmplă aşa cum se întâmplă, că evoluează după un scenariu gândit de noi, provocat chiar de echipa noastră, bine amețită, în pierdere consecventă, dar “drăguță”, gata să-şi înece în alcool eşecul.

În mediul acela binecunoscut urma să-şi petreacă două zile mari şi late Mugurel, mi-ar fi plăcut să-i fiu un soi de consilier, să-l ajut sau să-l îndrum, să-l ocrotesc într-un fel crud, să-l oblig să facă față realității care i s-a dat, la care a tânjit

atât. Nu-l pot însoți, nu-mi rămâne decât să-l plimb prin locurile cândva cunoscute, să-mi imaginez cum se va comporta pe acolo, cum va mai deruta el juriul, asistența, colegii de “poşta redacției”. Sprijinită de datele stricate ale realității, imaginația mea îl pune pe Mugurel în cele mai ciudate sau caraghioase situații, nu-l văd “adecvat” nici unei împrejurări presupuse a se desfăşura într-o asemenea manifestare. Contabilizez pentru uz propriu toate închipuirile, aştept să văd câte dintre ele îmi vor fi confirmate de Mugurel la înapoiere, mi-e aproape ruşine de ceea ce-mi trece prin minte, de felul în care doresc să-mi obțin satisfacțiile, plăcerile intelectual submediocre, dar foarte acute. Un fel de abjecție care are farmec, mă copleşeşte, nu ştiu cum i-aş putea rezista. Zilele când Mugurel e plecat să-şi ridice premiul coincid cu un sfârşit de săptămână, unul palid, comun, cu dereticat, reparat, citit, care pare mai mult cârpeală, decât construcție normală. Aşteptare a ce anume nici eu nu ştiu, petrecută modest, după posibilități şi împrejurări.

A început o nouă săptămână, nu se arată nimic deosebit, tentant, palpitant, excentric, toate lucrurile şi întâmplările previzibile garantează o desfăşurare cuminte, previzibilă până în cele mai mici amănunte, ştiu ce urmează să fac, ştiu cum vor fi toate dimineții, amiezile, serile. Şablonul funcționează impecabil şi implacabil, ca o roată dințată nou nouță, de asta sunt sigur. Curgerea lentă, obişnuită n-ar putea fi tulburată decât cel mult de alergarea după procurarea unei apariții editoriale notabile, de primirea unei scrisori tulburătoare de la vreun prieten, de întâlnirea întâmplătoare cu un chip cunoscut cândva sau drag. Restul e previzibil, e bine că este aşa. Nici reacțiile mele nu scapă acestui regim al previzibilului: îmi ştiu reacțiile în fiecare din circumstanțele obişnuite, ştiu când am să fiu posomorit, calm, vag entuziast, sentimental, predispus conversației sau tăcerii încăpățânate, ştiu când am să fiu “vioi”, “inteligent”, “spiritual”, “ironic” sau de-a dreptul lamentabil, cu reacții mohorâte, penibile. Nu mă pot aştepta la mai mult, m-am silabisit destul de mult şi de atent, la fel şi circumstanțele în care trăiesc, şi ele sunt foarte zgârcite cu evaziunile de tot felul, cu inițiativele care mai pot colora viața într-un fel sau altul. Dar nu e altceva de făcut - dacă nu ții morțiş să fii altfel decât majoritatea -, realitatea trebuie acceptată, îmi tot şoptesc că a fi normal e cea mai mare performanță pe care mi-o pot îngădui. Ciudat, îmi este de pe acum dor de Mugurel, să se întoarcă el, să-mi povestească cât de bine a fost, ce mai succes s-a rostogolit, prăvălit peste el, să pot broda pe marginea celor spuse de el. Nu-mi pot reprima până la suprimare pofta de joc, n-am ce face, este ca un fel de oxigen special pe care mi-l procur de unde pot, aşa cum japonezii (asta am citit în ziare: cumpără pungi cu aer curat, pe care le respiră în intersecțiile marilor lor metropole). Cum ar fi dacă, la inevitabila (şi, în secret, dorita) lui apariție, i-aş declara lui Mugurel Domşa că el este punga de oxigen de care am nevoie pentru a supraviețui, că nu pot renunța la acest

tain de joc şi aer ozonat, ce-ar crede “poetul” despre mine, mai mult ca sigur că m-ar socoti bun de legat, m-ar ocoli pe stradă ca şi cum ar fi supărat pe unul care l-a înjurat de mamă. Mă şi gândesc să-i explic lui Mugurel valul de efuziune care mă copleşeşte în prezența lui, să-i declar, cinstit, cât de mult contează el în viața mea. Dar nu pot rămâne serios, ştiu sigur că la întâlnire nu voi fi natural, cinstit, voi juca un rol anume, după cum va fi cazul, după predispozițiile mele şi starea de moment a lui Mugurel.

Poetul Domşa a apărut, într-adevăr, mândru de ce i s-a întâmplat şi dornic să povestească toate detaliile, era acoperit de mândrie şi orgoliu cum sunt acoperite femeile de creme care atrag bronzarea, pe plajă, întinderea pielii pe față - noaptea, în timpul somnului. Sau aşa, ca adolescenții, după prima experiență erotică, când vor să ştie toată lumea din jur prin ce au trecut şi cum a fost, cât de bine, ce performanțe uluitoare s-au marcat în noaptea primului lor amor. În timp ce Mugurel povestea cum a fost la premierea bietelor lui poezioare, încercarea de a le memora cu siguranță şi fidelitate. Da, desigur, a fost foarte bine, ce mai chefuri au tras, toate cele au fost din belşug, a profitat cum nu se poate mai bine! “Mama mi-a dat costumul meu cel mai bun, m-am şi tuns înainte de a pleca, am călătorit bine, la gară era un domn cu o pancartă, ca la defilare, pe care scria că cine a venit la festival să stea acolo, să vorbească cu domnul. No, am aşteptat lângă pancartă, l-am salutat, el se uita dacă mai apare cineva invitat la festival, au mai apărut acolo doi cetățeni, un bărbat şi o femeie, omul ne-a dus pe toți trei la un microbuz frumos, să mergem să ne cazăm la un hotel, vorbea foarte amabil cu noi, ne-a întrebat dacă am călătorit bine, cine suntem, ne-a felicitat pentru premiile pe care le-am primit, ne-a spus că totul e pus la punct, că are să fie minunat, vor fi excursii de documentare, şi chefuri, şi tot felul de distracții, ne trăgea cu ochiul când spunea aceste lucruri, mie şi la celălalt premiant din microbuz; despre ăsta am aflat că e din Târgovişte, ştiam eu din reviste, după nume, că mai luase premii pe la alte concursuri, era cam murdar şi dezordonat, da' ştia mai bine decât mine cum e cu festivalurile. No, şi am ajuns la hotel, de fapt i se spunea motel, undeva la marginea oraşului, am primit o cameră împreună cu poetul de la Târgovişte, mai era o cameră în apartament, acolo au fost cazate două femei, una era şi ea premiantă, pe la diferite concursuri. No, şi am ajuns la motel, frumoasă cameră, aveam baie, nu era apă caldă, da' era cu prosoape şi avea sul de hârtie igienică la veceu. Trebuia să aşteptăm până la şapte seara, să vină iar microbuzul să ne ducă la spectacolul de deschidere. Poetul de la Târgovişte mi-a zis să-i spun pe numele lui mic, Vasile, a zis că să mergem la bar, să bem ceva. Ne-am dus acolo, totul era foarte scump, dar am comandat fiecare câte un coniac, ne-am pus la o masă, eu aveam şi un pachet de BT, de la sora mea, era foarte bine, aveau muzică uşoară foarte bună, beam amândoi şi fumam, ne uitam la lume, ăla de la

Târgovişte a scos din buzunar ceva hârtii, a zis că mai distractiv e să-mi citească ce a mai scris. Eu am fost de acord, nu prea auzea bine ce zice, da' poeziile erau tare frumoase, numai cu țara, strămoşii, conducătorul, ştia aşa de bine să scrie pe aceste teme domnu' Vasile de la Târgovişte! După aia s-a enervat foarte tare că nu coboară din cameră doamna cu care a venit el de la Târgovişte, a şi înjurat-o de mamă, bine că a venit maşina după noi, cine ştie ce mai ieşea din toată chestia, când ne-a chemat şoferul am observat că sunt mai mulți participanți prin bar, şedeau şi ei, ca noi, pe la mese, ne-am strâns repede, a apărut şi femeia de la Târgovişte, ea era cam agitată, Vasile a vorbit foarte urât cu ea, chiar când ne duceam spre autobuz. No, şi am plecat la casa de cultură din oraş, foarte frumoasă, pe dinafară numai marmoră, cu săli mari şi birouri elegante, au fost acolo toți şefii mari de la partid, şi juriul care ne-a premiat, şi lume multă, cuvântări, nişte actori au recitat poezii, a fost şi un recital de muzică folk. După aia ne-au dus înapoi la hotel, la masa de seară, era plin tot restaurantul, ce mai chef s-a încins! A fost, pe cuvântul meu de onoare, şi dans, că erau foarte multe poete şi recitatoare. Am stat la masă cu târgovişteanul, încă cu unul de la Iaşi şi unul de la Hunedoara, ăsta a tot dansat, nici n-a avut timp să-şi termine grătarul; ne-au dat şi bere şi vin pe săturate, ne-am cam îmbătat, că am consumat şi porția celui de la Hunedoara, că el s-a mutat la altă masă, acolo şedea femeia cu care a dansat cel mai mult, el bea şi povestea cu aceea, noi îi beam porția de la masa noastră, ce ne-am mai râs! Foarte frumos, am stat la chef până după ora două noaptea, când am plecat mai erau destui pe la mese, mai cântau, mai beau şi fumau, mai povesteau. A doua zi am fost pe la şcoli, pe la muzee, am citit fiecare din premianți cele mai noi poezii, seara iar am tras un chef zdravăn, m-am îmbătat tare rău, că am rămas numai eu şi târgovişteanul, ceilalți doi au zis că pleacă după femei. Cel din Târgovişte a băut fără măsură, de ciudă că nu mai ştia nimic despre femeia de la el din localitate, n-a găsit-o nicăieri, nici măcar la camera de la motel, parcă a intrat în pământ, aşa zicea, o tot înjura, se uita să vadă dacă nu apare, am tot golit pahar după pahar, mi s-a urcat la cap. aproape că nici nu mai vedeam bine, da' nici el n-a văzut-o acolo pe femeia aceea, cine ştie unde era?! Abia am ajuns la motel!”

Toată povestea curge din Mugurel fără efort şi întrerupere, nu trebuie ajutat cu nici un fel de întrebare, îi place să relateze aventura lui de premiant liric, l-au impresionat puternic acele zile, le ştie pe de rost toate detaliile, împrejurările, nu-l interesează nimic altceva decât să fiu atent la fiecare fază a escapadei, la desfăşurarea evenimentelor. Tac cuminte şi ascult: ¨No, şi a venit ultima zi, iar ne-au dus cu autobuzul la casa de cultură, dimineața, la ora zece, încă mai eram amețiți, la festivitatea de premiere. Organizatori de treabă, au dat multe premii, mergeam unul după altul pe scenă. Şi când am recitat fiecare câte o poezie am stat la coadă, ca la carne! Ceva n-am făcut eu bine, tocmai la sfârşit: am primit diploma şi banii şi poetul

de la Târgovişte mi-a şoptit, când s-a terminat festivitatea, că noi, câştigătorii, trebuie să dăm de băut, eu n-am avut ce face şi l-am ascultat. După prânz, care l-au plătit tot organizatorii, ne-am dus mai mulți la o grădină de vară, eram şi câştigători, ceva din şefi şi prieteni de pe-acolo. Am băut la bere până când am uitat şi de tren, eu nici nu ştiu cum am plecat de la grădină, cum am ajuns în tren şi acasă. M-a văzut mama că-s beat, m-a certat, nici bani n-am mai avut! Da[5] a fost o petrecere cum scrie cartea, aşa de bine ne-am distrat la festival! Eu nu dansez, nici nu cânt, că nu am voce, da' ce-au mai făcut unii din câştigători, foarte simpatici! Acolo, la grădină, a apărut şi poeta de la Târgovişte, că a câştigat şi ea un premiu, a venit cu unul din membrii juriului, eu n-am văzut în viața mea aşa poetă, s-a îmbătat foarte tare, vorbea cu porcării şi înjurături, s-a certat şi cu colegul ei - care sta la masă cu mine, s-a urcat şi pe masă, să le danseze la cei prezenți, au râs de s-au prăpădit toți, a urcat pe masă şi domnul din juriu cu care venise ea, el n-a dansat mult, a coborât, a rămas numai ea, unul din Vaslui a adus un sifon şi a început s-o ude pe sub fustă, s-a cam stricat masa, nu mai puteam de râs, mă tot gândeam cine o să plătească paguba, că nu era ceva aşa, ca un pahar spart. Şi uite aşa, dă-i şi dă-i, până n-am mai ştiut de mine, da' tot am ajuns acasă. Cred că banii mi i-au furat în tren, că am dormit dus, bine că am avut biletul de tren luat şi pus într-un alt buzunar! Da' a fost foarte bine, ne-am distrat de minune, am mâncat numai bunătăți, am băut pe săturate, şi excursiile pe care le-am făcut au fost foarte plăcute, pline de învățăminte, nici nu ştiam ce frumoasă este patria noastră acolo, ce locuri minunate are, aşa cum le-am văzut din autobuz, la festival! A fost foarte bine, pe mine m-a lăudat multă lume, au zis că ce bine scriu eu poezie."

Se uită la mine, curios să-mi asculte părerea despre aventura lui de premiant. Sigur că am voluptatea mizerabilă de a-i apune că mă bucur de succesul lui, că sunt sigur de victoriile lirice care vor urma, sunt destul de ticălos să-l asigur că, la talentul pe care-l are, vor urma şi alte întâlniri, premii, chefuri, diplome, bani, îi spun chiar că va fi foarte uşor să publice volume de poezii în viitor, va avea aşa de bune referințe încât nimeni nu se va mai împotrivi publicării lor. Ascultă cu plăcere mare, arată ca un individ în pragul orgasmului, cred că se închipuie semnând autografe pe un volum de versuri, copleşit de flori, intervievat, filmat, premiat la nivel înalt, consacrat, aplaudat, discutând de la egal la egal cu reprezentanți celebri ai lumii culturale, adică cu aceia cărora - deocamdată - le face cumpărături, pentru care stă la coadă la cartofi, țigări, ciocolată, pantofi, carne, reviste, cafea. Mă uit, pentru prima dată, la ochii lui, chiar în aceste momente de entuziasm aproape necontrolat, n-au limpezime, parcă sunt ochii unui peşte, ceva cețos îi acoperă ca o peliculă aproximativ transparentă, ca un tifon subțire dincolo de care nu mai poți citi mare lucru, nimic clar, precis. Tace, se uită la mine, îmi aşteaptă în continuare reacțiile, ştiu prea bine

că nu voi avea una sau mai multe pe măsură, mă las purtat de închipuire, am la dispoziție şi câteva detalii cunoscute nemijlocit, îl văd în camera de motel igrasioasă, stânjenit de firescul colegului de cameră, îl "conspectez" la masă, lacom să consume tot ceea ce este oferit spre ingurgitare şi băut, să aspire tot ceea ce este de consumat într-un mediu literar aproximativ, provincial până în pânzele albe. Drept pentru care îl ignor, mă joc cu imagini care - poate - nici nu au fost să fie în realitate, nu-mi pasă.

Premiantul fericit pleacă. Îmi urmez orarul fără entuziasm, ca de obicei, numai ca să am o identitate, să nu mă mai certe părinții, prietenii, să nu mai locuiesc de unul singur garsoniera cumplită a fricii că am de dat cuiva, nu contează cui, raportul despre purtarea mea care nu se supune rigorilor, majorității, tradițiilor etc. De fapt nu-mi place nimic din ceea ce fac: bat covoarele superficial, n-am legături senzaționale, n-am nici măcar talentul de a fi devotat unei maşini, unui meşteşug, n-am nici o pasiune deosebită, să mă vadă şi pe mine vecinii că e ceva de capul meu, că "trag" să fac ceva folositor, frumos, "bun", "de nădejde". Cred că am fost foarte exact când, la o întâmplătoare întâlnire cu femeia cea mai apropiată mie, i-am spus, cinstit, să nu se aştepte la nimic "constructiv" de la mine, că nu ştiu să rezolv nimic, mai mult încurc țele, că nu reuşesc să-mi coordonez viața aşa încât să se bucure, cât de cât, cei din jur de desfăşurarea ei.

Mă surprind dorindu-mi starea lui Mugurel Domşa, cel care trăieşte într-un fel de inocență continuă, apăsătoare, imună la toate provocările realității. Mă gândesc la "acest aspect al vieții" mele în timp ce spăl, docil, scutecele copilului meu, dimineață va trebui să le aibe curate, uscate, e normal ca el să se simtă bine, nimic altceva nu contează. Frec triunghiurile de bumbac; o suprarealitate pe care o trăiesc din plin - mâinile execută mecanica obişnuită, mirosul insistent de copil umple aerul, prezența asta suavă a ființei crude îmi impune un fel de uitare de sine, dar şi un orgoliu extrem: sunt coautorul unei ființe. Sigur eu nu voi scrie poezii decât cu, eventual, propria mea viață. N-am să iau premii ca Mugurel; am să întind scutecele pe sârma din uscătorie aşa cum îmi întind şi bruma de ştiri despre mine însumi pe nişte sfori închipuite, să pricep, cât de cât, ce se întâmplă cu mine. De fapt, nu se întâmplă nimic deosebit, dincolo de mărturisirea lui Mugurel - voi cumpăra roşii, cartofi. ceva salam (nici luxul măruntelor cumpărături nu mi-l mai îngădui decât foarte rar, deşi îmi place foarte mult să trec prin piață, să târguiesc verdețuri, flori, mărunțişuri care fac plăcere celor din jur). Poveşti, totul trebuie să fie regulamentar, conform normelor, nici măcar inofensiva sminteală a lui Mugurel nu-mi dă dreptul la excepție. Am întins scutecele, la fel ştirile (ultima) despre mine; în privința celor dintâi nu este nici o problemă, stau cuminți pe sârme, se vor usca fără accidente, firesc; despre ştirile în ceea ce mă priveşte, aici sunt multe de gândit şi comentat, nimic nu e neted, cuminte, totul e amestecat şi zăpăcit, aiurea: nu am darul de a satisface visele şi

proiectele celor din jur, mereu le stric cu comportamentul meu: nu am reuşit să fiu "ofițer", aşa cum i-ar fi plăcut tatei, nici măcar doctor sau inginer - după dorința mamei, nici un meseriaş de bună calitate nu sunt. nu mă pot mândri cu nimic, nici cei din preajmă nu se pot lăuda cu vreo calitate a mea, iacă-aşa, un fel de rău necesar şi suportabil deocamdată.

Triunghiurile de bumbac ale copilului, curate, bine desfăcute, cât să le cuprindă aerul, să le usuce şi să le imprime prospețime. Viața mea în imediata lor apropiere - liniştită, ca un fel de certificat de bună purtare şi utilitate, de devoțiune şi eficiență. Undeva, subteran, dau în clocot, nu se face să incomodez pe nimeni cu această stare a mea, eu! trebuie ținut sub capac, "monitorizat", cum se spune mai nou. Nu e ceva uşor, puseuri de tot felul mă îndeamnă la dezertări, renunțări, revoluții, de la părinți la cunoscuți. Dar nu este voie, trebuie păstrată buna cuviință, trebuie respectate regulile care fac liniştit somnul fiecăruia cetățean onorabil, am învățat şi eu, ca tot omul, că libertatea este renunțare şi asumare de rigori, adică eşti liber atunci când îți "asumi responsabilități" mari.

Încerc să scap de mine citind oarece presă culturală, singura care mai are cât de cât ceva de spus, când nu e sufocată, şi ea de aniversări roşii. Răsfoiesc paginile unei reviste de bună calitate în general, de data asta sunt prea puține articole notabile, spațiul e cotropit de maculatura dedicată viitorului congres al P.C.R. Dar există şi o surpriză, pe o pagină gemând de bazaconiile socialist-ştiințifice ale unui activist, figurează şi o gândire lirică a Mugurelului, îi zice "Acorduri" şi o citesc pe nerăsuflate, mă liniştesc imediat, nu, nu s-a schimbat nimic, poetul cu şapcă e constant, "emisia" liricoidă are acelaşi aer avântat-împrăştiat, e la fel de entuziast dezordonata şi neatinsă de logică:

"Te aşezi în iarba verii lângă porțile vântului
Să iubeşti viața pe pământ în orizontul lumii optimiste
Vii în Piața Libertății să asculți clopotul timpului
Geto-dac ce bate azi în Catedrala zărilor comuniste,
Te duci pe Câmpia Română să-i priveşti pe țăranii oraşului
Agro-industrial secerând grâul copt sub soarele nemuririi,
Urci în livada prezentului citadin să culegi mere roşii luminat
De porțile vântului să-i visezi pe eroii ce-au luptat pentru țară
Intri în Muzeul de Istorie să citeşti sub fereastra eternității
Cartea voievozilor la masa anilor de pace în zori,
Te afli pe terasa mileniului trei să trăieşti pentru
Patrie să aştepți timpul ce vine în zile şi nopți de vară.
Călătoreşti cu trenul dragostei de pământ şi de oameni
Sub cerul Congresului XIV să cobori pe câmpul cu flori."

Degeaba, n-are stare şi egal Mugurelul! E expert într-un du-te-vino derutant, aiurit, smintit. Nici în peliculele din epoca filmului mut nu era aşa agitație ca în versurile acestea; Mugurel e de-a dreptul zglobiu, un neastâmpărat foc. Nu ştiu unde sunt "porțile vântului", dar poziția eroului nostru e de-a dreptul gingaşă; şi uite că n-are linişte să stea cuminte acolo, aleargă "în grădina cu trandafiri", unde execută un masaj de toată minunea strămoşilor inerți, de-aici fuge în Piața Libertății, că nu mai poate fără să asculte "clopotul timpului", n-a obosit deloc, îl duce mintea să facă o tură şi pe biata "câmpie română", să-i admire pe "țăranii oraşului agro-industrial" (!) la seceriş, dar nu stă nici aici, pe câmpie, îl apucă subit pofta de a se sui tocmai "în livada prezentului citadin", să culeagă mere, galeş - din nou suflat de vânt. Aşa cum ne dă în scris, Mugurel culege mere cu o mână şi cu cealaltă îşi propteşte capul greu de tonele de gânduri şi vise la şi despre "eroii" despre care nu ne spune nimic; dar nici această sfântă şi aerisită iluminare nu-l poate ține în loc pe ştrengarul poet, revelațiunea nu-l imobilizează odată, că, hop! fuga-fuguța la muzeul de istorie, să citească smerit cărțile voievozilor (!). Şi uite aşa, din alergare pioasă în alergare entuziastă, Mugurel ne asigură că a poposit în chip miraculos pe terasa "mileniului trei", acolo sade mititelul şi respiră ca să aştepte timpul, asta chiar e o chestie, poți sta până te apucă amocul, cum să te legi de un cetățean care stă şi aşteaptă timpul, ai curaj să te legi de om?! În aşteptare, liricul nu e tocmai cuminte, mai dă şi o fugă cu trenul "dragostei de pământ şi de oameni" până sub cerul (ce culoare ar putea avea?) unui congres al partidului roşu. Şi final apoteotic, o ia la vale spre alt câmp cu flori, n-ai ce-i face, Mugurel e ca tăuraşul din desenele animate, Fernando, face ce face şi tot la floricele ajunge. Pe el îl obsedează de-a binelea iarba, grădinile, este Mugurel un mândru horticultor, un priceput grădinar? Nimeni nu ştie ce e în sufletul omului, eu unul, însă, nu l-am văzut niciodată purtând în mână o floare, un buchet, un fir de iarbă. Cum problema femeilor e ceva străin pentru el în egală măsură cu extratereştrii, nu-mi vine a crede că are elanuri vegetale, că-i plac florile, că se topeşte după inflorescențe de tot felul. Nici nu-l pot asocia vreunei plante, singura anomalie care-mi trece prin minte e iasca uscată definitiv, iremediabil.

Nici cu mine nu ştiu ce să fac, darmite cu Mugurel. În schimb, trăiesc din plin mizeria de a fi somat, constant, pentru tot felul de munci ingrate, unde trebuie să fac frumos, să corespund unor exigențe total străine felului meu de-a fi, unde sunt obligat să pozez obositor în ceea ce nu sunt şi - din păcate, din fericire, nimeni nu ştie - nu voi fi niciodată. Nu sunt capabil de nici o consecvență, n-am reacții precum Mugurel, nu ştiu nici măcar să mă exprim liric. Nu ştiu să-mi exprim temerea că, la rigoare, aş putea fi un soi de Mugurel Domşa, un fel de oligofren plimbând prin lume preocupări pitice, plictisitoare, terne, fără pic de sare şi piper. Mă irită ca o eczemă rebelă gândul că se prea poate că semăn cu Mugurel, să se uite lumea la mine la fel

cum îl privesc şi eu pe el, să fiu perceput ca un vesel inconştient, activ numai pentru ca să-l bage în seamă şefimea atât de suficientă. Cine ştie dacă n-am început să semăn cu poetul Domşa, chiar dacă nu port şapcă, nu alerg să fac cumpărături unor personalități şi nu am lucrat “la gaze”?! Descopăr destule deosebiri, dar şi asemănări care ne adună la un loc: cred şi eu în literatură, multe întâmplări au fost marcate de această pasiune, în bine sau în rău, am plăcerea participării şi tot felul de manifestări în domeniu. Dar nu am şapcă, nu cred în diplome, nu sunt în stare să mă bucur de un premiu, am în sânge predispoziția de a mă lua peste picior, de a-mi bate joc de mine, de obicei mă grăbesc s-o fac, să nu mi-o ia alții înainte. Trebuie să mă mai gândesc la eventualele asemănări cu Mugurel.

Viața mea în jurul acestui om de care râd copios de multe ori. Drum la Bucureşti, şedere la un prieten descoperit prin corespondență şi printr-o carte de povestiri care l-a făcut cunoscut; cel mai trist coniac, băut în buricul capitalei, la o oră de amiază vegheată de nenumărați milițieni, singurătatea noastră şi fragilitatea în localul unde serveam băutura în picioare, cuprinşi de un fel de uitare de sine, o formă de aşteptare pe care, chiar uitându-ne unul la celălalt, n-o putem preface în altceva decât în tăcere. Somnolez în apartamentul prietenului meu, nu pricep mai nimic din ceea ce se petrece în jur, luminoasă nu e decât dragostea dintre prietenul meu şi soția lui, mă uit la ei cu o plăcere fără umbre. Sigur, mă gândesc că eu nu am avut parte de aşa ceva, dar asta e altă poveste. Seară cu prietenul şi soția lui; ea e doctoriță navetistă, trebuie să se scoale dimineața foarte devreme, se retrage cu grație; noi doi mai rămânem câtăva vreme, descoperirea că nu suntem departe de desenul din epistole, de portretele construite din litere, ne dă un soi de euforie, ceva care nu seamănă deloc cu regăsirea peste vremi a doi frați, dar aduce bine cu brutala întâlnire a doi gemeni care nu ştiau unul de altul; povestim, fumăm mult, prietenul îmi citeşte rânduri din cartea la care scrie acum, fragmentul dovedeşte un simț dramatic special, care îi dă relief, văd scena fără dificultate - încăperea unei cârciumi unde se discută, la amiază, în plină toropeală, despre primii paşi ai omului pe lună. Ascultăm Schubert, tăcem şi fumăm, dintr-o dată fiecare “pleacă” din camera plină cu cărți şi discuri, simțim asta după o vreme, parcă ne trezim, atât cât să ne dorim noapte bună şi, gata!, seara se încheie.

O crispare generalizată a lumii pe străzi, în instituții, vizibilă de la primele ore, mă duce, a doua zi, la decizia de a mă întoarce acasă cu primul tren de după-amiază, nu mai are rost nici o încercare să rezolv ceva, prea sunt toți marcați de sumbrele evenimente politice prezentate ca fiind în plină desfăşurare. N-am rezolvat mai nimic din ceea ce-mi propusesem, dar nu mai amân întoarcerea. Înapoi, spre casă, unde - dacă nu e cald şi bine ca în poezie -, măcar e fără mari probleme. În trenul destul de aglomerat; nu mă mai interesează nici măcar cititul, vreau să mă uit pur şi simplu la

peisaj, acolo să nu mai fie oameni stânjeniți de înghesuială, nervozitate, iritare, agresivitate. Ies din compartiment, la o tradițională țigară. Fumez cu mare plăcere, dincolo de fereastra trenului e aşa cum vreau să fie, pustiu şi nemişcare; singurul bruiaj al imaginilor - chipul meu, reflectat de geamul nu tocmai curat. Ca în mai toate călătoriile, apare şi cineva care îți cere un foc, sigur un alt vicios şi nevricos. De data aceasta însă e o femeie destul de prezentabilă, tânără, cu o nervozitate a mişcărilor destul de controlată. Pufăim melancolic împreună, încadrați în acelaşi perimetru de sticlă specială, "incasabilă", sprijiniți cu diferite părți ale corpului de pereții de carton, barele de aluminiu. Doamna sau domnişoara, la un moment dat, face nişte semne în aburul prăfos al geamului. Ceva în genul inscripțiilor încrustate pe băncile şi arborii parcurilor, se vede chiar şi conturul unei inimi. Se întoarce spre mine, surâde, întreabă cât mai avem până la Aiud. Aproximez o oră, fără pic de siguranță, numai ca să intru în vorbă cu femeia. Mă trezesc "agățând" pe culoar, lucru pe care îl disprețuiam, pe care nu l-am practicat niciodată, mi s-a părut totdeauna un fel de delir între două stații de tren, un fel de umflare în pene cu şanse de reuşită puține, sărace, prăpădite chiar. Şi uite cum o mai întreb pe femeia de lângă mine, direct, de ce e aşa de nervoasă. O miră întrebarea, pufăie ca să-şi găsească răspunsul potrivit după ce ia degetul de pe geam îmi spune că merge să-şi vadă soțul, aflat la puşcărie: "A furat şi Sergiu ca prostu', lucra la deratizare, câştiga bine, mâncam seara numai la restaurante, dau ăia o masă ca lumea, după ce termina el de lucru. Da' s-a lacom it, n-a avut linişte, a umblat cu valută şi cafea şi nu mai ştiu ce cu nişte vagabonzi de pe la hotelurile mari, i-a prins pe bandiții ăia, da' şi pe el. A luat trei ani, abia a trecut unul, m-am cam săturat, stau cu copilul şi cu socrii, nişte tâmpiți, că s-au dus la el şi i-au băgat în cap tot felul de tâmpenii, Sergiu mi-a scris că mă omoară cum iese din puşcărie, acum mă duc să-l calmez, el vede cai verzi pe pereți şi eu mă canonesc cu copilul, cu gospodăria." Striveşte filtrul țigării cu ciudă, l-a turtit de arată ca o armonică. Nu ştiu ce să spun, abia de şoptesc un "îmi pare rău", strivesc şi eu, cu aceleaşi gesturi, restul țigării, Elisabeta, aşa o cheamă, îmi surâde, se înveseleşte dintr-o dată, se pune pe confesiuni, câteva excitante, până la Sergiu n-a trăit ca la mănăstire, a cunoscut viața şi pe față şi pe dos. "Mi-e tare greu aşa, ce să fac, sunt tânără, nu pot să fiu tot timpul singură cu copilul, cine să mă mai scoată şi pe mine în lume, să mai văd şi eu ce se întâmplă, să mă mai distrez şi eu, că anii trec, azi-mâine mă trezesc o babă urâtă, bună numai să legene nepoții în cărucior, Doamne iartă-mă!?" Şi se pune pe plâns în hohote, nu ştiu cum s-o potolesc, se uită la noi ceilalți călători de pe culoar, ne facem de minune; îi ating, compasiv, umărul stâng, percep tremurul cărnii, se potoleşte din plâns, îşi suflă zgomotos nasul în batistă, se pune, fără o vorbă, iar să deseneze pe geamul aburit. În timp ce desenează ceva indescifrabil, cu voce joasă, îmi spune că i-ar place

să ne mai întâlnim, a observat ea că o înțeleg din inimă. Iar se întoarce spre mine, să-i scriu undeva adresa şi numărul de telefon, poate ne mai întâlnim, "să ne mai confesăm". Uluială totală la aşa vorbă. Elisabeta nu părea deloc legată de problema confesiunii după cum arăta, cu picioare scurte, muşchiuloase, corp tânăr bine întreținut, sâni mici şi apetisanți, o față atrăgătoare, de fâşneață veselă, senină, bucuroasă că lumea e aşa cum e. Nici eu nu ştiu de ce, mă prefac somnoros, mă scuz, mă şi pun pe visat în compartimentul care e o cutie cu mirosuri din cele mai neobişnuite. Destul că, înainte de Aiud, m-am pomenit cu un cast sărut pe frunte, am deschis speriat ochii, era Elisabeta, mi-a surâs din nou, a şoptit numai atât: "Să fii sănătos, vezi să nu pierzi adresa şi numărul de telefon, caută-mă! Să fii iubit!" Până să mă dezmeticesc din somn a dispărut, ajunsesem la Aiud.

Acasă, mi-e lehamite de mine, de felul meu de a fi. Sigur că nu o voi mai căuta pe Elisabeta, ea are destule probleme, eu am destule necazuri, prea multe să se mai încurce acolo şi suveica numită Elisabeta, nu am nici o poftă "de cunoaştere", de "nou", mi-e destul cât mi-a fost dat şi aşa e prea mult, dacă nu sunt capabil să fac ordine, să limpezesc lucrurile.

După încă două zile de lenevie, m-am întors la mai multele obligații care definesc viața (foarte) mic burgheză pe care o duc. Atmosfera de capitală e copiată în destule detalii şi aici. Serviciul; un coleg mai în vârstă şi mare patriot de mucava mă amenință, subtil nevoie mare, că bancurile şi istoriile la care mă pretez "s-ar putea să cauzeze" grav, îmi spune: "cu toată bunăvoința, sunteți cam inconştient"; adevărat, dar îmi vine să completez că-mi prefer doza mare de inconştiență mizerabilei lui plieri după cum bate vântul evenimentelor. Sunt un nimic, dar unul în acord cu sine. Nu vreau să fac frumos, să fiu cel mai, să nu am pereche de deştept şi priceput ce sunt, nu vreau nici măcar să fiu un anonim exemplar, vreau numai să fiu normal şi natural, asta da, seară de seară mă rog puterii celeste să-mi dea bucuria şi chinul normalității, să-mi ierte păcatul, de fapt păcatele pe care le comit în încercarea de a fi în acord cu lumea şi cu şinele. Dar cum să explic asemenea lucruri unui escroc cum este "colegul" meu mai vârstnic, mai "experimentat", trecut prin destule porcării victorios. Mă uit la mutra lui speriată şi-mi dau seama că ar trebui să-i mulțumesc, dar nu pentru ceea ce mi-a sugerat, cât pentru faptul că, văzându-l, îmi dau seama că nu trăiesc aşa de crispat precum trăieşte el, că sunt mai aproape de normalitate decât mulți, visul pe care îl visez neîntrerupt şi pe care, sigur, nu-l voi trăi de-a dreptul niciodată.

Recunosc: mi-e dor de Mugurel, la el confuzia realitate-ficțiune este totală şi eficientă, nu mai are dureri de cap de nici un fel cu separarea lucrurilor, le trăieşte într-un amestec ale cărui proporții le stabileşte singur, după puteri. Cred că ceea ce trăim acum trebuie perceput în stilul lui Mugurel, adică un cocktail de nepăsare şi

interes fără explicații curente, fără justificări ale proporțiilor care intră în joc. Dar Mugurel nu mai vine, cred că înțelege şi el că nu e chiar bine ce se întâmplă, s-a dat la fund până şi el, prea e tensionată atmosfera peste tot, în magazine, pe străzi, în birouri, în piețe, acasă la fiecare şi la serviciul tuturor.

Şi a venit "revoluția", entuziasmul şi decăderea lui justificată, păguboasă pentru toți, târâş-grăpiş au început transformările, loviturile de teatru, marile şi micile afaceri, îndrăznelile de tot felul, copilăria capricioasă a unei virtuale democrații, plină ochi de boli, bube, zgârieturi, neînțelegeri, conflicte, complicații intratabile, chinuri, nedumeriri, pierderi. Dar viață trăită cu intensitate maximă, chiar cu fervoare; descoperirea peste noapte a altor identități decât cele asumate până la "evenimente" la mai mulți cunoscuți, stupoarea în fața atâtor schimbări neaşteptate, nebănuite - la alții. Oricum, viața se petrece mai mult pe stradă decât în casă, un fel de frenezie exhibiționistă a cuprins lumea, ca o epidemie. Un vârtej căruia nu-i scap, sunt ales "democratic" director, îmi dau cu părerea, semnez, "ordon", selectez, ba chiar dictez unei secretare blonde ca-n filme, dar mai în vârstă, femeie cu experiență, cândva am fost la domiciliul ei, împreună cu un coleg, cam piliți, e drept, ea ne-a socotit numai buni să ne excite cu farmecele ei obosite, a rămas numai într-un furou şi cizme înalte, ne-am distrat de minune, până la pierderea conştiinței şi simțului bietei noastre realități. Dar acum e altceva, secretara trecută prin atâtea ştie ce trebuie eu să fac, ea mă îndrumă, mă pilotează cu o abnegație de care îmi dau seama perfect, dar pe care nu o ştiu răsplăti. După câteva săptămâni de directorat îmi dau seama că nu sunt deloc potrivit fotoliului pe care stau, nu-mi place să poruncesc şi să fiu mereu la dispoziția "colectivului", conducerea mi se arată ca o mare plictiseală de sine. Nu-mi place, pur şi simplu. Voi pleca, am norocul câtorva oferte convenabile, mai trebuie numai să aştept o vreme, până se vor "coace condițiile", cum aşa de frumos, artistic, spunea directorul uneia din instituțiile luate de mine în calcul ca posibil loc de muncă.

Din când în când, totuşi, gândul la Mugurel, cum s-o fi adaptând el la aceste vremuri tulburi, ce reacții va fi având, cum îi mai este viața poetului în noile condiții, mai ales că idolul lui, Adrian Păunescu, a fost scuipat şi huiduit de lume, conducătorii pe care îi cânta în versuri au fost asasinați, nu mai e piatră pe piatră din ce a fost odată. Ce derută trebuie să fie în creierul Mugurelului! Nici n-a mai trecut pe la birou, să mă vadă ditamai directorul, cine ştie pe unde îşi face veacul. Destul că mă obsedează şi n-am altceva mai bun de făcut decât să scriu un articol despre stimabilul, să-l şi public. Se numea "Barca pe valuri" şi suna cum urmează: "Cum în "epoca de aur" de tristă amintire viața publică era ştearsă, presa - fără valoare, televiziunea - inexistentă, filmele şi spectacolele de valoare - puține, cărțile însemnate - rare, intruvabile, am ajuns colecționar de stupori; cum fug bravii entomologi după

fluturi, am fugit, împreună cu un bun prieten, după întruchipările prostiei, degradării intelectuale şi morale. Aşa se potrivesc lucrurile încât am cunoscut un grafoman pe lângă care Pedro Camacho al lui Mărio Vargas Llosa este un diletant, un om de treabă. La vreo 50 de ani, fost muncitor, actualmente pensionat de boală (indiscutabil, pe bună dreptate!), omul nostru s-a apucat de poezie. Harnic şi perfect lipsit de har, grafomanul a reuşit performanța de a asalta toate publicațiile şi festivalurile de profil cu produsele lui lirice. La început, asaltul era lipsit de strategie: expedia poezele de album, infantile, pasteluri primitive şi elegii rudimentare. Respins peste tot, grafomanul n-a cedat; a început să-i studieze pe scriitorii urbei în vogă, să le facă mici servicii, să tragă cu urechea la ce spun şi cu ochiul la ceea ce fac şi citesc. Aşa a descoperit el cum trebuie să fie scrisă o poezie publicabilă şi, mai ales, când anume trebuie ea scrisă. Noile lui produse lirice începeau inevitabil cu un conjunctiv care trimitea bietul cititor să meargă, să străbată. să se întoarcă, să se plimbe, să privească, să se minuneze şi să navigheze, să admire, să se minuneze şi să se mire printre realizările dementei epoci. Liricele producțiuni cu preşedintele şi savanta de lângă el, cu canalul şi Casa Poporului, cu bulevardul Victoriei Socialismului şi cerul luminos al comunismului le executa la datele însemnate cu roşu în calendar. Strategia a dat rezultate, grafomanul a publicat peste tot. Pe prima pagină a unei reviste de cultură, apoi şi la televiziune, liricul muncitoresc ne îndemna "să vâslim în barca Congresului XIV pe canalul Dunăre-Marea Neagră". Acum, barca s-a dat la fund, covârşită de greutatea documentelor de partid. Grafomanul este acelaşi şi după tristul naufragiu. L-am văzut optimist şi - cât poate încrâncenarea-i - surâzător; cu siguranță, în curând ne va îndemna să vâslim într-un caiac al democrației, găseşte el unul. Pentru specia asta de condeieri nu sunt probleme. Ei sunt senini. Problemele ar trebui să fie ale celor care, publicându-i, şi-au bătut joc de literatură, de limba română, de cititor, chiar şi de bieții grafomani. Această experiență vrea să atragă atenția asupra experților în schimbarea bărcilor. Dacă li se va îngădui să navigheze prin presă şi acum (cum sunt, deja, destule cazuri), reabilitarea firescului şi a valorii sunt compromise". Articolul mai avea câteva paragrafe, important e că Mugurel a recunoscut versul cu barca pe valuri, s-a supărat foc, am aflat evenimentul repede. Nu mai salută, înțeleg faptul, mă disprețuieşte, l-am jignit în ceea ce avea mai important în viața lui. Vladimir îmi reproşa atitudinea, articolul. Nu mai vreau să ştiu de nimic, se încurcă toate datele vieții (nu problemei). Nu mai e nimic de făcut. Am senzația dureroasă a pierderii unui frate. Atât.

Ne mai intersectăm paşii prin oraş, Mugurel salută apăsat amicii întâmplător aflați în preajma mea, îmi atrage atenția că salutul Ie este adresat exclusiv lor, eu nu mai fac nici cât o ceapă degerată. După fiecare întâlnire de acest fel culpabilitatea creşte în mine, dospeşte, ruşinea se umflă ca un aluat. Recunosc că mi se face dor de

Mugurel, de o şuetă aberantă cu el, nu mai am dreptul la asemenea deliciu, mai ales acum, când sunt foarte curios să văd de departe cum suportă el schimbarea (măcar la faţă) a lumii noastre. Bietul Vladimir îşi mai face pomană cu mine, îmi mai povesteşte ce năstruşnicii trec prin mintea poetului Mugurel. O istorie superbă apare cam la un an de la "rivuluţie": Mugurel se pretinde fiul natural al deputatului Ion Raţiu! încerc, după puteri, să gândesc precum fiul ţărănistului ajuns bogătaş recunoscut pe malurile Tamisei, ce calcule a avut sub şapcă. Povestea lansată în urbe sună după cum urmează: la tinereţe, mama Mugurelului a fost fată în casă la onorabila familie Raţiu; politicianul de acum era atunci foarte june, plin de energie şi cu hormonii în firească fierbere; pentru operativitate, povesteşte Mugurel prin oraş, a apelat, junele, şi la serviciile erotice ele tinerei care, datorită acelei legături, i-a devenit mamă. Şi Mugurel a scris, repede, un imn închinat presupusului lui tată natural, nimeni altul decât politicianul cu papion şi simpatic candidat perdant la tot soiul de alegeri româneşti (nimeni nu s-a ocupat de acest fenomen, cum de-a câştigat aşa avere omul Raţiu printre străini, cum de-o face praf printre concetăţeni bine intenţionaţi). De departe, am aflat că poemul "n-a prins", venerabilul nu a ţinut cont de oda mai tinerei rude de sânge, nici măcar nu a mulţumit pentru şuvoaiele de laude încăpute în hamacul unui poem mugurelnic.

Viaţa merge înainte. A apărut fenomenul Caritas, cu siguranţă cel mai tulburător eveniment de după revoluţie în cetate. Pe scara unde beneficiez de un apartament modest la etajul patru, "la cucurigu", dau frecvent peste oameni din provincie care nu mai ştiu unde să doarmă până "le vine rândul" la depuneri, îi găsesc lungiţi sau ghemuiţi pe scările de beton, care n-au fost destul de iuţi dorm pe lângă bloc, e un fel de fiesta permanentă în tot cartierul (foarte aproape de sediul minunii), cei care au câştigat "de opt ori suma depusă" nu mai termină cu sărbătoritul, veselia e generală, merge de la achiziţionat tot felul de obiecte, până la acuplări beţive sub clar sau neclar de lună. Vânzările şi cumpărările din imperiul Caritas sfidează orice calcul normal, tot oraşul şi împrejurimile trăiesc pe cărămizi de bani falşi, nu sunt frunze câte hârtii-bancnote coboară peste tot, în magazine, apartamente, ascunzători. Paranoia colectivă este în floare, primarul îndeamnă, pe stadionul municipal, să alerge lumea la firma unde, din nimic, un biet leu devine opt. Apare şi broşura "Fenomenul Caritas sau Mântuirea Românilor prin ei înşişi", unul din furnizorii cărţuliei era chiar Mugurel. O singură secvenţă din carte e lămuritoare: "În fond, ce reprezintă FENOMENUL CARITAS? în primul rând şi înainte de toate spectaculoasa dezminţire a teoriei că singura morală a românilor este aceea a Iui "să moară capra vecinului"! Iată că **opt milioane de români** (cifră de ultimă oră comunicată de domnul Ioan Stoica pe tot Stadionul Municipal) s-au găsit alături, îngrijindu-se să le trăiască şi să li se înmulţească la toţi caprele din bătătură!

CARITASUL a declanşat (...) un fenomen de solidaritate românească de proporţii poate necunoscute până acum în istorie." Cum-necum, aberanta afacere prosperă, până la a demola familii şi a pune în lumina reflectoarelor întâmplătoarele vedete ale ciudatelor înmulţiri de bani. Mă agresează rude lacome din provincie, găzduiesc, intermediez mereu cu senzaţia neplăcută a culpei, joacă toţi, numai eu descurajez iniţiativele de depunere, numai eu o ţin sus şi tare că este o porcărie de proporţii, că aşa ceva este fals şi nu poate avea viitor normal, am scandal până şi în familie pe tema asta, ne împărţim în susţinători şi cârtitori (adică eu) la adresa Caritasului mântuitor.

O dimineaţă oarecare, duc băiatul la grădiniţa de cartier, pe trotuare care suportă goana celor care vin cu trenuri rapide, accelerate, curse, cu garnituri CFR anume tocmite, cu banii ascunşi prin te mir ce cotloane ale bagajelor şi corpului, care mai de care mai subtil. Văd şapca şi sacoşa-servietă, ambele inconfundabile, ale lui Mugurel, ţin copilul de mână, mă uit fascinat, poetul pare a aştepta pe cineva, studiază pe toţi cei care trec prin dreptul lui. Trec şi eu. Nu ne salutăm. Regret, încă o dată, "ruptura" de Mugurel, omul m-a fascinat şi mă fascinează, dar nu mai ştiu ce se petrece în mintea lui, nu mai pot fi aproape de el, cu el, numai din cauza mea, din nesocotirea realelor aptitudini pe care le are. Îmi văd de drum cu copilul, Domşa a rămas într-o aşteptare caritasistă despre care n-am să ştiu nimic.

Mă gândesc, mergând pe trotuarul fiecărei dimineţi a anului şcolar, când marea mea bucurie e să văd, venind înspre mine, o maşină modestă, marca Elek. conţinând o familie întreagă în drum spre cursuri, mă gândesc, deci, dacă Mugurel este sau nu "implicat" în jucăreaua Caritas. Voi verifica, sursa principală rămâne acelaşi prieten, Vladimir, el a păstrat relaţii bune cu grafomanul, "curate şi uscate", nu ca mine. Copilul e la grădiniţă, toate lucrurile decurg normal, nici o abatere de la programul consacrat zi de zi, numai accidentele legate de Caritas: după-amiaza primesc vizita unei verişoare, e cu ea şi fiul, şi iubita acestuia, să pună bani pentru bieţii părinţi. Seara, masă pentru toţi, discuţii legate, bineînţeles, de fenomen, iar sunt singur, iar sunt prost, numai eu nu cred în îndelungata şi cinstita activitate a domnului Ioan Stoica. Mă uit până şi la iubita nepotului, să văd ce părere are, figura însă e fără relief, tâmpă, râde şi nu pricepe nimic, în secret îmi pare rău de băiat, cum de s-a ataşat de asemenea legumă devoratoare şi nesimţită, se uită la mine cu preţul fixat în mimică, cât aş merita eu pentru că îi ajut să-şi depună banii, nimic mai mult. Mi-e urâtă toată seara, toate circumstanţele în care sunt, involuntar, implicat. La toţi oamenii care joacă la Caritas am constatat o trăsătură comună, dincolo de pregătire, formaţie, origine: nu mai au aptitudinea atenţiei, concentrării, vorbeşti cu ei ca şi cu pereţii, nu le pasă de nimic, râd când nu e cazul, habar nu au de ceea ce le spui, aprobă mecanic totul, fără ezitare. Aşa vorbim şi noi până spre miezul nopţii, îmi dau

seama că sunt caraghios, cei patru din jurul meu ciugulesc tot ce pot şi beau, dau din cap afirmativ la spusele mele, dar se vede pe fizionomia lor că nu cred o iotă din ceea ce zic, mințile le sunt duse departe, la milioanele care ar putea să le parvină peste trei luni de zile, să-i îmbogățească, să le acopere datorii şi să le înlesnească drumul către roza, strălucitoarea prosperitate. Gata. Spăl vase, fac paturi şi mă culc. Somnul obişnuit, fără vise, un complex şi ăsta, mai ales când aud sau citesc câte şi mai câte visează unii, eu nu am memoria activității mele onirice nocturne (încerc, cum pot, să suplinesc coerența asta visând, delirând chiar în plină zi, în stare de trezie).

Următoarea zi, după serviciu, trebuie să merg la sediul Caritas, am misiunea să las alte trei luni suma depusă de altă verişoară (să-i scot, totuşi numai un milion) şi să depun ceea ce mi-au lăsat cei trei vizitatori amintiți. Locul faptei e la o margine de oraş, în sediul unui fost institut de cercetare, înconjurat de terenuri cu bălării şi gunoaie, praf şi câteva grădini anemice. Când ajung acolo, am parte de o surpriză de proporții, tot locul e împânzit de automobile, pe nişte străduțe din apropiere, altădată modeste, ca la țară, au apărut ca prin farmec sumedenie de "boutique"-uri, cârciumi, toate cu acelaşi aer de improvizație rapidă. Din toate părțile se aude muzică de cea mai proastă calitate, aerul e îmbâcsit de praf, miros de mititei, prăjeală şi de alcool de proastă calitate, o viermuiala umană cum nu întâlneşti nici la cele mai mari târguri, vânzători ambulanți de lucruri obişnuite şi surprize, de la soiuri noi de sucuri şi plăcinte, până la furtun care, scrie pe un carton agățat cu sfoară de gâtul comersantului, "scoate vinul din butoi fără să pună gura pe el". Aici e partea relaxată, destinsă a afacerii, mai aproape ceva de clădirea institutului dau de pilcurile depunătorilor, toți au figurile crispate, se vorbeşte mai mult în şoaptă, privirile sclipesc de teamă, îngrijorare, nimic altceva, pe deasupra şirului păzit de gardienii conului Stoica pluteşte norul sec, schimonosit al nerăbdării şi lăcomiei. Am transpirat de nervi şi nelinişte, trebuie să aştept să vină "pila", să-i plasez marfa şi să-i dau indicațiile notate pe o foaie de hârtie, mi-e teamă să nu se lege lumea de mine, mi-e urât de ceea ce fac, îmi reproşez, a nu ştiu câta oară, că nu sunt în stare să refuz lucruri pe care mi-e urât să le fac. Mă consolez, de nevoie, cu gândul că asist la un spectacol fără egal, chipul smintelii colective e descifrabil în tot ansamblul. Aştept cât mai umil, cât mai şters cu putință şi-mi plimb privirea pe fizionomiile celor care alcătuiesc un uriaş şarpe al lăcomiei nestăpânite. Cap de femeie cu mâna la gură, buzele tremură ca într-un fel de murmur sau rugăciune; cap de bărbat cu obraz imobil şi ochi nelinişțiți; cap de bărbat dolofan bine, gura căscată, tâmpenia întinsă pe toată pielea; cap de bărbat cu părul prematur albit, figură de hienă, rozându-şi unghiile; cap de femeie tip bucătăreasă, luciul unui dinte de aur în soare când cască cu poftă; cap de bătrân cu mustață cănită, pomeți de beţiv şi ochi de o

cupiditate feroce; cap de bărbat acoperit cu şapcă tare caraghioasă, ştergându-şi transpiraţia după ce şi-a suflat nasul în aceeaşi batistă; cap de ţigan, mustaţă în furculiţă, nas de pasăre de pradă; cap de femeie destul de june, figură de funcţionară tenace şi rea; cap de femeie bătrână, sigur pensionară, aer de jenă şi frică; cap de bărbat tânăr, sigur pe sine, genul "cel mai tare din parcare", nervozitate, strâns din dinţi ritmic; cap de femeie tip gestionară, ochi mici, cercei de aur cât roata, molfăind gumă de mestecat şi fumând viguros, ţigara între degete inelate fiecare, numai cel mic "detaşat" cochet de celelalte; cap de ţigan, pălărie cu boruri largi, mustaţă în furculiţă, nas de pasăre de pradă, cu scobitoarea mişcată din buze; cap de femeie... A venit "pila" din interior, mi-e ruşine de afacere, noroc că femeia e precisă, eficientă, înţelege rapid ce e de făcut înainte de a-mi termina eu discursul-justificare-rugăminte. Mă trimite urgent la plimbare, să revin peste o oră, în acelaşi loc. Plec ca din puşcă, trec iar prin zona relaxată a panoramei, ajung pe una din ulicele cu baruri de mucava, intru într-unui care "serveşte" muzică MTV, măcar atât. E lume destulă, animaţie, găsesc totuşi, o masă liberă, mă aşez. Aştept să apară o fiinţă în postură de chelner. Aprind o ţigară, mă uit în jur, nu se vede nici o întruchipare a meseriei care ar face oficiile locantei; în sfârşit, apare o tânără purtând pe braţe o tavă plină cu mititei, se vede cum îngână melodia care ţiuie în toată sala, e fardată violent şi fără pic de gust, brunetă, a strâns la sânge tot ce poartă pe ea, să i se vadă bine sânii încă fermi, să observe tot dobitocul coapsele şi fesele cu o carnaţie obraznică de-a dreptul; duce apetisanta tavă la o masă unde beau, fumează şi se veselesc trei bărbaţi, le surâde promiţător aplecându-se să de pună bunătăţile calde, cei trei sunt în faza unui orgasm oral, strigă, năduşesc, o laudă, unul mai îndrăzneţ îi atinge crupa precum unei iepe, vor să plătească toţi trei, discuţii precum o ceartă, care s-o facă, nu ajung la conflicte, amână plata până după ce vor mai da gata şi nişte beri, acum sunt abia în faza de vodkă. Din nou cu spinarea dreaptă, chelneriţa îşi roteşte privirea prin încăpere, mă uit la ea rugător, poate mă vede, mă ia în seamă, se apropie legănând din şolduri, clar după cum se uită că sunt un amărât, un nimeni, ceva fără nici o calitate, după cum se poartă parcă aş fi un pitic prăpădit cerând lui Gulliver să-mi aducă un coniac şi un pahar cu apă. Se întoarce destul de repede, lasă paharele, ia banii şi pleacă la masa celor trei adevăraţi bărbaţi şi consumatori, le şopteşte ceva, sunt toţi trei în al nouălea cer, unul uită chiar să mai mestece mititelul din dotare. Localul nu e prea mare, dar de un kitsch enorm, are vreo zece mese joase şi mici până la meschinărie, din lemn sculptat; am senzaţia că toţi cei aflaţi în incintă se simt superiori, privilegiaţi, au depus, au scos, au depus din nou bani, au ajuns pe culmile fericirii, toţi râd, beau, mănâncă (eventual) din toate puterile, vorbesc cât pot de tare, cred că socotesc că e de datoria tuturor celor din jur să-i asculte, să-i admire, să le ia în seamă neghiobiile, să le absoarbă prin toţi porii evenimentele plate şi

personale, trase de păr, banalități prezentate ca fenomene ieşite din comun. Beau din vodkă, încerc să văd cel mai interesant om al localului, cel căruia i-aş da premiul întâi, nici eu nu ştiu prea bine pentru ce anume; fără criterii precise, aleg tot un client singur la o masă: un bărbat de vârstă incertă, undeva către cincizeci de ani, în costum destul de demodat, cravată sinucigaş de strânsă la gât, capul plecat, chelie acoperită grijuliu cu şuvițe aduse din "laterale", dinspre tâmple; are înainte, pe masă, o bere, o servietă diplomat, deschisă, lângă ea un pix şi o foaie de hârtie, chiar şi un minicalculator; nu fumează; sobru, numără fişicuri de bani (observ că poartă, pe mijlociul mâinii drepte, un ghiul cât un cap de porumbel), notează, din când în când, câte ceva pe foaia de hârtie dinainte; mai întrerupe activitatea contabilicească pentru a sorbi, măsurat, din bere, momente când se uită la ceilalți muşterii cu un aer absent, evident preocupat în continuare de soarta, de viitorul bancnotelor proaspăt numărate. Nu-i pasă de nimeni şi de nimic, e total confiscat de numărătoarea şi probabila repartizare a banilor de depus, scos, cine dracu' să mai ştie?! Oare ce profesie va fi având "la bază" premiantul meu? Ezit între: preot de țară, subofițer, administrator, magazioner, tinichigiu cu cunoştințe în lumea bună, frizer la cea mai chic frizerie dintr-un oraş de provincie. Fie ce-o fi, el este premiantul! Cu ochii pe ceas, îmi sorb vodka, mai am timp de o țigară. Totul e în ordine, e bine: cei trei admiratori ai chelneriței au înfulecat toți mititeii, acum au masa plină de sticle de bere, râd, povestesc, râgâie satisfăcuți; un cuplu consumă "elevat" şi secretos cafea şi coniac, la altă masă doi bărbați povestesc, poate au pus la cale o afacere, e şi o familie, părinții se uită pierduți cum înghite fiul de vreo zece ani tradiționalii mititei, premiantul îşi vede de calculele lui. Mi-am terminat țigara, mă întorc în zona fierbinte. Aştept, din nou, în dreptul şirului compact al depunătorilor-câştigători. Nu înțeleg nimic, n-are-a-face, nu sunt, la urma urmei, decât o curea de transmisie, la ce mi-ar mai trebui şi să pricep ce se întâmplă de fapt?! Vine, în sfârşit, "pila" mea, îmi strecoară în geantă o pungă maronie, cum sunt cele în care se îndeasă, la alimentară, biscuiții "vărsați", îmi mai spune doar s-o caut acasă, la telefon, salută şi dispare în sediul miracolului unde unul dospeşte, în nouăzeci de zile, până devine un gras şi ferice opt.

O după-amiază şi seară de coşmar vesel, duse pe apa sâmbetei. Sunt obosit, nu mai am chef de nimic, perspectiva de a mai face frumos cu rudele care mă aşteaptă mă deprimă de-a binelea. Trec pentru ultima dată (îmi jur, în gând) prin zona relaxată. Mai e mult până la stația de autobuz. Deşi e destul de târziu, vine încă multă lume la înmulțitul banilor. Şoc: Mugurel aproape că aleargă printre cei care sosesc, trece printre harnicii depunători într-un soi de slalom nu lipsit de o oarecare grație, fumează, poartă ochelarii de plastic (oare ce poate să vadă prin lentilele de-a dreptul cenuşii?!), şapca şi geanta sunt la locurile lor, nici nu se uită la mine, îl mai

urmăresc eu puțin, până când dispare în mulțime. Chiar că este un vajnic caritasist, bănuiesc că depune şi pentru alți domni scriitori, tot are el vreme, mai pică un mic comision şi pentru el, de unde bani de tutun şi de cafea altfel, pensia o preia integral mama, trebuie să se descurce şi el cumva. Pentru confirmarea presupunerilor, de întrebat Vladimir.

Acasă. Strădania de a fi politicos, amabil. Rezist până la plecarea rudelor la gară. Epuizare. La proxima întâlnire cu Vladimir, îl întreb ce ştie el despre activitatea din ultima vreme a lui Mugurel. Bănuielile din după-amiaza întâlnirii pe "câmpul de luptă" îmi sunt confirmate. Aflu şi lucruri noi: Mugurel elaborează o vastă antologie din propria producție lirică, vreo opt sute de pagini, când va lua milioanele de la Caritas se va autosponsoriza, să-şi tipărească volumul, să vadă toți cine e el, toți cei care nu l-au apreciat şi nu i-au publicat poeziile. Doamne, de-ar câştiga, ce spectacole grandioase se pot închipui! Milionarul Mugurel Domşa! Ce de şepci ar putea etala, câte perechi de ochelari de soare, ar fuma numai Kent, ar purta costume felurite, dar toate cu un iz retro în croială, închise la culoare, ce de maşini de scris ar mai aduna şi răspândi prin tot apartamentul, ar cumpăra toate busturile de gips înfățişând scriitori şi compozitori celebri, s-ar dota cu o garnitură întreagă de halate de casă şi papuci, şi-ar tipări toate poeziile în volume cu fotografie frumoasă pe coperta a patra (cum e mai nou obiceiul, a văzut el şi la alții), ar mai face câte un chef când şi-ar lansa volumele, ar mai cumpăra chiar şi câteva cărți, ar şti el perfect ce să facă dacă ar avea milioanele în buzunar! Aştept momentul cel mare, schimbarea la față a Mugurelului prin vrăjitoria Caritas.

Dar am aşteptat degeaba, şandramaua s-a spulberat. Panică, durere, drame, proiecte mărețe făcute scrum, datorii, scandaluri, proteste, a apărut şi o lideră a păgubiților, Ana Potcoavă (femeia, de o urâțenie zguduitoare, în vremurile bune ale afacerii - autoarea unor poezele, ode la Caritas şi la patronul Stoica), câteva sinucideri, nenumărate buze umflate, derută, până şi un Iot de grevişti ai foamei, închiderea obloanelor improvizatelor boutique-uri, baruri, cârciumi, etc. Cinstit, nu mi-a părut atât de rău de pagubele rudelor, cum mi-a părut rău că n-a câştigat liricul meu Domşa, s-au dus pe copcă toate închipuitele reprezentații cu un Mugurel bogat. Dar, din durerea pricinuită de pagubă, Mugurel a elaborat un poem în două părți mari şi late, l-a trimis la Bucureşti, la reviste, ca pe un protest, proştii ăia n-au înțeles nimic, că nu l-au publicat, deşi era scris din inimă şi cinstit. Se numeşte, simplu, CAPJTAS, sună după cum urmează:

1. Caritas este lumina ce spală Oglinda Sărăciei Noastre,
este Izvorul care curge în Grădina cu Măslini,
Ne dă speranță să trăim mai bine pe
Pământ sub Flamuri roşii-galbene-albastre,

dar Invidia şi Ura născute din Cenuşa întunericului
a trimis în inima Speranței o Coroană mare de Spini,
Caritasul este Legendă vie strămutat în Casa Noastră
să ne aducă pe Masa Cărților Vin, Carne şi Pâine
este Idealul ce străluceşte prin Banii ce se întorc la Bancă
pentru Familii Fericite pe Drumul Anilor ce urcă în Cerul Românesc
Soarele Lumii optimiste a coborât pe
Terasa Oamenilor bogați pe Pietrele calde de pe Vatră,
Aflăm din presă prin ziarele ce apar pe piață: “Caritasul a murit”
dar noi încă mai sperăm Renaşterea să aibă loc
în orizontul luminat de iubirea pentru țară descoperită în Gândul Strămoşesc
A răsărit o Stea pe Harta Democrației să ne lumineze viața pe Strada Primăverii dar a dispărut în Norii Sufletelor Noastre şi totuşi
o mai aşteptăm să revină în Fereastra larg deschisă când Câinii încă mai latră,
Milioane de Români au sperat prin Caritas să iasă din Negura Sărăciei
Dar Timpul s-a oprit în loc îmbrăcat în Ceața Disperării
să plece mai departe spre Anotimpuri Noi înseninat de razele Dimineții,
Visăm o lume mai frumoasă şi o viață luminată de Oglinda Bucuriei să dorim
să ne intre-n Casă Soarele din cer să strălucească între florile din Glastră,
Plecăm pe Bulevardul Prezentului latin să respirăm aerul din Vântul ce suflă
sub Statuile sculptate în Piatra Adevărului să privim Vitrinele în care se află Mărfuri cu Prețuri inacceptabile pentru Oamenii ce-au luptat pe Baricada Libertății
Dorim să călătorim cu Trenul Personal sau Accelerat dar aflăm că biletele sunt
scumpe aşa că e mai bine şi mai sănătos să vedem un film la Televizor să aşteptăm o altă Zi în Livada de pe Deal unde zboară o Pasăre Albastră.
2. Poeții Români au crezut în Caritas şi-au dorit să publice Cărți
cu Banii ce-au sperat că-i vor primi dar Acum nu le rămâne decât să scrie

pentru Eternitate să aştepte Zile mai bune în viața românească pe
Drumul începutului de Vară,
A răsărit Soarele în Parcul cu Tei să lumineze pe Alei
Oameni bogați şi Oameni săraci să intre în Tunelul
Fără de Sfârşit să-l regăsim în Munții Cuvintelor pe Stânca Nemuririi,
Trăim în Casa Noastră străluminați de Focul ce arde în Oglinda
Strămoşilor,
Să citim Cartea întâmplărilor Cotidiene în Biblioteca
Municipală să avem în față viitorul strămutat în dragostea de țară,
Bate Clopotul Istoriei în Catedrala Eroilor construită pe Bulevardul
Primăverii să dorim să ne întoarcem în Trecut să întâlnim
Lumina Poeziei ce pluteşte între Cer şi Pământ pe Fluviul Iubirii,
Caritas ne-ai dat Speranță în Lumea asta planetară sub Pomii
înfloriți pe Drum şi ne-ai fost far în orizontul strălucirii Aurului
din Apuseni dar Umbrele te-au acoperit în Vântul toamnei ce-a trecut
Privim Natura verde pe Fereastra Anotimpurilor în Zile şi Nopți
să ne fie dor să mai visăm în Zările ce-au coborât în
Pădurea din Carpați să avem în ochi Speranță lângă Fântâna Verii,
Ne iubim Strămoşii Noştri şi vrem ca Amintirea lor să rămână în
Tabloul Sfârşitului de Secol iar când plecăm printre Blocurile
neterminate
revedem marile magazine privatizate şi atunci ne vine în gând
Copilăria
luminată ce-a rămas în Fumul Anilor dispăruți de mult în Albumul fermecat
al Figurilor de Lut,
Ne aşezăm pe Banca Sărbătorii Orelor din Viața Noastră să dorim un
alt Timp în Palatele Culturii iar când Soarele răsare în ochii
Oamenilor să privim
Universul ce străluceşte pe Harta României mari pe treptele Luminii
în Orizontul cu Orhidee să rămână în Candela învierii."

Nici nu mai ştii ce să faci după citirea unui asemenea poem, să-ți tragi un glonte-n cap, să plângi până uzi un cearceaf, să te duci şi să protestezi împotriva închiderii circuitului Caritas, că e nedrept, neomenesc, necredincios să închizi robinetul de la acest izvor al minunilor, să stai cuminte la televizor, cum ne-o spune, înțelept, poetul.

Paguba de la Caritas poate fi cât de mare, dar mai mare este durerea poetului şi a omului Mugurel, că nu contează atât că nu mai poate publica antologia şi celelalte volume de "poet român" în viață, dar s-au distrus structuri, evoluții, relații,

s-au pierdut fețele admise ale câştigurilor de tot felul, nu mai există suport, bază de dezvoltare. Că nu se plânge de pomană sensibilul Mugurel Domşa! Surparea "jocului de întrajutorare" are aspectul zguduitor al unei încoronări cu spini, mai ales că onorabila afacere, menită să ne îndestuleze cu vin, carne, pâine, toate răspândite generos pe "masa cărților", are parte şi de teribila caracteristică de a fi nici mai mult, nici mai puțin decât "idealul ce străluceşte prin banii ce se întorc la bancă", asta aşa, ca să se plimbe pe tot felul de alei şi bulevarde fericite familii care au siguranța că un leu depus în alambicul lui Ioan Stoica se preschimbă în opt. Mugurelul are în calcul "o terasă a oamenilor bogați", pe unde huzuresc nişte nesuferiți cărora puțin le pasă dacă "Renaşterea" stoichistă se petrece sau nu. Viața post-caritas e aşa de nedreaptă şi amărâtă şi scârboasă şi umilitoare încât "e mai bine şi mai sănătos să vedem un Film la Televizor să aşteptăm o altă Zi în Livada de pe Deal unde zboară o Pasăre Albastră". Cocoțat undeva în livadă, Mugurel & comp. aşteaptă uitându-se până la amețeală şi vertij, după o pasăre care nu e altceva decât o cioară intens vopsită, scărmănată, prefăcută. Ciudat că, deşi toate datele realității par a-i contrazice ideile şi revolta poetice, Mugurel Domşa face ce face şi tot optimist rămâne, lui îi arde de preumblări galeşe pe tot felul de bulevarde, de stat în bătaia luminii marca Stoica, de contemplat şinele în "oglinda bucuriei", de plimbări lirice cu trenuri care au tarife din ce în ce mai ridicate. Are omul momente de tristețe, dar nimic în lume nu-i înfrânge încrederea, optimismul: a pățit-o cu Caritas-ul, nu-i nimic, tot n-are linişte, aşa face încât, înaintea multor aleşi ai neamului, îl reperăm în "tunelul fără sfârşit", pe el nu-l interesează "luminița de la capăt", ci - vezi, Doamne! - regăsirea "în munții cuvintelor, pe Stânca Nemuririi". De ce umblă Mugurel prin tunele şi pe coclauri numai puterile celeste ştiu, l-a apucat dorul de excursii prin munți periculoşi, numai gropi, capcane, dificultăți. Asta aşa, ca să se cațere tocmai pe "Stânca Nemuririi", cu şapcă, ochelari de soare din plastic, cu țigări "Carpați" în buzunar şi manuscrise făcute sul sub braț. Ca şi în alte împrejurări lirice, Mugurel e imprevizibil: sade, chipurile, blând lângă "fântâna verii" şi se rupe de dorul strămoşilor, mai ațipeşte puțin şi pleacă spre "marile magazine privatizate", răsfoieşte melancolic "albumul fermecat al figurinelor de lut"; dar, surpriză, aleargă dintr-o dată "pe băncile sărbătorii" şi în "palatele culturii", suie vârtos pe "treptele luminii" ca să ajungă, viu şi nevătămat, la ceva "orhidee" şi la "candela învierii". În goana asta plină ochi de energie nu se observă cum trebuie cicatricea amărăciunii pe care o poartă: că a murit fabrica de bani, că nu mai e chip să scoată cărți, că lumea se împarte în bogați şi săraci, că s-au ofilit năpraznic florile care-au fost plantate de Caritas în sufletele sensibile.

E limpede că poemele sunt aşternute în stare de stres puternic, la vreme de pagubă mare, de-aia apar atâtea paradoxuri, nu mai judeca atunci poetul la rece, era foarte necăjit. Aşa e viața. Cu poemele caritasiste nu a obținut nimic favorabil, a

rămas cu punga goală, toate visele de publicare, publicitate, extaz al presei, premii, beneficii - toate s-au spulberat, suflă vântul prin buzunare. N-a mai rămas nimic din tot ce a gândit şi a închipuit Mugurel, praful şi pulberea s-a ales de toate, Nici unul din cele două poeme n-au sensibilizat lumea, jupânul Stoica a ajuns, din star al renaşterii şi prosperității, în postura de puşcăriaş şi, apoi, de memorialist care ne descrie cum freacă el blana udă a pisicului cu speranța că vor mai ieşi scântei.

A suferit bietul Mugurel, dar nu s-a dat bătut. A aflat o revistă bugetară dispusă să-i accepte şi să-i folosească serviciile. Aşa s-a împrietenit cu un redactor al revistei respective, omul în cauză ştia foarte bine câte parale face poetul, în schimbul promisiunii că-l va publica ritmic şi la loc de cinste, i-a cerut, simplu, să-i facă unele servicii personale şi, cât mai încăpea, revistei - vânzare, distribuire, reclamă chinuită. Aşa l-am reîntâlnit, pe stradă, strâmtorat între vânzători de covrigi şi alții, de casete audio, cu muzică de ultimă oră; păzea revista pe care nimeni n-o lua în seamă, sta cuminte pe un scaun, aştepta clienți, se gândea desigur cât de bine va fi când îi va apărea şi lui un poem, între semnături importante. Nici asta n-a durat mult: revista a falimentat, într-o zi, sub ferestrele redacției se găsea un camion, vreo doi muncitori aruncau în lada vehiculului tot felul de pachete de hârtie. Cel mai “prins” de acțiune era neobositul Mugurel, răsturna cutiile pe fereastră, se uita dacă a nimerit bine, la fix, se simțea în mijlocul scriitorilor, era frumos, chit că unii din ei beau până îşi pierd mințile şi fac urât! Da' pe el îl ştiu şi apreciază toți, cu aşa ceva nu se poate mândri oricine!

Nu l-am văzut multă vreme. Câteodată mi se face dor de el. Atunci mi-l închipui, neschimbat, alergând după bilete de tren, roşii şi castraveți, aspirine şi vitamine, să achite tot felul de note de plată ale domnilor şi doamnelor care lucrează prin redacții. Asta după ce, dimineața, în halat, la biroul cu muşama prinsă în pioneze, a scris cel puțin două poezii “foarte frumoase”.

LILI & RICĂ

Numai un an trecuse de la frumoasa lor nuntă şi a apărut pe lume fetița Simona, grăsuță, cu ochi albaştri iscoditori, doctorița care veghease naşterea i-a asigurat pe părinți că va fi o fată frumoasă şi deşteaptă. De bucurie, Rică s-a făcut praf vreo două zile, avea cine să aibă grijă de Lili şi Simona, soacra, doamna preoteasă, locuia la ei de când murise dom' părinte, Dumnezeu să-l ierte!, că fusese un om de treabă. Doar el le dăduse banii pentru apartament, trei camere mari şi late, două băi, o frumusețe de apartament! Protopopul era om strângător, îi tot spunea ginerelui, lui Rică Sîngeorzan, că trebuie să strângă cât mai mulți bani, să fie, nu se ştie ce surprize rezervă viitorul, să fie, acolo, să ai pe ce pune mâna.

Rică o cunoscuse pe Liliana (Lili) în facultate, erau studenți la ştiințe economice. El era copil de muncitor, cu dosarul curat, cu ochi albaştri, bărbie fermă,

de bărbat care ştie ce vrea de la viață, cu buze senzuale, păr castaniu, ținută îngrijită, degete nervoase şi foarte mult talent la dans, era cel mai bun din an, se lipea de fete într-un fel inimitabil, le învârtea până le cuprindeau căldurile şi amețeau. Aşa a fost şi cu ea, cu Lili, dosar rău, mignonă, ochi negri foarte vioi, sâni foarte proeminenți în raport cu statura modestă, educație aleasă, ca într-o casă în care tatăl era preot renumit şi recunoscut, numai mama, doamna preoteasă, era mai altfel, foarte severă cu Lili şi fratele, dar cu mare, neînsetată plăcere a bârfei, până la a neglija orice obligație sau datorie impuse de statutul de coană preoteasă. Rică a amețit-o teribil pe Lili la unul din balurile organizate la facultate; cu toată transpirația îmbibată în haine, până şi în şnurul elastic al chiloților, a primit invitația lui la o "discuție". A dus-o la un restaurant, el a băut două halbe de bere, ea a mâncat un diplomat şi a băut o limonada, când s-au întors la căminele studențeşti, Rică a încercat să-i umble prin lenjerie, l-a lăsat numai pe jumătate, o instruise preoteasa că nu e bine să cedeze de tot de la început. Rică a căutat-o aproape în fiecare seară, până la urmă i-a cedat, el făcuse rost de camera unui coleg care sta în gazdă pe strada Fericirii, a fost minunat, Lili a simțit că are lângă ea un bărbat adevărat, deştept şi drăgăstos, după noaptea aceea nu se mai gândea la cursuri şi examene, tot calcula cum să-l prezinte cât mai bine părinților, să fie de acord cu căsătoria lor. Şi a reuşit în prima vacanță, protopopului nici măcar nu i-a păsat prea mult, că era ocupat cu sărbătorile de iarnă, doamna preotească a avut tot felul de obiecții, dar n-a cutezat să se opună pe față, au planificat data nunții, totul a fost bine, Simona a venit pe lume într-un apartament proprietate personală, cu tot ce trebuie în el.

Copilul era îngrijit de bunică, salariile erau destul de bune, viața se arăta veselă, scutiți de greutăți, îşi îngăduiau petreceri, ieşiri la iarbă verde, aveau timp de cochetării fiecare, acolo unde lucrau. Mai ales Lili, cu formele ei voluptoase, cucerise aproape toți bărbații din birou, îi plăcea să vadă cum se holbează la sânii ei toți delegații care veneau pentru diverse probleme, câțiva i-au adus şi mici atenții. Vreo doi au fost foarte insistenți, tocmai cei mai drăguți, mai eleganți şi mai de lume, foarte distractivi, n-a rezistat la aceştia, au dat-o gata, noroc că erau bărbați discreți şi fini, n-a avut probleme. Lili observase că în cartier are admiratori, un vecin, Lascu, mai s-o înghesuie pe scări, într-o seară, când şi-au încrucişat paşii şi erau numai ei doi, lângă ficusul doamnei Abrudan. Dar toate aceste mici avansuri i-au dat Lilianei multă încredere în sine, credea în complimentele pe care le primea şi în faptul că este o femeie cu totul deosebită, apreciată de toți bărbații, asta îi plăcea teribil de mult Ceva-ceva mirosea bătrâna preoteasă, nicidecum Rică, a simțit-o mama, mereu o iscodea şi o tot întreba, i-a atras atenția că este foarte periculos să aibă aventuri, nu se ştie peste ce pramatie poate da, mai aude şi lumea, se face de toată minunea, se compromite. Când se enerva mai tare, preoteasa ținea să-i spună că are un copil,

numai bunătatea ei de bunică o scuteşte de problemele pe care alte tinere femei le au cu odraslele. Una peste alta, viața merge înainte, Simona creştea şi se făcea tot mai frumoasă, Rică ajunsese economist-şef la o firmă puternică, Lili înflorea şi zâmbea cu înțeles celor care o priveau, nu le lipsea nimic în casă, aveau maşină, prieteni, petreceau concediile la mare sau lângă Sibiu, unde o duceau pe coana preoteasă, doar era casa ei acolo. Aşa au trecut mulți ani, până când, într-o bună zi, preoteasa s-a stricat ca o jucărie, brusc nu mai ştia locul lucrurilor, într-o zi au găsit-o apăsând o cutie cu chibrituri pe coaja unui cartof, când Lili a întrebat-o ce se întâmplă, bătrâna s-a plâns că nu mai e nici un cuțit ca lumea în casă, nu poate să curețe câțiva cartofi. Trăia într-o confuzie totală, nu-şi mai aducea aminte aproape nimic, nici nu mai vorbea, se învârtea prin bucătărie fără nici un rost, trebuia supravegheată tot timpul, să nu facă prostii costisitoare sau primejdioase. Ca norocul, situația aceasta n-a durat mult, în numai trei luni de zile bătrâna preoteasă şi-a dat duhul, a murit în somn, fără a da înainte vreun semn de sfârşeală. Poate că un semn tot făcuse, biata, în ziua dinaintea morții, se gândea Lili, se tot lăsa în genunchi în fața frigiderului, să se roage "la sfântul altar", degeaba îi repetase că nu e nimic de altar în alcătuirea albă, lucioasă a frigiderului, bătrâna o ținuse una şi bună până seara, a ridicat-o de mai multe ori de pe covorul verde din fața cutiei albe şi reci. Atunci n-a înțeles mesajul gestului preotesei, făcea destule boacăne în fiecare zi, dar uite că s-a dus, Dumnezeu s-o ierte, c-a fost o femeie de treabă!

Au simțit lipsa preotesei curând, veneau de la serviciu şi nu mai găseau mâncare caldă, gata să le fie servită, nu mai avea cine să coase un nasture, să calce rufele, mai ales cămăşile lui Rică, el era foarte pedant, în fiecare zi schimba una sau două cămăşi. Dar şi-au revenit, noroc că Simona era domnişoară deja, mai avea câteva luni până la bacalaureat. Nu strălucea la învățătură, dar era tare serioasă, harnică şi cuminte, tocea mult manualele necesare examenului la facultatea de medicină. Obosea însă intelectual destul de repede şi n-a fost o surpriză prea mare că a căzut la primul test. Nu s-au amărât foarte tare, Simona n-avea decât să stea un an întreg acasă, să învețe pe îndelete, temeinic, aveau cu ce s-o țină fără probleme, ba putea să se pregătească cu profesori universitari, să fie sigură pe ea la următorul examen. Aşa s-a şi întâmplat, numai că oboselile ei erau tot mai dese, ajungea la o stare de epuizare rapidă, când nu mai vorbea cu nimeni, în asemenea situații singura ei plăcere era să stea cu Lili pe balcon, să se uite la lumea care trecea pe stradă, la tinerii care se foiau încoace şi-ncolo, la oamenii care se opreau să schimbe câteva vorbe. Umăr la umăr, rămâneau sprijinite de balustrada balconului ore în şir, până la vremea cinei. Din când în când, Lili îi mai dădea fiicei informații, o mai sfătuia cum trebuie abordată viața ca să ai succes, se oferea pe sine ca exemplu, animând scene care au avut loc în diferite împrejurări ale vieții ei.

A venit şi timpul ingrat al unei noi runde de examene de admitere. Au avut emoții, Simona în aşa hal, încât a leşinat într-o seară, bine că nu s-a întâmplat dimineața, în sala de examen. Din nefericire a ratat din nou facultatea. Toți au fost foarte necăjiți. Rică a prezidat un consiliu de familie, au discutat situația care s-a creat. Prima concluzie a fost că trebuie să fie discreți, să nu se dea în spectacol cu necazul avut, mai ales Lili, să nu profite de momentul nefavorabil ca să se plângă peste tot, să atragă compătimirea lumii pentru ghinionul avut. Cea de-a doua concluzie: Simona n-are ce căuta la medicină, nu e ceva potrivit sensibilității ei foarte dezvoltate, mai bine să se reorienteze spre ştiințe economice, aici e altceva, au cunoştințe, sunt în domeniu, nu e ceva aşa de şocant ca medicina. Cuminte, Simona a început să învețe materiile necesare admiterii la respectivele ştiințe economice, n-avea nici un regret că părăseşte terenul medical, ce era important era să se vadă intrată la o facultate, să fie studentă. Pe lângă ceea ce învăța singură, mai mergea şi la meditații cu doi profesori chiar la facultate şi participa, la sfârşit de săptămână, la cursuri de pregătire. Veneau acolo mulți dintre viitorii candidați, unii erau din provincie, stau la cursuri cu ochii pe ceas, să nu piardă trenul, autobuzul de întoarcere. Într-o sâmbătă, la un sfert de oră după ce profesorul începuse să le explice noțiuni de macroeconomie, uşa sălii s-a deschis cu un scârțâit prelung, au intrat două fete şi un băiat, ochii le fugeau după locuri libere. Băiatul l-a ochit pe cel de lângă ea, a salutat-o în şoaptă, a scos dintr-o geantă cam uzată nişte foi de hârtie şi un pix, a scris repede ce era notat pe tabla mare cât peretele, apoi s-a lăsat pe spate, să-şi revină după alergătura dinainte de intrarea în sală. S-a uitat la ea cu coada ochiului, Simona i-a simțit privirea curioasă, apoi a început s-o studieze fără nici o jenă, de-a dreptul. În pauză a invitat-o la o cafea, la barul facultății. Nu l-a refuzat, i-a zâmbit cald, ea s-a instalat la una din mese, el a venit cu cafelele, ceştile tremurau sonor pe farfurioare, clar că era emoționat. S-a prezentat, Mircea Buzamurgă, elev în clasa a XII-a la un liceu din Alba Iulia, dar de fel e dintr-o comună din apropiere. La cafea l-a privit şi Simona pe îndelete, băiatul vorbea întruna, despre liceul lui, despre colegi, despre proiectele lui de viitor, dacă intră la facultate, despre pasiunile lui, despre muzică şi handbal, Simona nu se putea concentra la fiecare cuvânt al lui, îi era de ajuns să ştie despre ce anume vorbeşte, era ocupată cu studierea feței şi gesturilor lui Mircea: păr negru ondulat, față prelungă, osoasă, bărbie mică, nas drept, buze potrivite, ochi ageri, căprui. Fiecare trăsătură în parte era cuminte, dar la un loc îi dădea Simonei impresia că are înaintea ei un băiat ambițios şi deştept. Şi-a adus aminte de Mircea Buzamurgă acasă, într-o seară, când se plictisea recitind o lecție din manualul de economie. S-a culcat cu gândul că Mircea e un băiat frumos, care o place mult, toată noaptea au chinuit-o vise ciudate, foarte greu de suportat, se făcea că era cu Mircea undeva la

munte, pe o stâncă, numai ei doi, el a împins-o spre un trunchi prăbuşit, s-a lăsat peste ea, îi umbla pe sub bluza uşoară, i-a desfăcut fermoarul, în vis se făcea că făcea dragoste cu Mircea, dimineața şi-a dat repede seama că pijamaua e udă de transpirație, era un fel de dovadă a violenței viselor care au tulburat-o toată noaptea. Abia aştepta să treacă săptămână, să meargă din nou la pregătiri, să se întâlnească cu Mircea. Se străduia să învețe, dar, la mai vechile ei oboseli se adăuga acum neatenția, paginile nu mai aveau nici un înțeles, era foarte departe de şirurile de teoreme, demonstrații, exemple, explicații, mintea ei croşeta tot felul de scene şi întâmplări dintr-un viitor în care se închipuia însoțit, ocrotită, răsfățată, ascultată, respectată, iubită de Mircea Buzamurgă. Puterea închipuirilor Simonei era aşa evidentă încât i-a îngrijorat părinții, uita să le răspundă indiferent ce spuneau ei, n-auzea nici măcar chemarea duioasă a mamei la masă. În dimineața zilei de pregătiri la facultate, s-a dichisit îndelung, Lili nu ştia ce Dumnezeu face de-atâta vreme în baie, Simona se studia, îşi studia fiecare amănunt anatomic, îşi verifica seducția zâmbind la oglindă în mai multe feluri, uitându-se drept în față galeş, tandru, cu dragoste; s-a fardat cu multă atenție, şi-a îmbrăcat cea mai elegantă ținută; se încălța în hol, când Lili şi Rică au văzut-o, au fost şocați, Simona a rezolvat situația simplu "Aşa mi-a venit, să fiu cât pot de elegantă", părinții n-au avut ce să mai comenteze, ea a plecat repede la pregătiri. S-au întâlnit, mai totul a decurs precum la prima întâlnire, ceva nou s-a întâmplat, când s-au încheiat cursurile, Mircea s-a oferit s-o conducă spre casă, Simona aproape că a leşinat de plăcere, deci avusese efect toată străduania ei de a fi frumoasă şi elegantă, a fost de acord cu propunerea lui, au trecut prin parc, au mai povestit pe o bancă, au descoperit cu uimire că se plimbă de mai bine de două ore, ea va avea scandal acasă pentru întârzierea la prânzul de familie, Mircea calcula că ar putea rata trenul spre Alba Iulia. Parcă treziți din transă, şi-au luat rămas bun, şi-au promis revederea peste o săptămână, apoi fiecare a luat-o grăbit spre casă, spre gară. Simona a trebuit să dea explicații pentru întârzierea neanunțată, Lili n-o mai slăbea cu întrebările, faptul că fiica a evitat orice răspuns mulțumitor a scos-o din sărite, a țipat, l-a luat pe Rică de martor la comportarea incalificabilă a fetei, că trebuie luate măsuri, aşa nu se mai poate, ei se chinuie s-o ajute să intre la facultate şi ea umblă brambura, nici măcar nu crede de cuviință să-şi explice atitudinea. Simonei nu-i păsa de toate cuvintele şi gesturile mamei, era fericită că s-a plimbat cu Mircea, că şi-au promis revederea peste o săptămână, ce dracu' se tot agită că unde şi cu cine a fost, lasă că ea e ca o sfântă, foste colege ale ei din liceu s-au culcat deja cu mai mulți, Ancuța, zăpăcita cu care a stat în bancă, i-a povestit că are un iubit de vârsta lor şi un amant, ceva mai în vârstă, dar plin de bani, îi cumpără tot ce vrea. Lasă că-i vine şi ei rândul, nici o grijă! De Mircea Buzamurgă a reuşit să nu pomenească nimic. Ca să fie linişte, să nu se agite inutil

amândoi părinții. Dacă Simona n-a vrut să facă valuri în legătură cu subiectul Mircea, ai ei n-au obosit să o tot măsoare, să o urmărească mereu, parcă era la puşcărie, nu mai era zi să nu fie întrebată cât a citit, cu cine a vorbit, ce gânduri are, la cine se gândeşte. Toate porcăriile astea au durat aşa de mult şi au nemulțumit-o aşa de tare, încât Simona, după o rundă oarecare de pregătiri, l-a invitat acasă pe Mircea. Nu i-a spus în ce atmosferă îl duce, era sigură că, dacă ar fi ştiut, băiatul ar fi plecat acasă cu primul tren, naivul de el a fost de acord, au traversat parcul, au ajuns acasă la ea tocmai la ora potrivită pentru prânz. Când a văzut-o la uşă cu Mircea, Lili s-a pierdut, aproape că n-a mai ştiut ce să spună, îşi tot ştergea mâinile de şorțul înflorat, n-a mai rezistat, l-a chemat pe Rică, acesta s-a purtat civilizat, i-a întins mâna tânărului, l-a poftit la o țigară şi un pahar de țuică, degeaba, tata ştia cum să facă față unei situații neprevăzute, Simona s-a simțit dintr-o dată eliberată, uşoară, s-a dus în bucătărie, să-i povestească mamei Lili cum e chestia, s-o facă să pună farfurii şi pentru băiatul ăsta drăguț şi ambițios, aşa devotat ei, câtă vreme Rică şi Mircea au fumat şi au băut un păhărel de țuică, ea a reuşit s-o lămurească pe Lili să-l pună la masă şi pe bietul Mircea. A fost un prânz înghețat, rece, se simțea de la o poştă nefirescul discuțiilor şi gesturilor. Imediat după o cafea pe post de desert, Mircea a mulțumit pentru tratație, s-a scuzat că trebuie să plece la tren, nu mai poate rămâne nici măcar un minut. A şi plecat. După plecare, Lili a făcut o criză nervoasă, a acuzat-o pe Simona de cele mai ciudate şi periculoase atitudini posibile, s-a retras în dormitor, înghițind un diazepam în prealabil, în fața soțului şi fiicei. Rică, aprinzând o nouă țigară, a întrebat-o pe Simona dacă e ceva serios în relația ei cu Mircea Buzamurgă, învârtea capătul țigării pe muchia scrumierei şi o asculta cu cea mai mare atenție pe mândra lui fiică. Simona s-a simțit bine la capătul conversației cu tatăl, avea senzația odihnitoare de eliberare, mai ales că Rică n-a hotărât nimic, n-a decis vreo măsură, vreun plan, nici măcar n-a pomenit de vreo discuție pe tema ei cu Lili. Un tată de milioane, trebuia s-o recunoască cinstit!

Cu vremea, centrul atenției se mutase de la ore şi pregătiri pentru facultate, pe relația ei cu Mircea Buzamurgă. Schimbarea de azimut aparține neastâmpăratei Lili, mama totală, mama feroce, mama mamut care dorea totul pentru odraslă, care voia s-o vadă doamnă, cu un soț bun, bogat, cuminte, harnic, altceva nici nu mai conta pentru ea. I-a făcut zile fripte fiicei, până la urmă a obligat-o să-i invite şi pe părinții lui Mircea la ei acasă, să ştie oamenii ce se întâmplă, dacă e ceva serios, să pornească împreună la rezolvarea tuturor problemelor. Părinții lui Mircea, doi țărani ajunşi la oraş, i s-au părut doi oameni de plastelină, puteai să faci orice cu ei, nu protestau, nu refuzau nimic. Lili a calculat totul, a avut o conversație importantă cu Simona, când fata a recunoscut că vrea să se mărite cu Mircea, a afirmat că tot ceea ce urmează până la semnarea actelor la primărie trebuie să fie condus de ea, aşa va fi

bine, aşa va avea parte de o viață frumoasă, şi ea şi cu Rică de o bătrânețe aşa cum trebuie. N-a trecut multă vreme şi Lili s-a autoinvitat la Alba Iulia, acasă la Mircea, să vadă care e atmosfera acolo, la posibilii cuscri, nu suporta ideea de a-şi da fata pe mâna unui necunoscut, fără să ştie în ce ape se scaldă respectivul. Numai în câteva săptămâni, nimeni nu mai amintea de examenele tot mai apropiate, toată curiozitatea, toate energiile se concentrau în zona întemeierii familiei celor doi tineri, Simona şi Mircea. Totul a fost frumos şi corect, părinții lui Mircea erau oameni dintr-o bucată, serioşi, cu casă la țară, cu vie şi livadă. S-au plăcut de la prima vedere, mama lui Mircea a purtat-o pe Lili prin toată gospodăria, ştia ce poate şi pricepe din spusele lui Mircea, a dat-o gata cu tot ce aveau ei pe lângă casă, Lili a regretat că ei locuiesc la bloc, acolo nu e loc pentru aşa lux, n-ai parte de nimic frumos, nu poți creşte animale. Acolo, în bucătăria Corneliei, mama lui Mircea, au discutat soarta celor doi copii. Concluzia celor două mame a fost unică: dacă se iubesc aşa de mult, trecem peste alte amănunte, n-a avem ce face, să-i lăsăm să facă o familie, asta e foarte important, se vor sprijini unul pe altul, va fi foarte bine pentru toți.

S-au pomenit luați prin surprindere de examenele la facultate, Mircea a reuşit, Simona nu, dar nunta au făcut-o, cu invitați serioşi, rude de la țară, oameni bogați, ăştia nu se uitau la banii de dat la strigare, figuri făceau numai scârboşii de intelectuali pe care i-au chemat la nuntă, nişte suciți, ca să dea nişte examene cu note bune, aveau tot felul de pretenții, de ifose şi idei costisitoare. Destul că Mircea, cu banii de nuntă şi pilele pe care şi le făcuse, a reuşit să găsească o garsonieră într-un bloc studențesc pentru familişti. Cea mai bucuroasă de soluție era Lili, nu se mai simțea bine, toate preparativele pentru nuntă, emoțiile o epuizaseră, a vorbit fără de ea de vreo două ori la serviciu, şeful (nu uita, bărbat cumsecade, ce frumoasă relație secretă au avut ei doi, cândva, şefului îi plăcea, în cele mai intime momente, să o asculte cântând) a fost de acord cu întreruperea, ba a şi încercat să ajute tânărul cuplu. Rică i-a ajutat să pună la punct garsoniera, le-a făcut un cuib pe cinste, să tot trăieşti în asemenea condiții. Tot el, săracul, se lupta cu Lili, după căsătoria Simonei femeia nu mai avea linişte, uita tot, era obsedată de viitor, mereu îi spunea că trebuie să vină acasă urgent după serviciu. Rică n-o lua în seamă, căuta serviciu pentru Simona, îl plăcea pe Mircea pentru eforturile lui de a se face plăcut şi eficient unde lucra, cu ea nu avea şanse, pretutindeni îl refuzau, pe motiv că fata e “ciudată”, nu se integrează în colectiv, nu se pot folosi de talentele ei, dacă le are, că nu vrea să “desconspire” nimic din ce i-a dat Dumnezeu. A venit şi ziua când toate chinurile au dispărut, ca prin farmec, înlocuite de altele, neaşteptate. Cum era de aşteptat, a rămas gravidă, Mircea era foarte bucuros, Rică şi Lili, de asemenea. Lili chiar susținea, noaptea, la culcare, mângâind firele de păr de pe pieptul viril al lui Rică, faptul că graviditatea Simonei este un mare eveniment de familie, că trebuie urmărită

evoluția fătului la spital, să nu aibă surprize. Dar surpriza s-a arătat, la un control de sarcină s-a constatat că Simona nu e bine să poarte o sarcină, să fie mamă. Şi n-a mai fost, s-a lepădat de sarcină rapid, nici n-o dorea, numai Mircea ținea la aşa ceva, bine că a scăpat întreagă, că n-a avut complicații şi necazuri. Cu prilejul acesta, doctorii au constatat că Simonei îi lipsesc multe date pentru a fi o mamă pur şi simplu, că ea are probleme cu sănătatea, şi nu cu o sarcină, ci aşa în general, n-avea voie să facă eforturi, să se consume nervos.

Prin decizie cerească, în familia lui Rică n-a mai fost linişte, Lili avea tot mai des probleme la serviciu, Simona nu putea să urmeze nici o facultate, nici să fie mamă. Singurul motiv de bucurie era faptul că, punând mână de la mână cu socrii, au reuşit să le cumpere un apartament cu două camere Simonei şi lui Mircea. Cel din urmă a terminat facultatea excelent, şi-a găsit un post imediat, şefii doreau să-l trimită la specializare în străinătate, cu o bursă PHARE. Mircea a refuzat oferta înainte de a discuta propunerea în familie, nu-i păsa de bursă cât îi păsa de Simona. Şi Simona nu era bine deloc, semăna tot mai mult cu mama ei, când venea seara de la serviciu începea să-i povestească tot felul de vise, să se plângă de faptul că ele, visele, n-or s-ajungă niciodată realitate, că ea este o victimă, nimeni n-o înțelege, nici măcar el, îi este rău tot timpul, dar nimeni nu bagă de seamă, toți o cred sănătoasă, când ea ştie - doctorii la fel! - că nu poate face nici măcar un singur copil, riscurile sunt foarte mari. Mircea lucra într-un birou prevăzut cu mobilă şi femei frumoase, aşa săritor şi drăguț cum era el, şi-a dat seama că n-ar fi mare lucru să servească o amantă din dotarea biroului. Dorea însă să se remarce profesional, măcar atât să facă, dacă Simona lui cea dragă nu putea purta o sarcină ca o femeie normală. Atrăgea atenția mai ales femeilor de tip “butoiaş”, plinuțe, grăsuțe, scunde, cu picioare scurte şi sâni proeminenți, parcă plini de lapte, cu obraji ca de copil. Asta ca o contradicție, el era în continuare, lunguieț şi subțire, un fel de copil prea mult înălțat. Invitațiile, apropourile, solicitările curgeau, Mircea nu ceda, nu dorea să fie vinovat față de biata Simona, tot mai apatică, tot mai ruptă de lumea în care trăiau. Bine nu era nici la socri, soacra Lili “scăpa” tot mai des de pe sârma normalității, Rică a fost nevoit s-o țină acasă pentru că îl făcea de râs la serviciu, tot timpul râdea şi povestea aventuri erotice din tinerețe, nu era în stare să facă față la hârtiile pe care le avea de verificat, ajunsese un soi de moment vesel al instituției, penibil.

Nimeni n-ar fi bănuit că între Rică şi Mircea s-ar fi putut crea o aşa solidaritate, cum s-a dovedit: ocroteau, fiecare pe sectorul lui, câte o femeie debilă: Lili - o epavă, tot timpul dorea să ştie ce se petrece cu fiica ei, Simona - obsedată de interdicția de a avea un copil, copleşită de neputința de a lucra undeva. Într-o seară, la un pahar de vin, cei doi au discutat deschis, sincer, şi-au repartizat sarcinile. Fiecare să se ocupe de necazul lui, aşa cum ştie, Rică de Lili, Mircea de Simona, n-are

rost să mai facă proiecte, măcar să le păstreze aşa cum sunt, orice tulburare le zăpăceşte pe amândouă, să-şi vadă ei de treabă, să nu aibă probleme la serviciu. Şi, ca doi bărbați hotărâți şi cinstiți, şi-au văzut de treabă, cele două femei din dotare se mulțumeau cu ieşiri la iarbă verde, cu poveşti, cu salariile notate în două registre făcute pe acelaşi calapod, să cuprindă toate cheltuielile de familie, mereu rămase în urmă, incomplete, tandru falsificate. Şi aşa era bine, până când, fără anunț prealabil, Lili a luat-o razna: nu mai suporta singurătatea, îi da telefoane mereu Simonei, reclamând acelaşi lucru: că Rică nu vine la timp de la serviciu. O ținea pe fiică la telefon timp îndelungat, pe lângă plictiseala tot mai nervoasă a Simonei, provoca şi creşteri îngrijorătoare ale notei de plată. Dar nu acestea au fost cele mai nefericite efecte. Într-o zi, după ce a ascultat-o pe Lili aproape trei sferturi de ceas, Simona şi-a pus întrebarea de ce suferă mama ei, şi dacă nu cumva a moştenit ea boala. Deşi nu-i plăcea să facă nici un efort pentru a duce un lucru la capăt, de data aceasta Simona s-a ambiționat extraordinar. La prima vizită făcută părinților, s-a strecurat în dormitor, ştia că țin actele cele mai importante în noptierele de la capul patului, a căutat acolo şi a găsit un certificat medical cu numele mamei, l-a citit, n-a înțeles mare lucru, dar a memorat exact numele doctorului care semna şi pusese parafa pe hârtie. Acasă la ea, Simona a citit într-o enciclopedie medicală date, detalii despre boala care o avea Lili, scria acolo că boala poate fi moştenită de urmaşi. L-a căutat şi pe doctor, i-a spus că este fiica bietei Lili, l-a rugat să-i spună dacă boala mamei s-a transmis şi asupra ei. După mai multe ezitări şi ocolişuri, doctorul a confirmat că sunt foarte mari probabilitățile să ajungă şi ea ca Lili. A venit acasă dărâmată de veste, îşi blestema viața, se gândea la viitor ca la un coşmar sinistru. Lui Mircea nu i-a spus nimic, era o taină pe care nu voia s-o spună nimănui, poate numai lui Rică. Din acele momente a cuprins-o o ură teribilă față de propria mamă, din cauza ei viața ei va fi un eşec, praful şi pulberea se va alege de toate, o să ajungă şi ea o caraghioasă a blocului, ca Lili. Numai la asta se gândea cât timp Mircea era la serviciu, nu-i mai venea nici să iasă în oraş, să caşte gura la vitrine şi la lume, abia dacă se mai ducea la cele două trei ABC-uri din jur, să cumpere mâncare. N-o mai interesa moda, prietenii, relațiile, toată dimineața aştepta orele de după amiază, să vadă telenovelele, nu rata nici un episod, ştia istoria complicată a fiecărui personaj, intrigile, problemele, cât timp se uita la telenovelele ei dragi, uita de toate cele, de Lili şi boală, de Mircea şi casă, de Rică şi de lume. Nu-i mai răspundea mamei Lili la telefon, era în stare să-l scoată din priză, numai să n-o mai audă cum se miorlăie şi plânge pe aceeaşi temă. Refuza să mai meargă la părinți, degeaba o îmboldea Mircea să se ducă, măcar din când în când, avea accese de isterie de fiecare dată când bietul băiat venea cu asemenea propunere, până la urmă s-a speriat şi el de reacțiile ei, a abandonat tema. Din când în când, mai venea Rică pe la ei, mai ales la sfârşit de

săptămână. Cu el discuta situația, aşa i-a explicat şi de ce nu mai vrea să vină în vizită pe la ei, cu el n-are nimic, dar pe Lili n-o mai poate vedea, o urăşte de-a binelea. Ricã i-a mărturisit fiicei că şi lui îi este greu, Lili s-a pierdut cu totul, nu mai ştie decât să se învârtă prin casă şi să repete câteva cuvinte: “Da' se poate, să nu vină tata acasă, ce să facă, ce să facă, trebuie să vină tata acasă, unde să se ducă?!” O frază pe care o repeta neobosit, ore în şir, până când apărea el. Atunci începea un asalt enervant, să-i spună de ce n-a venit la timp acasă, tot aşa o ținea până când n-o repezea, până când nu țipa la ea, n-avea linişte. Altceva nu mai ştia să facă, sau uitase, numai la condica de prezență îi sta mintea. Ricã i-a mărturisit fiicei că are “o prietenă”, o femeie care lucrează la el în birou, e singură şi—1 iubeşte mult, din cauza ei mai întârzie acasă, n-are ce face, dacă e să spună lucrurilor pe nume, Lili a uitat că pe lumea asta mai există şi sex, nu numai robotit prin casă. Ce nu i-a spus Ricã Simonei era faptul că nu avea numai o amantă, ci mai multe, de diverse sortimente, le frecventa după orar riguros stabilit, toate voiau să-l consoleze, dar nici una nu reuşea precum Amalia, asta ştia ce este viața, s-a înfruptat din ea pe săturate, până i s-a făcut greață. La momentele, rare, de sinceritate cu sine, Ricã recunoştea că s-a plictisit până la Dumnezeu de Lili, era ca o moară stricată, n-avea nici măcar plăcerea perversă de a o umili sau înfricoşa, îi tolera sminteala datorită fricii de Dumnezeu, să nu-l pedepsească cine mai ştie cum, ar fi vrut ca Lili să dispară, aşa ca un nor, în tăcere, să rămână singur, în privința Simonei nu-şi mai făcea probleme, acolo era bunul şi tenacele Mircea Buzamurgă, băiat excelent, dacă e pe cinstite - prea bun pentru Simona, ăsta merita o fată de treabă, de la țară, normală, capabilă să facă copii, să fie gospodină bună şi să lucreze undeva, cu energie, o femeie ca o cloşcă, fără boli tâmpite şi tot felul de pretenții exagerate, ca Simona. Nimic din toate aceste calcule şi gânduri n-au ajuns la Simona, îşi iubea mult fata, dar cu ceva tot s-a ales din câte a mărturisit fiicei: când întârzia de acasă, dus la Amalia sau una din subalternele pe care le păstorea, “era la copii”, cu asta o potolea pe biata Lili, din ce în ce mai intransigentă şi mai războinică față de Ricã.

Viața continua ciudat, apăruse un fel de dictatură a cuplului: Ricã pleca de la Amalia în fiecare seară, pe la ora nouă, “să nu facă Lilioara vreo prostie”, Simona îşi desfăcea picioarele ori de câte ori dorea Mircea, dar aşa, din bunăvoință, ea nu simțea nimic, măcar bolnava de Lili avusese parte de o viață sexuală intensă în tinerețe, ea nu moştenise chestia asta, ei i s-a repartizat numai boala!

într-o seară de noiembrie, destul de rece, Ricã venea acasă după ocolul tradițional la Amalia, avea servieta plină cu “documente”, cumpărase şi o pâine, să fie, la cină. Coborând aleea spre scara blocului lor, Ricã, destul de bine dispus şi de relaxat, a văzut un geam de la balconul lor spart, lumina în bucătărie era aprinsă, n-o auzea văitându-se pe Lili, asta l-a făcut dintr-o dată foarte atent, s-a grăbit să

deschidă uşa, să vadă care e situația. Nici măcar n-a trebuit să folosească cheia, uşa era deschisă, lumina pe hol aprinsă, la fel în bucătărie şi, ca niciodată, în toate camerele, era evident faptul de cum intrase în casă, uşile erau peste tot date la perete. Nici un zgomot, Rică a pronunțat, de mai multe ori, numele soției. Nici un răspuns, doar o linişte posomorită. Rică nici măcar nu s-a descălțat ca de obicei, a intrat în bucătărie cu pălăria pe cap şi lodenul pe umeri, să vadă ce s-a întâmplat. A trecut prin toate camerele, fără să dea de Lili, parcă o înghițise pământul. Nici o urmă, nici un indiciu. Nu ştia ce să facă, unde să o caute, cine să ştie unde putea fi, i s-a strecurat în suflet panica, nicicând nu mai făcuse aşa ceva, Lili era o bolnavă cuminte, nu ieşea singură niciodată, abia dacă putea s-o scoată la plimbare prin cartier de câte va ori pe an. A telefonat la Simona, convins că s-a dus acolo, Mircea i-a răspuns că n-a fost nimeni la uşa lor toată ziua, Simona n-a ieşit din casă, nu i-a căutat nimeni, Rică le-a povestit situația în care era, nu ştia ce să facă, unde s-o caute, îi era ruşine să telefoneze la poliție. După telefonul dat copiilor, Rică n-a mai ştiut ce să facă; a hotărât să mai stea acasă, n-avea unde să plece zăpăcita de Lili. O aşteptare plină de spaimă, greu suportabilă, fuma țigară de la țigară, postat pe balcon, privind în toate direcțiile. A apărut şi ginerele, Mircea, să vadă ce este de făcut, nu se hotărau să telefoneze la poliție, nici să plece în căutarea nenorocitei. Stau la masa din bucătărie, fumau, se uitau pe pereți în tăcere, atenți la orice zgomot. Au încremenit când au auzit uşa de la intrare scârțâind şi pe Lili murmurând ceva de neînțeles. S-au repezit la ea, să vadă cum e, femeia avea un aer senin, chiar le-a zâmbit, l-a întrebat pe Rică dacă a mâncat, le face ea celor doi bărbați un grătărel. I-o fi foame. Rică, iritat în ultimul hal, reținut numai datorită prezenței ginerelui, a întrebat-o unde Dumnezeu a fost. ce e cu prostia asta, să plece de-acasă, să nu spună nimic, să lase uşa deschisă, orice hoț putea profita, i-a băgat în sperieți, niciodată de când stă acasă n-a făcut aşa o porcărie, să spună imediat ce s-a întâmplat. Lili i-a ascultat reproşurile cu seninătate, i-a răspuns clar şi liniştit: “Nu s-a întâmplat nimic, am stat în maşină, mi s-a făcut dor de o plimbare, am fost până la Sibiu, am vizitat Dumbrava, am fost în vizită la familia Oțelea, ce oameni de treabă, ce frumos ne-au primit, au o casă foarte frumoasă, cu de toate, un bibelou, nu alta! Ne-au mai invitat la ei, bine că i-am invitat şi eu să treacă pe la noi, am să mai vorbesc la telefon cu Doina, să mă pregătesc cum trebuie pe când vor veni în vizită la noi... Rică, aşa bine îți venea costumul tău gri! Doina vrea neapărat să te cunoască, Mircea, trece pe la voi când vor veni aici... Da' să vă fac de mâncare, bieții de voi!...” Lili porneşte spre frigider, nici nu se uită la cei doi, vrea să scoată carne din congelator, altceva n-o interesează, cei doi bărbați nu mai ştiu ce să spună, abia într-un târziu Rică se dezmeticeşte, se ridică de pe scaun, ia pachetul de carne de pe masă, îl duce înapoi în congelator, îi face semn discret ginerelui să plece acasă, e

foarte târziu, o tot îndeamnă pe Lili să se liniştească, să fie cuminte, să-i povestească ce s-a întâmplat, femeia e liniştită, la îndemnurile lui Rică reia aceeaşi poveste cu plimbarea cu maşina, altceva nu mai iese din ea. După plecarea ginerelui, Rică a trecut la un alt regim, a zgâlțâit-o, a repezit-o, dar n-a fost chip să scoată mai mult din ea, atât doar că şi-a recuperai rezerva de chei de la maşină, să-i fie învățătură de minte, să nu le mai lase acasă, uite ce se poate întâmpla, nebuna de Lili urcă la volan, dacă, Doamne fereşte, porneşte motorul, umblă unde nu trebuie, cine ştie ce necaz se mai poate întâmpla! Rică şi-a dezbrăcat lodenul, să meargă la parcare unde e cazată, de ani de zile, Dacia lor, să verifice cum a lăsat Lili maşina. Evident că femeia petrecuse acolo timpul, a găsit scrumiera plină ochi de coji de semințe de floarea soarelui, era un obicei de care n-a putut s-o scape, ronțăia semințe ca un şoarece, nu se sătura, nu se plictisea de aşa activitate niciodată. După ce a golit scrumiera şi şi-a verificat maşina, Rică s-a întors în casă, toată povestea cu dispariția lui Lili l-a obosit în aşa hal încât nici măcar n-a mai mâncat, şi-a luat pijamaua şi s-a culcat în camera mică, a lăsat-o pe Lili să se uite la televizor, dacă îl ştia acasă se holba la ecran cuminte, chiar dacă nu mai înțelegea nimic din ceea ce vedea, ea înregistra numai culori, forme, mişcări, dezbrăcate de orice semnificație, de orice înțeles, nu-şi punea problema ce vor să însemne aceste lucruri, le lua aşa cum sunt, în sine, se bucura numai de faptul că ele există aşa cum le vede, fără nici un alt adaos.

Următoarea dimineață, când s-a sculat Rică nu se gândea la altceva decât cum să facă să nu mai dispară Lili, dacă o mai lua valul şi pleca cine ştie unde, ca nebuna, să-l facă de râs prin lume?! A plecat la serviciu cu toate cheile la el, n-a lăsat acasă nici una, chiar a închis-o pe Lili în apartament, să nu mai plece cine ştie unde. În acea zi nu şi-a mai prelungit programul, n-a mai trecut pe la Amalia, s-a dus glonț acasă. Lili era aceeaşi, iar l-a întrebat de ce n-a venit mai devreme, că a încălzit mâncarea de două ori până a venit el. Rică socotea că aşa cu reproşurile obişnuite, e mai bine, aşa o recunoştea pe Lili, n-avea ce face, la spital nu o primeau, i-au spus că stă acolo degeaba nu mai e de făcut nimic, tot aşa va fi câte zile îi va mai da Dumnezeu. Clar, nu fusese la mijloc decât o criză, trebuia să fie mai prudent, altceva n-avea ce face. Viața continua pe mai vechile ei făgaşuri, nu-l indispunea decât momentul când venea acasă şi-l lua Lili la întrebări, reuşea s-o sperie când se răstea la ea, atât. Pe lângă semințele de floarea soarelui, pe lângă întrebările puse ca pe bandă rulantă în fiecare seară, Lili mai avea o singură problemă, de ce nu vine la ei Simona, să o vadă, să mai povestească cu ea. Într-o seară de duminică, exasperat de atâtea insistențe, Rică a luat-o pe Lili la copii, nici măcar nu i-a anunțat că urmează să treacă pe la ei. Ce mare prostie a mai fost în stare să facă, Simona s-a făcut pământie cum a dat ochii cu maică-sa, Mircea s-a simțit jenat, femeile s-au certat

fără motiv serios, a trebuit s-o scoată afară pe Lili cu forța, acasă aceasta a făcut o criză cât lumea, n-a mai potolit-o decât somnul. N-au trecut decât câteva zile de la întâmplarea cu vizita la copii până când, într-o seară, venind acasă liniştit. Rică a găsit-o pe Lili moartă, în baie, ca în filme, apa curgea aiurea, peste marginea vanei, marea porcărie era că, în asemenea cazuri, trebuia făcută autopsia, şi el era curios să priceapă cum se petrecuseră lucrurile, altfel îi părea bine, nu mai era stresat tot timpul. S-a constatat că Lili a adormit în apă, foarte profund, nici n-a simțit că o îneacă apa, s-a umflat de lichid, aşa a murit, "ca proasta", cum a spus un polițist. Nu a avut mari probleme cu înmormântarea, l-a ajutat instituția, colegii, rudele bogate ale răposatei Lili. Dar tot a fost ceva care l-a nemulțumit: când a auzit de moartea mamei, Simona s-a internat la spital, special ca să nu participe la înmormântare, să n-o vadă pe propria mamă decedată, să nu o vadă, de fapt.

N-a trecut mult timp după decesul bietei Lili şi Simona a început să-şi viziteze tot mai des tatăl, a cunoscut-o şi pe prietena lui, Amalia, a conversat cu ea, s-au împrietenit. Nu mai era Simona de altădată, devenise foarte interesată de modă, de lume, îl punea pe Mircea să meargă în vizite, la discotecă, la chefuri de întreprindere, o apucase un fel de delir în probleme de vestimentație, de cosmetizare generală, cheltuia sume enorme pe tot felul de saloane de coafură, cosmetică, masaj, tot timpul povestea la telefon cu japițele de la firmele consacrate miraculoaselor "body-building" sau "fitness". Mircea a suportat cât a suportat noua situație, felul neobişnuit de a fi al Simonei, până la urmă a plecat de acasă, s-a mutat la una din colegele care îl pândeau demult, femeie aşa cum trebuie, cu picioarele pe pământ, normală, sănătoasă, fără tot felul de complicații inutile şi periculoase. După plecarea lui Mircea, Simona s-a întors acasă, la Rică, a vândut apartamentul, acum era prietenă cu Amalia, n-a fost o problemă să se împace amândouă, Rică şi Amalia plecau la serviciu, se întorceau când se întorceau, ea avea grijă să le pregătească cina, să facă curat în casă tot timpul, să le ofere condiții demne de viață. Totul funcționa perfect, numai visele ei cu Lili erau o povară de dus din zorii zilei până noaptea, nici măcar nu avea cu cine povesti ce visa, Rică nu mai vedea în jurul lui decât pe Amalia, nimic altceva nu-l interesa, asta a enervat-o îngrozitor, nimic altceva n-a mai preocupat-o decât cum să se răzbune pe toți, pe Lili, pe Mircea, pe Rică, pe Amalia, pe toată lumea asta idioată. I s-a părut că prea sunt mulți, cât o armată, nu poate face față, mai bine să dispară ea.

A urcat pe blocul unde sta Rică, motiva că vrea să vadă cum se infiltrează apă în apartament, acolo sus şi-a făcut o rugăciune, s-a aruncat la vale. A murit îngrozitor, s-a desfăcut pe caldarâm ca şi o piatră, cioburi s-a făcut. Nenorocirea a afectat-o aşa de mult pe Amalia încât nu l-a mai căutat pe Rică, i s-a părut un semn rău tot ce s-a întâmplat în familia bărbatului care a fost aşa de drăguț cu ea, care a

ocrotit-o la serviciu, care era aşa de tandru şi expert amant!

După şirul tragediilor, Mircea a vândut apartamentul, s-a mutat la Ricã. Munceau amândoi de dimineața până seara. Primul ajuns acasă gătea şi-l aştepta pe celălalt. La sărbătorile religioase povesteau despre cele două femei care trecuseră prin viața lor serios, nu ca acceleratul, care le-au făcut soarta. Asta până într-o seară când, iritat de intensitatea amintirilor legate de Lili, Ricã a avut un atac de inimă, nici n-a mai apucat să spună altceva, a crăpat ca un prost. Cuminte, gospodar, Mircea s-a ocupat de a treia înmormântare din noua lui familie, abia acum putea negocia orice, avea case, avere, minte, experiență, putere. Ca un băiat de la țară serios cum era, nu-şi putea închipui viața fără o nevastă, a găsit una pe placul lui, normală, nu trebuia decât s-o călărească la termen şi să mănânce ce gătea, proasta aiura de plăcere la laudele lui când evenimentele menționate se întâmplau. Nu pricepea de ce a fost el dator cu asemenea destin, să fie părăsit, pe rând, de toate şi de toți. Din slab şi emotiv cum era la începutul studenției, Mircea devenise un fel de butoi vesel şi inconştient, totdeauna plin şi optimist. Atât.

ILUMINAREA LUI PETRU

Băiat frumuşel şi şmecher (de mic copil), Petru Ciubăncan învățase numai atât cât să intre la politehnică, la o secție cât mai eficientă financiar, dar fără multă bătaie de cap. Ca student se descurcase bine, la sfârşit de săptămână fugea la casa părintească, să se aprovizioneze, să "pescuiască" ceva la discoteca sătească de sâmbătă seara, ştia destule figuri de dans care le înnebuneau pe liceenele şi tinerele muncitoare din satul natal. La Braşov locuia la cămin, plătise valută serioasă ca să fie în cameră numai cu doi orădeni (destul de înghesuiți la minte) şi un devean, îi plăcea că sunt toți ardeleni, el părea cel mai "oltean" între ei. Băieții erau de prin oraşe mari, din familii cu stare şi bani, ştiau tot felul de chestii care, lui, nu-i trecuseră prin minte. Se pricepeau colegii şi la mici afaceri, cu banii câştigați jucau poker nopți întregi. La început, a stat, prudent, deoparte, mai târziu a învățat toate trucurile şi şmecheriile colegilor, a ajuns chiar să-i întreacă în destule privințe, şi fără un efort deosebit.

Spre sfârşitul studenției nu-l mai interesa nimic din ce se întâmplă la facultate, îşi aranjase postul, avea buletin de oraş, putea să stea în casa părinților, aflată într-o comună arondată unui centru muncitoresc puternic. Se ocupa de afaceri, se distra cu plăcere în toate felurile, avea şi câteva relații, nu sentimentale, ci de-a binelea erotice, nu dorea să se încurce cu nici una din tinerele femei pe care le cunoscuse, era mai bine aşa, să se întâlnească din când în când, pe unde puteau, să "le raşcheteze", cum îi plăcea să se laude pe la chefuri. Repartiția a fost întocmai cum gândise el, a prins postul la întreprinderea "Unirea". Şi acolo s-a acomodat repede, şi-a dat seama de adevărata ierarhie (deloc conformă cu cea de pe hârtie), de mecanismele secrete ale

instituției, se lucra în cel mai clar stil comunist, aşa, de ochii lumii, să fie ceva, mai toți îşi vedeau de fapt de afacerile personale, se fura cu un talent pe care a fost nevoit, în secret, să-l recunoască drept competent internațional. “S-a integrat în colectiv” - cum se spunea - fără mari probleme, experiența lui de jucător de poker şi-a spus cuvântul, de fapt totul era un joc acolo, important era să ştii cum, cu cine, pe cât mizezi. Cum în Cuzdrioara, comuna natală, familia avea două case, s-a stabilit în cea mai mică dintre ele, singur, lăsându-şi părinții în grija mult mai serioasă a surorii sale, numai cu trei ani mai mică decât el.

Salariul era bun, slujba destul de uşoară, mai ciupea şi el de ici-colo, mai mânca la părinți, la sora lui, Ana, ea îşi rezolvase toate problemele repede, uşor, printr-un măritiş corect şi profitabil, avea un soț muncitor şi nebăutor, el se îmbăta cu reparatul tractoarelor, combinelor, altor utilaje agricole, aveau şi doi copii, destul de reuşiți. Avea timp destul, chiar se plictisea după ce termina orele de serviciu. Aşa i-a venit ideea să-şi deschidă acasă la el un atelier de reparat televizoare, se făceau bani buni cu aşa ceva, mai toată lumea din sat avea nevoie de asemenea servicii, de ce să mai meargă “la oraş” pentru o chestie de nimic, când el era acolo, priceput, dotat, rapid, eficient?!

Părinții, oameni destul de în vârstă, îl tot presau cu însurătoarea, să-şi găsească odată o femeie, să intre şi el în rândul lumii, mai cu seamă că era “licențiat”, om cu diplomă, inginer, câte n-ar vrea să se mărite cu el, cu situația lui excepțională, numai să vrea şi el. Numai de asta nu-i ardea lui. Avea “gagici” în Dej şi Cuzdrioara cu nemiluita, pe cele mai bune le ducea la câte un chef cu prietenii lui (cei mai apropiați, mai ales doctori şi ofițeri de la garnizoana locală). Care dintre ele era, după părerea lui, la categoria “super”, ajungea şi în patul lui de la Cuzdrioara, dar, avea el grijă, nu pentru multă vreme, învățase că tehnica cea mai bună era să le schimbe cât mai des, să nu se lege prea tare de nici una.

Marea lui problemă rămânea jocul de cărți, aici avea dificultăți. Nu-şi dorea maşină, averi, familie, lui îi plăcea să joace cărți, mai ales poker. Juca pe bani, ca în studenție, atunci făcuse şi câteva “turnee” prin țară, aşa se numeau jocurile serioase, cu miză mare, el câştigase şi pierduse la fel de mult, dar ce bucurii avusese între ceilalți “experți”, în cercul lor select şi secret! La Cuzdrioara lumea juca tot felul de prostii, jocuri de înapoiați mintal, după părerea lui, n-avea cu cine sta de vorbă; abia la municipiu găsise, cu chiu, cu vai, între ofițerii garnizoanei şi vreo doi medici de la spital, ceva parteneri, cam ageamii - nu-i vorbă, îi câştiga fără probleme, dar tot ce se aduna dispărea ca prin farmec când mai pleca prin țară, obiceiul “turneelor” nu-l părăsise cu totul. Una peste alta, adevărul este că îl costau mult partidele şi deplasările, erau luni când trăia de pe o zi pe alta, trebuia să-şi folosească toate resursele pentru a supraviețui, lucra la serviciu şi în atelier, le lua banii ofițerilor şi

medicilor ca să iasă cu fața curată, ca să-şi achite toate datoriile.

Cu acest stil de viață l-a surprins “revoluția” din decembrie 1989. A stat deoparte, cuminte, n-a avut cum să devină şi el “erou al revoluției”, deşi, la o adică, ar fi putut să cumpere şi el un certificat. Socotea că nu sunt de el astfel de chestii, nu-l interesau. După evenimentele de atunci n-a fost, totuşi, o problemă să se adapteze la noile condiții. Dar în mic, în mărunțişuri, îi scăpau adevăratele mişcări, nu fusese atent la posibilitățile de executare ale unor mari manevre financiare, atunci când lipsa de lege o permitea. Oraşul de provincie unde lucra avea primar, renumit ca o stea de cinema, un om care le spunea cetățenilor cum să devină capitalişti, cum să se îmbogățească, toate condițiile nou create sunt de partea lor, să nu-şi facă griji prea mari. A înghițit hapul şi Petre, nu şi-a dat seama că, în lumea în care trăia el, derutată, lovită de metamorfoze bruşte, o lume nesigură de sine (atunci precum altădată), se strecurau destule anomalii, destule fărădelegi care primeau aparențele onorabilității, legalității.

Petre Ciubăncan se străduia să înțeleagă măcar în parte hățişurile noii lumi în care trăia. Nu prea reuşea, prea se bazase pe măruntele lui certitudini, pe un teren care - vedea cu destulă neplăcere - nu mai era acelaşi, se mişca, se schimba, era altfel. A rămas angajat la firma pentru care lucra, “Unirea S.A.”, vedea însă cum se duc toate de râpă, cum nimic nu mai este ca înainte, cum toate încheieturile scârțâie; la atelier nu mai avea clientelă, toată lumea se înghesuia la cumpărat televizoare color nou-nouțe. Îşi pierduse şi vechii amici, bunii jucători de poker, nu mai ştia ce fac, unde sunt, poate că fiecare încerca altceva, o afacere. Vremuri grele.

Trecuseră trei ani buni de la evenimentele care schimbaseră viața fiecăruia, mai mult sau mai puțin, mai spectaculos sau nu, mai în bine sau mai în rău. Petre era acelaşi, pierdut între afaceri minore şi jocuri costisitoare. O bună zi de toamnă l-a aflat în tren, se întorcea acasă, după un turneu cam sec la Bucureşti, de fapt o amintire a zilelor glorioase de altădată. Nu pierduse cine ştie ce, se distrase destul de bine, îşi luase loc la clasa I, să poată dormi până acasă, ultima seară fusese de fapt ultima noapte, i-au prins zorii zilei pe lângă sticlele de vin de Valea Călugărească, aduse de unul din ultimii mohicani ai echipei.

N-a ştiu când a intrat în compartiment singura persoană care, la trezirea lui, mai decora încăperea cu miros stătut, cu starea jalnică a mobilierului şi pereților de carton presat. Petre s-a trezit brusc, la somația controlorului de bilete, erau undeva după Sighişoara, a mai prezentat o dată biletul, a reuşit să se dezmeticească cât de cât, să fie în stare să constate noutatea situației: avea înaintea ochilor o femeie destul de tânără, care se uita la el zâmbind cu un fel de bunătate şi îngăduință. Şi-a revenit destul de repede, îl interesa zâmbetul femeii care acum privea pe fereastră. “E drăguță”, şi-a spus, cum tot n-avea ce face mai bun, a încercat să intre în vorbă cu

ea. Femeia avea voce blândă, moale, vorba rară, specific ardelenească, îi dădea vreo 27-28 de ani, brunetă, ochi mari, limpezi, părul pieptănat într-un fel de coif care-i acoperea bine parte din frunte şi-i ascundea urechile (Petru şi le închipuia mici, delicate, ca nişte cochilii de melci exotici). Au descoperit că merg în aceeaşi direcţie, ea avea o mătuşă bolnavă la Dej, şi-a luat concediu s-o îngrijească, e singură cuc biata bătrână, foarte bolnavă. "Aha, îşi zice Petru, se duce s-o îngrijească, să-i lase ei bătrâna casa, moştenirea, totul! Se ştie, mititica! Şi uite ce cuminte arată, n-ai zice, în ruptul capului, că asta umblă după averi, că are interese materiale, că arată ca un înger! Da' uite de unde sare iepurele, direct în împuţitul ăsta de compartiment!"

Au continuat să vorbească calm despre vreme, despre "procesul de tranziţie" - aici ea era complet pe dinafară fenomenelor, curios că nu pricepea ce se petrece, chiar şi cu ea! -, despre scumpetea vieţii de zi cu zi, tot mai apăsătoare. Aşa, conversând galeş în ritmul roţilor de tren, a mai aflat că e singură, că nu-i place deloc viaţa în capitală, tânăra femeie lucrează la o firmă de calculatoare, muncă până peste cap şi bani puţini, la limita supravieţuirii. "Asta e o piesă bună, se gândeşte Petru, la urma urmei nu este deloc urâtă, ba poţi zice că e chiar drăguţă, singură, are ce-i trebuie, serviciu bun, o moşteneşte pe babă, dacă ştii cum s-o iei, asta face tot ce trebuie în pat, face din picioare manivelă, te poate mulţumi cât nici nu-ţi închipui!"

Ceea ce nu făcuse prea des în viaţa lui, Petru a început să-i povestească domnişoarei Violina Pop, aşa o chema, existenţa lui (varianta bref, prescurtată, pe cea completă, cinstită abia dacă şi-o formulase în cea mai deplină singurătate). Cum e de aşteptat, ba poate chiar firesc, în acest "curriculum vitae" despletit pe şinele de cale ferată, Petru ascunde multe din reperele dimensiunilor sale reale, îngroaşă altele, socotite avantajoase, i se plânge de singurătate, îi descrie dorinţa lui sinceră de a avea un cămin cu soţie, copii, ceva sigur şi "frumos", nu aşa, de pe o zi pe alta, aşa cum trăise el chiar până acum când călătorea cu ea, cu trenul. Minţea de crăpau pietrele de ruşine, ciudat şi jenant că tânăra Violina îl asculta cu atenţie mare, toate semnele dădeau de înţeles că îl crede, că-l ia în serios pe el, prăpăditul, nemernicul, mincinosul.

Când au ajuns la destinaţie, el s-a oferit s-o conducă acasă, oricum n-avea bagaje şi i-ar fi plăcut s-o ajute. Când au ajuns în dreptul scării blocului unde locuia mătuşa bolnavă, Violina, amabilă şi veselă tot drumul, s-a oprit brusc, i-a mulţumit de ajutor, l-a rugat s-o scuze că nu îl poate invita în casă, mătuşa sigur nu era pregătită pentru aşa ceva. Galant, Petru i-a spus că înţelege perfect situaţia de moment, nu e nici un fel de problemă pentru el, ştie ce e în sufletul ei (îşi da nota maximă pentru stăpânirea de sine de moment, altceva dorea el după asudatul la bagaje şi conversaţia frumoasă, s-o raşcheteze pe mimoză, atât, dar uite că nu a ieşit nimic, stă la scara blocului, zâmbeşte, e tot o miere). A mai întrebat-o numai dacă se

mai pot întâlni în perioada concediului ei, lui i-ar face mare plăcere să se mai vadă, călătoria împreună a fost o experiență unică în viața lui, deja îi duce dorul. Amabilă, uşor stânjenită, ea nu a făcut decât să caute în poşetă, să-i scrie pe un petec de hârtie numărul de telefon al mătuşii, să-i spună că a fost încântată de cunoştință, i-ar plăcea şi ei să se mai vadă, şi-a luat bagajele şi s-a pierdut pe scara blocului.

Fără mare plăcere, Petru a ajuns târziu acasă, la draga lui Cuzdrioara, beat lemn, nu-i mai sta mintea decât la Violina. “Ce dracu' am, m-a apucat dintr-o dată strechea, te pomeneşti că m-am îndrăgostit tocmai acum! Păi asta, cu efort minim, ar putea să-mi fie fiică, eu umblu ca nebunu' după ea, Doamne iartă-mă! Da' nu e rea deloc, a mai şi crezut toate porcăriile pe care i le-am zis! Ceva nu e în ordine aici, asta simt eu, va trebuie să mai vedem, să nu mă grăbesc, să dau cu capul de poartă când e mai nepotrivit, să mă vadă, apoi, toți, că sunt un tâmpit şi nimic mai mult”. Petru şi-a făcut repede contabilitatea deplasării, a aruncat trei ouă în tigaie, a tăiat nişte pâine lăsată în plasa de rafie de biata maică-sa, cât timp se prăjeau ouăle a scos din damigeana primită “pentru ce vrei tu” de la taică-său o cană de vin; a mâncat, a băut vinul, a fumat o țigară “domnească” şi s-a dus în camera lui, camera unde dormea, camera micilor lui secrete. Avea şi el, ca tot omul, o preocupare de care nu făcea caz decât în cele mai intime momente, nici măcar în acelea: când pierdea la cărți, se simțea abandonat sau vinovat, când nu-i “ieşeau meciurile cu o femeie”, de câte ori pierdea ca prostul la poker şi-l copleşea o tristețe nemărginită, tot de atâtea ori cânta la ghitară, era instrumentul are îl fascina. Imediat după studenție, cu primii lui bani din salariu, şi-a cumpărat o ghitară, era instrumentul care îl fascinase, şi-a luat şi metodele pe care le-a găsit pentru cântatul la acest minunat instrument. Meditații nu luase în viața lui, la nici un “obiect”, a învățat multe şi total singur din secretele şi şmecheriile instrumentului iubit, era capabil să cânte destule piese foarte grele.

Şi-a luat ghitara în brațe şi a cântat tot ce ştia mai bine. Când i s-a făcut somn, a atârnat-o încet de cuiul din perete, special înfipt pentru ea, s-a dezbrăcat şi s-a culcat numai în chiloți, era foarte cald, îi era lene să mai ia pe el pijamaua pe care maică-sa scrisese două litere, P.C., să se ştie că este a lui, pe care o scrobea totdeauna prea tare, parcă era de tablă. Petru a adormit cu gândul la poker, la întâlnirea cu Violina Pop, uite că asta îi strigă lui figurile, aranjamentele, calculele!

Cum şi-a reluat serviciul, cum a şi căutat-o pe Violina, asta întâmplându-se fără nici un fel de obligație. Aşa, pur şi simplu. A aflat-o, cuminte, la căpătâiul bătrânei mătuşi. S-au întâlnit după-amiaza, în parcul din fața catedralei vechi a oraşului. S-au plimbat puțin, au convorbit cele mai crase banalități, când a simțit că nu mai poate să o ducă aşa, Petru a invitat-o la un restaurant. Surprinzător, Violina a acceptat. Au intrat în locanta binecunoscută de Petru, el a ales o masă mai izolată să nu-l vadă partenerii lui de poker cu asemenea “obiect”, mamă, ce mai partide

jucase el chiar acolo, până la ziuă, plăteau bietul barman şi chelneriţa să rămână până termină ei. Bine că nu era de serviciu Elvira, asta era una din chelneriţele cu care fusese el încurcat în urmă cu câţiva ani. Ce-a mai fost şi atunci! Femeia apăruse brusc la restaurantul "Turist", mare cât un cal şi grasă, o huidumă, nu alta! într-o seară Petru era la o masă cu nişte prieteni, au stat până la sfârşitul programului, aveau chef mare băieţii. La masa lor servea Elvira, o ştiau deja destul de bine, se aflase că a fugit cu copilul de la bărbat, muncitor pe undeva prin judeţul Hunedoara. Petru a observat că, de câte ori mai aduce un rând de băutură, venea lângă scaunul lui, îşi proptea şoldul mare, cărnos, de umărul lui, când se întindea cu paharele peste masă îi atingea uneori tâmpla cu sânul, atunci îi simţea mirosul greu, de transpiraţie şi de săpun destul de ieftin, mirosul de femeie mare, grea. Petru a remarcat şi privirea specială cu care se uita la el din când în când, privire de femeie căreia i-a căzut cu tronc un bărbat. La spartul mesei cu amicii, când Elvira făcea nota de plată, aplecată tot lângă el, a întrebat-o, aşa, într-o doară, era şi pilit, dacă nu i-ar plăcea s-o aştepte, s-o conducă acasă, e prea târziu să meargă singură, cine ştie peste ce derbedei mai poate da. Aia parcă atât aştepta, i-a zis că mai rămâne până face casa şi se schimbă, îi mai aducea ea imediat un coniac, până-l bea, ea e gata. Petru a rămas singur la masă, cu paharul plin înainte, se gândea dacă făcuse bine să se lege de chelneriţa asta. Elvira n-a întârziat, au ieşit repede din restaurant, el a întrebat-o unde stă, să ştie în ce direcţie s-o ia. Femeia, cu un cap mai înaltă decât el, l-a luat de braţ, să-i arate drumul; a început să-i spună, destul de repede, cum i-a reţinut ea figura încă de prima dată când l-a văzut în local, ea e femeie sfioasă, n-a ştiut cum să-i spună, până acum, că-i place foarte mult de el, se simte atrasă ca de un magnet. Petru mergea atent să nu se clatine prea tare, n-o prea lua în seamă, "lasă, curva tatii, texte de-asta şmecheroase am mai auzit eu, gargară împuţită, ştiu eu!". Au ajuns în dreptul unei case vechi, Elvira s-a oprit, i-a spus că acolo stă, merge ea să deschidă prima, să verifice dacă gazda, o bătrână, doarme deja. A rămas gură-cască, proptit de gard, să vadă ce se mai întâmplă, îl enerva că apare la orizont o gazdă, el nu-şi închipuise aşa ceva, credea că, simplu, o s-o vadă pe huidumă goală într-un pat, cu picioarele desfăcute, aşteptându-l. Elvira s-a întors, l-a prins de mână. i-a şoptit să meargă în vârful picioarelor şi să nu vorbească tare, gazda doarme cu ea în aceeaşi cameră, în alt pat, dar trebuie să fie atenţi, să n-o trezească, n-ar vrea să aibă probleme, şi aşa e foarte sucită baba. Petru o urma ca teleghidat, nu scotea nici un zgomot, un fel de spaimă amestecată cu mirare mare i-a stins până şi sughiţul alcoolic. Au intrat în casă, era întuneric des, abia se desluşea ceva-ceva de la becul din stradă. Aşa a întrezărit Petru, în celălalt capăt al camerei lunguiețe, un pat ocupat de o mogâldeaţă acoperită total cu o plapumă, parcă era un mormânt; Elvira, ştiutoare a locului, l-a tras de mână spre un fotoliu pat, foarte aproape de uşă, i-a

şoptit fierbinte, numai hormoni, pârtoțina dracului, “trage uşor de minerul ăsta”, i-a dus mâna, pe pipăite, la un fel de cioc de fier, habar n-avea ce se întâmplă dacă îl “acționează”, “până mă dezbrac eu”. Petru a executat porunca galeşă a marii femei, fotoliul s-a preschimbat repede şi silențios în pat, se cam învârtea lumea cu el de atâta alcool, nu mai vedea aproape nimic, s-a aşezat pe marginea patului, auzea haine foşnind, o aştepta pe Elvira, se chinuia şi el să se dezbrace; brusc, a simțit mătasea cămăşii de noapte a femeii atingându-i mâna în care îşi mototolise cămaşa; asta l-a excitat teribil, a aruncat cât colo rufa, s-a repezit la “femeia-dulap”, dorea s-o întindă pe patul îngust, sub el, porcăria aia de mobilier vechi a scârțâit îngrozitor de tare în liniştea generală, gazda parcă numai asta aşteptase, au încremenit auzind-o tuşind, mormăind, zicând - apoi: “Elviro, totul e în ordine, tu eşti acolo, nu?!” Lui Petru i s-a tăiat răsuflarea; Elvira a asigurat-o că nu e nici o problemă, poate “tanti” dormi liniştită. Capul lui Petru atârna pe umărul gol al femeii ca unul tăiat. De frică, erecția dispăruse. Au luat-o de la capăt, îndată ce răsuflarea femeii-gazdă aducea a călătorie în lumea somnului; Petru i-a pus mâinile pe sânii ca nişte mingi, prea mari pentru gustul lui, a coborât o mână pe burtă, pe buric, spre “deltă”, cum l-a învățat un profesor că se spune la părul care acoperă “muntele lui Venus”, s-a ridicat de lângă femeia gemând, voia să se urce pe ea, să se simtă ca pe o saltea de carne, când, din nou, fără veste, patul a scârțâit din nou, puternic; stop-cadru cu femeie şi bărbat gata-gata de acuplare, încremeniți; cu tot elanul erotic paralizat; vocea de cenuşă a gazdei, din patul semănând a mormânt cald: “Ce este, ce e?” Elvira l-a strâns de braț, cu cealaltă mână i-a făcut semn să tacă, a tuşit şi, pe cel mai neutru ton posibil, a asigurat-o pe bătrână că nu e nimic, să doarmă liniştită. Petru, cu a doua erecție făcută praf şi pilit rău, cum era, a desprins mâinile femeii de pe braț şi de pe gât, şi-a căutat, ca orbii, hainele, se îmbrăca greu, “asta şi-a bătut joc de mine, să ajung odată pe stradă, să merg acasă, mâine o iau la pumni, putoarea dracului, să stau eu la ora asta aici, cu frică să nu mă descopere o babă nenorocită, unde m-a adus scroafa asta, aşa-mi trebuie, dacă am băut peste măsură”. Elvira, tot timpul, lângă el, şoptindu-i repetat: “De ce te-ai supărat, hai să mai încercăm, poate că acum nu ne mai aude! Nu fi neam de traistă, eu chiar că țin mult de tot la tine, să nu ratăm ocazia, aşa cum e, n-am posibilități mai bune, ce să fac?!” Petru, fără nici un cuvânt, a deschis uşa, i-a făcut un fel de semn de adio “femeii-dulap”, a pornit-o spre stradă, n-a mai întors capul, să vadă ce se mai întâmplă, dorea numai să se vadă în patul lui, e un tâmpit, dracu' l-a pus să se încurce cu asemenea muiere, uite că a ajuns pe străzi în puterea nopții, ca ultimul golan, ce mai! Ce l-a mai bătut la cap după aceea, că să vină la ea, că nu e gazda acasă, e totul aranjat la perfecție, el nu mai voia să audă de aşa ceva, de câte ori o vedea pe Elvira îşi aducea aminte de noaptea aia nenorocită, cum umbla el ca un bezmetic, beat. La ora trei dimineața, pe străzile

pustii, nici n-a avut la cine merge, a ajuns acasă ca vai de el, dimineața, cu o ocazie, a căzut în pat ca un lemn.

Da' bine că nu era de serviciu Elvira, cine ştie ce porcărie mai era în stare să facă dacă l-ar fi văzut la masă cu biata Violina, proasta ar fi fost în stare s-o jignească pe fată, mai ales că arăta aşa de domnişoară neajutorată, aşa de fragilă şi bună la suflet. Când a venit după comandă, colega Elvirei (altă otreapă, dar ceva mai de comitet!), Petru a întrebat-o pe Violina ce doreşte să servească, să nu-şi facă nici o problemă, el plăteşte totul, de mâncare şi de băut, totul, el credea că, pentru început, ar merge ceva tărie, coniac, vodkă, lichior, dacă ei îi place aşa ceva, mai povestesc, se mai gândesc la ce să comande mai târziu. Violina a mulțumit pentru invitație şi propunere, i-a spus că ea nu consumă nici un fel de băutură alcoolică, dacă există ceva suc este foarte bine, îi este tare sete, asta îşi doreşte; destul de uimit (altele, cum se aşezau, cum comandau ele, ce era mai scump, beau ca spartele pe banii lui!), Petru a insistat să-i comande ceva, acolo măcar un lichior, o jumate, ceva parfumat şi dulce, foarte bun; s-a lovit de refuzul net al Violinei care i-a spus, cu seninătatea care-l uimise şi când a cunoscut-o, în tren, că ea nu consideră că este obligatoriu, nici bine, să consumi alcool. Petru n-a mai insistat, deloc, numai că vodka pe care şi-a comandat-o lui îi sta în gât, vedea prea bine că Violina nu agreează faptul că el bea, mai mult, când ea ducea la gură ceaşca de cafea (asta şi-a dorit, după un nenorocit de suc), se uita urât la paharul lui, de-aia nici n-a mai comandat “al doilea rând” sau altul, aşa cum făcea de obicei. I-a stricat tot cheful, au vorbit tot felul de lucruri fără importanță mare, a plătit şi a condus-o până la blocul mătuşii bolnave.

S-au întâlnit şi în ziua următoare, s-au plimbat ei ce s-au plimbat. Petru nu mai ştia ce să-i propună să facă, până la urmă a întrebat-o pe ea ce ar dori. ce i-ar plăcea. Violina i-a propus să meargă în parc, să stea pe o bancă, mai ales că e vreme frumoasă. Nu putea s-o refuze, dar îi era cam jenă, el nu mai făcuse aşa ceva din vremea liceului, să zacă pe o bancă în parc cu o tipa. să fumeze cu o mână, s-o țină cu cealaltă pe respectiva pe după umeri, nu era o chestie pentru el, om în toată firea. Dar, mai povestind de una, mai de alta. tot în parc au ajuns, el nu-şi găsea locul pe banca de un verde negriu; până când Violina cu o voce schimbată, gravă, i-a declarat că ea făcea parte dintr-o sectă religioasă serioasă, se convinsese acolo că două erau problemele fundamentale pentru viața ei: curățenia morală şi cinstea, de-asta ea trăieşte modest şi simplu, speră că nu-l deranjează faptul, poate că el ar vrea să fie şi să se comporte altfel, dar aşa ceva nu se poate, numai ducând aşa o viață ea este împăcată cu sine şi cu puterea divină. În timp ce Violina lăuda viața curată şi morală cu tot mai evident patos, Petru părea s-o aprobe, dar gândea cu totul altfel, “da' pe dracu', astea-s prostii pe care cine ştie cine i le-a vârât în cap şi uite unde a ajuns, vai de capul ei, da' şi al meu, că m-am încurcat cu ea! Nu ajung eu departe cu aşa

femei, e clar, îmi pierd vremea degeaba. Gata, fata taichii, cu chestii de-asta ai cam terminat-o cu băiatu'!" Altfel Petru a aprobat-o tot timpul, când ea şi-a terminat istoria i-a spus că o înțelege, şi el crede că aşa e bine, dar el nu le are pe astea cu religia de nici un fel, n-a prea mers la biserică. A pretextat ora destul de înaintată, a condus-o acasă, el mai avea multe lucruri de aranjat în acea seară, şi a doua zi, îi pare rău că nu se vor putea întâlni, dar are să-i dea telefon, au stat vreo două minute în fața scării în tăcere, jucându-se cu vârful pantofilor prin pietrişul din marginea aleii, apoi s-au despărțit cu un salut şoptit.

Petru a intrat în primul restaurant ieşit în cale şi a cerut un coniac; se gândea la povestea asta cu Violina, îi părea rău că relația se termină aşa, fata îi plăcuse tare mult la început, de unde să ştie el că are ce are cu religia?! A mai băut un coniac, bine că nu a apărut nici un cunoscut, să-l deranjeze, avea destule probleme numai ale lui. S-a dus acasă. Seara s-a uitat la televizor, nu prea pricepea nimic din ce vedea, nu-i dădea pace gândul la Violina. S-a băgat în pat şi a adormit socotindu-se un om fără noroc, tocmai când cunoscuse şi el o femeie de care-i plăcea, să afle că aia e sectantă, că are tot felul de chichițe cu puritatea, cu viața de rugăciuni şi post, nu putea fi una aşa, normală, obişnuită, n-ar fi avut nimic împotrivă să meargă la biserică, dar nici chiar aşa, îi tăia tot cheful de viață, aşa se purta de-o făcea să se simtă mereu cu musca pe căciulă, un golan şi-un derbedeu. A doua zi nu s-au întâlnit, chiar el hotărâse aşa, când a trecut însă prin oraş s-a tot uitat la lume, doar-doar o vede. N-a întâlnit-o, degeaba a bătut trotuarele, piața, parcul, magazinele. S-a întors acasă, de când cu Violina nu mai trecuse nici pe la părinți, în atelier se punea praful pe toate lucrurile. Nici în seara aceea nu avea chef de nimic, nici de poker, nici de băut, nici de prieteni. A încercat să cânte ceva la ghitară, se ştia destul de bine, dar acum parcă încurca notele. Avea în ele aşa, un fel de plictiseală mohorâtă. S-a hotărât s-o caute, totuşi pe Violina şi a doua zi.

S-au întâlnit şi a doua zi, şi în următoarele. Petru nu mai dorea să meargă la restaurant, acum se plimbau prin parc, pe străzi mărginaşe, liniştite, cu atmosferă aproape ca la țară, copii jucându-se prin praf, bătrâni povestind în fața porții, femei aflându-se în treabă dincolo de gardurile felurit colorate. Într-o după-amiază, ea l-a invitat la mătuşa ei, îi spusese că se întâlneşte cu el că va veni cu el. Petru şi-a dat seama că Violina e cu adevărat curată şi morală, ce femeie tânără, drăguță, şi-ar fi petrecut concediul într-un apartament modest, de două camere, cu aer stătut, bolnav, printre lucruri vechi şi în cea mai mare parte stricate, cu o bătrână pe care suferința şi imobilitatea o făceau capricioasă, dificilă, egoistă?! Lui Petru i-a părut rău că gândise aşa urât şi murdar despre ea în mai multe rânduri, dar de unde să fi ştiut el atunci ce suflet bun are Violina? O plăcea tot mai mult aşa cum era ea, liniştită, calmă, bună şi curată, cu toată secta ei cu tot. Mai erau puține zile până la

întoarcerea la Bucureşti. Într-o după-amiază, în parc, Petru i-a declarat că o iubeşte şi, dacă şi ea ține la el, să se căsătorească. Violina a roşit până la urechi şi s-a făcut palidă în obraji, s-a cam bâlbâit până când a reuşit să-i spună că şi ei îi place de el, că trebuie să se gândească la propunerea lui, "serioasă, sper", cum a accentuat; pentru prima oară s-au sărutat, timid, stângaci; s-au mai plimbat o vreme, fiecare asigurându-l pe celălalt că "e prima dată în viață" când au asemenea experiență, suna ca şi cum până atunci trăiseră în eprubetă. Erau în al nouălea cer când s-au despărțit; acasă, Petru a ținut un adevărat recital de ghitară, parcă niciodată nu cântase mai bine şi mai frumos. Cu o zi înainte de plecare, Violina i-a spus că acceptă propunerea lui de căsătorie, vor vedea împreună cum îşi vor întemeia cuibul, unde şi când; a pus, însă, şi o condiție: n-o interesa cât de dezordonat trăise el "înainte", dar, dacă se căsătoresc, trebuie să fie şi el un om curat, cinstit în fața lui şi a lumii. Vrăjit de vestea acceptării propunerii de căsătorie, Petru a fost de acord, fără nici o ezitare, cu condiția pusă de ea. l-a spus că, lângă ea, simte cum a devenit alt om, nici nu se mai recunoaşte, cât de mult s-a schimbat. În bună măsură, avea dreptate, dar nu de tot. A venit şi ziua plecării. Petru a condus-o la gară, fixând detaliile următoarelor întâlniri, contacte, adrese, rezolvarea unor detalii etc. De la fereastra vagonului în care avea loc, cu numai câteva minute înainte de plecarea trenului, Violina i-a spus că trebuie, neapărat, să-şi mărturisească păcatele făcute, ca să poată trăi împreună aşa cum îşi dorea ea, fără probleme. Trenul a pornit, ultimele cuvinte ale Violinei nu s-au mai auzit clar, Petru a rămas împietrit pe peron, făcându-i semn cu mâna alesei inimii lui până când trenul a dispărut. A ieşit din gară, mergea pe stradă ca bătut, nu prea era lume la acea oră târzie, subit rece, ostilă. Se gândea tot timpul la ideea Violinei, cu mărturisitul păcatelor lui, nenumărate, după câte îşi aducea aminte. Trebuie, într-un fel, să-i demonstreze că a ascultat-o, că ține seama de spusele ei. Dimineața nu s-a mai dus la slujbă, dă-o-ncolo, şi aşa nu câştiga mare lucru, dorea să scape cumva de toată gaşca aia de ratați, nici măcar nu mai erau în stare să reziste cum trebuie la o partidă ca lumea, de poker. A intrat într-un bar de noapte, a cerut un coniac, să ceară ceva şi el, să nu-l "interpreteze" ca pe un golan, se tot gândea cum să facă el cu mărturisitul, în aşa fel încât să fie cinstit şi s-o şi impresioneze pe Violina. Abia la cel de-al treilea rând i-a venit ideea: a cerut vreo două foi de hârtie barmanului, a scos pixul din dotare şi a început să-şi scrie păcatele de care îşi amintea, mari şi mici... A mai băut, de necaz că el făcuse toate porcăriile pe care le inventaria cuminte. Când a terminat de scris a plătit, era deja devreme dimineața, s-a dus glonț la un birou de dactilografiat pe care îl ştia el, n-a durat mult până femeia de acolo i-a transcris frumos păcatele mărturisite (se uita ciudat la el, dar dactilografia de zor, totul); nici unul nu scotea o vorbă. De-acolo s-a dus până la un prieten, omul se bărbierea înainte de serviciu.

Petru i-a cerut ceva bani împrumut, după care a ajuns, cu bunăvoie, la redacția ziarului local, a predat foile dactilografiate calm, a aşteptat casiera să numere cuvintele şi "semnele de punctuație", a plătit ce era de plătit (destul de mult, chiar dacă el câştiga o grămadă de bani, în comparație cu bugetarii). Cu banii rămaşi a intrat în restaurantul unde fusese prima oară cu Violina, a băut tot ce mai avea prin buzunare, târziu a plecat acasă, la Cuzdrioara. Ajuns acasă nu a mai cântat la ghitară, a mai băut țuică şi s-a băgat în pat mulțumit de ideea lui cu mărturisirea păcatelor, are să vadă Violina că el, aşa cum a fost şi este, nu e joacă cu chestiile serioase. Şi-a făcut ceva calcule într-un carnet, l-a pus la capul patului şi s-a culcat.

A doua zi, în ziarul local au apărut 19 (nouăsprezece) enunțuri date la mica publicitate de însuşi Petru Ciubăncan. Ele arată aşa, după cum au fost puse în pagină de redactorul de serviciu:

- Dl. Câmpan Aurel, lăcătuş la "Unirea" SA şi Dl. Toth Francisc, inginer la "Mafir" SA sunt rugați să-şi ridice despăgubirile pentru televizoare de la Ciubăncan Petru, domiciliat în comuna Cuzdrioara, str. Brătianu, nr. 52.

- Dl. Ştefănescu Dorin Mihai este rugat să solicite despăgubiri de la Ciubăncan Petru, str. Brătianu, nr. 52.

- Ciubăncan Petru, fost inginer la "Unirea" SA, exprimă regret d-lui director Mercea, d-lui ex-director Giurgea, d-lui inginer Tanca, d-nei Zorela de la aprovizionare, d-nei Vereş Rodica, precum şi altora pe care i-a calomniat cu diverse ocazii.

- Kulcsar Ioan, Flueraş Mircea, Bondor Vaier, Pop Gheorghe, Crăciun Ioan, Mureşan Teodor, Bucea Alexandru, Petean Ioan, Vonaş Petru, sunt rugați, ei şi alții, să solicite despăgubiri de la Ciubăncan Petru, toți cei care i-au făcut cinste cu ocazia delegațiilor, având adresa: comuna Cuzdrioara, str. Brătianu, nr. 52.

- Dl. Graur, fost administrator la blocul G II este rugat să solicite despăgubiri de la Ciubăncan Petru, comuna Cuzdrioara, jud. Cluj.

- Dl. Răcăşan Ioan, secția service "Unirea" SA este rugat să solicite despăgubiri de la Ciubăncan Petru, comuna Cuzdrioara, jud. Cluj.

- Boroş Vasile este rugat să solicite despăgubiri şi scuze de la colocatarul său din blocul G II, ap. 78, Ciubăncan Petru.

- Maistrul Papp Iani, de pe Dealul Florilor din Dej, este rugat să-şi ridice despăgubirea de la Ciubăncan Petru, corn. Cuzdrioara, str. Brătianu, nr. 52.

- D-nul preot Soloilă Adrian este rugat să solicite despăgubiri de la Ciubăncan Petru, domiciliat în com. Cuzdrioara, str. Brătianu, nr. 52.

- Persoanele din comuna Cuzdrioara cărora li s-au furat prune anul trecut, sunt rugate să solicite despăgubiri de la Ciubăncan Petru,

- Persoana din Cuzdrioara care a pierdut o brichetă în pădure, în iarna

trecută, o găseşte la Ciubăncan Petru.

- Persoanele din municipiul Dej şi com. Cuzdrioara care au cumpărat mărfuri străine de la prof. Raț Măria sunt rugate să solicite despăgubiri de la Ciubăncan Petru, domiciliat în com. Cuzdrioara, str. Brătianu, nr. 52.

- Ciubăncan Petru exprimă regrete d-lui Neamțu, de la LSM şi Direcției Sanitare pentru neseriozitatea de care a dat dovadă cu diverse ocazii.

- Familia preotului Jula din Mănăşturel este rugată să solicite despăgubiri de la Ciubăncan Petru, com. Cuzdrioara, str. Brătianu, nr. 52, jud. Cluj.

- Persoanele de la atelierul mecanic de la "Unirea" SA cărora li s-a confiscat o pereche de cărți, sunt rugate să solicite despăgubiri de la Ciubăncan Petru, com. Cuzdrioara, str. Brătianu, nr. 52, jud. Cluj.

- Ciubăncan Petru, fost inginer la "Unirea" SA exprimă regrete familiei d-nei Ildiko, de la "Mucart", pentru relația extraconjugală avută cu dânsa.

- Ciubăncan Petru, fost inginer la "Unirea" SA, exprimă regrete d-nei desenatoare Rodica, fostei d-re Tăuțan Monica, d-rei Mary Costea şi d-nei Neag Cornelia, pentru gesturile obscene avute față de dânsele.

Anunțurile au provocat un soi de furtună în municipiu şi împrejurimi. Părinții lui Petru au alergat la fiu acasă. Uşa era închisă. Au descuiat-o cu o rangă, au intrat; pe masa din bucătărie au găsit o foaie de hârtie destul de îngălbenită, pe care sta scris: "Dragii mei părinți, ştiu că veți citi scrisoarea aceasta. Mi-am mărturisit în ziar păcatele. Mi-e ruşine de oameni. Plec o vreme de acasă. Am lăsat, pentru datornici, bani şi obiecte în camera mea, să le dați voi la cei care au să se prezinte după ele. Am să vă mai scriu, să nu fiți îngrijorați pentru mine. Petru."

Silabisind scrisoarea, părinții nu erau în stare să scoată o vorbă. Nelămurire totală. Cu foaia îngălbenită în mână, tatăl a deschis uşa camerei lui Petru; pe masă, pe pat erau plicuri cu nume pe fiecare, un pachet de cărți de joc, o brichetă. Toate lucrurile lui Petru stau în ordine. Au dat ce era de dat şi scris pe plicuri. Numai mama lui Petru, venind să mai facă ordine şi să şteargă praful, a observat că lipseşte din dotare un singur lucru: ghitara.

Cuprins

Papagalul
Poveste feroviară şi epistolară
Poveste de adormit
Grădini, bibelouri, vecini
Eleonora Radu
Făptura lirică
Lili & Rică
Iluminarea lui Petru